

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

ספר הזהר

שחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

ובו: "ספר הזהר", "זהר חדש", "תקוני הזהר"

מנקד

- כרך מז -

פנקס

דף רל"ד ע"א – דף רמ"ח ע"ב

מבאר בלשון הקדש עם פרוש קל ונחמד למען ירוץ הלומד בו

מחלק לשנה אחת ולשלוש שנים

מופץ ללא מטרות רווח כלל ועיקר
לקירוב הגאולה ברחמים

בדקות ספורות בלבד תזכה להיות בן עולם הבא

נסדר, נערך והוגה מחן ש, בנקוד ופסוק מלא, עם מראה מקומות,
בחלוק קטעים לפי העניינים, באותיות גדולות ומאירות עינים

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א
כסלו תשע"א לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים **בחינם בלבד**

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוד הזהר (קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פנה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאחר למוד הזהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

פני, ד - המים, ה - ויאמר. הרי חמשה אחרים. אחר כך נאמר יהי אור, הרי עקר ושרש של השושנה שהכל אחוז בה.

עדות ליחוד. חמשה עלים חזקים, השרש והיחוד שאחוזים בו שלשה עשר עלים אלו. (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' - הרי חמשה עלים של השושנה. אחר - זהו העקר והשרש שהכל אחוז בו. סוד (עדות ליחוד. חמש תבות שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחר, אלו חמשה עלים חזקים של השושנה. שרש ויסוד אחוזים בו. זהו אחר. והוא עקר ושרש שהכל אחוזים בו. שלשה עשר עלים אלו סוד) של שלש עשרה בחשבון, חותם המלך.

בא וראה, פדגמת השושנה בין החוחים, (שיר השירים ב) כך הם ישראל בין העמים עובדי כוכבים ומזלות, וכך פנסת ישראל בין שאר המוני השרים הממנים. כל זמן שהשושנה עומדת סגורה ואינה פתוחה, אין בה ריח, ולא מעלים אותה ולא מוציאים אותה מתוף הקוצים. אבל בפעם שהשושנה פתוחה, מעלה ריח, ואז מוציאים אותה מתוף הקוצים, ונהנית מהם פנסת ישראל, שנאמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחתי רעייתי והקדוש ברוך הוא לא שלח אותה לנו אלא ללכת לדרבנו.

ובחבור קדמון, אמר רבי אלעזר לאביו, הרי שמעתי על אלו האיברים האטומים בסוד הקרבנות. איברים אחרים, הסוד שלהם מהו? אמר לו רבי שמעון לרבי אלעזר, אלעזר בני, כל שאר איברים שמבפנים, סוד עליון הוא.

בא וראה, הלב הרי נאמר, אבל לב זה הוא אש ששורף, ואם לא שהזמין אליו המלך העליון את פני הראה, שמביאים לפניו הרוח מרוח שנושבת מתוף בשמים עליונים, הנה שורף את העולם ברגע אחד.

פתח ואמר, (בראשית יט) זה המטיר על

סהדוּתָא לִיחודָא. חמש עלין תקיפין, שרשא ויחודא, דאחידן ביה תליסר עלין אלין. (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי, הא חמש עלין דשושנה. אחד, דא היא עיקרא ושרשא דכלהו אחידן ביה.

רזא (ס"א סהדוּתָא ליחודא. חמש תיבין שמע ישראל יי אלהינו ה' אינון חמש עלין תקיפין דשושנה. שרשא ויסודא אחידן ביה דא הוא אחר, ואיהו עיקרא ושרשא דכלהו אחידן ביה. תליסר עלין אליו רזא)

דתליסר בחושפנא, גושפנא דמלכא.

הא חזי, פגוונא (שיר השירים ב) דשושנה בין החוחים, הכי אינון ישראל בין עמין עובדי כוכבים ומזלות. והכי פנסת ישראל, בין שאר אכלוסין רברבן ממנן. כל זמן דשושנה קיימא אטימא, דלא פתיחא, לית בה ריחא, ולא סלקין לה, ולא מפקין לה מגו גובין, בשעתא דשושנה פתיחא, סלקא ריחא, פדין אפיקו לה מגו גובין. ויתנהי בהו פנסת ישראל, שנאמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחתי רעייתי, וקודשא בריך הוא לא שדרה לן אלא למיהף לאורחן.

ובחבורא קדמאה. אמר רבי אלעזר לאבוהי, הא שמענא אלין

שייפין אטימין, ברזא דקרבנין. שייפין אחרנין, רזא דלהון מאי. אמר ליה רבי (דף רל"ד ע"א) שמעון לרבי אלעזר, אלעזר ברי, כל שאר שייפין דלגו, רזא עלאה איהו.

הא חזי, לבא הא אתמר, אבל לב דא איהו נורא דדליק, ואלמלא דזמין לגביה מלכא עלאה כנפי ריאה, דאתיין לקמיה רוחא, מרוחא דנשיב מגו בוסמין עלאין, הוה אוקיד לעלמא ברגעא חדא.

פתח ואמר, (בראשית יט) ויי המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש, אמאי אוקיד

סדם ועל עמרה גפירת ואש.
מדוע שרף אותם? משום שכנפי
ראה לא נשבו באותה שעה.
והסוד של כנפי הראה, זה
שנאמר (תהלים סח) כנפי יונה נחפה
בכסף. ואלו הם רפאל וצדקאל.
ועליהם נאמר (תהלים קד) עשה
מלאכיו רוחות, לנשב תמיד לפני
המלך (הלב).

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, המנורה
הקדושה, כל מה שאמרת - נכון,
אבל המח הוא מים, והלב הוא
אש, ושניהם הם רחמים ודין. זה
פסא רחמים, וזה פסא דין.
והקדוש ברוך הוא מלך, עומד
מפסא דין, שהוא הלב, ויושב על
פסא רחמים, שהוא המח.

וכאשר החובות מתרבים על
האיברים ועל העורקים של הלב,
שהוא פסא של דין, נאמר בלב,
(אסתר ז) והמלך קם בחמתו
ממשתה היין, שהוא יינה של
תורה. ובזמן שכנפי ראה נושבות
על הלב, נאמר (אסתר ז) וחמת
המלך שככה. שעל שתי כנפי
ראה נאמר, (שמות כה) והיו הכרבים
פרשי כנפים למעלה סככים
בכנפיהם על הכפרת, זו הכפרת
של הלב.

ובמה חמת המלך שככה? בגלל
(שנאשמע את קול כנפיהם) (במדבר ז)
וישמע את הקול - זה קול
התורה, קול של קריאת שמע.
וידבר אליו - בתפלות הפה,
שעליו נאמר (תהלים נא) אדני שפתי
תפתח ופי יגיד תהלתך.

ואותה הרוח שנושבת בכנפי
הראה, היא מוציאה קול בקנה,
שהוא קנה חכמה קנה בינה. ונאמר בה, (יחזקאל ז) פה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח. שהן
ארבע אותיות יהו"ה, וזוהי רוח שדופקת בכל עורקי הלב, שנאמר בהם (יחזקאל א) אל אשר יהיה
שמה הרוח ללכת ילכו.

אמר המנורה הקדושה, ודאי רועה נאמן, מדרגה שלך היא, שבה נאמר וחמת המלך שככה.

לון. בגין דכנפי ריאה לא נשיבו בההיא
שעתא. וסתרא דכנפי ריאה, דא (תהלים סח) כנפי
יונה נחפה בכסף. ואינון רפאל, וצדקאל.
ועליהו אתמר, (תהלים קד) עשה מלאכיו רוחות,
לנשבא תדיר קמי מלכא (ס"א לבא).

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, כל מה דאמרת
שפיר, אבל מוחא איהו מים, לב איהו אש,
ותרווייהו איהו רחמי ודינא, דא כסא רחמי, ודא כסא
דינא. וקודשא בריך הוא מלך, עומד מפסא דין, דאיהו
לב. ויושב על פסא רחמים, דאיהו מוחא.

וכד חובין מתרבין על אברים, ועל ערקין דלבא, דאיהו
כרסויי דדינא. אתמר בלבא, (אסתר ז) והמלך קם
בחמתו ממשתה היין, דאיהו יינא דאורייתא. ובזמנא
דכנפי ריאה נשבין על לבא, (אסתר ז) וחמת המלך שככה.
דתרין כנפי ריאה, (שמות כה) והיו הכרבים פרשי כנפים
למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת, דא כפורתא דלבא.

ובמאי וחמת המלך שככה. בגין (דואשמע את קול כנפיהם
במדבר ז) וישמע את הקול, דא קול תורה, קול
דקריאת שמע. וידבר אליו, בצלותא דפומא, דאיהו
(תהלים נא) אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

וההוא רוחא דנשיב בכנפי ריאה, איהו אפיק קלא בקנה,
דאיהו קנה חכמה קנה בינה. ואתמר בה, (יחזקאל
ז) פה אמר יי מארבע רוחות באי הרוח. דאינון ארבע
אתנון יהו"ה, והאי איהו רוח דדפיק בכל ערקין דלבא,
דאתמר בהון, (יחזקאל א) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת
ילכו.

אמר בוצינא קדישא, ודאי רעיא מהימנא, דרגא דילך
שהוא קנה חכמה קנה בינה. ונאמר בה, (יחזקאל ז) פה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח. שהן
ארבע אותיות יהו"ה, וזוהי רוח שדופקת בכל עורקי הלב, שנאמר בהם (יחזקאל א) אל אשר יהיה
שמה הרוח ללכת ילכו.

אמר המנורה הקדושה, ודאי רועה נאמן, מדרגה שלך היא, שבה נאמר וחמת המלך שככה.

(תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּכָ"ה,
בְּגִימָטְרִיא מִשָּׁה. אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ
אַתָּה הַמְּאֹר הַקְּדוֹשׁ, גַּר שְׂדוּלֶק
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה. גַּר ה' - הִיא
נִשְׁמָה שְׁלֵף.

אָמַר לוֹ, הָרִי אֲמַרְתָּ מַח וְלֹב
וְכַנְפֵי רֵאָה, שְׁתִּי כְלִיּוֹת מֶהוּ?
אָמַר הַרְוֵעָה הַנְּאָמָן, הָרִי בְּאֶרְנוּ
בְּכַנְפֵי רֵאָה אֶת הַפְּסוּק עֲשֵׂה
מְלֶאכֶי רֹחוֹת. וְהַפְּלִיּוֹת -
מְשַׁרְתִּיּוֹ אֵשׁ לֹהֵט. וְהֵן שְׁתִּי כַנְפֵי
רֵאָה וְשְׁתִּי כְלִיּוֹת, כְּנָגַד אַרְבַּע
חִיּוֹת שֶׁל הַפְּסָא. הַפְּסָא הוּא הַלֵּב
בְּאֲמָצַע.

וְכֵן הַמַּח יֵשׁ לוֹ אַרְבַּע חִיּוֹת,
שֶׁהוּא פְּסָא שֶׁל רַחֲמִים. וּמֶהוּ?
רֵאָה שְׁמִיעָה רִיחַ דְּבוּר. רֵאָה -
אַרְיָה. שְׁמִיעָה - שׁוּר. רִיחַ - נִשְׁר.
וְאַרְבַּע פְּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְכָל
אֶחָד. דְּבוּר - הוּא אָדָם. אַחֲזוּ
לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, זְרוּעוֹת, שְׁבִהֵן
נְאָמַר וְיִדְנִנו פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׁרֵי
שָׁמַיִם. גּוֹף - אַרְיָה, וְשׁוֹקִים,
עֲלִיָּהוּן נְאָמַר (יִחְזַקְאֵל א) וְכַף רִגְלֵיהֶם
כְּכַף רִגְלֵ עֶגְלָה. וְעַל הַגּוֹף נְאָמַר
(בְּרַאשִׁית א) מְרַכְּבַת הַמִּשְׁנָה. מִשְׁנָה
כְּתוּב, לְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה. וּבַחֲבוּר
קְדָמוֹן. (ע"כ רַעִיא מַהִימָנָא).
זוהר

מַחֲוּר, פֶּתַח הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה
וְאָמַר, (קַהֲלַת ד) וְאָרְאָה אֶת כָּל
הָעֲשָׂקִים [שְׁנַעְשׂוּן] אֲשֶׁר נַעֲשִׂים
פִּתְחַת הַשְּׁמַשׁ וְהִנֵּה דְמַעַת
הָעֲשָׂקִים. מִי אֵלּוּ הָעֲשׂוּקִים?
אֵלּוּ תִינּוּקוֹת שֶׁהֵם בַּחֲזִיק אֲמוּתָם,
שְׁמַסְתַּלְקִים מִהָעוֹלָם עַל יְדֵי
מְלֶאכֶי הַמְּנוֹת. וְכִי מְלֶאכֶי הַמְּנוֹת
הוֹרֵג אֹתָם שֶׁהוּא עוֹשֶׂק? אֵלּא
חֲזוּר וְאָמַר, וּמִיֵּד עֲשָׂקִיהֶם כַּח
וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם. מִי הוּא אוֹתוֹ
כַּח? זְהוּ שְׁנַאָמַר (בְּרַאשִׁית א) יְהִי
מֵאֲרַת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. וְזֶהוּ מֵאֲרַת חֲסֵר וְא"ו, וְזֶה לִילִית, שֶׁהִיא מְמַנָּה עַל אוֹתוֹ הָעוֹשֶׂק.
וְהִיא נִקְרָאת טַחֲוּל, וְהִיא הוֹלְכַת וּמַצְחֶקֶת בְּתִינּוּקוֹת, וְאַחַר כֵּן עוֹשָׂה בָּהֶם רְגֵז וְדְמַעוֹת, לְכַפּוֹת

אִיהִי, דְּבִיָּה וְחֲמַת הַמֶּלֶךְ שְׁכָכָה. (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם
שֶׁכָּכָ"ה, בְּגִימָטְרִיא מִשָּׁה. אָמַר לִיה, בְּרִיךְ אַנְתָּ בּוֹצִינָא
קְדִישָׁא, בּוֹצִינָא דְדְלִיק קָמִי מְלָכָא וּמְטְרוֹנִיתָא. גַּר י"י,
אִיהִי נִשְׁמָה דִילָף.

אָמַר לִיה, הִיא אֲמַרְתָּ מוּחָא וְלָכָא וְכַנְפֵי רֵיָּאָה, תְּרִי
כּוּלְיִין מֵאִי נִיהוּ. אָמַר רַעִיא מְהִימָנָא, הִיא אוֹקִימָנָא
בְּכַנְפֵי רֵיָּאָה, עוֹשָׂה מְלֶאכֶי רֹחוֹת, כּוּלְיִין מְשַׁרְתִּיּוֹ אֵשׁ
לֹהֵט. וְאֵינוֹן תְּרִין כְּנַפֵי רֵיָּאָה, וְתִרִין כּוּלְיִין, לְקַבֵּל אַרְבַּע
חִיּוֹן דְּכַרְסִיָּא. כְּרַסִיָּא, אִיהוּ לָכָא בְּאֲמָצַעִיתָא.

וְכֵן מוּחָא, אֵית לִיה אַרְבַּע חִיּוֹן, דְּאִיהוּ כְּרַסִיָּא דְרַחֲמִי.
וּמֵאִי נִיהוּ. רֵאָיָה שְׁמִיעָה רִיחָא דְבוּר. רֵאָיָה: אַרְיָה.
שְׁמִיעָה: שׁוּר. רִיחָא: נִשְׁרָא. וְאַרְבַּע אַנְפִין וְאַרְבַּע כְּנָפִין
לְכָל חַד. דְּבוּר: אָדָם אִיהוּ. אֶחָד עֵילָא וְתַתָּא, דְרוּעִין
דְּבַהוֹן וְיִדְנִנו פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם. גּוֹף אַרְיָה, וְשׁוֹקִים,
(יִחְזַקְאֵל א) וְכַף רִגְלֵיהֶם כְּכַף רִגְלֵ עֶגְלָה. וְעַל גּוּפָא אֲתַמַּר,
(בְּרַאשִׁית מֵא) מְרַכְּבַת הַמִּשְׁנָה. מִשְׁנָה כְּתִיב, לִישְׁנָא
דְמַתְנִיתִין. וּבַחֲבוּרָא קְדָמָאָה. (ע"כ רַעִיא מַהִימָנָא).

זהו:

מַחֲוּר, פֶּתַח בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, (קַהֲלַת ד)
וְאָרְאָה אֶת כָּל הָעֲשָׂקִים שְׁנַעְשׂוּ תַחַת
הַשְּׁמַשׁ וְהִנֵּה דְמַעַת הָעֲשָׂקִים. מֵאֵן אֵינוֹן
עֲשׂוּקִים. אֵלִין יְנוּקִין דְאֵינוֹן בְּתוּקְפָא
דְאִמְהוֹן. דְסַלְקִין מְעַלְמָא, עַל יְדֵי מְלֶאכֶי
הַמְּנוֹת. וְכִי מְלֶאכֶי הַמְּנוֹת קְטִיל לֹוֹן, דְאִיהוּ
עוֹשֶׂק. אֵלּא הֲדַר וְאָמַר, וּמִיֵּד עֲשָׂקִיהֶם כַּח
וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם. מֵאֵן הֵהוּא כַּח. דָּא הוּא
דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית א) יְהִי מֵאֲרַת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. וְדָא
הוּא מֵאֲרַת חֲסֵר וְאוּ, וְדָא לִילִית, דְאִיהִי מְמַנָּא
דְהֵהוּא עוֹשֶׂק.

וְאִיהוּ אֶקְרִי טַחֲוּל, וְאִיהִי אֲזֵלַת וְחִיָּכָא בְּיַנּוּקִי,
מֵאֲרַת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. וְזֶהוּ מֵאֲרַת חֲסֵר וְא"ו, וְזֶה לִילִית, שֶׁהִיא מְמַנָּה עַל אוֹתוֹ הָעוֹשֶׂק.
וְהִיא נִקְרָאת טַחֲוּל, וְהִיא הוֹלְכַת וּמַצְחֶקֶת בְּתִינּוּקוֹת, וְאַחַר כֵּן עוֹשָׂה בָּהֶם רְגֵז וְדְמַעוֹת, לְכַפּוֹת

עליהם. הטחול הולך אחר הפכד, שהוא מינו. זה נברא בשני, וזה ברביעי במעשה בראשית. ומשום זה אין סימן טוב בשני וברביעי. פכד - מיתה של הגדולים, טחול - מיתה של הקטנים.

ובתר עבדת בהו רוגזא ודמעה, למבפי עלייהו. טחול לזינא דכבד אזלא. דא אברי בשני, ודא ברביעי בעובדא דבראשית. ובגין דא, לית סימנא טבא בשני וברביעי. פכד מותא דרברבי, טחול מותא דזוטרי.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, ודאי פך הוא, שהפכד הוא מדרגה של עשו. עשו הוא אדום. הוא כונס את כל הדמים, בין הצלולים בין העכורים. ולא מבחין בין טוב לרע. לא עושה הבדלה ביניהם. הלב הוא ישראל, שמבדיל בין טוב לרע, בין דם טמא לדם טהור, ולא לוקח אלא המברר והנקי של אותו דם, כבורר אכל מתוך פסלת.

אמר רעיא מהימנא, ודאי הכי הוא, דכבד איהו דרגא דעשו. עשו הוא אדום. הוא כניש כל דמין, בין צלולין, בין עכורין. ולא מבחין בין טב לביש. לא עביד אפרשותא ביניהו. לפא איהו ישראל, דאבחין בין טב לביש, בין דם טמא לדם טהור, ולא נטיל אלא ברירו ונקיו דההוא דמא, כבורר אוכל מגו פסולת.

ואחר שנטיל הלב, שהוא יעקב, המברר שבדמים, שהוא למעלה, ונשאר פכד, שהוא עשו, עם הפסלת - הוא כועס עליו במרה, שהיא גיהנם, שנבראה ביום השני, מיתת הגדולים, והיא נקבה הרעה, אש זרה, עבודה קשה, עבודה זרה קוראים לה. ומשום שממנה מתעורר פעם לכבד, פרשוה חכמי המשנה, כל הפועס כאלו עובד עבודה זרה. ולא עוד, אלא שאין שרפה וחימומות בכל המחלות של אברי הגוף אלא ממרה. שהיא מדליקה בשלהבות על העורקים של הפכד ורוצה לשרף את כל הגוף. והיא פדגמת הים פאשר הוא כועס, שגלי הים עולים עד לרקיע ורוצים לצאת מגבולם לשבר (להחריב) העולם. אם לא השכינה, שהיא לחולה פחול המקיף את הים שלא יוצא משפתו - אף פך

ולבתר דנטיל לפא, דאיהו יעקב, ברירותא דדמים, דאיהו לעילא. ואשתאר פכד דאיהו (דף רל"ד ע"ב) עשו בפסולת. איהו כעיס עליה במרה, דאיהי גיהנם, דאתבריותא ביומא תננינא, מותא דרברבי, ואיהי נוקבא בישא, אש זרה, עבודה קשה, עבודה זרה קרינן לה.

ובגין דמינה אתער פעס לכבד, אוקמוה רבנן במתניתין, פל הפועס כאלו עובד עבודה זרה. ולא עוד, אלא דלית שריפה וחימומות בכל מרעין דאברין דגופא, אלא ממרה. דאיהי אדליקת בשלהובין על ערקין דכבד, ובעי לאוקדא כל גופא. ואיהו כגוונא דימא, פד איהו כעיס, דגלי ימא סלקין עד רקיעא, ובעו לנפקא מגבוליהו, לתברא (ס"א להרא) עלמא. אי לאו שכינתא, דאיהי לחולה כחול דאסחר לימא, דלא נפקת מפומהא, אוף הכי שכינתא אסתרת לגופא, וסמיה ליה, פמה דאת אמר, (תהלים מא) יי יסעדנו על ערש דוי.

ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, המבקר את החולה, לא ליתבי למראשותיו, משום דשכינתא על

השכינה סובבת לגוף וסומכת אותו, כמו שנאמר (תהלים מא) ה' יסעדנו על ערש דוי. ומשום זה בארוהו בעלי המשנה, המבקר את החולה לא ישב למראשותיו, משום ששכינה על

רישיה. ולא לרגלוי דמלאך המות לרגלוי. האי לאו לכל
 פר נש, אלא לבינוני. אבל לצדיק גמור, יי יסעדנו על
 ערש דוי, על רישיה. ושכינתא אסחר גופיה, עד רגלוי.
 ובגין דא אתמר ביצקב, (בראשית מט) ויאסוף רגליו אל
 המטה, ודא שכינתא דאתמר בה, (ישעיה טו) והארץ הדם
 רגלי. לרשע גמור, מלאך המות אסחר ליה בכל סטרא.
 ודא יצר הרע, דמלאך המות אסחר ליה בכל סטרא,
 חרבא דיליה, דפניו מוריקות, בטפה חדא מאינון תלת
 טפות, דזריק ביה. הדיא הוא דכתיב, (משלי ה) ואחריתה
 מרה כלענה. פבד דא דכורא. יותרת הפבד נוקבא. (ע"ב
 רעיא מהימנא).

זהר:

קובה, איהו דרגא חד משתינ דמותא. ודא
 אתקרי תרדמה. עסטיראה (נ"א עסירטא),
 דרגא שתיתאה דמלאך המות. ומגו דאתי
 מרחיק, איהו מסטרא דמותא. ולא מותא.
 רמזא, חד משתינ דמותא.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בתר דגופא איהו מאילנא דטוב
 ורע, לית אבר בגופא, דלא אית ביה יצר הרע
 ויצר טוב, לבינוניים. ולצדיקים גמורים, תרין יצירות,
 דדכר ונוקבא, תרווייהו טובים. פגוונא דחתן וכלה.
 לרשעים גמורים, תרין יצירות בישין, דכר ונוקבא, בכל
 אבר ואבר, מסטרא דסמאל ונחש.

ובגין דא מסטרא דאילנא דטוב ורע, קיבה אית בה תרין
 דרגין. דהכי אוקמוה רבנן, קיבה ישן. ואית שינה,
 אחת משתינ במותא. ושינה, אחת משתינ בנבואה. ובגין
 דא אוקמוה רבנן מארי מתיבתא, (זכריה ט) החלמות שוא
 ידברו, והקתיב (במדבר יב) בחלום אדבר בו. לא קשיא,
 פאן על ידי שד. פאן על ידי מלאך. חלום על ידי מלאך,
 ומשום זה פרושוהו חכמים בעלי הישיבה, כתוב (זכריה ט) וחלמות השוא ידברו, והרי כתוב (במדבר

ראשו. ולא למרגלותיו, כיון
 שמלאך המות למרגלותיו. וזה
 לא לכל בן אדם, אלא לבינוני.
 אבל לצדיק גמור - ה' יסעדנו על
 ערש דוי, על ראשו. והשכינה
 מקיפה את גופו עד רגליו.
 ומשום זה נאמר ביצקב, (בראשית
 מט) ויאסוף רגליו אל המטה, וזו
 השכינה שנאמר בה, (ישעיה טו)
 והארץ הדם רגלי. ולרשע גמור,
 מלאך המות מקיף אותו בכל
 צדדיו. וזה יצר הרע, שמלאך
 המות מקיף אותו בכל צדדיו,
 חרב שלו, שפניו מוריקות בטפה
 אחת מאותן שלש טפות שזורק
 בו. זהו שפתיב (משלי ה) ואחריתה
 מרה כלענה. הפבד זה הזכר.
 יותרת הפבד - נקבה. (עד כאן).

זהר

הקבה היא דרגה אחת מששים
 ממיתה, וזה נקרא תרדמה. מלאך
 עסטיראה (עסירטא), דרגה ששית
 של מלאך המות. ומתוף שבא
 מרחוק, הוא מצד המות, ולא
 מות ממש. ונרמז - אחד מששים
 ממיתה.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, מאחר
 שהגוף הוא מעץ של טוב ורע,
 אין איבר בגוף שאין בו יצר הרע
 ויצר הטוב לבינוניים. ולצדיקים
 גמורים שתי יצירות, של זכר
 ונקבה, ושניהם טובים, פדגמת
 חתן וכלה. ולרשעים גמורים
 שתי יצירות רעות, זכר ונקבה,
 בכל איבר ואיבר, מצד של
 סמאל ונחש.

ומשום זה מצד של עץ טוב ורע,
 היא הקבה שיש בה שתי דרגות.
 שפך בארוהו חכמים, קבה - ישן.
 ויש שנה אחת מששים במיתה.
 ושנה, אחת מששים בנבואה.
 ומשום זה פרושוהו חכמים בעלי הישיבה, כתוב (זכריה ט) וחלמות השוא ידברו, והרי כתוב (במדבר

(י) בחלום אָדָבָר בו? לא קָשָׁה. כָּאֵן עַל יְדֵי שָׂד - כָּאֵן עַל יְדֵי מִלְאָף. חֵלוֹם עַל יְדֵי מִלְאָף - אָחַד מִשְׁשִׁים בְּנֻבּוֹאָה. חֵלוֹם עַל יְדֵי שָׂד הוּא שְׂוֹא, מִצַּד שֶׁל הַמּוֹת. וְהוּא תִבְּן. שֶׁפָּךְ בְּאַרְוֵהוּ, כְּשֵׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תִבְּן, כִּף אֵי אֶפְשָׁר לְחֵלוֹם בְּלֹא דְכָרִים בְּטָלִים.

הַאֲצִטּוּמְכָה זֶה קָרְקָן נִקְלָף. וּבְאֵרוֹ חֲכָמִים, קָרְקָן טוֹחֵן, שֶׁהוּא לֹקֵחַ הַפֶּל וְשׁוֹחֵק, וְשׁוֹלֵחַ לְכָל הָאֵיבָרִים. אִם הָאֵיבָרִים בְּלִי עֲוֹנוֹת, כְּגוֹן מַה שְּׂאֵמְרוּ חֲכָמִים, שִׁישׁ דְּכָרִים הַמְעַפְכִּים אֶת הַקָּרְבָּן, שֶׁלֹּא יוֹרֵד לְקַבֵּל אוֹתוֹ הֵהוּא שֶׁשִּׁלַּח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַבֵּל הַמַּתְנָה שְׁלוֹ. שִׁישׁ שֶׁמְקַבֵּל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי אַרְיָה, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּן. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹכֵב עָלָיו, וְיֹרֵד בּוֹ לְקַבֵּל אוֹתוֹ דוֹרוֹן.

וְיֵשׁ דוֹרוֹן שֶׁמְקַבֵּל אוֹתוֹ עַל יְדֵי שׂוֹר, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (שם) וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׂמֵאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן. וְיֵשׁ דוֹרוֹן שֶׁמְקַבֵּל עַל יְדֵי נֶשֶׁר, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (שם) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. שֶׁהֵם שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה. וְיֵשׁ דוֹרוֹן שֶׁמְקַבֵּל אוֹתוֹ עַל יְדֵי אָדָם שֶׁכְּתוּב בּוֹ (ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה. בְּדַמּוֹת שֶׁל זֶה שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּדְמּוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. שֵׁם יְהוָה יוֹרֵד עֲלֵיהֶם לְקַבֵּל הַקָּרְבָּן.

וְיֵשׁ חֵיּוֹת טְבַעֲיוֹת מִמְּנוֹת עַל הַגּוֹפִים, שֶׁהֵם מֵאַרְבַּעַת יְסוּדוֹת, וְהֵן טְהוֹרוֹת. וְלַעֲמֻתָּן יֵשׁ אַרְבַּע חֵיּוֹת דוֹרְסוֹת, טְמֵאוֹת, (מִלְאָכִים מִמְּנִים) עַל אַרְבַּע מְרוֹת, שֶׁהֵן: מְרָה לְבָנָה, מְרָה אֲדָמָה, מְרָה יִרְקָה, מְרָה שְׁחָרָה. וְיֵשׁ חֵיּוֹת שְׁכָלִיּוֹת שְׁסוּבְכוֹת הַכֶּסֶף. וְיֵשׁ לְמַעְלָה מֵהֵן וּגְבוּהוֹת עֲלֵיהֶן, וְהֵן חֵיּוֹת אֱלֹהִיּוֹת, מִצַּד הַקְּדוּשָׁה. וְיֵשׁ חֵיּוֹת מִהַצַּד הָאַחַר, וּנְקֵאוֹת אֱלֹהִים אַחֲרֵים. וְהַחֵיּוֹת הָאֱלֹהִיּוֹת מִצַּד

חַד מִשְׁתִּין בְּנֻבּוֹאָה. חֵלוֹם עַל יְדֵי שָׂד, אִיהוּ שְׂוֹא, מִסְטָרָא דְמוֹתָא. וְאִיהוּ תִבְּן, דְּהִכִּי אוֹקְמוּהָ, כְּשֵׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תִבְּן, כִּף אֵי אֶפְשָׁר לְחֵלוֹם בְּלֹא דְכָרִים בְּטָלִים. אֲצִטּוּמְכָא דָא קָרְקָן נִקְלָף. וְאוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, קוֹרְקָן טוֹחֵן, דְּאִיהוּ נְטִיל כְּלֵא, וְשׁוֹחֵק, וּמִשְׁדַּר לְכָל אֲבָרִין. אֵי אֲבָרִין בְּלֹא חוֹבִין, כְּגוֹנוֹא דְאוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, דְּאִית מְלִין דְּמַעַפְכִּין נַת קָרְבָּנָא, דְּלֹא נַחִית לְקַבֵּלָא לִיהַ, הֵהוּא דְשָׂדֵר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקַבֵּלָא דוֹרוֹנָא דִּילִיָה. דְּאִית דְּמְקַבֵּל לִיהַ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יְדֵי אַרְיָה, דְּאִתְמַר בֵּיהַ (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּם. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְכִיב עָלֵיהַ, וְנַחִית בֵּיהַ, לְקַבֵּלָא הֵהוּא דוֹרוֹנָא. וְאִית דוֹרוֹנָא דְמְקַבֵּל לִיהַ עַל יְדֵי שׂוֹר, דְּאִתְמַר בֵּיהַ (יחזקאל א) וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׂמֵאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן. וְאִית דוֹרוֹנָא, דְּמְקַבֵּל עַל יְדֵי נֶשֶׁר, דְּאִתְמַר בֵּיהַ (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. דְּאֵינוֹן שְׁתֵּי תוֹרִים, אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה. וְאִית דוֹרוֹנָא, דְּמְקַבֵּל לִיהַ עַל יְדֵי דְאָדָם דְּכְתִיב בֵּיהַ, (ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה. בְּדִיוֹקְנָא דְהֵהוּא דְאִתְמַר בֵּיהַ. (יחזקאל א) וּדְמּוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. יְהוָה נַחִית עָלֵיהֶוּ, לְקַבֵּלָא דוֹרוֹנָא.

וְאִית חֵיּוֹן טְבַעֲיוֹת, מְמַנָּן עַל גּוֹפִין, דְּאֵינוֹן מֵאַרְבַּע יְסוּדִין, וְאֵינוֹן דְּכָיִין. וְלְקַבֵּלֵיהֶוּ אַרְבַּע חֵיּוֹן דוֹרְסִין, מִסְאָבִין, (ג"א מִלְאָכִין מִמְּנוֹ) עַל אַרְבַּע מְרִירָן, דְּאֵינוֹן: מְרָה חוֹרָא, מְרָה סוּמְקָא, מְרָה יְרוּקָא, מְרָה אוּכְמָא. וְאִית חֵיּוֹן שְׁכָלִיּוֹת, דְּסַחְרִין לְכַרְסֵיָא. וְאִית לְעֵילָא מְנִיָּהוּ, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, וְאֵינוֹן חֵיּוֹן אֱלֹהִיּוֹת, מִסְטָרָא דְקְדוּשָׁה. וְאִית חֵיּוֹן דְּסְטָרָא אַחֲרָא. וְאִתְקֵרִיאוּ אֱלֹהִים אַחֲרֵים. וְאֱלֹהִיּוֹת דְּקוֹדֶשָׁא, אֱלֹהִים חַיִּים. וְאֵלִין אֱלֹהִיּוֹת דְּקְדוּשָׁה, אִתְקֵרִיאוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִיּוֹת, וְעֵלַת עַל כְּלֵא, אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְכָל זֵינָא אָזִיל לְזִיגִיָה. וּבְגִין דְּאִית אֱלֹהִים אַחֲרֵים, אָמַר עֲלֵיהֶוּ, (שְׁמוֹת כב) זָבַח לְאֱלֹהִים יַחֲרָם

מְרָה שְׁחָרָה. וְיֵשׁ חֵיּוֹת שְׁכָלִיּוֹת שְׁסוּבְכוֹת הַכֶּסֶף. וְיֵשׁ לְמַעְלָה מֵהֵן וּגְבוּהוֹת עֲלֵיהֶן, וְהֵן חֵיּוֹת אֱלֹהִיּוֹת, מִצַּד הַקְּדוּשָׁה. וְיֵשׁ חֵיּוֹת מִהַצַּד הָאַחַר, וּנְקֵאוֹת אֱלֹהִים אַחֲרֵים. וְהַחֵיּוֹת הָאֱלֹהִיּוֹת מִצַּד

בלתי ליהו"ה לבדו. בגין דלא יתערב אלהים חיים עם אלהים אחרים. (ס"א ובחבורא קדמאה) (דף רל"ה ע"א).

זהו:

אצטומכא דא, נטיל ושחיק, ומשדר לכל סטרין דלתתא, ומניה אתזנו תתאי. מאינון שתין שמרים לתתא, כל אינון רוחין וסטרין אחרנין דאיתזנו בליליא, מאינון אברים ופדרים. ושאר נטלין כל שייפין, ונטיל פלא כבד, וקריב ללב, פמה דאתמר. ודא איהו דכתיב, (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין. ועל דא אתחזי על מדבחה, פגוונא דאריה אכיל קרבנין. מפאן ולהלאה כל שאר שייפין, ברזא דגופא כגוונא דלעילא.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, ודאי אצטומכא בקדמיתא נטיל פלא, עד שית שעתיין, ואופה. קרקבן, איהו אופה. וריאה, איהי משקה. לבא מלפא. ואינון תריין, אינון ודאי אופה ומשקה, למיהב למלפא, משפירו דכל מאכלין ומשקין, רישא דכלהו, מבחר לכלהו. והיינו דכתיב, (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי. לבתר, אכלו רעים, שאר אברים, דאינון חילין ומשריין דמלפא, דפליג לון מזונא, על ידי שר האופים. שתו ושכרו דודים, על ידי שר המשקים.

וכבד איהו לימינא דבר נש. ובגין דא, ופני אריה אל הימין לארבעתם לימינא דמלפא, דאיהו לבא. טחול, לשמאלא. אלין אינון מסטרא אחרא, ופני שור מהשמאל. משקה חמרא מזוג במיא למלפא. ואריה אכיל, דא כבד, פניש מזונא קמי מלפא, דאיהו לבא.

הקדשה נקראות אלהים חיים. ואלו האלהיות של הקדשה נקראות אלהי האלהיות, ועלת על הכל, אל אדון על כל המעשים. וכל מין הולך למינו. ומשום שיש אלהים אחרים, אמר עליהם, (שמות כב) זבח לאלהים יחרם בלתי לה לבדו. כדי שלא יתערב אלהים חיים עם אלהים אחרים. (ובחבור קדמון). (עד כאן).

זהו

אצטומכא זו לוקחת ושוחקת, ושולחת לכל הצדדים של מטה, וממנה נזונים התחתונים. ומאלו שותים השמרים למטה כל אותן רוחות וצדדים אחרים שגזונים בלילה מאותם איברים ופדרים. והשאר נוטלים כל האיברים, ונטיל הכל הכבד, ומקריב ללב, כמו שנאמר לעיל. וזהו שכתוב (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין. ועל זה מתראה על המזבח דגמת אריה שאוכל קרבנות. מפאן ולהלאה כל שאר האיברים בסוד של הגוף פדגמא של מעלה.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, מאור הקדוש, ודאי אצטומכא בראשונה לוקחת הכל עד שש שעות, ואופה. קרקבן הוא אופה. והראה היא משקה. הלב הוא המלך. ואלו השנים הם ודאי אופה ומשקה לתת למלך מהטוב של כל מאכלים ומשקים, מהראש של פלם, מהמבחר של פלם, וזהו שכתוב (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי. אחר כן נאמר אכלו רעים, שהם שאר האיברים, שהם חילות ומחנות המלך, שמחלק להם מזון על ידי שר האופים. שתו ושכרו דודים, על ידי שר המשקים. והכבד הוא לימין הבן אדם. ומשום זה, ופני אריה אל הימין לארבעתם, לימין המלך, שהוא הלב. הטחול לשמאל. אלו הם מהצד האחר, ופני שור מהשמאל. משקה יין מזוג במים למלך. ואריה אוכל, זה כבד, שאוסף מזון לפני המלך, שהוא הלב.

וַיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת עַל זֶה: אִם כָּבֵד הוּא עֲשׂוֹ, אִיף הוּא מִתְקַן מְזוֹן לְלֵב? אֵלָא וְדַאי הֵלֵב הוּא כְּדַגְמַתּוֹ שֶׁל יִצְחָק. כָּבֵד - עֲשׂו, שְׁהוּא הֶצֶד צִיד. וַיֹּאמֶר לוֹ, (בראשית יז) קוֹם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנֹו. אֵלֹו הֵן הַתְּפִלוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת וּמִתְרַקְחוֹת מְעַנִּיִּים, וַיִּצְחָק בְּצַעַר וּבִגְלוֹן, שְׁלֹא יִכּוֹלִים לְכוֹן לַתְּפִלָּה. וּמִשׁוֹם זֶה לֹא אָמַר וַיֹּאכַל מִצֵּיד, אֵלָא וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנֹו, (שמות ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל. כְּמוֹ זֶה אֵין לְהֵם לְיִשְׂרָאֵל מְזוֹן בְּגִלוֹת אֵלָא עַל יְדֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם.

אָבִיר פֶּאֶשֶׁר הֵם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, מְזוֹנוֹתָם עַל יְדֵי הַשְּׂכִינָה. וְהָיוּ שְׁתֵּי כְּנָפֵי הַרְּאָה מְשַׁקֵּת אִמָּה, שֶׁר הַמְּשַׁקִּים. וּשְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת - הָאוֹפִים, שְׁמִבְשָׁלוֹת הַזָּרַע הַיּוֹרֵד מִן הַמַּחַ, וּמִבְשָׁלוֹת מִיָּם שְׁמִקְבָּלוֹת מְכַנְּפֵי הַרְּאָה. וּלְבַסּוֹף שִׁיאַכַּל הַמֶּלֶךְ, שְׁהוּא הֵלֵב, נֹאמַר בְּשְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת שְׁלוֹ אַכְלוּ רַעִים. וְלִשְׁתֵּי כְּנָפֵי הַרְּאָה - שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוֹרִים.

הַרְּב הוּא כְּפַסַּא דִּין, אַרְבַּע חֵיּוֹת שְׁלוּחִים שְׁלוֹ. שְׁתֵּי כְּנָפֵי רְאָה וּשְׁתֵּי כְּלִיּוֹת. שְׁעַל כְּנָפֵי רְאָה נֹאמַר וּפְנִיָּהּם וּכְנִפֵּיהֶם פְּרֻדוֹת מְלַמְעֵלָה, לְקַבַּל עֲלֵיהֶם אֶת הַמֶּלֶךְ, שְׁהוּא (ישעיה יא) רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וַיֵּרָאֵת ה'. שְׁיֹשֵׁב עַל כְּפַסַּא, שְׁהוּא הֵלֵב, שְׁכַּל אוֹתָם דְּפָקִים מִתְּנַהֲגִים אַחֲרָיו כְּחִילִים אַחַר מְלָכָם.

וְהַרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת מְכַנְּפֵי הַרְּאָה, נוֹשֶׁבֶת עַל שְׁנֵי נִקְבֵי הַחֹסֶם, וְהִיא קְרִירָה וְצוֹנְנַת מִהַשְּׂמַאל, וְחִמָּה מִיְּמִין. וּמִצַּד הַמַּחַ, שְׁהוּא כְּפַסַּא שֶׁל רַחֲמִים, הִיא רוּחַ קְרָה לִימִין וְהַרוּחַ שְׁשֵׁם הֵלֵב וְהַמַּח מְזוּג בּוֹ, בְּאַמְצַע שֶׁל שְׁנֵיהֶם. אִף כֶּף הֵלֵב מְזוּג מְקוֹר וְחֹסֶם. וְהַמַּח גַּם כֶּף, שְׁמִקְבָּלִים זֶה מִזֶּה.

וְאַתְּ הַשְּׂמָרִים שֶׁל הַכַּל נוֹטֵל הַטְּחוּל וְהַמְּחַנּוֹת שְׁלוֹ, שְׁהֵם עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, שְׁאַמַּר עֲלֵיהֶם שְׁלֵמָה,

וְאַיִת לְאַקְשׁוּי עַל הָאֵי. אֵי כְּבֵד אִיהוּ עֲשׂו, אִיף הוּא מִתְקַן מְזוֹנָא לְלֵבָא. אֵלָא וְדַאי לְבָא אִיהוּ כְּגוֹנוֹנָא דִּיצְחָק. כְּבֵד עֲשׂו, דְּאִיהוּ הֶצֶד צִיד. וַיִּמָּא לֵיהּ, (בראשית יז) קוֹם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנֹו. אֵלִין אֵינוֹן צְלוֹתִין, דְּאֵזְלִין וּמִתְרַכִּין מְעַנִּיִּים, וַיִּצְחָק בְּצַעַר וּבִגְלוֹנָא, דְּלֹא יִכְלִין לְכוֹנוֹנָא לְצְלוֹתָא. וּבְגִין דָּא לֹא אָמַר וַיֹּאכַל מִצֵּיד, אֵלָא וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנֹו. (שמות ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל. כְּגוֹנוֹנָא דָּא, לֵית לוֹן לְיִשְׂרָאֵל מְזוֹנָא בְּגִלוֹתָא, אֵלָא עַל יְדֵי אוּמִין דְּעֻלְמָא.

אָבֵל כְּד אֵינוֹן בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, מְזוֹנִיהוֹן עַל יְדֵי שְׂכִינְתָא. וְיִהוֹן תְּרִין כְּנָפֵי רִיָּאָה מְשַׁקִּין אוּמָה, שֶׁר הַמְּשַׁקִּים. וְתִרִין פּוֹלְטִין הָאוֹפִים, דְּמִבְשָׁלִין הַזָּרַע דְּנַחִית מִן מוּחָא, וּמִבְשָׁלִין מִיָּא דְּמִקְבָּלִין מְכַנְּפֵי רִיָּאָה. וּלְבַתֵּר דְּיִיכוֹל מְלָבָא, דְּאִיהוּ לְבָא, אֶתְמַר בְּתִרִין כְּלִיּוֹן דִּילֵיהּ, אַכְלוּ רַעִים. וְלִתְרִין כְּנָפֵי רִיָּאָה, שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוֹרִים.

דְּלְבָא אִיהוּ כְּפַסַּא דִּין, אַרְבַּע חֵיּוֹן שְׁלִיחִין דִּילֵיהּ. תְּרִין כְּנָפֵי רִיָּאָה, וְתִרִין כְּלִיּוֹן, דְּכְנָפֵי רִיָּאָה וּפְנִיָּהּם וּכְנִפֵּיהֶם פְּרֻדוֹת מְלַמְעֵלָה, לְקַבָּלָא עֲלֵיהוּ מְלָבָא, דְּאִיהוּ (ישעיה יא) רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וַיֵּרָאֵת יי. דְּיִתִּיב עַל כְּפַסַּא, דְּאִיהוּ לְבָא, דְּכַל אֵינוֹן דְּפִיקוֹן מִתְּנַהֲגִין אַבְתְּרִיָּה, כְּחִילִין כְּתַר מְלַכִּיהוֹן.

וְרוּחָא דְּנָשִׁיב מְכַנְּפֵי רִיָּאָה, נָשִׁיב עַל תְּרֵי נִקְבֵי חוּטְמָא. וְאִיהוּ קְרִיר וְצוֹנְנָא מְשַׁמְאֵלָא. וְחֹסֶם מִיְּמִינָא וּמִסְטְרָא דְּמוּחָא דְּאִיהוּ כְּרַסְיָא דְּרַחֲמֵי, אִיהוּ רוּחַ קָר לִיְמִינָא, דְּחֹסֶד. וְחֹסֶם מְשַׁמְאֵלָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמְן לְבָא. וּמוּחָא מְזִיג בֵּיהּ, בְּאַמְצַעִיתָא דְּתְרוּוֹיָיהּ. אוּף הָכִי לְבָא מְזִיג, מְקוֹר וְחֹסֶם. וּמוּחָא אוּף הָכִי, דְּמִקְבָּלִין דִּין מִדִּין. וּשְׂמָרִים דְּכֻלָּא, נְטִיל טְחוּל, וּמִשְׁרִיין דִּילֵיהּ, דְּאֵינוֹן עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, דְּאַמַּר עֲלֵיהוּ שְׁלֵמָה, (קהלת

וְחֹסֶד, וְחִמָּה מְשַׁמְאֵל הַגְּבוּרָה, שְׁשֵׁם הֵלֵב וְהַמַּח מְזוּג בּוֹ, בְּאַמְצַע שֶׁל שְׁנֵיהֶם. אִף כֶּף הֵלֵב מְזוּג מְקוֹר וְחֹסֶם. וְהַמַּח גַּם כֶּף, שְׁמִקְבָּלִים זֶה מִזֶּה. וְאַתְּ הַשְּׂמָרִים שֶׁל הַכַּל נוֹטֵל הַטְּחוּל וְהַמְּחַנּוֹת שְׁלוֹ, שְׁהֵם עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, שְׁאַמַּר עֲלֵיהֶם שְׁלֵמָה,

ב) קניתי לי עבדים ושפחות. תרין פולין אתקריאו אשים, על שם אשים דלעילא, דאתמר בהו (דברים יח) אשי יי ונחלתו יאכלון.

ובקנה שית עזקאן, דעלייהו אתמר, (תהלים כט) הבו לי בני אלים. דבהון סליק קלא, דאתפליג לו' קלין דשכינתא. ושביעאה סליק לפומא, דאיהו כרסניא. ושית עזקאן דקנה, אינון פגונוא דשית דרגין דכרסניא דמלכא. וקנה איהו סלם, דביה (בראשית כח) מלאכי אלהים עלים וירדים בו, דאינון הבלים סלקין ביה מלכא (נ"א מלכא), ורוחין דאוריא (חורין נפיו) נחתין ביה בלכא, לקררא חמימותא, דלא לוקיד גופא.

וכר רוחא נחית, נחית בכמה רוחין, כמלכא עם חיליה. וכנפי ריאה מקבלין לרוחא, דאיהו מלכא עלייהו, כמה דאמינא. (יחזקאל א) ופניהם וכןפיהם פרות, (שמות כח) והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה.

אי זקאן אברין דבר נש בפקודין דעשה דמלכא עלאה דאיהו רוח הקדש, נחית בסלם, דאיהו גרון, בכמה רוחין קדישין, דאתמר עלייהו, (תהלים קד) עשה מלאכיו רוחות וסלקין לקבל אליו הבלים דלכא, דאתמר עלייהו, משרתיו אש להט. ועלייהו אתמר (תהלים כט) קול יהו"ה חצב (דף רל"ה ע"ב) להבות אש. בגין דליבא אדני, דמניה סלקין להבות אש בפומא דאיהו יהו"ה, דנחתין עמיה כמה רוחין דקדושה, מארבע אתון יהוה. דאתמר עלייהו, (יחזקאל לו) כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח.

קנ"ה, איהו קנה חכמה קנה בינה, דאינון לימינא דחסד, ולשמאלא דגבורה. תפארת, סלם באמצעיתא, בגופא כליל תרין דרועין, וגוף וברית, ותרין (סריו) שוקין. לקבל שית עזקאן דקנה.

(קהלת ב) קניתי לי עבדים ושפחות. שתי כליות נקראות אשים, על שם אשים של מעלה, שנאמר בהם (דברים יח) אשי ה' ונחלתו יאכלון.

ובקנה יש שש טבעות, שעליהן נאמר (תהלים כט) הבו לה בני אלים. שבהן עולה הקול שנחלק לששה קולות של השכינה. והשביעי עולה לפה, שהוא פסא. ושש טבעות של קנה, שהם כדגמת שש מדרגות של פסא המלך. וקנה הוא סלם, שבו נאמר (בראשית כח) מלאכי אלהים עלים וירדים בו, שאותם הבלים עלים בו המלך (מהלב), והרוחות שבאור (חורים יוצאים) יורדות בו בלב לקרר חמימותו, שלא ישרף הגוף.

וכאשר הרוח יורדת, יורדת בכמה רוחות, כמלך עם חילויתו. וכנפי הראה מקבלות לרוח, שהוא מלך עליהן, כמו שנאמר (יחזקאל א) ופניהם וכןפיהם פרות, (שמות כח) והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה.

אם זכאים האיברים של האדם במצוות עשה של המלך העליון, שהוא רוח הקדש, יורד בסלם, שהוא הגרון, בכמה רוחות קדושות, שנאמר עליהן (תהלים קד) עשה מלאכיו רוחות, ועולים לעמת אלו ההבלים של הלב, שנאמר עליהם משרתיו אש להט. ועליהם נאמר (תהלים כט) קול יהו"ה חצב להבות אש. שהלב - אדני, שממנו עולים להבות אש בפה, שהוא יהו"ה, שירודות עמו כמה רוחות של קדשה מארבע אותיות יהוה,

שנאמר עליהן (יחזקאל לו) כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח. קנ"ה - הוא קנה חכמה קנה בינה. שהם לימין החסד, ולשמאל הגבורה. תפארת, סלם באמצע, בגוף, כלול משתי זרועות וגוף וברית ושתי (עדיים) שוקים, כנגד שש הטבעות של הקנה.

וְכַאֲשֶׁר יוֹרֵד יְהוָה לְלֵב לְגַפִּי
אֲדַנְי, מִתְחַבְּרִים הַדִּין בְּרַחֲמִים
בְּלֵב, שֶׁהוּא יֵאֱהַדְוֶנְהוּ. וְכַאֲשֶׁר
עוֹלָה שֵׁם אֲדַנְי לְפָה, שְׁנֹאמֵר
אֲדַנְי שְׁפִתֵי תַפְתַּח, לְקַבֵּל שֵׁם
יְהוָה בְּפִהּ, וְלֵהֲתַחַבֵּר שֵׁם שְׁנֵי
שְׁמוֹת בְּחִבּוּר אֶחָד - יֵאֱהַדְוֶנְהוּ,
כְּמוֹ שְׁמֵתַחְבְּרִים בְּלֵב. וּמִשּׁוּם זֶה
בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, מִי שְׁאִין
תּוֹכּוּ כְּכֹרוֹ אֶל יְכַנְס לְבַיִת
הַמְדַרְשׁ, אִם אֵין לָהֶם פֶּה וְלֵב

שׁוּיִם. (עַד כֵּאן).

וְזֶה

קִנְיָה - שֵׁשׁ טַבְּעוֹת בְּקִנְיָה
שְׁמֵתַחְבְּרוֹת כְּאַחַת, וְהֵן נִקְרְאוֹת
בְּנֵי אֱלֹים. מוֹצִיאֹת רוּחַ לְנֹשֵׁב
עַל הָעוֹלָם, וּבָאוֹת מִצַּד הַגְּבוּרָה.
וְכַאֲשֶׁר הֵן מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, הֵן
כְּדִגְמַת הַשּׁוֹפָר. וְאֵלוֹ נִקְרְאוּ
שׁוֹפָר, שׁוֹפָר שֶׁל אֵיל שֶׁל יִצְחָק.
אֱלֹים - בְּנֵי בִשְׁוֹן, הֵבּוּ לֵה' בְּנֵי
אֱלֹים. אֱלֹים שֶׁל יִצְחָק. וּמוֹצִיאֹת
רוּחַ וְקוֹל. וְאוֹתוֹ קוֹל יוֹצֵא וּפּוֹגֵעַ
בְּעַנְנֵי גֶשֶׁם, וְנִשְׁמָע לְבָרִיּוֹת
שְׁבַחוֹן. וְעַל זֶה נֹאמֵר, (איוב כו)
וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבּוֹנֵן. שְׁוֹדַי
מִצַּד הַגְּבוּרָה הֵם בְּאִים. וּמִשּׁוּם
זֶה (ומה אומר הקול ההוא? קול ה' על המים
אל הכבוד וגו') אֶל הַכְּבוֹד הַרְעִים ה' ^ה
עַל מִים רַבִּים. אֶל הַכְּבוֹד רוֹעֵם
לֹא כְּתוּב, אֶלָּא אֶל הַכְּבוֹד
הַרְעִים, עַל יְדֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי אֱלֹים.
וְאֵין מִי שְׁמַפִּיר בְּשִׁבְחָה שֶׁל הַקּוֹל
הַזֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב מִי יִתְבּוֹנֵן.

רַעִיָא מְהִימְנָא

פִּתְחָה הַרוּעָה הַנֹּאמֵן וְאָמַר, אוֹי
לָהֶם לְבַנֵי אָדָם, שֶׁהֵם אֲטוּמֵי לֵב,
סְתוּמֵי עֵינַיִם, שֶׁלֹּא יוֹדְעִים אֲבָרֵי
הַגּוּף שֶׁלָּהֶם עַל מָה הֵם מְתַקְנִים,
שְׁהָרֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (הַקְּנִי"ה),
שֶׁלֹּשָׁה חִלּוֹת כְּלוּלִים בּוֹ: אֶחָד
- הַבֵּל, שֶׁהוּא לֵהב אֵשׁ, שִׁיּוּצָא
מִן הַלֵב וְנַחֲלַק לְשִׁבְעָה הַבָּלִים

וְכַד נְחִית יְהוָה לְלֵבָא, לְגַפִּי אֲדַנְי, מִתְחַבְּרִין דִּינָא
בְּרַחֲמֵי בְּלָפָא. דְּאִיהוּ יֵאֱהַדְוֶנְהוּ. וְכַד סְלִיק אֲדַנְי
לְפּוּמָא, דְּאֲדַנְי שְׁפִתֵי תַפְתַּח, לְקַבְּלָא יְהוָה בְּפּוּמָא,
לְאַתְחַבְּרָא תְּמֹן תְּרִין שְׁמֵהֶן בְּחִבּוּרָא חֲדָא, יֵאֱהַדְוֶנְהוּ,
כְּגוּוֹנָא דְּמִתְחַבְּרָאן בְּלָפָא. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי
מִתְנִיתִין, מִי שְׁאִין תּוֹכּוּ כְּכֹרוֹ אֶל יְכַנְס לְבַיִת הַמְדַרְשׁ,
אִי לִית לֹזֵן פּוּמָא וְלָפָא שׁוּיִן. (ע"כ רַעִיָא מְהִימְנָא).

זֶהר:

קִנְיָה שִׁית עֲזָקָאן בְּקִנְיָה, מִתְחַבְּרָאן כְּחֲדָא,
וְאֵינוֹן אֶקְרוּן בְּנֵי אֱלֹים, מְפָקֵי רוּחָא
לְנִשְׁבָּא עַל עֲלָמָא. וְאַתְיִין מְסַטְרָא דְּגְבוּרָה.
וְכַד אֵינוֹן מִתְחַבְּרִין כְּחֲדָא, אֵינוֹן כְּגוּוֹנָא
דְּשׁוֹפָר. וְאַלִּין אֶקְרוּ שׁוֹפָר, שׁוֹפָר שֶׁל אֵיל
שֶׁל יִצְחָק. אֱלֹים בְּנֵי בִשְׁוֹן, הֵבּוּ לֵי בְּנֵי אֱלֹים.
אֱלֹים דִּיִּצְחָק, וּמְפָקִין רוּחָא וְקִלְא. וְהֵהוּא
קָלָא נְפִיק, וְאַעֲרַע בְּעַבֵי מְטָרָא, וְאַשְׁתַּמַּע
לְבְּרִייתָא לְבַר. וְעַל דָּא כְּתִיב, (איוב כו) וְרַעַם
גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבּוֹנֵן. דְּוֹדַי מְסַטְרָא דְּגְבוּרָה
קָא אֲתִיִין. וּבְגִין דָּא (ס"א ומה אומר ההוא קלל, קול יי על
המים אל הכבוד וגו') אֶל הַכְּבוֹד הַרְעִים יי עַל מִים
רַבִּים. אֶל הַכְּבוֹד רוֹעֵם לֹא כְּתִיב, אֶלָּא אֶל
הַכְּבוֹד הַרְעִים, עַל יְדָא דְּבְנֵי אֱלֹים. וְלִית מְאֵן
דִּידַע בְּשִׁבְחָא דְּהֵאֵי קָלָא, הַדָּא הוּא דְּכְתִיב
מִי יִתְבּוֹנֵן.

רַעִיָא מְהִימְנָא

פִּתְחָה רַעִיָא מְהִימְנָא וְאָמַר, ווי לֹזֵן לְבַנֵי נְשָׂא, דְּאֵינוֹן
אֲטִימִין לָפָא, סְתִימִין עֵינַיִן, דְּלֹא יְדַעִין אֲבָרִים
דְּגוּפֵיהוֹן עַל מָה אֵינוֹן מִתְּתַקְנִין, דְּהֵא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
(ג"א קנ"ח) תְּלַת חִילִין כְּלִילֵן בֵּיהּ, חַד הַבֵּל, דְּאִיהוּ לֵהב
אֵשׁ, דְּנִפְיָק מִן לָפָא וְאַתְּפַלֵּג לְז' הַבָּלִים, דְּאָמַר קַהֲלַת.
תְּנִינָא, אוֹרֵי דְּעָאֵל לְגַבִּיהָ מְלַבֵּר. תְּלִיתָא, מִים דְּכַנְפֵי

שְׁאֵמַר קְהֵלֶת. שְׁנֵי - אֲוִיר שְׁנֹכְנִס
בְּתוֹכּוֹ מִבְּחוּץ. שְׁלִישֵׁי - מִיַּם שֶׁל
כְּנָפֵי רֵאָה, שֶׁהֵם דְּבוּקִים בְּקִנְיָה.
וּמְשַׁלֶּשֶׁת אֵלּוּ נַעֲשֶׂה קוּל - מִיַּם וְרוּחַ
וְאֵשׁ. וּמִתְחַלֵּק כָּל אֶחָד לְשִׁבְעָה, וְהֵם
שִׁבְעַת הַלְבוּת, שִׁבְעָה אֲוִירִים, שִׁבְעָה
נְחָלִים.

וּבְאֲשֶׁר פּוֹגְעוֹת לְהַבּוֹת הַלֵּב בְּעַנְי
גֶשֶׁם, שֶׁהֵם כְּנָפֵי רֵאָה, דְּרָף קִנְיָה
הַרְאָה - זֶהוּ שְׁנֵאֵמַר וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו
מִי יִתְבוּנֵן. שְׁבָה הַלֵּב מִבֵּין בְּבִינָה,
שֶׁהִיא בְּלֵב לְשִׁמְאֵלוֹ, גְּבוּרָה. וְחֶסֶד
לְיָמִין, מִיַּם שֶׁל כְּנָפֵי רֵאָה. וְשֵׁם
חֶכְמָה, הַמַּחַ, וּמְנַנּוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ד)
מַעֲנֵן גְּנִים בְּאֵר מִיַּם חַיִּים וְנִזְלִים מִן
לְבָנוֹן, שֶׁהוּא לְבֵן הַמַּחַ, נִזְלִים עַל
הַקְּנֵה שֶׁל הַרְאָה, אַחַר שֶׁעָלוּ עַנְי
הַבִּינָה לְגַבֵּי הַמַּחַ.

וְסוּד הַדָּבָר - (שם א) מִי זֹאת עֲלָה מִן
הַמְדַבֵּר פְּתִימֵרוֹת עֲשֵׂן. וְזֶה עֲשֵׂן
הַמַּעֲרָכָה שֶׁעוֹלָה מִן הַלֵּב לְמַחַ, שֶׁכָּל
הַרוּחֹת שֶׁל הָעוֹלָם לֹא מְזִיזוֹת אוֹתוֹ
מִמְקוֹמוֹ. חֶכְמָה - כ"ח מ"ה. כ"ח -
בְּלֵב. מ"ה - בְּמַחַ. קִנְיָה - תְּפִאֲרַת,
כְּלוּל שֵׁשׁ סְפִירוֹת. שֵׁשׁ מְדַרְגּוֹת הֵן
לְכַסָּא, שֶׁהִיא אֵמָּא. שֶׁתֵּרַד הַחֶכְמָה
אֶצְלָה מִן הַמַּחַ לְלֵב, שְׁבָה הַלֵּב
מִבֵּין. וּמְשׁוּם זֶה, (משלי ד) קִנְיָה חֶכְמָה
קִנְיָה בִּינָה. בּוֹ אֵבָא יוֹרֵד, בּוֹ אֵבָא
עוֹלָה. וְזֶהוּ סֵלֶם שְׁבוּ (עלים וְיָרֵדִים ב)
עֲלִים - שְׁנִיַם, וְיָרֵדִים - שְׁנִיַם.
וּבְחִבּוּר הַקְּדָמוֹן. (ע"ב)
זוהר

וְשֵׁט - שְׁפֵלַע מֵאֲכָל, וּמְשֵׁם נִכְנָס
לְכָל הָאֵיבָרִים, שֶׁהִיא (זֶה הוּא סוּד)
בְּמְדַרְגָּה שֶׁל אֲשִׁים. אֲשִׁים הֵם
קְרִבִים מִדָּ, וּבּוֹלְעִים וְנוֹטְלִים כְּלִיל
(הבל) מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁכְּלִיל
לְאֲשִׁים. וְסוּד זֶה - (דברים יח) אֲשִׁי ה' וְנִחַלְתוּ יֵאֲכֹלוּן. אֵלּוּ אוֹכְלִים
וּבּוֹלְעִים, וְהִשָּׂאֵר לֹא אוֹכְלִים כֶּף.
וְכָרְ בְּנֵי הָעוֹלָם (שְׁבַחוּץ) לְבַד, לֹא
יִדְעִים אֵיךְ אוֹכְלִים וְלֹא הַסוּד

רֵיָאָה, דְּאִינוּן דְּבוּקִים בְּקִנְיָה. וּמִתְלַת אֲלִין אֲתַעֲבִיד
קוּל, מִיַּם וְרוּחַ וְאֵשׁ, וּמִתְפַּלֵּג כָּל חַד לְשִׁבְעָה,
וְאִינוּן שִׁבְעָה לְהַבִּים, שִׁבְעָה אֲוִירוֹת, שִׁבְעָה נְחָלִים.
וְכֹר אַעֲרַעוּ לְהַבִּים דְּלִפְא, בְּעֵבֵי מְטָרָא, דְּאִינוּן
כְּנָפֵי רֵיָאָה, אֲרַח קִנְיָה דְּרֵיָאָה. הִיא אִיהוּ וְרַעַם
גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבוּנֵן. דְּבִיָּה לֵב מִבֵּין בְּבִינָה, דְּאִיָּה
כְּלִפְא לְשִׁמְאֵלָא, גְּבוּרָה. וְחֶסֶד לְיָמִינָא, מִיַּם דְּכְנָפֵי
רֵיָאָה. וְתַמָּן חֶכְמָה מוֹחָא, וּמְנִיָּה, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד)
מַעֲנֵן גְּנִים בְּאֵר מִיַּם חַיִּים וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן. דְּאִיָּהוּ לְבוּנָא
דְּמוֹחָא, נִזְלִים עַל קִנְיָה דְּרֵיָאָה. בְּתַר דְּאִסְתַּלְקוּ
עַנְיִים דְּבִינָה לְגַבֵּי מוֹחָא.

וְרִזָּא דְּמִלָּה (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמְדַבֵּר
פְּתִימֵרוֹת עֲשֵׂן. וְדָא עֲשֵׂן הַמַּעֲרָכָה, דְּסִלִּיק
מִן לְפָא לְמוֹחָא. דְּכָל רוּחִין דְּעֲלָמָא, לֹא זִיזִין לִיָּה
מֵאֲתֵרִיָּה. חֶכְמָה: כח מ"ה. פּוּחַ: בְּלִפְא. מָה:
בְּמוֹחָא. קִנְיָה: תְּפִאֲרַת, כְּלִיל שִׁית סְפִירָאָן. שִׁית
דְּרַגִּין אִינוּן לְכַרְסֵיָּא, דְּאִיָּה אֵימָּא. לְנַחְתָּא חֶכְמָה
לְגַבֵּה, מִן מוֹחָא לְלִפְא, דְּבָה לֵב מִבֵּין. וּבְגִין דָּא,
(משלי ד) קִנְיָה חֶכְמָה קִנְיָה בִּינָה. בִּיָּה אֵבָא נְחִית. בִּיָּה
אֵבָא סִלִּיק. וְהִיא אִיָּהוּ סֵלֶם דְּבִיָּה (ס"א עוֹלִים וְיָרֵדִים
ב) עוֹלִים תְּרִי, וְיָרֵדִים תְּרִי. וּבְחִבּוּרָא קְדָמָאָה. (ע"ב
רַעִיא מוֹחֵמָא).

זוהר:

וְשֵׁט דְּבִלְע מִיכְלָא, וּמִתַּמָּן עָאֵל לְכִלְהוּ
שְׁיִיפִין, דְּאִיָּה (ס"א דָּא אִיָּהוּ רִזָּא) בְּדַרְגָּא
דְּאֲשִׁים. אֲשִׁים אִינוּן קְרִבִין מִדָּ, וּבְלַעֵי
וְנוֹטְלֵי כְּלִיל (ס"א כְּלָא) מִגּוֹ אֲשָׁא עֲלָאָה,
דְּכְלִיל לְאֲשִׁים. וְרִזָּא דָּא, (דברים יח) אֲשִׁי יי
וְנִחַלְתוּ יֵאֲכֹלוּן. אֲלִין אֲכֹלִין וּבְלַעֵין,
וְשָׂאֵר לֹא אֲכֹלִין הָכִי.

וְכָרְ בְּנֵי עֲלָמָא (ס"א לְכָר) לְבַד, לֹא יִדְעִין אֵיךְ
אֲכֹלִין, וְלֹא רִזָּא דְּלֵהוּן, אֲלָא דְּרַגִּין

שלהם, אלא מדרגות שבפנים הם יודעים, ולוקחים מהם. ושט אין לו בדיקה מבחוץ, שלא יודעים, אלא מבפנים יודעים ונוטלים עד שנכנסים לבית הטחינה, ונשחק ומתבשל. ולוקח הכל הפכד, כמו שנאמר. מאלו האשים יוצאות מדרגות שמקדימות ונוטלות מהפכד בראשונה (ומהו? אלו) הטוחנות, שאוכלים הקרבנות וטוחנים אותם. ועל זה משחרב בית המקדש כתוב, (קהלת יב) ובטלו הטוחנות פי מעטו. אלו הטוחנות בתחלה.

בין שנטחו, הם שולטים עליהם, בולעים ונוטלים, ונקראים וש"ט. מדוע? אלא ושט, צורה של אות וא"ו, הוא ושט כפוף. ולאחר מכן משוטט לאכל ולשתות יין ומים, שנאמר (במדבר יא) שטו העם ולקטו. אכל לאכל, ושתיה של יין ומים, נסוף היין ונסוף המים.

בזה הושט נכנס, ונשאב בראה על ידי אלו השרפים (האיברים), בשלהבת שלהם לוקחים המשקה, ונקראים ראה בחבור אחד, ונשאב הכל בהם. וכל אלו לוקחים כל אחד ואחד כמו שראוי להם. ומשחרב בית המקדש נאמר, (קהלת יב) ובטלו הטוחנות פי מעטו, כלם. שהמעטו דמותם ומזונם, ואין יום שאין בו קללה. הרים קולו רבי שמעון ואמר, או ירושלים עיר קדושה! או לעם שכל טובות אלו אבדו! שרים גבורים ממנים הקטינו דמותם. על זה בוכים החברים. אמרו, או רבי! פאשר תסתלק מן העולם, מי יגלה סודות סתומים עמקים כאלו, שלא נשמעו מימיו של שלמה המלך ועד עתה? אשרי הדור ששומעים מלים אלו, ואשרי הדור שאתה בתוכו! או לדור שישארו יתומים ממך!

דלגו אינון ידעין, ונטלין מנייהו. ושט לית ליה בדיקה מבחוץ, דלא ידעי, אלא מבפנים ידעי ונטלי עד דעאל לבי טוחנא, ואשתחיק ואתבשל. ונטיל פלא כבד כמה דאתמר. מאלין אשים נפקי דרגין, דאקדמי ונטלי מפקד בקדמיתא, (ומאן אינון אליו) הטוחנות, אכלי קרבנין וטחיני. ועל דא מדאתחרב בי מקדשא כתיב, (קהלת יב) ובטלו הטוחנות פי מעטו. אליו טחינין בקדמיתא.

בין דאתטחנן, אינון דשליטי עלייהו, בלעי ונטלי, ואקרוין וש"ט. אמאי. אלא ושט, דיוקנא דוא"ו, (דף רל"ו ע"א) איהו ושט כפוף. ולבתר, שט למיכל משתיא, חמרא ומיא. דכתיב, (במדבר יא) שטו העם ולקטו. מיכלא למיכל, משתיא חמרא ומיא, נסוכא דיין, ונסוכא דמים.

בהאי ושט עאל ואשתאיב בריאה, אליו שרפים, (ס"א ש"פין) בשלהוביתא דלהון נטלי משתיא, ואקרוין ריאה, בחבורא חדא, ואשתאיב פלא בהון. וכל אליו, נטלין פל חד וחד, פדקא חזי ליה. ומדחרב בי מקדשא, (קהלת יב) ובטלו הטוחנות פי מעטו כלהו. דאזעירו דיוקנייהו ומזונייהו, ולית יומא דלית ביה מארה, ארים קליה רבי שמעון ואמר, ווי ירושלים קרתא קדישא, ווי לעמא דכל טבאן אליו אבדין, רברבן גיברין ממנן אזעירו דיוקנייהו, על דא בכו חבריאי. אמרו, ווי רבי, פד תסתלק מן עלמא, מאן יגלה רזין סתימין עמיקין כאליו, דלא אשתמעו מן יומא דשלמה מלכא, ועד השתא. זפאה דרא דשמעין מליון אליו, וזפאה דרא דאנת בגווייה, ווי לדרא דישתארין יתמין מנך.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

פְּתַח הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן וְאָמַר, וְהָרִי פְּתוּב וּשְׁפֹתוֹתֵינוּ שְׂבַח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ. וְשִׁבְעָה רְקִיעִים הֵם: וִילּוּן, רְקִיעַ. שְׁחָקִים, זְבוּל. מְעוֹן. מְכוּן. עֲרֻבוֹת. שְׁחָקִים. שְׂבָהֶם רַחֲמִים שְׁטוּחָנִים מִן לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא. וְאֵלּוּ נִקְרָאִים שְׁחָקִים, עַל שֵׁם (שְׁמוֹת ל) וּשְׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הַדָּק, וְאֵינּוֹן נִצַּח וְהוּד, עַל־יְהוּהוּ אֲתָמַר (ישעיה מה) וּשְׁחָקִים יִזְלוּ צָדֵק, דְּאִיְהִי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה.

וִילּוּן, דְּבִיה מְכַנֵּס עֲרֻבִית וּמוֹצִיא שְׁחָרִית. רְקִיעַ, אִיְהוּ יְסוּד. דְּבִיה נִהְרִין שְׁמָשָׁא וְסִהְרָא, דְּאִיְהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא וּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק אוֹת, בֵּין נִצַּח וְהוּד. וְעֵדוּת, בֵּין תַּפְּאֲרַת וּמַלְכוּת. נִצַּח וְהוּד תְּרִין פְּלַגֵי גּוֹפָא אֵינּוֹן, כְּגֻוּנָא דְתִרְיַן תְּאוּמִים. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאוּ שְׁחָקִים. תְּרוּוֹיְהוּ כְּחָדָא ו'ו' אֵינּוֹן, מִן וְשֵׁט, מַסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא. וְאֵינּוֹן תְּרִין טוּחְנוֹת, מַסְטָרָא דִּמְיֻנָּא.

נִצַּח וְהוּד - שְׁנֵי חֲצָאֵי גּוּף הֵם, כְּדִגְמַת שְׁנֵי תְּאוּמִים. וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָאִים שְׁחָקִים. שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד אוֹת ו'ו' הֵם, מִן וְשֵׁט, מִצַּד הַשְּׁמָאֲלָא. וְהֵם שְׁתֵּי הַטוּחְנוֹת, מִצַּד הַיְמִין.

וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת עֲצֻמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. עֲצֻמוֹת צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, מְדַרְגָּה שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְעַל־יָהֶם נֶאֱמַר, אֶת קַרְבְּנֵי לַחְמֵי לְאִשִּׁי. וְאֵין לָחֶם אֶלָּא תוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר (משלי ט) לָכוּ לַחְמֵי בְּלַחְמֵי. וְהֵם אֲשֶׁפּוּלוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק. וְצַדִּיק עֵץ פָּרִי. וּבְגַלְלוּ נֶאֱמַר (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים. וּמִדּוּעַ בְּמוֹט? בְּגַלְלוּ שְׂלָא הָיָה שֵׁם צַדִּיק.

וּבְגַלְלוּם נֶאֱמַר בו, (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק, שֶׁהוּא עֵץ, שְׁנֶאֱמַר בו (במדבר יג) הֲלִישׁ כִּהָּ עֵץ אִם אֵין. עֲקָרוּ עֵץ שֶׁהוּא צַדִּיק, וְגֵרְמוֹ, וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

עַל־יְהוּהוּ אֲתָמַר, סַחְטָה עֲנֻבִים. צַדִּיק יְסוּד, בִּיה סוּד, עֵץ אִם אֵין. עֲקָרוּ עֵץ שֶׁהוּא צַדִּיק, אֵלּוּ שֶׁהוּצִיאוּ שֵׁם רַע עַל הָאָרֶץ, וְגֵרְמוּ לָמָּה שְׁנֶאֱמַר וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

פְּתַח רְעִיא מְהִימְנָא וְאָמַר, וְהָא כְּתִיב, וּשְׁפֹתוֹתֵינוּ שְׂבַח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ. וְשִׁבְעָה רְקִיעִין אֵינּוֹן: וִילּוּן. רְקִיעַ. שְׁחָקִים. זְבוּל. מְעוֹן. מְכוּן. עֲרֻבוֹת. שְׁחָקִים. דְּבַהוּן רִיחִים דְּטוּחְנִים מִן לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא. וְאֵינּוֹן אֲקָרוּן שְׁחָקִים, עַל שֵׁם (שְׁמוֹת ל) וּשְׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הַדָּק, וְאֵינּוֹן נִצַּח וְהוּד, עַל־יְהוּהוּ אֲתָמַר (ישעיה מה) וּשְׁחָקִים יִזְלוּ צָדֵק, דְּאִיְהִי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה.

וִילּוּן, דְּבִיה מְכַנֵּס עֲרֻבִית וּמוֹצִיא שְׁחָרִית. רְקִיעַ, אִיְהוּ יְסוּד. דְּבִיה נִהְרִין שְׁמָשָׁא וְסִהְרָא, דְּאִיְהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא וּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק אוֹת, בֵּין נִצַּח וְהוּד. וְעֵדוּת, בֵּין תַּפְּאֲרַת וּמַלְכוּת. נִצַּח וְהוּד תְּרִין פְּלַגֵי גּוֹפָא אֵינּוֹן, כְּגֻוּנָא דְתִרְיַן תְּאוּמִים. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאוּ שְׁחָקִים. תְּרוּוֹיְהוּ כְּחָדָא ו'ו' אֵינּוֹן, מִן וְשֵׁט, מַסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא. וְאֵינּוֹן תְּרִין טוּחְנוֹת, מַסְטָרָא דִּמְיֻנָּא.

וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת עֲצֻמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. (שְׁמוֹת יג) עֲצֻמוֹת צַדִּיק יְסוּד עַל־מִין, דְּרַגְא דְיוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְעַל־יְהוּהוּ אֲתָמַר, אֶת קַרְבְּנֵי לַחְמֵי לְאִשִּׁי. וְלִית לָחֶם, אֶלָּא אוֹרִיִּיתָא, (משלי ט) לָכוּ לַחְמוֹ בְּלַחְמֵי. וְאֵינּוֹן: אֲשֶׁפּוּלוֹת דְצַדִּיק. וְצַדִּיק, עֵץ פָּרִי. וּבְגִינְיָה אֲתָמַר, (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים. וְאֲמַאי בְּמוֹט. בְּגִין דְּלָא הָיָה תַּמָּן צַדִּיק.

וּבְגִינְיָהוּ אֲתָמַר בִּיה, (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק, דְּאִיְהוּ עֵץ, דְּאֲתָמַר בִּיה, (במדבר יג) הֲלִישׁ כִּהָּ עֵץ אִם אֵין. אֲעַקְרוּ עֵץ דְּאִיְהוּ צַדִּיק, אֵלּוּן דְּאֲפִיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל אֲרַעָא, וְגֵרְמוֹ, וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

עַל־יְהוּהוּ אֲתָמַר, סַחְטָה עֲנֻבִים. צַדִּיק יְסוּד, בִּיה סוּד, עֵץ אִם אֵין. עֲקָרוּ עֵץ שֶׁהוּא צַדִּיק, אֵלּוּ שֶׁהוּצִיאוּ שֵׁם רַע עַל הָאָרֶץ, וְגֵרְמוּ לָמָּה שְׁנֶאֱמַר וַיִּשְׁאַהּוּ בְּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

וְעַל הַמְּרַגְלִים נֶאֱמַר, סַחְטָה עֲנֻבִים. צַדִּיק שֶׁהוּא יְסוּד, בו סוּד, שֶׁהוּא יֵין הַמְּשֻׁרָם בְּעֻבְיֵי מִשְׁשֶׁת

דַּאִיהוּ יִזַן הַמְשׁוּמֵר בַּעֲנָבֵי מִשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית.
דַּאִינוּן ו' דְּרִגְזֵין דָּאֵת ו'. וְאִינוּן שְׂרָפִים, ו' ו', (ישעיה
ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאָחַד. מִשְׁמָאֲלָא. וְאִינוּן אֶפְיקוּ מִים
מִימִנָּא. וְצַחֲזִין בְּשִׁלְהוּבִיתָא דְלַהוּן מִסְטָרָא דְגַבְוֵרָה,
וְשׁוֹאֲבִין מִסְטָרָא דְחֶסֶד.

וְעֲלִייהוּ אַתְמֵר, (תהלים קד) עֲשֵׂה מְלֶאכְיוֹ רִנְחוֹת,
מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, דְנִשְׁבִּין עַל
לְבָא, דַּאִיהוּ דְרָגָא עֲשִׂירָאָה בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא, דַּאִיהוּ
בִּינִייהוּ. וְאִיהוּ ו', אוֹת בְּצָבָא דִּילִיָּה, כְּלִיל ו' פְּרָקִין
דְתַרְיִן שׁוֹקִין, דְכַתִּיב בְּהוּ (שיר השירים ה) שׁוֹקִיו עַמּוּדֵי
שֵׁשׁ, וְדָא צְדִיק אוֹת בְּרִית.

ו' עֲלָאָה, תַּפְאָרַת. בֵּין שֵׁית פְּרָקִין דְתַרְיִן דְרוּעִין.
וּבְגִין דָּא, ו' ו', גוּף וּבְרִית חֲשָׁבִינָן חַד. וְאִינוּן
(שמות כה) פְּרָשֵׁי כְנָפִים לְמַעְלָה, לְקַבֵּל ו' עֲלָאָה עֲלִייהוּ.
וּמִסְטָרִיָּה, אַתְקַרִּיאָו נְבִיאֵי הָאָמַת. סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם
עַל בְּרִית, דַּאִיהוּ ו' תְּנִינָא, (משלי י) וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם.
וּבְגִין דָּא, נִצַּח וְהוּד, טוֹחֲנִים מִן לְצְדִיקֵיָּא, דַּאִינוּן
מִסְטָרָא דְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם, דַּאִיהוּ בִּינִייהוּ. וּבְגִין דָּא
אַתְקַרִּיאָו טוֹחֲנוֹת.

וּמִסְטָרָא דְוִשְׁט, (במדבר יא) שְׁטוּ וְלֶקְטוּ, אִינוּן
לְקוּטוֹת דְּפִסְקוֹת דְּמַתְנִיתָא. וְטַחְנוּ בְּרַחִים,
מִהָכָא, מָאן דַּאֶפִּיק מְלִין דְּאוּרִייתָא, צְרִיף לְמַטְחַן
לוֹן בְּשָׁנִים, וְלֹאֶפְקָא מְלִין שְׁלִימִין, וְאִינוּן מְלִין
אַתְקַרִּיאָו שְׁלָמִים. וְאוּחְרַנִּין, דַּאִינוּן שְׁטִינִין, דְּאֶכְלִין
מְלִין בְּהִלְעֵטָה, וְלֹא טוֹחְנִין לוֹן בְּטוֹחֲנוֹת דְּלַהוּן
וּבְשִׁינְהוּן, מַה פְּתִיב בְּהוּ, (במדבר יא) הַבֶּשֶׂר עוֹדְנוּ בֵּין
שְׁנֵיהֶם וְאֶף יִי חֲרָה בְעַם, דַּאִינוּן, מַגְזַעָא דְמָאן דְּאָמֵר
(בראשית כה) הִלְעִיטְנִי נָא. וְנִצַּח וְהוּד אַתְקַרִּיאָו כְּרוּבִים.

וְתַמְנִיָּא אִינוּן: חֲכָמָה, בִּינָה, גְדֻלָּה, גְּבוּרָה, תַּפְאָרַת,
מְלָכוּת, נִצַּח, הוּד. צְדִיק, עֲטָרָה עַל רִישִׁיהוּ.
דַּאִיהוּ לִית לִיה זוג. וּמָאֵי עֲטָרָה דִּילִיָּה. כְּתָר עֲלִיוּן.
וּבְגִינִיָּה (דף רל"ו ע"ב) אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מַתְנִיתִין, הָעוֹלָם

יָמֵי בְּרֵאשִׁית. שְׁהֶם שֵׁשׁ מְדַרְגוֹת שֶׁל
הָאוֹת ו'. וְהֶם שְׂרָפִים, אוֹתִיוֹת ו' ו',
שְׁנֹאֲמֵר (ישעיה ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאָחַד.
מִהֶשְׁמָאֵל. וְאֵלוּ הַמוֹצִיאִים מִים -
מִהִימִין. וְצִמָּאִים בְּשִׁלְהֶכֶת שֶׁלְהֶם
מִצַּד הַגְּבוּרָה וְשׁוֹאֲבִים מִצַּד הַחֶסֶד.
וְעֲלִיהֶם נֹאמֵר, (תהלים קד) עֲשֵׂה
מְלֶאכְיוֹ רִנְחוֹת, מִצַּד הָעַמּוּד
הָאֶמְצָעִי, שְׁנוֹשְׁבִים עַל הַלֵּב, שֶׁהוּא
מְדַרְגָּה עֲשִׂירִית בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא
בִּינֵיהֶם. וְהוּא אוֹת ו', אוֹת בְּצָבָא
שֶׁלוֹ, כְּלוּל ו' פְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי שׁוֹקִים,
שְׁכַתוּב בְּהֵן (שיר השירים ה) שׁוֹקִיו
עַמּוּדֵי שֵׁשׁ, וְזֶה צְדִיק אוֹת בְּרִית.

ו' עֲלִיוֹנָה - תַּפְאָרַת. בֵּין שֵׁשֶׁה פְּרָקִים
שֶׁל שְׁתֵּי זְרוּעוֹת. וּמִשׁוּם זֶה ו' ו',
גוּף וּבְרִית שְׁנַחֲשָׁבִים כְּאָחַד. וְהֶם
(שמות כה) פְּרָשֵׁי כְנָפִים לְמַעְלָה, כְּנָגַד
ו' עֲלִיוֹנָה שְׁעֲלִיהֶם. וּמִצַּדָּה נִקְרְאִים
נְבִיאֵי אָמַת. סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל
הַבְּרִית, שְׁהִיא אוֹת ו' שְׁנֵיה, (משלי י)
וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם. וּמִשׁוּם זֶה נִצַּח
וְהוּד טוֹחֲנִים מִן לְצְדִיקִים, שְׁהֶם
מִצַּד שֶׁל צְדִיק יִסוּד עוֹלָם, שֶׁהוּא
בִּינֵיהֶם. וּמִשׁוּם זֶה נִקְרְאִים טוֹחֲנוֹת.
וּמִצַּד שֶׁל הַוִּשְׁט נֹאמֵר, (במדבר יא) שְׁטוּ
הָעַם וְלֶקְטוּ, אוֹתָם הַמְּלַקְטִים פְּסָקִים
שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה. וְטַחְנוּ בְּרַחִים - מִכָּאן,
מִי שְׁמוֹצִיא דְבוּרִים שֶׁל תּוֹרָה, צְרִיף
לְטַחְנָם בְּשָׁנִים וְלַהוֹצִיא דְבוּרִים
שְׁלָמִים, וְאֵלוּ הַדְּבוּרִים נִקְרְאִים
שְׁלָמִים. וְאַחֲרֵים, אוֹתָם שְׁהֶם
שׁוֹטִים, שְׁאוּכְלִים דְבוּרִים בְּהִלְעֵטָה
וְלֹא טוֹחְנִים אוֹתָם בְּטוֹחֲנוֹת שֶׁלְהֶם
וּבְשָׁנִים, מַה כְּתוּב בְּהֶם? (שם) הַבֶּשֶׂר
עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם [וְגו'] וְאֶף ה' חֲרָה
בְעַם. שְׁהֶם מִשְׁרַשׁ שֶׁל מִי שְׁנֹאֲמֵר
עֲלֵיו (בראשית כה) הִלְעִיטְנִי נָא. וְנִצַּח

וְהוּד נִקְרְאִים כְּרוּבִים.
וְשְׁמוֹנָה הֵם: חֲכָמָה, בִּינָה, גְדֻלָּה,
גְּבוּרָה, תַּפְאָרַת, מְלָכוּת, נִצַּח, הוּד.
צְדִיק עֲטָרָה עַל רִאשׁוֹ, שֶׁהוּא אֵין לוֹ
זוג. וּמַה הָעֲטָרָה שֶׁלוֹ? כְּתָר עֲלִיוּן.
וּבְגִלְלוֹ פְּרִשְׁוֵהוּ בְעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה,

העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתייה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. וזהו שבארו, אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא, לכל הימים נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג. (ע"כ רעיא מהימנא).

וזהר

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. אות ע' גדולה, ואות ד' גם כן. וסימן זה - עד. וזהו שפתיב (שמואל א-יב) עד ה' בכם. נשארו אותיות ש"מ. מ' פתוחה. מה הטעם לא סתומה? משום שם' סתומה היא מלך (עולם) עליון. מ' פתוחה היא מלך (עולם) תחתון. אותיות אחרות נשארו א' ח', עליהן פתוב (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר.

מצאנו בספרו של רב המנונא סבא, כל מי שמייחד יחוד זה בכל יום, שמחה מזמנת לו מלמעלה מסוד אותיות אלף - ש"מ מצד זה, א"ח מצד זה. ומצרף האותיות - למפרע (שדי) מתחיל, ובקשר (חיים) מסים. וסימנים: אש"מ"ח, שנאמר (תהלים קד) אנכי אשמח בה'. ממש. זה יחוד הקדוש. ויפה הוא. וכף הוא בספרו של חנוף, שאמר כמו זה, שמי שמייחד יחוד זה בכל יום, שמחה מזמנת לו מלמעלה.

עוד יש בו אותיות ש"מ, שנכלל מן ע' גדולה. אלו שבעים שמות בסוד האבות הקדושים, וזהו שמע - שם ע'. ישראל, ה', אלהינו, ה' - אלו ארבעה בתי התפלין שפאחד אותם א"ח. אותו שאמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחתי רעיתי. אות ד' - זה קשר של תפלין, שהיא אחוזה בהם. סוד לחכמים נאמר, שלא לגלות. שתק רבי שמעון. בכה וחיף. אמר, אמר, שהרי ודאי עת רצון נמצא, ואין פדור זה עד שיבוא מלך המשיח, שיהיה להם רשות לגלות.

הבא אין בו לא אכילה ולא שתייה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. והיינו דאוקמוה, אמרה שבת קמי קדשא בריך הוא, לבלהו יומי נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג. (ע"כ רעיא מהימנא).

וזהר:

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. ע' רבבא, ד' אוף הכי. וסימנא דא עד. היינו דכתיב, (שמואל א יב) עד יי בכם. אשתארו און ש"מ, מ' פתוחה. מאי טעמא לא סתימא, בגין דם' סתימא, מלפא (ס"א עלפא) עלאה. מ' פתיחא, מלפא (ס"א עלפא) תתאה. און אחרנין, אשתארו א"ח, (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר פתיב.

אשבתנא בספרא דרב המנונא סבא, כל מאן דמייחד יחודא דא בכל יומא, חדוה זמינא ליה מלעילא, מרזא דאון אליון, ש"מ מהאי סטרא. א"ח, מהאי סטרא. ומצרף און, למפרע (שדי) שרי, ובקשר (חיים) סיים. וסימן אשמח. דכתיב, (תהלים קד) אנכי אשמח ביי. ממש. דא יחודא קדישא. ושפיר איהו. והכי הוא בספרא דחנוף, דאמר פי האי גוונא, דמאן דמייחד יחודא דא בכל יומא, חדוה זמינא ליה מלעילא.

הו אית ביה ש"מ, דאתפליל מן ע' רבבא. אליון שבעין שמהן ברזא דאבהן קדישין, ודא הוא שמע: שם ע'. ישראל, יי, אלהינו, יי, אליון ארבע בתי תפלין, דאחיד לון א"ח. ההוא דאמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחתי רעיתי. ד': דא קשר של תפלין, דהיא אחידת בהו. רזא לחכימין אתמסר, דלא לגלאה. שתיק רבי שמעון. בכה וחיף, אמר, אימא, דהא ודאי רענא אשתכח, ולית פדרא דא עד דיייתי מלפא משיחא, דיהא רשו לון לגלאה.

שְׁתֵּי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה, סוּד שֶׁל שְׁתֵּי יָרֵכִים שְׁלֹמֶטָה שֶׁל זֶה הָאִ"ח, שְׁנֵבִיאֵי הָאֵמֶת אַחוּזִים בּוֹ. שְׁהָרִי מְלַמְעֵלָה יוֹצְאִים שְׁתֵּי רְצוּעוֹת, סוּד שֶׁל שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, מִמִּין וּמִשְׂמָאל. וְאוֹת דְּל"ת אַחוּזָה בְּהֵן. לְכִסּוֹף יוֹרְדָת, וְנִתְפָּשְׁטוּ שְׁתֵּי הַיָּרֵכִים לְמִטָּה. פִּיּוֹן שֶׁהִיא אַחוּזָה לְמַעְלָה כְּמוֹ שְׁצָרִיף, יוֹרְדָת לְמִטָּה לְהִתְאַחַד עִם עַמָּה. וְכַאֲשֶׁר הִיא מִתְאַחַדָת, נִאֲחָזָת בְּסוֹף הַיָּרֵכִים, וְסִימָן שֶׁל אוֹת יו"ד בְּרִית קֹדֶשׁ עֲלֶיהָ מְלַמְעֵלָה. אַז הִיא אַחוּזָה בִּיחּוּד אֶחָד.

יו"ד זֶהוּ סוּד הַבְּרִית, (ועל זה) כֹּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר בְּרִית זוֹ, הוּא נִשְׁמָר לְמַעְלָה, וְנִשְׁמָר לְמִטָּה. (מִנֵּין לְנוֹי) מִפְּנֵחָס, מִשּׁוּם שֶׁהוּא קָנָא עַל בְּרִית זוֹ, נִצּוֹל מִן הַדִּין הָעֲלִיּוֹן וּמִן הַדִּין שְׁלֹמֶטָה, וּמִשּׁוּם זֶה נִרְשָׁמָה אוֹת יו"ד זוֹ בְּתוֹכוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְגו'.

יו"ד זוֹ צָרִיף שֶׁלֹא תִפְרָד כֻּלָּל מִתּוֹף תִּפְלָה שֶׁל יָד, שֶׁלֹא תַעֲשֶׂה פְרוּרָה. וְכֹל שְׂמִחָה שֶׁלָּהּ הִיא בְּזוֹ הָאוֹת יו"ד. יו"ד זוֹ הִיא בְּזָכָר, וְלֹא בְּנָקְבָה. הוּא צָדִיק, וְהִיא צָדִקָה. וּמִשּׁוּם זֶה מִתְקַרְבֶּת אֶצְלָהּ, וּמִי שֶׁמִּרְחִיק אוֹתוֹ מִמְּקוֹם זֶה, רְחוֹק הוּא מִהַעֲנֵג שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.

בְּזָכָר הוּא צָדִיק, וְהִיא צָדִקָה בְּלִי אוֹת יו"ד. הוּא אִישׁ, וְהִיא אִשָּׁה, בְּלִי יו"ד. וּמִשּׁוּם זֶה שְׂמִחָה (תְּשׁוּבָה) שֶׁלָּהּ לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיהָ וּלְהִתְעַנֵּג עִמָּה. מִי שֶׁמִּרְחִיק עֵנֵג זֶה, יִרְחִיקוּ אוֹתוֹ מִהַעֲנֵג שֶׁל מַעְלָה. וְעַל זֶה כְּתוּב, (שְׂמוּאֵל א ב) פִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וְגו'.

בֹּא וְרֵא, פְּנֵחָס עֲמַד בְּפָנַי דִּין תִּקְיָה שֶׁל יִצְחָק, וְסַתֵּם פְּרָצָה, בְּגַלְלֵל זֶה הַשְּׁלִיִּם לְגַבֵּי פְּנֵחָס סוּד

תִּרְוִין רְצוּעֵינִי נִפְקִין, מִסְטָרָא דָא וּמִסְטָרָא דָא, רְזָא דְתִרְוִין יָרֵכִין דְלִתְתָא דְהָאִי א"ח, דְנִבְיָאֵי קְשׁוּט אַחֲדָן בְּהוּ. דְהָא מְלַעֲיָלָא נִפְקִין תִּרְוִין רְצוּעֵין, רְזָא דְתִרְוִין דְרוּעֵין, מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא, וְדַל"ת אֶתְאַחֲדֵת בְּהוּ. לְבַתָּר נַחְתָּא, וְאֶתְפָּשְׁטוּ יָרֵכִין לְתַתָּא. פִּיּוֹן דְהִיא אֶתְאַחֲדֵת לְעֵילָא כְּדָקָא יָאוּת, נַחְתָּא לְתַתָּא, לְאֶתְאַחַדָא בְּאֶכְלוּסָהָא. וְכַד אִיהִי אֶתְאַחַדָת, אַחֲדָא בְּשְׂפוּלֵי יָרֵכִין, וּרְשִׁימוּ דִיּוֹד בְּרִית קֹדִישָׁא עֲלָהּ מְלַעֲיָלָא, כְּדִין אִיהִי אֶתְאַחַדָת בִּיחּוּדָא חַד.

יו"ד דָּא אִיהִי רְזָא דְבְרִית, (ועל דא) כֹּל מִאֵן דְנִטְר בְּרִית דָּא, אִיהוּ אֲשֶׁתְזִיב לְעֵילָא, וְאֲשֶׁתְזִיב לְתַתָּא. (מִנָּא לֹ) פְּנֵחָס, בְּגִין דְאִיהוּ קָנִי עַל בְּרִית דָּא, אֲשֶׁתְזִיב מִן דִּינָא עֲלָאָה, וּמִן דִּינָא דְלִתְתָּא, וּבְגִין כֶּף אֶתְרָשָׁם יו"ד דָּא בְּגוּוִיָהּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב, פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְגו'.

יו"ד דָּא, אֶצְטְרִיף דְלֹא יִתְעַדִּי כֻּלָּל מִגּוֹ תִפְלָה דִיד, דְלֹא יַעֲבִיד פְרוּרָא. וְכֹל חֲדוּה דִילָהּ, בְּהָאִי י'. אִיהוּ יו"ד דָּא בְּדַכּוּרָא אִיהִי, וְלֹא בְּנוֹקְבָא, אִיהוּ צָדִיק, וְאִיהִי צָדִקָה. וּבְגִין כֶּף, אֶתְקַרִיבֵת בְּהָדָה, וּמִאֵן דְרַחֲמִיק לִיָּה מֵאֶתְר דָּא, רַחֲמִיק הוּא מַעֲדוּנָא דְעֲלָמָא דְאֶתִי.

בְּדַכּוּרָא אִיהוּ צָדִיק, וְאִיהִי צָדִקָה בְּלֹא יו"ד. אִיהוּ אִישׁ. וְאִיהִי אִשָּׁה, בְּלֹא יו"ד. וּבְגִין כֶּף חֲדוּה (ג"א תְּיִזְכָּרָה) דִילָהּ, לְאֶתְקַרְבָּא בְּהּ, וְלֹאֲתַעֲדָנָא בְּהָדָה. מִאֵן דְרַחֲמִיק עֲדוּנָא דָּא, יִרְחִקוּן לִיָּה מַעֲדוּנָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׂמוּאֵל א ב) פִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וְגו'.

תָּא חֲזִי, פְּנֵחָס קָאִים קָמִי דִינָא תִקְיָפָא דִיִּצְחָק, וְסַתֵּים פְּרָצָה, בְּגִין כֶּף אֲשֶׁלִּים לְגַבֵּי פְּנֵחָס רְזָא דִיִּצְחָק. קָם קָמִי פְרָצָה דְכְתִיב, (תְּהִלִּים קו)

של יצחק. עמד בפני פרצה, שכתוב (תהלים קו) ויעמד פינחס ויפלה. עמד בפרצה לפני דין של יצחק כדי להגן על ישראל. (פנחס) עמד בפני דין התקוף של יצחק להגן עליהם על ישראל, שכתוב (תהלים קו) ויעמד פינחס ויפלה. מהו ויעמד? שעמד בפרץ בפני דין של יצחק בגלל זה השלים לפנחס סוד של יצחק). ועל זה כלול זה בזה בחשבון.

ואם תאמר, חשבון זה לא תלוי אלא בעינים שלה, וכאן החשבון למעלה ביצחק - אלא ודאי כך הוא, משום שייצחק תלוי ומשתמש (ונמשך) באותו מקום שהם עינים, ששם דנים דינים של כל העולם, שהרי העינים שלה הם שבעים פסאות, מקום דיני העולם, ונקראים סנהדרין. ועל פן הפל אחד, משום שייצחק ואלו הולכים כאחד, והפל יפה.

פנחס זה יצחק, ועמד פנחס ודן דין, ומתלבש בגבורה חזקה, שהוא שמאל. ומשום זה זכה לימין. פאן נכלל שמאל בימין. השיב את חמתי, מהו השיב את חמתי? אלא אלו הם שלשה ממנים של הגיהנם: משחית, אף, וחמה. (אחד על שפיכות דמים, אחד על גלוי עריות, ואחד על עבודה זרה). משום שראה אותו חמה שהיה מתפשט ונמשך מצדו של יצחק, מה עשה? התלבש הוא ביצחק, ואחז באותה חמה כמי שאחז בחברו והשיב אותו לאחוריו.

ואז דן דין, ועשה דין. דן דין - שכל בועל ארמית קנאים פוגעים בו. ועשה דין - שכתוב וידקר את שניהם. ועל זה כתוב כאן, השיב את חמתי. וכתוב שם (איכה ב) השיב אחר ימינו מפני אויב. מה שם לאחוריו, כך גם פאן לאחוריו. ועל זה אות יו"ד של פינחס פאן, יו"ד של יצחק. והפל הוא מעל בני ישראל. שפאשר

ויעמד פנחס ויפלה. קם בפרצה קמי דינא דיצחק, בגין לאגנא עלייהו דישראל. (ס"א פנחס קאים קמי דינא תקיפא דיצחק לאגנא עלייהו דישראל. דכתיב, (תהלים קו) ויעמד פנחס ויפלה. מאי ויעמד, דקם בפרצה קמי דינא דיצחק, בגין כף אשלים לגבי פנחס רזא דיצחק). ועל דא כליל דא בדא בחושבנא.

ואי תימא, הא חשבנא לא תליא אלא בעיינין דילה, והכא חשבנא לעילא ביצחק. אלא ודאי הכי הוא, בגין דיצחק תליא ואשתמשא (ס"א ואתמשך) בההוא אתר דינון עיינין, דתמן דיינין דינין דכל עלמא, דהא עיינין דילה, אינון שבעין קתדראין, אתר דדינין דעלמא, ואקרוין סנהדרין. ועל דא כלא חד, בגין דיצחק ואינון פחדא אזלין, וכלא שפיר.

פנחס דא יצחק, וקם פנחס ודאין דינא, ומתלבש בגבורה תקיפא דאיהו שמאלא. ובגין כך זכה לימינא. הכא אתכליל שמאלא בימינא. השיב את חמתי, מאי השיב את חמתי. אלא אלין אינון ג' ממונים דגיהנם: משחית, אף, וחמה. (ר"א חד על שפיכות דמים, חד על גלוי עריות, וחד על עבודה זרה). בגין דחמא ההוא חמה, דהוה פשיט ואתמשך מסטרא דיצחק, מה עבד, אתלבש איהו ביצחק, ואחיד בההוא חמה, כמאן (ד"ר ל"ו ע"א) דאחיד בחבריה, ואתיב ליה לאחורא.

וכדין דן דינא, ועביד דינא. דן דינא, דכל בועל ארמית קנאין פוגעין בו. ועביד דינא, דכתיב וידקור את שניהם. ועל דא כתיב הכא, השיב את חמתי. וכתיב התם, השיב אחר ימינו מפני אויב, מה להלן לאחורא, הכי נמי לאחורא. ועל דא יו"ד דפינחס הכא, יו"ד דיצחק. וכלא הוא מעל בני ישראל, דכד חמא ההוא חמה,

רָאָה אוֹתוֹ חֲמָה, רָאָה אוֹתוֹ שֶׁהִיא יוֹרֵד עַל רְאֵשֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. מָה רָאָה? רָאָה אוֹת מ', אוֹת זוֹ שֶׁהִיָּתָה טְסָה בְּרִקְיעַ, וְזֶהוּ סִמְנָן שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמּוֹת שְׂרוּצָה לְהַבְנוֹת בְּאוֹת וְאִ"ו וְאוֹת ת'. מָה עָשָׂה פְּנִיחָס? שֶׁהִיא מִתְלַבֵּשׁ בִּיצְחָק, אֲזַי נִטַּל מ' הֵיחָא, וְחֻטֵּף אוֹתוֹ, וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמּוֹ. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה מְלֶאֶךְ הַמּוֹת שֶׁפְּנִיחָס חֻטֵּף לוֹ אוֹת מ' הֵיחָא עִמּוֹ, מִיָּד שָׁב לְאַחֲרָיו. מָה הִטְעַם? מִשּׁוֹם שֶׁפָּאָשֵׁר קָנָא פְּנִיחָס בְּלָבוֹ, הִתְלַבֵּשׁ בִּיצְחָק, וְהִתְעַלָּה לְהִיּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה שְׁמוֹ בְּמֵאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה יְצָחָק. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה לְאוֹת מ' עָפָה בְּרִקְיעַ, חֻטֵּף אוֹתָהּ וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמּוֹ, וְנִעְשָׂה מִיָּד מְאֵתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וַיִּקַּח רִמַּח בְּיָדוֹ.

מִשּׁוֹם שֶׁאוֹת מ' הִיָּתָה סִמְנָן רֵאשׁוֹן לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן לְבְנוֹת מוֹת עַל הָעוֹלָם, מִשּׁוֹם שֶׁאוֹת זוֹ הִיָּתָה טְסָה עַל רֵאשׁוֹ שֶׁל אָדָם, בְּשַׁעַת שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית א) וַתִּקַּח מִפְּרִיּוֹ, מ' פְּרִיּוֹ. וְהָיוּ מְחַפּוֹת אוֹתִיּוֹת ו"ת בְּזִמְנָן שֶׁפְּתוּב וַתֹּאכַל, וַתִּתֵּן, וַתִּפְקַחְנָה. אֲזַי נִבְנְהוּ מוֹת עַל הָעוֹלָם.

פְּנִיחָס הָיָה נִרְאָה לוֹ עַכְשָׁו אוֹתָהּ אוֹת מ', עָף עַל רְאֵשֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וַאֲיֵךְ רָאָה אוֹתוֹ? רָאָה צוּרֵת אוֹת מ' פְּתוּחָה, מְלֶאֶךְ דָּם. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה אוֹתוֹ, אָמַר: זֶה וְדָאֵי סִמְנָן שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמּוֹת. מִיָּד חֻטֵּף אוֹתָהּ, הִזְכִּיר עֲלֶיהָ שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ, וְהוֹרִיד לְאוֹתָהּ הָאוֹת אֲצִלוֹ. וְכֵּן שֶׁהִיא בְּגִימְטְרִיא מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, הִצְטַרֵּף לְהִיּוֹת מְאֵתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה. וְאֲזַי נֶאֱמַר וַיִּקַּח רִמַּח בְּיָדוֹ. וְעַל זֶה פְּתוּב, מִעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֵת קִנְאוֹתֵי. שְׁקָנָא לְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהָיוּ מְחַבְּרִים לוֹ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת. בְּתוֹכָם, מֵהוּ בְּתוֹכָם? מִשּׁוֹם

חֲמָא לִיהַ דְּהָוָה נְחִית עַל רִישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. מְאֵי חֲמָא. חֲמָא מ', אֵת דָּא דְּהָוָה טָאס בְּרִקְיעָא, וְדָא הוּא סִמְנָא דְּמְלֶאֶךְ הַמּוֹת, דְּבַעֲיָא לְאַתְבְּנָאָה בְּאֵת וְאִ"ו וְאֵת ת'. מָה עָבַד פְּנִיחָס. דְּהָוָה מִתְלַבֵּשׁ בִּיצְחָק, כְּדִין נִטִּיל הֵהוּא אֵת מ', וְחֻטֵּף לִיהַ, וְחִבֵּר לִיהַ בְּהֵדִיָּה. כִּיּוֹן דְּחֲמָא מְלֶאֶךְ הַמּוֹת, דְּפְנִיחָס חֻטֵּף לִיהַ לְהֵהוּא מ' בְּהֵדִיָּה, מִיָּד תָּב לְאַחֲרָא.

מְאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּכַד קָנִי בְּלִבִּיהַ פְּנִיחָס, אֲתִלְבֵּשׁ בִּיצְחָק, וְאֲסַתְּלַק לְמַהוּי בְּחוֹשְׁבְּנָא בְּמֵאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְהָכִי סְלִיק שְׁמִיָּה בְּמֵאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְהָכִי סְלִיק יְצָחָק. כִּיּוֹן דְּחֲמָא לְאֵת מ' טָאס בְּרִקְיעָא, חֻטֵּף לִיהַ, וְחִבֵּר לִיהַ בְּהֵדִיָּה וְאֲתַעְבִּיד מִיָּד מְאֵתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב וַיִּקַּח רִמַּח בְּיָדוֹ.

בְּגִין דְּאוֹת מ' הָוָה סִמְנָא קְדָמָאָה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, לְמַבְנֵי מוֹת עַל עֲלָמָא, בְּגִין דְּאֵת דָּא הָוָה טָאס עַל רִישֵׁיהַ דְּאָדָם, בְּשַׁעַתָּא דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית א) וַתִּקַּח מִפְּרִיּוֹ, מ' פְּרִיּוֹ. וְהָוָה מְחַפָּא ו"ת, בְּזִמְנָא דְּכְתִיב, וַתֹּאכַל, וַתִּתֵּן, וַתִּפְקַחְנָה. כְּדִין אֲתַבְּנֵי מוֹת עַל עֲלָמָא.

פְּנִיחָס הָוָה חֲמֵי לִיהַ הַשְּׁתָּא הֵהוּא אֵת מ', טָאִיס עַל רִישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. וְהֵיִאֵךְ חֲמָא לִיהַ. חֲמָא דְּיוֹקְנָא דְּמ' פְּתוּחָה, מְלִיא דְּמָא. כִּיּוֹן דְּחֲמָא לִיהַ, אָמַר הָא וְדָאֵי סִמְנָא דְּמְלֶאֶךְ הַמּוֹת, מִיָּד חֻטֵּף לָהּ, אֲדַכְּרַ עֲלָהּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ, וְנְחִית לְהֵאֵי אֵת לְגַבִּיָּה. וְכֵּן דְּהָוָה מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, אֲתַצְרִיף מְאֵתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה. כְּדִין וַיִּקַּח רִמַּח בְּיָדוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב מִעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֵת קִנְאוֹתֵי, דְּקָנִי לְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְּהוּוּ מְחַבְּרִין לִיהַ בְּרִשְׁוֹ אַחֲרָא. בְּתוֹכָם, מְאֵי בְּתוֹכָם. בְּגִין דְּהָוָה אֲזִיל קִנְאוֹתֵי. שְׁקָנָא לְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהָיוּ מְחַבְּרִים לוֹ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת. בְּתוֹכָם, מֵהוּ בְּתוֹכָם? מִשּׁוֹם

שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ וּבֹא בְּתוֹךְ כְּמֵה
הַמוֹנִים וְכִמְה חֲשׂוּבִים, וּמִסֵּר
עֲצָמוֹ לְמִיתָה בִּינֵיהֶם. אֲבָל
בְּתוֹכְכֶם, בְּתוֹךְ מ', בְּתוֹךְ מ' הִיָּה
אוֹתָהּ קִנְיָה שְׁקִנְיָה.

מֵה טַעַם אוֹת מ' ? מִשׁוּם שְׁהִיא
סִימָן שֶׁל מוֹת, הִיא סִימָן שֶׁל מ'
מִלְקִיּוֹת. הִיא סִימָן שֶׁל ד' מִיתוֹת
בֵּית דִּין. וּמִשָּׁם עָלָה וַיֵּרֵד, וַיֵּרֵד
וְעָלָה. עָלָה לְמ', וַיֵּרֵד לְד'. יֵרֵד
מֵד', שְׁהֵם ד' רוּחוֹת שֶׁנִּפְרְדוֹת
מִתּוֹךְ זָכָר וּנְקֵבָה מִהִשְׁמָאָה,
וּבְגִלְלוֹן ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִשָּׁם
עוֹלִים לְמ'. כְּלוּמֵר, מ' סִימָנִים
וְכֻלָּם שֶׁל מִלְאָךְ הַמּוֹת. וְזֶה לְקַח
פְּנִחָס וְעֵמֵד בְּתוֹךְ מ', וְעַל זֶה
נֶאֱמַר וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּקִנְיָתִי.

וְכִי אֵיךְ הִשִּׁיב פְּנִחָס אֶת חַמְתּוֹ
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי כְּתוּב
וַיִּהְיֶה הַמְּתִים בְּמַגְפָּה וְגו' ? אִם
לֹא מֵת אֶחָד מֵהֶם, הֵייתִי אוֹמֵר
הִשִּׁיב חַמְתִּי, אֲבָל כִּינּוֹן שְׁכָל אֱלוֹ
מֵתוֹ, מֵה טַעַם הִשִּׁיב אֶת חַמְתִּי
וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ?

אֲלֵא וְדָאֵי בְּרוּר הַדְּבָר: אוֹי לוֹ
לְבָן אָדָם שְׁפֹגֵם זָרְעוּ! אוֹי לוֹ
לְמִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵר זָרְעוֹ כְּמוֹ
שְׁצִרִיד! חֶס וְשְׁלוֹם שְׁאֶפְלוּ אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל מֵת, אֲלֵא שְׁבֻט שְׁמַעוֹן,
כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אוֹתָם עָרֵב רַב,
הַתְּעַרְבוּ בְּנָשִׁים שֶׁל שְׁבֻט שְׁמַעוֹן
לְאַחַר שְׁהִתְגַּיְרוּ, וְהוֹלִידוּ בָּנִים -
מֵהֶם מֵתוּ בְּעַגְלָה, וּמֵהֶם מֵתוּ
בְּמַגְפָּה, וְאַחֲרֵים מֵתוּ כְּאֵן, אֱלוֹ
שְׁנִשְׁאָרוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּהְיוּ
הַמְּתִים בְּמַגְפָּה. אֲשֶׁר מֵתוּ לֹא
כְּתוּב, אֲלֵא הַמְּתִים, מֵתִים שְׁפָכָר
הִיוּ.

וּמִשׁוּם שֶׁנִּשְׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל וְכָל
אוֹתָם זָרַע קְדוֹשׁ, נִמְנוּ כָּלֶם,
מִשׁוּם שֶׁלֹּא חֶסֶר אֶפְלוּ אֶחָד
מֵהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב וְלֹא כְלִיתִי
אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - מֵעַל

וְעַל בְּגוֹ כְּמֵה אוֹכְלוֹסִין, כְּמֵה רַבְרָבִין, וּמִסֵּר
גְּרַמְיָה לְמוֹתָא בִּינֵיהוּ. אֲבָל בְּתוֹכְכֶם, בְּתוֹךְ מ',
בְּתוֹךְ מ' הָיָה הוּא קִנְיָה דְקִנְיָה.

מֵאֵי טַעַמָא מ'. בְּגִין דְּאִיהִי סִימְנָא דְמוֹת,
אִיהִי סִימְנָא דְמ' מִלְקִיּוֹת. אִיהִי סִימְנָא
דְד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִתְמַן סְלִיק וְנַחֲתָה, נַחֲתָה
וְסְלִיק, סְלִיק לְמ', וְנַחֲתָה לְד'. נַחֲתָה מֵד', אֵינּוֹן
ד' רוּחִין, דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִגּוֹ דְכָר וְנוֹקְבָא
מִמְסָאבוּתָא, וּבְגִינֵיהוּ ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין.
וּמִתְמַן סְלִיקִין לְמ'. וְהֵינּוּ מ' סִימְנָא וּמֵאֲנִין
דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת. וְדָא נְטִיל פְּנִחָס, וְקָם בְּתוֹךְ
מ', וְעַל דָּא וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי.
וְכִי הָאֵיךְ הִשִּׁיב פְּנִחָס חַמְתִּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה
הוּא, וְהִכְתִּיב וַיִּהְיוּ הַמְּתִים בְּמַגְפָּה וְגו',
אִי לֹא מֵת חֵד מִנֵּיהוּ, הָיָה אֲמִינָא הִשִּׁיב אֶת
חַמְתִּי, אֲבָל כִּינּוֹן דְּכָל הַנִּי מֵיתוֹ, מֵאֵי טַעַמָא
הִשִּׁיב אֶת חַמְתִּי וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
אֲלֵא וְדָאֵי בְּרִידָא דְמִלְהָה, וְוִי לִיָּה לְבָר נִשׁ
דְּפָגִים זָרְעִיָּה, וְוִי לִיָּה לְמֵאֵן דְּלֹא נְטִיר
זָרְעִיָּה כְּדָקָא יָאוּת, חֶס וְשְׁלוֹם דְּאֶפִּילוּ חֵד
מִיִּשְׂרָאֵל מֵית, אֲלֵא שְׁבֻטָא דְשְׁמַעוֹן, כִּד אֲתִי
אֵינּוֹן עָרֵב רַב, אֲתַעְרְבוּ בְּנָשִׁין דְשְׁבֻטָא
דְשְׁמַעוֹן, בְּתַר דְּאֲתַגְיָרוּ, וְאוֹלִידוּ בָּנִין, מִנְהוֹן
מֵיתוּ בְּעַגְלָה, וּמִנְהוֹן מֵיתוּ בְּמוֹתָנָא, וְאַחֲרֵינִין
מֵיתוּ הַכָּא, אֵינּוֹן דְּאֲשַׁתָּארוּ. הִדָּא הוּא דְכְתִיב,
וַיִּהְיוּ הַמְּתִים בְּמַגְפָּה, אֲשֶׁר מֵתוּ לֹא כְתִיב,
אֲלֵא הַמְּתִים, מֵתִים דְּמַעִיקְרָא הוּוּ.

וּבְגִין דְּאֲסַתְמְרוּ יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֵינּוֹן זָרְעָא
קְדִישָׁא, אֲתַמְנוּן כְּלָהוּ, בְּגִין דְּלֹא חֶסֶר
אֶפִּילוּ חֵד מִנֵּיהוּ. וְעַל דָּא כְתִיב, וְלֹא כְלִיתִי
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִכְּלָל דְּאַחֲרֵינִין כְּלוּ. וְכֵן הִשִּׁיב
אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִכְּלָל שְׁאֲחֵרִים כְּלוּ. וְכֵן מֵה שֶׁנֶּאֱמַר הִשִּׁיב

השיב, אַבְל מַעַל אַחֲרַיִן דִּהוּוּ עֲרַב רַב, לֹא הַשִּׁיב. וְעַל דָּא רָשִׁים קָרָא וְאָמַר, מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבִגִּין דָּא אַתְּמַנּוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּמְלַקְדָּמִין, וְחִבְר לִוְן קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהִדְיָה.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשִּׁיב, אַבְל מַעַל אַחֲרַיִם שְׁהִיו עֲרַב רַב לֹא הַשִּׁיב. וְעַל זֶה פְּתַב הַפְּסוּק וְאָמַר מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשּׁוּם זֶה נִמְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּמְקַדָּם, וְחִבְר אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמּוּ.

בְּגוֹזְנָא דָּא בְּעוּבְדָא דְעֵגְלָה, דִּכְתִּיב, (שמות לב) וַיְפֹל מִן הָעַם וְגו' . כָּל אֵינוֹן מֵעֲרַב רַב הוּוּ. וְלֹא חֲזָא דְלֹא הוּוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַה פְּתִיב לְבַתֵּר, (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (דף רל"ז ע"ב).

בְּדַגְמַת זֶה בְּמַעֲשֵׂה הָעֵגֶל, שְׁכַתוּב (שמות לב) וַיְפֹל מִן הָעַם וְגו' . כָּל אֵלוּ מֵעֲרַב רַב הִיוּ. וְלִהְרָאוֹת שְׁלֵא הִיוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַה כְּתוּב אַחֵר כִּף? (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה. (שמות לה) תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא פְּתִיב, (שמות כה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ. פְּלֹא בְּכָלֵל. בִּיּוֹן דְּאֵינוֹן עֲרַב רַב עֲבָדוּ דָּא, וּמִיתוּ מִנִּיְהוּוּ אֵינוֹן דְּמִיתוּ, בְּעָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֲתַפְיִיסָא בְּהַדְיָהוּ דִּישְׂרָאֵל, אָמַר לִוְן, אַתְחַבְּרוּ כְּלָכוּ לְסִטְר חַד, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדֵיהוּ, אָמַר לִוְן, בְּכוּן אָנָּא בְּעֵי לְמִשְׁרֵי, עִמְכוּן תְּהֵא דִּינִרָא דִּילֵי.

קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה (שמות לה). בָּא וְרָאָה, בְּרָאוּשׁוֹנָה כְּתוּב (שמות כה) מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ. הַכֵּל בְּכָלֵל. בִּיּוֹן שְׁאֵלוּ הָעֲרַב רַב עָשׂוּ זֹאת וּמִתּוּ מֵהֶם אוֹתָם שְׁמַתּוּ, רְצַה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְּפִיס עִמְהֶם עִם יִשְׂרָאֵל. אָמַר לְהֶם: הַתְּחַבְּרוּ כְּלָכֶם לְצַד אַחַד. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - לְבָדָם. אָמַר לְהֶם: בְּנֵי, בְּכֶם אֲנִי רוֹצֵה לְשַׁכֵּן, עִמְכֶם תִּהְיֶה הַדִּירָה שְׁלִי. וְעַל זֶה, (שם כה) קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה. מֵאֲתַכֶּם, וְלֹא מֵאֲחֵרִים. לֹא רוֹצֵה שְׁתִּהְיֶה שְׁתַּפּוֹת לְאֲחֵרִים עִמִּי, וְלֹא עִמְכֶם, וּמִשּׁוּם זֶה פְּלִם נִכְרְתוּ. אֲפִי כָּאֵן הָרִי הֶם מֵאֵלוּ שְׁרֵשׁ הָרַע הִיוּ, וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים. הַמֵּתִים - וְדֵאֵי מֵתִים, וְלֹא מִישְׂרָאֵל. וּמִשּׁוּם זֶה מְנָה אוֹתָם, שְׁנֵאמַר שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הָרִימוּ רֹאשֵׁיהֶם.

וְעַל דָּא, (שמות כה) קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה, מֵאֲתַכֶּם, וְלֹא מֵאֲחֵרָא, לֹא בְּעֵינָא דְתִּהֵא שְׁתּוּפָא לְאַחֲרַיִן בְּהַדִּי, וְלֹא בְּהַדְיָכוּ, וּבִגִּין כֶּף פְּלִהוּ אֲשְׁתַּצִּיאוּ. אוּף הָכָא הָא אֵינוֹן מֵאֵינוֹן גּוֹזְעָא בִישָׂא הוּוּ, וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים. הַמֵּתִים, וְדֵאֵי מֵתִים, וְלֹא מִישְׂרָאֵל. וּבִגִּין כֶּף מְנָה לִוְן, דְכְּתִיב שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָרִימוּ רִישֵׁיהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, כַּמָּה יָאוֹת הוּא, אֵי לֹא אֲשַׁפְחָנָא פְּלוּגְתָא עַל דָּא. אָמַר לִיהַ בְּרִי אֵימָא. אָמַר לִיהַ וְהָא כְּתִיב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, וְתַנִּינָן דְּאַתְחַבְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַדְיָה, כַּצְמִידָא דָּא דְאַתְחַבְּר בְּכַר נֶשׁ בְּקִשׁוּטוּי, הָכִי אַתְחַבְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר. אָמַר לִיהַ אֶלְעָזָר, הָכִי הוּא, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, כַּמָּה יָאוֹת הוּא, אֵי לֹא אֲשַׁפְחָנָא פְּלוּגְתָא עַל דָּא. אָמַר לִיהַ בְּרִי אֵימָא. אָמַר לִיהַ וְהָא כְּתִיב (במדבר כה) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, וְתַנִּינָן דְּאַתְחַבְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַדְיָה, כַּצְמִידָא דָּא דְאַתְחַבְּר בְּכַר נֶשׁ בְּקִשׁוּטוּי, הָכִי אַתְחַבְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר. אָמַר לִיהַ אֶלְעָזָר, הָכִי הוּא, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל

יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, אֶלֶּא אֲנִי לֹא
אֲמַרְתִּי שְׁנַטְהֵרוּ יִשְׂרָאֵל מֵאוֹתוֹ
חוּב, אֶלֶּא שְׁנַטְהֵרוּ מִמּוֹת, שְׁלֹא
שָׂרָה עֲלֵיהֶם מוֹת.

אָמַר לוֹ, וְהָרִי כְּתוּב (במדבר כח) קח
את כל ראשי העם והוקע אותם.
אָמַר לוֹ, רֵאשֵׁי הָעָם וְדָאִי, וְלֹא
רֵאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם יֵשׁ
לָנוּ לְלַמֵּד. כְּתוּב כֶּאֱנָן הָעָם, וְכְתוּב
שָׁם (שמות לב) וַיֵּרָא הָעָם. (שם)
וַיִּקְהַל הָעָם. (שם) וַיִּפְּל מִן הָעָם.
אָבֵל בֵּא וְרָאָה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל
לְבַעַל פְּעוֹר, וְלֹא עָבְדוּ לוֹ. אָבֵל
מִסוּף הַפְּסוּק מוֹכַח, שְׁכְּתוּב
וַיֵּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, וְלֹא כְּתוּב
וַיֵּאכַל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ יִשְׂרָאֵל. אֶלֶּא
הָעָם, כִּיּוֹן שְׁכְּתוּב וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל,
מֵהוּ וַיֵּאכַל הָעָם? אֶלֶּא אוֹתוֹ זָרַע
רַע הָיָה חוּבָה לְיִשְׂרָאֵל.

מֵהוּ שְׁכְּתוּב (במדבר כח) וַיִּצְמַד
יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר? בֵּא וְרָאָה,
וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר לֹא
כְּתוּב, אֶלֶּא לְבַעַל פְּעוֹר. קְשׁוּטִים
וְתַקְףָּ נִתְּנוּ לְבַעַל פְּעוֹר בְּלִי דַעַת,
מִשׁוּם שְׁעֵבֻדַת פְּעוֹר הוּא לְפָרַע
עֲצָמוֹ וְלֹהוּצֵיָא לְפָנָיו צוּאָה
רוֹתַחַת. וְאוֹתָהּ עֲבוּדָה מוֹעִילָה
לוֹ וּמִתְחַזֵּק מִמֶּנָּה. וַיִּשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן
שָׂרָאוּ זֹאת, חֲשַׁבּוּ שְׂדָה זְלוּל
שְׂלָה הוּא וְקִלְקוּל שְׂלָה, שְׁהָרִי
בְּעֲבוּדָה זָרָה כְּתוּב, (ישעיה ל) צֹא
תֹאמַר לוֹ. וְהֵם בְּגִלְל הַזְּלוּל שֶׁל
הָעֲבוּדָה זָרָה פָּרְעוּ עֲצָמָם בְּלִי
יְדִיעָה, וְעַל זֶה כִּפּוֹר פְּנִחָס וּבִטֵּל
הַמַּגִּפָּה, שְׁנֹאמַר וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

רַעִיָא מְהִימְנָא (רועה הנאמן).

אָמַר הַרְוַעָה הַנְּאָמָן, הַשִּׁיב אֶת
חֻמְתִּי. מֵהוּ הַשִּׁיב אֶת חֻמְתִּי?
אֶלֶּא שְׁלִשָּׁה מִמְּנִים שֶׁל הַגִּיהֵנָם:
אֶחָד עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְאֶחָד עַל

דָּמִים, וְאֶחָד עַל גְּלוּי עֲרִיזוֹת, וְאֶחָד עַל עֲבוּדָה זָרָה. וְאִינוּן:

לְבַעַל פְּעוֹר, אֶלֶּא אֲנִי לֹא אֲמַרְתִּי דְּאֲתַדְּכוּ
יִשְׂרָאֵל מֵהָהוּא חוּבָה, אֶלֶּא דְּאֲתַדְּכוּ מִמּוֹתָא,
דְּלֹא שְׂרִיא עֲלֵיהוּ מוֹתָא.

אָמַר לֵיהּ וְהָא כְּתִיב, (במדבר כח) קח את כל ראשי
הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם. אָמַר לֵיהּ רֵאשֵׁי הָעָם
וְדָאִי, וְלֹא רֵאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם אֵית
לָן לְמִילָף, כְּתִיב הִכָּא הָעָם, וְכְתִיב הָתָם (שמות
לב) וַיֵּרָא הָעָם. (שמות לב) וַיִּקְהַל הָעָם. וַיִּפְּל
מִן הָעָם. אָבֵל תֵּא חֲזוּי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל
פְּעוֹר, וְלֹא פִּלְחוּ לֵיהּ, אָבֵל מִן סִיפֵיהּ דְּקִרָא
אוֹכַח, דְּכְתִיב וַיֵּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, וְלֹא כְּתִיב
וַיֵּאכַל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ יִשְׂרָאֵל. אֶלֶּא הָעָם, כִּיּוֹן דְּכְתִיב
וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל, מָאִי וַיֵּאכַל הָעָם. אֶלֶּא הָהוּא
זָרַע בִּישָׂא, הוּוּ חוּבָה דְּיִשְׂרָאֵל. (דף רל"ח ע"א).

מֵהוּ דְּכְתִיב, (במדבר כח) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל
פְּעוֹר. תֵּא חֲזוּי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר לֹא
כְּתִיב, אֶלֶּא לְבַעַל פְּעוֹר. קְשׁוּטִין וְתוֹקְפָא יְהִיבוּ
לְבַעַל פְּעוֹר, בְּלֹא דַעַתָּא, בְּגִין דְּפוֹלְחָנָא
דְּפְעוֹר הוּא, לְמַפְרַע גְּרַמִּיָּה, וְלֹא פְּקָא קַמִּיָּה
צוּאָה רוֹתַחַת. וְהָהוּא עֵיבִידְתָּא אֲהֵנִי לֵיהּ,
וְאֲתַתְּקָף מִנִּיָּה. וַיִּשְׂרָאֵל כִּיּוֹן דִּחְמוּ דָא,
חֲשִׁיבָא דְּזְלוּלָא דִּילֵיהּ אִיהוּ, וְקִלְקוּלָא
דִּילֵיהּ, דְּהָא בְּעֲבוּדָה זָרָה כְּתִיב, (ישעיה ל) צֹא
תֹאמַר לוֹ. וְאִינוּן בְּגִין זְלוּלָא דְּעֲבוּדָה זָרָה,
פָּרְעוּ גְּרַמִּיָּהוּ בְּלֹא יְדִיעָה, וְעַל הָנִי כִּפּוֹר
פְּנִחָס, וּבִטֵּל מוֹתְנָא, דְּכְתִיב וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. (ומה כתיב).

רַעִיָא מְהִימְנָא

אָמַר רַעִיָא מְהִימְנָא, הַשִּׁיב אֶת חֻמְתִּי, מָאִי הַשִּׁיב אֶת
חֻמְתִּי. אֶלֶּא ג' מִמְּנִים דְּגִיהֵנָם, חֵד עַל שְׁפִיכוֹת

גלוּי עֲרִיּוֹת, וְאָחַד עַל עֲבוּדָה זָרָה. וְהֵם: מִשְׁחִית, אֶף, וְחִמָּה. הוּא (רָאָה שִׁיחֻרָה) (חִמָּה שְׁהִידָה) עָף בְּעוֹלָם. אָמַר הַשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר מֵעַל הָעָם, שֶׁהֵם עָרַב רַב, שְׁנֵאמַר וַיִּפֹּל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשַׁת אֲלָפֵי אִישׁ, שֶׁכָּף בְּאֲרָנוּ וְשָׂאֵלוּ לַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה (עַד כַּאֲן).

וְכֹחַ כְּתוּב? קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לַה', וְלֹא מֵעָרַב רַב. שְׁלֹא נִקְרְאִים קְהֵלָה וְחַבּוּר עַד שֶׁעָבַר מֵהֶם עָרַב רַב. כְּכִיכּוֹל בְּזִמְנָן שְׁמַתְעָרְבִים בֵּינֵיהֶם, כְּאֵלוּ לֹא הָיוּ גֹי אֶחָד. וּמִשּׁוֹם זֶה קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה, וְלֹא מִשְׁתַּפּוֹת אַחֲרָת, שְׂאִינִי רוּצָה לְשַׁתֵּף אַחֲרֵים בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כְּאֵשׁ עָרַב רַב הֵם מְעָרְבִים בִּישְׂרָאֵל, מַה כְּתוּב? (אֵיכָה א) הָיוּ צָרִיָּה לְרֹאשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל, אַחַר שְׁעוּבָרִים מֵהֶם אֵלוּ, מַה כְּתוּב? שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׂאֵמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי רוּצָה לְדוֹר עִמְכֶם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כְּאֵשׁ עָרַב רַב יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת, עֲלֵיהֶם נֹאמַר, מִי מֵעַכְבִּי? שְׂאוּר שְׁבַעסָה. וְהָרִי בְּאֲרוּהוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, בְּזִמְנָן שֶׁעָרַב רַב הֵם רֹאשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל, כְּכִיכּוֹל כְּאֵלוּ (מַעֲבָדִים שִׁלְטוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) עוֹשִׂים שִׁלְטוֹן בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִכְנָסִים בְּמִשְׁפָּטֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה צוּעָקִים וְאוֹמְרִים, (יִשְׁעִיָה כו) ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעֵלּוֹנוּ אֲדָנִים זוֹלָתְךָ.

דְּבַר אַחַר, פִּינְחָס וְכו'. קוּם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וּפְתַח בְּדַבְרִים לְפָנָי הַשְּׁכִינָה. קוּם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, בַּחֲבוּר הַקְּדָמוֹן נֹאמַר כָּךְ. בֹּא וּרְאֵה, פִּינְחָס עֲמַד לְפָנָי הַדִּין הַתְּקִיף שֶׁל יִצְחָק, וְעֲמַד לְפָנָי פְּרָצָה, שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים קו) וַעֲמַד פִּינְחָס וַיִּפְלַל וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה, כְּדִי לְהִגָּן עֲלֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוֹם זֶה כְּלוּלִים זֶה וְזֶה בַּחֲשָׁבוֹן, פִּינְחָס כְּחֲשָׁבוֹן יִצְחָק, וְכֵאן צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים.

דִּיהוּה) (ס"א חִמָּה דְּהוּה) טֹאס בְּעֵלְמָא. אָמַר הַשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר מֵעַל הָעָם, דְּאֵינּוֹן עָרַב רַב, דְּאֲתַמַּר וַיִּפֹּל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשַׁת אֲלָפֵי אִישׁ, דְּהָכִי אוֹקִימָנָא וְשָׂאֵלוּ לְבוּצִינָא קְדִישָׁא. (ע"ב).

וְכֹחַ כְּתִיב, קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לַי', וְלֹא מֵעָרַב רַב, דְּלֹא אֲתַקְרִיאוּ קְהֵלָה וְחַבּוּר, עַד דְּאֲתַעְבַּר מִנְהוֹן עָרַב רַב, כְּכִיכּוֹל בְּזִמְנָנָא דְּמַתְעָרְבִין בֵּינֵיהוּ, כְּאֵלוּ לֹא הָיוּ גֹי אֶחָד. וּבְגִין דָּא קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה, וְלֹא מִשְׁוֹתְפוּ אַחֲרָא, דְּלֹא כְּעִינָא לְשַׁתְּפָא אַחֲרָנִין בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כְּדֵ עָרַב רַב אֵינּוֹן מְעוּרְבִין בִּישְׂרָאֵל, מַה כְּתִיב (אֵיכָה א) הָיוּ צָרִיָּה לְרֹאשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל בְּתַר דְּמַתְעָפְרִי מִנֵּיהוּ אֲלִין מַה כְּתִיב, שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְאָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא כְּעִי לְדִירָא עִמְכוֹן. הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כְּדֵ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, עֲלֵיהוּ אֲתַמַּר מִי מֵעַכְבִּי שְׂאוּר שְׁבַעסָה, וְהָא אוֹקִמָהּ מֵאֲרִי מַתְנִיתִין, בְּזִמְנָנָא דְּעָרַב רַב אֵינּוֹן רֹאשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל, כְּכִיכּוֹל כְּאֵלוּ (ס"א עֲבִין שׁוֹלְטֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא), עֲבָדִין שׁוֹלְטָנוּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּיעֲלוֹן בְּמִשְׁפָּטֵי כְּכִבְיָא וּמַזְלֵי. וּבְגִין דָּא צוּחִין וְאִמְרִין, (יִשְׁעִיָה כו) יְי אֱלֹהֵינוּ בְּעֵלּוֹנוּ אֲדָנִים זוֹלָתְךָ.

דְּבַר אַחַר, פִּינְחָס וְכו'. קוּם בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאֲפַתַּח מְלֵי קַמֵּי שְׁכִינָתָא. קוּם בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר, בַּחֲבוּרָה קְדָמָא אֲתַמַּר הָכִי. תָּא חֲזִי, פִּינְחָס קָאִים קַמֵּי דִינָא תְּקִיפָא דִּיצְחָק, וְקוּם קַמֵּי פְּרָצָה, דְּכְּתִיב, (תְּהִלִּים קו) וַעֲמַד פִּינְחָס וַיִּפְלַל וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה, בְּגִין לְאַגְנָא עֲלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא כְּלוּל דָּא וְדָא בַּחֲשָׁבָנָא, פִּינְחָס כְּמַנְיָן יִצְחָק, וְהָכֵא צָרִיךְ לְחַדֵּתָא מְלִין.

פְּתַח וְאָמַר, אֵלֶיהוּ אֶהוּבֹו שֶׁל
הַמְּלַךְ הַעֲלִיּוֹן רָאָה מ' מִן מוֹת,
עָף בְּאוֹרֵי, חֲטָף אוֹתָהּ וְשַׁתַּף
אוֹתָהּ עִם ר"ח, שֶׁהוּא יִצְחָק,
וְהוּא בְּחֻשְׁבוֹן פִּינְחָס, וְנִשְׁלַם עַל
יְדֵה לְרַמ"ח. אַחַר כֵּן רָאָה אוֹת
ו' מִן מוֹת, עָף בְּרִקִיעַ וְחֲטָף
אוֹתָהּ, וְשָׁם אוֹתָהּ בְּרַמ"ח,
וְנִשְׁלַם לְרַמ"ח. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְיִקַּח
רִמַח בְּיָדוֹ.

וְהוּא, בְּמָה יָכוֹל לְחַטֵּף שְׁתֵּי
אוֹתִיּוֹת אֵלּוּ? בְּשְׁתֵּי רוּחוֹת
שֶׁנִּשְׁמְרוּ (שְׁהַשְׁתַּמְרוּ) לְמַעֲלָה,
שֶׁהַשְׁתַּמְרוּ בְּפִינְחָס. פְּנִי" ח"ס.
בְּשְׁנֵי פָנִים אֵלּוּ חֵס עַל יִשְׂרָאֵל
שֶׁלֹּא נִאֲבְדוּ, בְּפַח שֶׁל שְׁנֵיהֶם,
וְיִדְקָר אֶת שְׁנֵיהֶם, בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת
- מ"ו. וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בְּקִנְאוֹ אֶת
קִנְאֹתֵי בְּתוֹכָם.

וְכִדּוּעַ הַשְׁתַּתַּף בִּיצְחָק? מִשּׁוּם
שֶׁיִצְחָק מְסַר עֲצָמוֹ לְמִיתָה,
וּמִשּׁוּם זֶה שַׁתַּף אֶת יִצְחָק לְהִיּוֹת
לוֹ לְעֶזְרָה. שֶׁמֶצַד שֶׁל שְׁנֵי עַפְרַי
הָאֵילִים הַשְׁתַּתַּפוּ בּוֹ אַבְרָהָם
וְיַעֲקֹב, שֶׁאַבְרָהָם שִׁדְרָגְתוֹ חֶסֶד
הַשְׁתַּתַּף בְּח"ס שֶׁל פְּנִיחָס.

וְיַעֲקֹב שֶׁהוּא פְּנִי" א"ל (יַעֲקֹב הוּא
פְּנִי" שֶׁל פִּינְחָס). שֶׁפְּנִיחָס, מִשּׁוּם
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית ל"ב) כֹּאֲשֶׁר עֶבֶר
אֶת פְּנוּאֵל (שֵׁם הַמְּקוֹם פְּנִי"), פְּנִי"י
א"ל. וּמִשּׁוּם שֶׁכֹּאֲשֶׁר הַעוֹלָם הוּא
בְּצַעַר וְיֵשׁ צַדִּיק בְּעוֹלָם הַמְּקַנָּא
עַל הַבְּרִית, הָאֲבוֹת מְשַׁתַּתְּפִים
עִמּוֹ, וּבִגְלָלָם אָמַר מֹשֶׁה בְּצַעַרָם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת ל"ב) זָכַר לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ. וּבִשְׁלֹשׁ
אוֹתִיּוֹת יֵה"ו מֵאַלְיָהוּ זָכָה לְאוֹת
ה' מִן הַנְּבִיא, וְזֶהוּ אֵלֶיהוּ, ה'
נְבִיא (וְזֶה סוּד אֵל יְהוּדָה נְבִיא), וְנִשְׁלַם בּוֹ
יֵה"ה.

אוֹת י' שְׁזָכָה בָּהּ פְּנִיחָס מִשּׁוּם שֶׁקִּנְאָה עַל הַבְּרִית - זָכָה לְבְרִית. וְשְׁתֵּי יוֹדִי"ן הֵן, י' עֲלִיּוֹנָה מִן
יֵה"ה, שְׁפָרַת בָּהּ לְאַבְרָהָם בֵּין עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת יָדָיו. יו"ד קִטְנָה הִיא מִן אֲדֻנֵי, שְׁפָרַת בָּהּ בֵּין
עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת רַגְלָיו, וְהִיא אוֹת קְדוּשָׁה שֶׁמִּתְעַטְרֶת בְּרִשְׁם הַעֲלִיּוֹן.

וְזֶה רְשׁוּם תְּמִיד לְעוֹלָמִים, וְהִיא אוֹת הַשְּׁבֵת, אוֹת הַתְּפִלִּין, אוֹת שֶׁל יָמִים טוֹבִים, אוֹת שֵׁם שְׁדֵי

פְּתַח וְאָמַר, אֵלֶיהוּ רְחִימָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, חֲזָא מ"ם
מִן מוֹת טָאס בְּאוֹרֵא, חֲטָף לָהּ, וְשַׁתַּף לָהּ עִם ר"ח,
דְּאִיהוּ יִצְחָק, וְאִיהוּ בְּחוּשְׁבוֹן פִּינְחָס, וְאֲשַׁתְּלִים בָּהּ
רַמ"ח. לְבַתֵּר חֲזָא ו' מִן מוֹת טָס בְּרִקִיעָא, וְחֲטָף לָהּ,
וְשׁוּי לָיָה בְּרַמ"ח, וְאֲשַׁתְּלִים רַמ"ח. הֲדָא הוּא דְּכֵתִיב,
וְיִקַּח רִמַח בְּיָדוֹ.

וְאִיהוּ, בְּמָה יָכוֹל לְחַטוֹף תְּרִין אֲתוּוֹן אֲלִינוּ. בְּתִרִין רוּחִין
דְּאֲשַׁתְּמְרוּ (ס"א דְּאֲתַמְטְרוּ) לְעֵילָא, דְּאֲשַׁתְּתַּפוּ
בְּפִנְחָס. פְּנִי" ח"ס. בְּתִרִין פָּנִים אֲלִינוּ, חֵס עַל יִשְׂרָאֵל
דְּלָא אֲתַאֲבִידוּ, בְּחֵילָא דְּתִירוּיָיהוּ, וְיִדְקָר אֶת שְׁנֵיהֶם,
בְּתִרִין אֲתוּוֹן מ"ו. וְהִינּוּ בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתֵי בְּתוֹכָם.

וְאִמָּא אֲשַׁתַּתַּף בִּיצְחָק. בְּגִין דְּיִצְחָק מְסַר גְּרַמְיָה לְמִיתָה.
וּבְגִין דָּא אֲשַׁתַּתַּף לָיָה לְיִצְחָק, לְמַהוּי לָיָה עֶזְרָה.

דְּמִסְטְרָא דְּתִרִין עֵיזְלֵי דְּאֵילָתָא, אֲשַׁתַּתַּפִּי בֵּיהּ אַבְרָהָם
וְיַעֲקֹב, דְּאַבְרָהָם דְּרָגִיָּה חֶסֶד אֲשַׁתַּתַּף בְּח"ס דְּפִנְחָס.

יַעֲקֹב אִיהוּ פְּנִי" א"ל (ס"א יַעֲקֹב אִיהוּ פְּנִי" דְּפִנְחָס) דְּפִנְחָס בְּגִין
דְּאֲתַמְר בֵּיהּ, (בְּרֵאשִׁית ל"ב) כֹּאֲשֶׁר עֶבֶר אֶת פְּנוּאֵל, (ס"א שֵׁם

הַמְּקוֹם פְּנִי") פְּנִי" א"ל. בְּגִין דְּכַד עֲלָמָא אִיהוּ בְּדוּחְקָא,
וְאִית צַדִּיק בְּעֲלָמָא מְקַנֵּי עַל בְּרִית, אֲבָהֵן אֲשַׁתַּתַּפוּ בֵּיהּ,

וּבְגִינֵיהוּ אָמַר מֹשֶׁה בְּדוּחְקָא דְּיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת ל"ב) זָכַר
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ. וּבִתְלַת אֲתוּוֹן יֵה"ו

מִן אֵלֶיהוּ, זָכָה לָהּ מִן הַנְּבִיא, וְדָא אִיהוּ אֵלֶיהוּ, ה'
נְבִיא, (ס"א וְדָא רָא אֵל יְהוּדָה נְבִיא) וְאֲשַׁתְּלִים בֵּיהּ יֵה"ה.

י' דְּזָכָה פְּנִיחָס בֵּיהּ, בְּגִין דְּקִנְיָה עַל בְּרִית, זָכָה לְבְרִית.
וְתִרִין יוֹדִין אֵינּוּן, יוֹד עֲלָאָה מִן יֵה"ה, דְּכֵרַת בָּהּ

לְאַבְרָהָם, בֵּין עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת יָדָיו. יו"ד זְעִירָא אִיהִי מִן
אֲדֻנֵי, דְּכֵרַת בָּהּ בֵּין עֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דְּרַגְלִין וְאִיהִי אֶת

קְדִישָׁא, דְּמִתְעַטְרָא בְּרִשְׁמֵיהּ עֲלָאָה.

וְדָא אֲתַרְשִׁים תְּמִיד לְעֲלָמִין, אִיהִי אוֹת דְּשְׁבֵת, אוֹת

שָׂרָשׁוּם (דברים יא) על מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ
וּבְשַׁעֲרֶיךָ, לְהִיּוֹת בָּהֶן רְשׁוּמִים
יִשְׂרָאֵל בְּרִצּוֹעוֹת, בְּכַרִּית שְׁלֵהֶם,
שֶׁהֵם בְּנֵי הַמִּלְכָּה, בְּנֵי הַהֵיכָל שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ. וּבַתּוֹרָה הֵם
רְשׁוּמִים בְּאוֹת י' עֲלִינוּהָ שֶׁהֵם
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְוֵהוּ. וְכֵן נֹאמַר (דברים יא)
בְּנִים אַתֶּם לַי' אֱלֹהֵיכֶם.

וְאוֹת י' שֶׁל שְׂדֵי הַיָּד הַיְמָנִית
שֶׁלְשָׁלֹט עַל צְנֹארוֹ שֶׁל שָׂדֵי יֵצֵר
הָרַע שֶׁלֹא יִזְיֵק לוֹ לְבֶן אָדָם.
שֶׁעָלִיו אָמַר דָּוִד, (תהלים כב) הַצִּילָה
מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּל־יְחִידָתִי.
הוּא נַחֲשׁ, הוּא כָּל־כָּל, הוּא אֲרִיָּה.
שֶׁעָלִיו אָמַר דָּוִד, (שם י) יֵאָרֵב
בְּמִסְתָּר כְּאֲרִיָּה בְּסִפֵּה. וְהִנְבִּיא
קָרָא לוֹ דָּב. זֶהוּ שְׁכֻתוֹב (איכה ג)
דָּב אֲרֵב הוּא לִי אֲרִי בְּמִסְתָּרִים.
(תהלים מט) נִמְשַׁל כְּבַהֲמוֹת. נִמְשַׁל
לְכָל חַיּוֹת טְמְאוֹת, שֶׁהֵן דּוֹרְסוֹת.
נִמְשַׁל לְכָל אָדָם כְּפִי חוֹבוֹתָיו,
וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

וְזֶהוּ כָּל־כָּל וְנַחֲשׁ וְחִמּוֹר נּוֹעֵר,
שֶׁמְרַכִּיבִים עָלָיו נַפְשׁוֹ. וּמִיָּד
שֶׁנּוֹדֵעַ זֶה שְׂרוֹכֵב עָלָיו שֶׁהוּא
הַחוּטָא, עָלָיו כְּתוּב (בראשית מט)
וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲרָיו. וְסוּד הַדְּבָר -
(דברים כב) כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ.
וּמִשׁוּם זֶה אָמַר אִיּוֹב, (אביו יב) לֹא
נִפֹּל אֲנִי מִכִּי מִפְּנֵי וַיִּצְדִּיק שְׂרוֹכֵב
עָלָיו, קוֹשֵׁר אוֹתוֹ בְּקִשְׁיָה שֶׁל
רִצּוֹעוֹת הַתְּפִלִּין. אוֹת תְּפִלִּין
שֶׁהִיא אוֹת יוֹד שֶׁל שְׂדֵי, טְבַעַת
עַל צְנֹארוֹ. שֶׁ שֶׁל הַתְּפִלִּין הִיא
שֶׁלְשָׁלֹט עַל צְנֹארוֹ.

וְכֵן רֹכֵב אֲלֵיהֶן וְעָלָה הַשְּׂמִימָה.
זֶהוּ שְׁכֻתוֹב (מלכים ב-ב) וַיַּעַל אֲלֵיהֶן
בְּסַעֲרָה הַשְּׂמִימָה. וְכֵן (איוב לח) וַיַּעַן
יְהוָה אֶת אִיּוֹב מִן הַסַּעֲרָה.
וּמִשׁוּם זֶה בְּאַרְוֵהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה

עָלָיו, אִיזְהוּ גְבוּר? הַכּוֹבֵשׁ אֶת יֵצֵר. וַיֵּשׁ מִי שֶׁנִּהְיֶה לוֹ לְחִמּוֹר, שֶׁאִינוֹ מְצַטְעֵר רוֹכְבוֹ. וְאֵלּוּ
הֵם הַמִּשְׁתַּדְּלִים בְּקַל וְחִמּוֹר. וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב) וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חִמּוֹרוֹ. וּבְגִלְלוֹ
נֹאמַר עַל הַמִּשְׁתַּדְּלִים, (זכריה ט) עֲנִי וְרֹכֵב עַל חִמּוֹר.

דְּתַפְלִין, אוֹת דְּיוֹמִין טְבִין, אוֹת דְּשְׂדֵי דְרָשִׁים (דברים ו) עַל
מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ. לְמַהֲוִי בָּהֶן רְשׁוּמִין יִשְׂרָאֵל
בְּרִצּוֹעֵייהוּ, בְּכַרִּית דְּלֵהוֹן, דְּאִינוֹן בְּנוֹי דְּמִטְרוֹנִיתָא, בְּנוֹי
דְּהִיכְלָא דְּמִלְכָא קְדִישָׁא, וּבְאַרְוִיתָא, אִינוֹן רְשׁוּמִין בְּאַת
י' עֲלָאָה, דְּאִינוֹן בְּנֵי מִלְכָא עֲלָאָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ. וְהָא
אַתְמַר (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לַי' אֱלֹהֵיכֶם.

וְאוֹת יוֹד דְּשְׂדֵי, אִיהוּ חוּלְיָא דְשֶׁלְשָׁלֹט, עַל קוּדְלָא דְשָׂדֵי
יֵצֵר הָרַע, דְּלֹא לְנִזְיֵק לֵיהּ לְפָר נֶשׁ. דְּעֲלִיָּה אָמַר
דָּוִד, (תהלים כב) הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּל־יְחִידָתִי.
אִיהוּ נַחֲשׁ, אִיהוּ כָּל־כָּל, אִיהוּ אֲרִיָּה. דְּעֲלִיָּה אָמַר דָּוִד,
(תהלים י) יֵאָרֵב בְּמִסְתָּר כְּאֲרִיָּה בְּסִפֵּה. וְהִנְבִּיא קָרָא לֵיהּ
דָּב, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (איכה ג) דָּב אֲרֵב הוּא לִי אֲרִי
בְּמִסְתָּרִים. (תהלים מט) נִמְשַׁל כְּבַהֲמוֹת, נִמְשַׁל לְכָל חַיּוֹן
מִסְּאֲבִין, דְּאִינוֹן דּוֹרְסִין, אַתְמַתִּיל לְכָל פֶּר נֶשׁ, כְּפִי
חוֹבוֹי, וְהָא אַתְמַר.

וְהָאִי אִיהוּ כָּל־כָּל וְנַחֲשׁ וְחִמּוֹר נּוֹעֵר, דְּמְרַכִּיבִין עָלֵיהּ
נַפְשָׁא. וּמִיָּד דְּאַשְׁתַּמוּדַע הִיא דְּרֹכִיב עָלֵיהּ
דְּאִיהוּ חֲרִיבָא, עָלֵיהּ כְּתִיב, (בראשית מט) וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲרָיו.
וְרָזָא דְּמִלְכָּה, (דברים כב) כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ. וּבְגִין דָּא אָמַר
אִיּוֹב, (איוב יב) לֹא נִפֹּל אֲנִי מִכִּי. וַיִּצְדִּיק דְּרֹכִיב עָלֵיהּ,
קָשִׁיר לֵיהּ בְּקִשְׁיָהוּ דְּרִצּוֹעֵין דְּתַפְלִין. אוֹת תְּפִלִּין דְּאִיהוּ
אוֹת יוֹד. דְּשְׂדֵי, חוּלְיָא עַל קְדִילָה. שֶׁ דְּתַפְלִין, שֶׁלְשָׁלֹט
עַל קְדִילָה.

וְכֵן רֹכֵב אֲלֵיהֶן, וְסִלִּיק לְשְׂמִימָה. הַדָּא הוּא דְכְּתִיב,
(מלכים ב ב) וַיַּעַל אֲלֵיהֶן בְּסַעֲרָה הַשְּׂמִימָה. וְכֵן (איוב
לח) וַיַּעַן יְהוָה אֶת אִיּוֹב מִן הַסַּעֲרָה. וּבְגִין דָּא, אוּקְמוּהָ
רְבִנָּן דְּמִתְנִיתָא עָלֵיהּ, אִיזְהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יֵצֵר. וְאִית
לְמַאן דְּמִתְהַדֵּר לֵיהּ חִמּוֹר, דְּלֹא אִיהוּ מְצַטְעֵר רוֹכְבוֹ.
וְאֵלּוּ אִינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּקַל וְחִמּוֹר. וּבְגִין דָּא אַתְמַר
בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב) וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חִמּוֹרוֹ. וּבְגִינָה אַתְמַר
עַל מְשִׁיחַ, (זכריה ט) עֲנִי וְרֹכֵב עַל חִמּוֹר.

עָלָיו, אִיזְהוּ גְבוּר? הַכּוֹבֵשׁ אֶת יֵצֵר. וַיֵּשׁ מִי שֶׁנִּהְיֶה לוֹ לְחִמּוֹר, שֶׁאִינוֹ מְצַטְעֵר רוֹכְבוֹ. וְאֵלּוּ
הֵם הַמִּשְׁתַּדְּלִים בְּקַל וְחִמּוֹר. וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב) וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חִמּוֹרוֹ. וּבְגִלְלוֹ
נֹאמַר עַל הַמִּשְׁתַּדְּלִים, (זכריה ט) עֲנִי וְרֹכֵב עַל חִמּוֹר.

ומשום זה י' מן שד"י, שהיא חליה של השלשלת, ממנה (מפחדים) מפזרים כל שדים ומזיקים, ומיד שרואים אותו במזוזות של הפתחים, בורחים, שבה נאמר (תהלים קמט) לאסר מלכיהם בזקים ונכבדיהם בכבלי ברזל. כל שכן באות ברית בבשריהון, (במדבר א) והזר הקרב יומת, לית זר, אלא יצר הרע, דדמא לכל חיון ועופין דורסין.

ובגין דא, (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד, דא פנחס, דקני על ברית, ואתרשים ביה, דאיהו ברא דמלכא ומטרוניתא. קני במחשבה, וזכי לאת י' מן יהו"ה. וקני בעובדוי, וזכה לאות י' מן אדני. והאי איהו חכמה בראש. וחכמה בסוף. ובגין דאדם קדמא הנה רשום בתרווייהו, אוקמוה עליה רבנן, דאיהו ראשון למחשבה, אחרון למעשה. אדהכי דאמר מלין אלין אתפסי מנייהו. אמר (דף רל"ח ע"ב) רבי אלעזר, (להכריז) זכאה חולקנא, דזכינא למשמע מלין מבני עלמא דאתי.

ובחבורא קדמא. לכן אמר, באומא עלך, אם הוא ברעותך, ואי לאו, אימא. רבי פנחס בן יאיר. ההוא טולא בטש בעינוי דרבי אבא, וכי לא הוה ידע קדשא בריך הוא, אי הוה ברעותיה, אם לאו. אמר ליה, אם ליה גלוי, מי גלוי לאחריני, ובגין דא לכן אמר. ותו אתמר בחבורא קדמא, (תהלים ס) מכתם לדוד, סימנא דאחזיאו ליה לדוד, כד שדר ליואב לארם נהרים ולארם צובה לאגחא בהו קרבא. אמר רעיא מהימנא, שושן עדות: דא סהדותא דשכינתא, דאיהו שושן עדות. דאיהי סהדותא דקיימא עלן, וסהידת עלן קמי מלכא, ודרגין עלאין קדישין בהדה, וסייעתא קדישא לתושבחתא.

אמר רעיא מהימנא, שושן עדות דאינון סהדין על לדוד כאשר שלח ליואב לארם נהרים ולארם צובה לעשות בהם קרב. אמר הרועה הנאמן, שושן עדות - זו עדות של השכינה, שהיא שושן עדות. שהיא עדות שעומדת עלינו ומעידה עלינו לפני המלך, ומדרגות עליונות קדושות עמה, וסיוע קדוש לשבח. אמר הרועה הנאמן, שושן עדות - שהם מעידים על ישראל, והיא נשמה עליהם,

ומשום זה נאמר, (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד - זה פנחס שקנא על הברית, ונרשם בו שהוא בנם של המלך והמלכה. קנא במחשבה, וזכה לאות י' מן יהו"ה. וקנא במעשיו, וזכה לאות י' מן אדני. וזוהי חכמה בראש, וחכמה בסוף. והוא ראשון בשניהם, בארוהו חכמים שהוא ראשון למחשבה ואחרון למעשה. תוף כדי שאמר דברים אלו, נכסה מהם. אמר רבי אלעזר (לחברי), אשרי חלקנו שזכינו לשמע דברים מבני העולם העליון.

ובחבור הקדמון. לכן אמר. בשבועה עליך, אם הוא ברעותך, ואי לאו, אימא. רבי פנחס בן יאיר. והוא טולא בטש בעינוי דרבי אבא, וכי לא הוה ידע קדשא בריך הוא, אי הוה ברעותיה, אם לאו. אמר ליה, אם ליה גלוי, מי גלוי לאחריני, ובגין דא לכן אמר. ותו אתמר בחבורא קדמא, (תהלים ס) מכתם לדוד, סימנא דאחזיאו ליה לדוד, כד שדר ליואב לארם נהרים ולארם צובה לאגחא בהו קרבא. אמר רעיא מהימנא, שושן עדות: דא סהדותא דשכינתא, דאיהו שושן עדות. דאיהי סהדותא דקיימא עלן, וסהידת עלן קמי מלכא, ודרגין עלאין קדישין בהדה, וסייעתא קדישא לתושבחתא.

אמר רעיא מהימנא, שושן עדות דאינון סהדין על לדוד כאשר שלח ליואב לארם נהרים ולארם צובה לעשות בהם קרב. אמר הרועה הנאמן, שושן עדות - זו עדות של השכינה, שהיא שושן עדות. שהיא עדות שעומדת עלינו ומעידה עלינו לפני המלך, ומדרגות עליונות קדושות עמה, וסיוע קדוש לשבח. אמר הרועה הנאמן, שושן עדות - שהם מעידים על ישראל, והיא נשמה עליהם,

וְהָיָה סִיּוּעַ מִשָּׁמַיִם, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ (מלכים-א-ח) וְאֵתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. הַיָּא סִיּוּעַ קְדוֹשׁ (וּמְמֹנָה תְלוּיָהּ), שְׁנֹאֲמַר עֲלֶיהָ, תִּנְיָא הַמְסִיעֵת לָךְ.

אִיתָן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים בְּסַלְעַ קִנְיָה (במדבר כד). אִיתָן - תִּנְיָא. שֵׁם הַקֵּץ שֶׁל הַנְּשֵׁר הַעֲלִיּוֹן, וְהָיָה הַשְּׂכִינָה, וְעֲלֶיהָ נֹאֲמַר (דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלָיו יִרְחֹף, שֶׁהֵם שׁוֹנֵי הַלְכוֹת וּמִשְׁנֵיּוֹת. וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂוִיָּא מִפִּיּוּ שֶׁל זֶה הַתִּנְיָא, שְׁמוּצִיא אוֹתוֹ לְשֵׁם הַשֵּׁם - בֵּין בְּתוֹרָה, בֵּין בְּתַפְלָה, בֵּין בְּבִרְכָה, בֵּין בְּכָל מְצוּהָ וּמְצוּהָ - מַה כְּתוּב בּוֹ? יִפְרֹשׁ כְּנִפְיּוּ, אוֹתוֹ הַנְּשֵׁר, שֶׁהוּא דְבוּר שְׁבוּ יְהוָה. יִקְחָהוּ יִשְׂאָהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ. מַהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ? עַל אוֹתוֹ אֵיבַר שֶׁל בֶּן הָאָדָם (שֶׁל אוֹתוֹ נֶשֶׁר) שְׁבוּ מְצוּהָ יְהוָה, וְנִקְרָא אֵיבַר שֶׁל הַשְּׂכִינָה. וּמִשׁוּם זֶה נֹאֲמַר יִשְׂאָהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ. יִשְׂאָהוּ, כְּמוֹ (במדבר ו) יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלָיִךְ.

וּמַהוּ שְׂכֵתוּב וְשִׁים בְּסַלְעַ קִנְיָה? אֵלָא אֲמַר דְּוֹד עֲלִיו, (שמואל-ב-כב) ה' סִלְעֵי וּמְצַדְתִּי. כִּף גַּם הַשׁוֹנֵה הַלְכָה שְׁבוּ הַלְכָה תִקְיָפָה בְּסַלְעַ, שְׂאִין פְּטִישׁ יְכוּל לְפּוֹצֵץ אוֹתָהּ בְּכָל קְשִׁיּוֹת שְׁבַעוֹלָם. בְּזֶה הוּא מְקַנֵּן הַנְּשֵׁר, וְכָל הַתְּנָאִים נִקְרָאִים קִנְיָה שְׂלָה. וּמִשׁוּם זֶה נֹאֲמַר, (דברים כב) כִּי יִקְרָא קִנְיָה צְפוּר לְפָנֶיךָ, בְּדֶרֶךְ מִקְרָה, פַּעַם אַחַת, כְּאוֹרַח וְאֶכְסֵנָאִי שְׁמִזְדַּמֵּן לְפִי שַׁעַה לְבֵית מְלוֹנוֹ.

וַיֵּשׁ שְׁהֵם בְּלִמּוּד שְׁלָהֶם נַעֲשִׂים דִּירָה לְשְׂכִינָה. זֶהוּ שְׂכֵתוּב (שמות לא) וְשִׁמְרוּ כְּנִי יִשְׂרָאֵל אֵת הַשְּׂכֵת וְגו', לְדִרְתָּם. לְדִרְתָּם חֶסֶד, לְשׁוֹן דִּירָה. וַיֵּשׁ בְּעֲלֵי מִשְׁנֵה שְׁתוֹרְתָם אֲמִנוּתָם, שְׂלָא זֶה הַשְּׂכִינָה מֵהֶם כָּל יְמֵיהֶם. אֲכַל עַל אֵלוֹ נֹאֲמַר, כִּי יִקְרָא קִנְיָה צְפוּר לְפָנֶיךָ. בְּהֵם הַשְּׂכִינָה נִמְצָאת בְּדֶרֶךְ מִקְרָה. פַּעַמִּים שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם וְנִמְצָאת עִמָּהֶם, וּפַעַמִּים לֹא נִמְצָאת עִמָּהֶם.

זֶהוּ שְׂכִינָתָא מְנַהוֹן פֶּל יוֹמִיָהוֹן. אֲכַל אֵלִין, כִּי יִקְרָא קִנְיָה צְפוּר לְפָנֶיךָ, בְּהוֹן שְׂכִינָתָא בְּאֶרֶץ מִקְרָה, זְמַנִּין שְׂרִיָּא עֲלֵיהוּ וְאִשְׁתַּכַּחַת עִמָּהוֹן, וְזְמַנִּין לֹא אִשְׁתַּכַּחַת עִמָּהוֹן.

יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוֹן אֲבָרִים, וְאֵיהִי נִשְׁמָתָא עֲלֵיהוּ. אֵיהוּ סִיעֵתָא דְשִׁמְיָא. דְּאֵתְמַר בָּהּ, (מלכים א ח) וְאֵתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. אֵיהִי סִיעֵתָא קְדִישָׁתָא, (וּמְנַה תְלוּיָא) דְּאֵתְמַר עֲלָה תִנְיָא דְמְסִיעֵעַ לָךְ.

אִיתָן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים בְּסַלְעַ קִנְיָה. (במדבר כד) אִיתָן: תִּנְיָא. תִּמְן קִנְיָה דְנִשְׂרָא עֲלָהָה, וְאֵיהִי שְׂכִינָתָא. וְעֲלָה אֵתְמַר, (דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלָיו יִרְחֹף, דְּאֵינוֹן שׁוֹנֵי הַלְכוֹת וּמִשְׁנֵיּוֹת. וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר דְנִפְיָק מִפּוּמוּי דֵּהֵהוּא תִנְיָא, דְּאֵפִיק בֵּין לְשִׁמְיָא דִּיהוָה, בֵּין פְּאוּרִיָּתָא, בֵּין בְּצִלוֹתָא, בֵּין בְּבִרְכָה, בֵּין בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, מַה כְּתִיב בֵּיהּ. יִפְרֹשׁ כְּנִפְיּוּ, הַהוּא נִשְׂרָא דֵּהוּא דְבוּר, דְּבִיהּ יְהוָה.

יִקְחָהוּ יִשְׂאָהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ, מְאִי עַל אֲבֵרָתוֹ. עַל הַהוּא אֲבַר דְּבַר נֶשׁ, (ס"א דֵּהֵהוּא נִשְׂרָא) דְּבִיהּ מְצוּהָ יְהוָה, אֵתְקִרִי אֲבַר דְשְׂכִינָתָא. וּבְגִין דָּא יִשְׂאָהוּ עַל אֲבֵרָתוֹ. יִשְׂאָהוּ: כְּגוֹן (במדבר ו) יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלָיִךְ.

וּמַהוּ וְשִׁים בְּסַלְעַ קִנְיָה. אֵלָא אֲמַר דְּוֹד עֲלֵיהָ, (שמואל ב כב) יי סִלְעֵי וּמְצַדְתִּי. אוֹף הֵכִי תִנְיָא, דְּאֵיהוּ בִּיהּ הַלְכָה תִקְיָפָא כְּסַלְעַ, דְלִית פְּטִישׁ יְכִיל לְפַצְצָא יְתָהּ בְּכָל קוּשְׁיִין דְעֲלָמָא. בְּהָאִי אֵיהוּ מְקַנְנָא נִשְׂרָא, וְכָל תְּנָאִים אֵתְקִרִיאוּ קִנְיָה דִּילָהּ. וּבְגִין דָּא, (דברים כב) כִּי יִקְרָא קִנְיָה צְפוּר לְפָנֶיךָ, בְּאֶרֶץ מִקְרָה, זְמַנֵּן חֲדָא פְּאוּשְׁפִּיזָא וְאֶכְסֵנָאִי, דְּאִזְדַּמֵּן לְפּוּם שַׁעֲתָא בְּבִי אוֹשְׁפִּיזִיהּ.

וְאִית דְּאֵינוֹן בְּמִתְנִיתָא דְלֵהוֹן דִּירָה לְשְׂכִינָתָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות לא) וְשִׁמְרוּ כְּנִי יִשְׂרָאֵל אֵת הַשְּׂכֵת וְגו', לְדִרְתָּם, לְדִרְתָּם חֶסֶד, לְשׁוֹן דִּירָה. וְאִית מְאִרִי מִשְׁנֵה דְתוֹרְתָם אֲמִנוּתָם, דְּלֹא זֶהוּ שְׂכִינָתָא מְנַהוֹן פֶּל יוֹמִיָהוֹן. אֲכַל אֵלִין, כִּי יִקְרָא קִנְיָה צְפוּר לְפָנֶיךָ, בְּהוֹן שְׂכִינָתָא בְּאֶרֶץ מִקְרָה, זְמַנִּין שְׂרִיָּא עֲלֵיהוּ וְאִשְׁתַּכַּחַת עִמָּהוֹן, וְזְמַנִּין לֹא אִשְׁתַּכַּחַת עִמָּהוֹן.

וְרוּא דְמִלְהָ, זְמַנִּין דְּאַשְׁתַּכַּח עִמָּהוּן, לֹא תִקַּח הָאֵם. וְזַמַּנִּין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח עִמָּהוּן, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֶפְרָחִים אֵלֶיךָ מֵאֲרִי מִשְׁנָה. אוּ בִיזִים, מֵאֲרִי מִקְרָא בְּאֵלֶיךָ דְּלֹא קִבְעִין לְמוֹדֵייהוּ, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֲבָל בְּאֵלֶיךָ דְּקִבְעִין לְמוֹדֵייהוּ, לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים. וְאִיתָּ מֵאֲרִי הַלְכוּת, דְּדַמְיִין לְפִכְבֵּיא, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (דְּנִיאל יב) וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים פְּכוּכָבִים לְעוֹלָם וְעַד. לְאוּ פְּכוּכָבִים, דְּאַתְמַר בְּהוּן (ישעיה לז) וְכָל צְבָאָם יִבּוּל. אֲלֵא פְּאִינוּן כְּכַבֵּיא דְּעֻלְמָא דְּאַתִּי, דְּאִינוּן לְעוֹלָם וְעַד קִימֵי תְּדִיר.

וְיֵאמֹר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם, (בראשית א) בְּתַר דְּאַשְׁלִימוּ לְעֵבֵידֵיהוּ כָּל אוּמָן וְאוּמָן, אָמַר לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אוּמָנוּתָא תְּדָא אִיתָּ לִי לְמַעַבְד, דִּיְהֵא שׁוּתְפָא דְּכַלְנָא. אֲתַחֲבְרוּ כְּלָכוּ כַּחֲדָא, לְמַעַבְד בֵּיהּ כָּל אַחַד וְאַחַד מִחוּלְקָא דִּילֵיהּ, וְאַנָּא אֲשַׁתְּתַּף עִמְכוּן, לְמִיְהִב לֵיהּ מִחוּלְקָא דִּילֵי. וְהֵינֵינוּ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ. וְאוּקְמוּהָ רַבְּנָן, דְּלִיתָּ אָדָם אֲלֵא יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (יחזקאל לד) וְאַתָּן צְאֲנֵי צֶאֱן מְרַעִיתֵי אָדָם אֲתָם. אֲתָם אָדָם, וְלֹא עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּבְגִין דָּא (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעַשְׂוֹ.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְדָאִי הָהוּא תְּנָא דְּאַתְּטַמַּר בְּסַלְע דְּחוּיָא אָמַר דָּא, דְּכַתִּיב בֵּיהּ אִיתָּן מוֹשְׁבָךְ וְשִׁים בְּסַלְע קַנְף. דְּתַלְתָּ אֲבָהֶן נִקְרָאוּ אִיתְנִים, וְרִבִּיעֵאָה אִיתָּן מוֹשְׁבָךְ. דְּבֵיהּ מִתְּיַשְׁבָּא הַלְכָה, דְּאַתְמַר בְּהּ הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינֵי. דְּאִיהוּ אֲתַפְּשֵׁט עַל שְׁתִּין רַבּוּא דְּיִשְׂרָאֵל, וְנִהִיר לוֹן בְּאוּרִייתָא, כְּשִׁמְשָׁא (לְסִיְהֵרָא) דְּאַתְפְּסֵי בְּלִילֵיא, וְנִהִיר לְכָל כְּכַבֵּיא וּמַזְלֵי. וְלִיתָּ לִילֵיא אֲלֵא גְלוּתָא, וְאִיהוּ (ישעיה כב) שְׁמַר מַה מְלִילָה שְׁמַר מַה מְלִיל. וְאַתְגְּלֵא בִימְמָא, דְּאַתְמַר (בראשית מד) הַבְּקָר אוּר, בְּקָר דְּאַבְרָהָם, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שמות טז) וּבְקָר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יי. (רות ג) חֵי יי שְׁכָבֵי עַד הַבְּקָר.

כא) שְׁמַר מַה מְלִילָה שְׁמַר מַה מְלִיל. וּמִתְגַּלָּה בְּיוֹם, שְׁנַאֲמַר (בראשית מד) הַבְּקָר אוּר. הַבְּקָר שְׁל אַבְרָהָם, שְׁנַאֲמַר בּוֹ (שמות טז) וּבְקָר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד ה'. (רות ג) חֵי ה' שְׁכָבֵי עַד הַבְּקָר.

אֲדַהְבִּי, הָא רַעֲיָא מְהִימְנָא נְפִיק מֵהוּא סְלַע, וְאָמַר, בּוּצִינָא קְדִישָׁא, מַה מוֹעִיל לִי לְאַתְטַמְרָא מִקִּמְךָ, דְּהָא לֹא שְׁבַקְנָא אֶתְרִי דְלָא עֲאֵלִית לְאַתְטַמְרָא מִנֶּךָ, וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא, אִי הֲכִי לִית לִי לְאַתְכַּסְיָא מִנֶּךָ.

אָמַר לִיה בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בְּתַר דְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ, מָאִי נִיהוּ דְאָמַר לְבָתֵּר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לִיה, מַה דְאֻקְמוּהָ עַל דָּא מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּמִנְהוֹן הוּוּ אֲמַרִין יִבְרָא, וּמִנְהוֹן אֲמַרִין לֹא יִבְרָא, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְרָא לִיה, דְּכַתִּיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לִיה, אִי הֲכִי (דף רל"ט ע"א) אִיהוּ, לֹא יְהִיב חוּלְקָא בֵּיה חַד מִנֵּיהוּ, וְלֹא אֶתְעַבִּיד בְּדִיוקְנָא דְלַהוֹן, אֲלֵא בְּאִיקוּנִין דְּמַלְכָּא בְּצַלְמוֹ כְּדַמוּתוֹ, דְאִיהוּ צַלְם דְמוֹת תְּבַנִּיתוּ. אָמַר הֲכִי אֲשַׁתְּמוּדַע.

אָמַר חֲס וְשְׁלוֹם. אֲלֵא אָנָּא אֲמִינָא לָךְ, דְאַתְבְּרִי בְכֻלָּא, וְאַשְׁלִטִּיה עַל כֻּלָּא. וְאִי הָוָה יְהִיב כָּל חַד בֵּיה חוּלְקִיה, בְּזַמְנִיה דְהָוָה כַּעֲסִיה עֲלִיה, כָּל חַד, הָוָה נְטִיל חוּלְקִיה מִנֵּיה, (ישעיה ב) כִּי בִמָּה נִחְשָׁב הוּא.

אֲלֵא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְרָא לִיה (כָּל חַד וְחַד) בְּדִיוקְנִיה, דָּא מְלָכוֹת קְדִישָׁא, דְאִיהִי תְמוּנַת כֻּל. דְּבָה אֶסְתַּכַּל קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וַיִּבְרָא עֲלֵמָא, וְכָל בְּרִיין דְבְרָא בְעֲלָמָא, וְכָלל בָּה עֲלָאִין וְתַתָּאִין, בְּלֵא פְרוּדָא כָּלל, וְכָלל בָּה עֶשֶׂר סְפִירָן, וְכָל שְׁמֵהֶן וְכַנּוּיֵין וְהוּיֵין. וְעֵלַת עַל כֻּלָּא, דְאִיהוּ אָדוֹן עַל כֻּלָּא, וְלִית אֱלֹהָא בַר מִנֵּיה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין פְּחוֹת מִנֵּיה. בְּגִין דְאִיהִי קֶשֶׁר דְכֻלְהוּ, שְׁלִימוֹ דְכֻלְהוּ, לְקִימָא בֵּיה (תהלים קג) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּבְגִין דְלֹא אֲשַׁתַּכַּח עֵלַת עַל כֻּלָּא בְעֲלָאִין וְתַתָּאִין פְּחוֹת מִנֵּיה, אֲפִילוּ בְּחַד מִנֵּיהוּ, אֶתְקַרִּיאַת אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל. וּמִסְטָרָא דְעֵלַת עַל כֻּלָּא, אֶתְמַר בָּה, (דברים ד) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. אֲבָל מִסְטָרָא דְשָׂאֵר בְּרִיין אֶתְמַר בָּה, (במדבר יב) וְתַמוּנַת יְיָ יִבִּיט.

בְּתוּךְ כֶּף אוֹתוֹ הַרוּעָה הַנְּאָמֵן יֵצֵא מֵאוֹתוֹ סְלַע וְאָמַר, הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, מַה מוֹעִיל לִי לְהִסְתַּתֵּר מִפְּנֵיךָ, שְׁהֲרִי לֹא הִשְׁאֲרִיתִי מִקּוֹם שְׁלֹא נִכְסַתִּי לְהִסְתַּתֵּר מִמֶּךָ וְלֹא מִצְּאִתִּי. אִם כֵּן, אִין לִי לְהִתְכַּפֹּת מִמֶּךָ.

אָמַר לוֹ הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, לֹא חֵר שְׂאֵמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתֵנוּ, מַהוּ שְׂאֵמַר לְבִסוּף, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ? אָמַר לוֹ, מַה שְׁבַאֲרוּ עַל זֶה בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, שְׁמַהֶם אָמְרוּ יִבְרָא, וּמַהֶם אָמְרוּ לֹא יִבְרָא - הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְרָא אוֹתוֹ, שְׁכַתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן הוּא, לֹא נִתֵּן חֵלְק בּוֹ אֶף אֶחָד מֵהֶם, וְלֹא נַעֲשֶׂה בְּצוּרָה שְׁלֵהֶם, אֲלֵא בְּצוּרַת הַמְּלָךְ, בְּצַלְמוֹ כְּדַמוּתוֹ, שְׁהוּא צַלְם דְמוֹת תְּבַנִּיתוּ. אָמַר, כֶּף מְשַׁמַּע מִהַכְּתוּב.

אָמַר, חֲס וְשְׁלוֹם! אֲלֵא אָנִי אֲמַרְתִּי לָךְ, שְׁנִבְרָא בְּכָל וְהַשְׁלִיטוּ עַל הַכֹּל. וְאִם הִיָּה נוֹתֵן כָּל אֶחָד בּוֹ חֵלְקוֹ בְּזַמֵּן שְׁהִיָּה כּוֹעֵס עֲלָיו, כָּל אֶחָד הִיָּה נוֹטֵל חֵלְקוֹ מִמֶּנּוּ, (ישעיה ב) כִּי בִמָּה נִחְשָׁב הוּא.

אֲרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְרָא אוֹתוֹ (כָּל אֶחָד וְאֶחָד) בְּצוּרָתוֹ, זוֹ הַמְּלָכוֹת הַקְדוּשָׁה שְׁהִיא תְמוּנַת כֻּל, כֻּל שְׁבָה הִסְתַּכַּל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּבְרָא אֶת הָעוֹלָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת שְׁבָרָא בְּעוֹלָם, וְכָלל בָּה עֲלִיּוּנִים וְתַתְּחוּנִים בְּלֵי פְרוּד כָּלל, וְכָלל בָּה עֶשֶׂר סְפִירוֹת וְכָל שְׁמוֹת וְכַנּוּיֵים וְהוּיּוֹת. וְהַעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, שְׁהוּא אָדוֹן עַל הַכֹּל, וְאִין אֱלוֹהֵי חוּץ מִמֶּנּוּ, וְאִין נִמְצָא בְּעֲלִיּוּנִים וְתַתְּחוּנִים פְּחוֹת מִמֶּנּוּ.

מִשּׁוּם שְׁהוּא קֶשֶׁר שֶׁל כָּלֵם, שְׁלֵמוֹת שֶׁל כָּלֵם, לְקַיֵּם בּוֹ (תהלים קג) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּמִשּׁוּם שְׁלֹא נִמְצָא עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל בְּעֲלִיּוּנִים וְתַתְּחוּנִים פְּחוֹת מִמֶּנּוּ, אֲפִילוּ בְּאֶחָד מֵהֶם, נִקְרָאֵת אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל. וּמִצְדוֹ שֶׁל הַעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל נֶאֱמַר בָּה (דברים ד) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. אֲבָל מִצְדוֹ שֶׁל שְׂאֵר הַבְּרִיּוֹת נֶאֱמַר בָּה (במדבר יב) וְתַמוּנַת ה' יִבִּיט.

בא המנורה הקדושה ושאר החברים, והשתטחו לפניו ואמרו, ודאי עתה אין מי שיכול לקחת ממנו חלקו, שלא נתן בו חלקו אחד בעולם אלא בורא העולם, עליון על הכל, ובו תלוי עניו או שכו, ולא במלאך ושרף ולא בשום בריה בעולם. ומשום זה בארו חכמי המשנה, המשתף שם שמים ודבר אחר, נעקר מן העולם. מיד ששמעו דברים אלו שאמר רבי שמעון המנורה הקדושה, שמח הרועה הנאמן. (שאמר הרועה הנאמן, שמח המנורה הקדושה) וכל החברים ברכו אותו ואמרו, רועה נאמן, אם לא היה בא אדם בעולם אלא לשמע זה די -

אשריו מי שמשתדל בגלות האחרונה לדעת השכינה, לכבוד אותה בכל המצוות ולסבל בגללה כמה צרות, כמו שנאמר, השכר עבור שמחת חתן וכלה הוא הדחק. וישפכ במקום שהוא (בראשית כח) - אם יש כ"ב אותיות של התורה, השכינה שוכבת עמו.

מהו י"ש? חכמה מאין. שבמקום שהשכינה העליונה שם, חכמה שם. ובגללה נאמר, (משלי ח) להנחיל אהבי יש. וזהו (שמות כ) ועשה חסד לאלפים לאהבי - מצד של אהבת חסד. ויש - שהיא חכמה - לימין. שפך בארוהו, הרועה להחפים - ידרים. ומשום זה נאמר להנחיל אהבי יש.

בא וראה, בסודות הסתומים, במדות של הקדוש ברוך הוא, אותה מדה שמשתדלים בה וזוכרים אותה, עליה נאמר, במדה שאדם מודד, בה מודדים לו. ושבועים פנים לתורה, וזהו שנאמר (שם) בכל המקום אשר אזכיר את שמי. תזכיר את שמי צריך להיות! אלא באותה מדה שאזכיר את שמי, באותה מדה אבוא אליך וברכתך. (ע"כ רעיא מהמנא).

אתא בוצינא קדישא ושאר חבריאי, ואשתטחו קמיה, ואמרו, ודאי כען לית מאן דכייל למיטל מגיה חולקיה, דלא יהיב ביה חולקא חד בעלמא, אלא בורא עלמין, עלת על פלא, וביה תליא ענשיה, או אגריה, ולא במלאך ושרף, ולא בשום בריה דעלמא. ובגין דא אוקמוה רבנן דמתניתין, המשתף שם שמים ודבר אחר, נעקר מן העולם. מיד דשמע מלין אלין דאמר רבי שמעון בוצינא קדישא, חדא רעיא מהימנא. (ס"א דאמר רעיא מהימנא בוצינא קדישא חדא) וכל חבריאי בריכו ליה, ואמרו, רעיא מהימנא, אי לא הוה אתי בר נש בעלמא אלא למשמע דא די.

זכאה איהו, מאן דאשתדל בגלותא בתראה, למנדע לשכינתא, לאוקיר לה בכל פקודין, ולמסבל בגינה כמה דוחקין. כמה דאתמר, אגרא דכלה דוחקא. (בראשית כח) וישפכ במקום ההוא, אם יש כ"ב אותיות דאורייתא, איהי שכיבת עמיה.

מאן י"ש. חכמה מאין. דבאתר דשכינתא עלאה תמן, חכמה תמן. ובגינה אתמר, (משלי ח) להנחיל אהבי יש. והיינו (שמות כ) ועשה חסד לאלפים לאהבי. מסטרא דאהבת חסד. ויש דאיהי חכמה לימינא, דהכי אוקמוה הרועה להחפים ידרים. ובגין דא, להנחיל אהבי יש.

תא חזי ברזין סתימין, במדות דקודשא בריה הוא, ההיא מדה דמשתדלין בה, ודכרין בה, עלה אתמר, במדה שאדם מודד בה מודדין לו. ושבועין אנפין לאורייתא, והאי איהו (שם) בכל המקום אשר אזכיר את שמי, תזכיר את שמי מיבעי ליה. אלא בההיא מדה דאזכיר את שמי, בההיא מדה אבוא אליך וברכתך. (ע"כ רעיא מהמנא).

וזוכרים אותה, עליה נאמר, במדה שאדם מודד, בה מודדים לו. ושבועים פנים לתורה, וזהו שנאמר (שם) בכל המקום אשר אזכיר את שמי. תזכיר את שמי צריך להיות! אלא באותה מדה שאזכיר את שמי, באותה מדה אבוא אליך וברכתך. (ע"כ רעיא מהמנא).

זהר:

ע"י פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט.
(במדבר כו) רבי יהודה פתח ואמר, (קהלת ג) ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרע וגו'. שלמה מלכא, דחכמתיה יתיר על כל בני עלמא, לא ידענא פי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם, ואיהו אמר ידעתי, מה דלא ידע בר נש אחרא.

זהר

ע"י פי הגורל תחלק נחלתו בין רב למעט (במדבר כו). רבי יהודה פתח ואמר (קהלת ג) ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרע וגו'. שלמה המלך, שחכמתו יתרה על כל בני העולם, לא ידענו פי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם, והוא אמר ידעתי, מה שלא ידע בן אדם אחר?!

א"ל ודאי שלמה מלכא חכמתיה סלקא על כל בני עלמא, ומה דאיהו ידע לא ידעי כל שאר בני עלמא. תא חזי, שאר אומני דעלמא, פד איהו עביד עבידתא, אשגח ביה, ואסתפל זמנא ותריז זמנין ועביד ליה, ולבתר אוסיף עליה, או גרע מניה. וקודשא בריך הוא לאו הכי, אפיק עבידתא לאמתו מתהו, דלית בה ממשות כלל, ואיהו ממש אתתקן פדקא יאות, ולא אצטריך לאוספא ולאגרעא מניה. בגין כך כתיב, (בראשית א) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד.

א"ל ודאי שלמה המלך חכמתו עולה על כל בני העולם, ומה שהוא ידע, לא יודעים כל שאר בני העולם. בא וראה, שאר בעלי אמנות שבועולם, כאשר הוא עושה מעשה, משגיח בו ומסתפל פעם ופתי פעמים ועושה אותו, ולבסוף מוסיף עליו או גורע ממנו. והקדוש ברוך הוא לא כך - מוציא מעשה לאמתו מתהו, שאין בו ממשות כלל, והוא ממש נתקן כמו שצריך, ולא צריך להוסיף ולגרע ממנו. בגלל זה כתוב, (בראשית א) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד.

הו כל אשר יעשה האלהים, לתקונא דעלמא, ודאי הוא יהיה לעולם. רבי יצחק אמר, אי הכי מהו והאלהים עשה שייראו מלפניו. אלא האי קרא הכי אוליפנא, והוא רזא עלאה בין חברנא, האי קרא הכי מיבעי ליה, כי כל אשר עשה האלהים הוא יהיה לעולם, מהו כל אשר יעשה, והא כתיב מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה, ואת אמרת כל אשר יעשה.

ועוד, כל אשר יעשה האלהים, לתקון העולם, ודאי הוא יהיה לעולם. רבי יצחק אמר, אם כן, מהו שנאמר והאלהים עשה שייראו מלפניו? אלא זה הפסוק כך למדנו, והוא סוד עליון בין חברינו. פסוק זה כך צריך להיות: כי כל אשר עשה האלהים הוא יהיה לעולם. מהו כל אשר יעשה? והרי כתוב, מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה, ואתה אמרת כל אשר יעשה? אלא מפיסוק אחר נשמע. כתוב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו. עשה? עשית צריך להיות! למחפה לו?! לך צריך להיות! אלא מקום עליון הוא, שגמשך

א"ל מקרא אחרא אשתמע, כתיב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו. עשית צריך להיות! למחפה לו?! לך צריך להיות! אלא מקום עליון הוא, שגמשך

ויוצא ומדליק גרות כלם לכל כיוון, ונקרא עולם הבא. וממנו יוצא אילן אחד להשקותו ולתקנו. וזה האילן עליון ומכבד הוא על כל שאר האילנות, וכבר בארוהו. ואותו עולם הבא שנמשך ויוצא, מתקן לו לזה האילן תמיד, משקה אותו ומתקן אותו במעשיו, מעטר אותו בעטרות, ולא מפסיק מקורו לעולם ולעולמי עולמים.

באותו אילן תלויה האמונה, בו שורה מכל שאר האילנות, קיום הכל בו. ועל זה כתוב, כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם. ודאי הוא הנה, הוא הנה, והוא יהיה. עליו אין להוסיף וממנו אין לגרע. ועל זה בתורה כתוב, (דברים יג) לא תסף עליו ולא תגרע ממנו. שאילן זה תורה הוא. ומקום זה מתקן האלהים תמיד. האלהים סתם, זו גבורה מאין סוף ומאין חקר, כמו שנאמר (ישעיה מ) אין חקר לתבונתו. האלהים, ולא אלהים. ועל זה עשה, יעשה תמיד, כנביעה שלא פוסקים מימיה לדורי דורות. בגרר זה כתוב, והאלהים עשה שייראו מלפניו. תקן לו לזה האילן בתקון שלם שאחוז לכל צד, עליון ותחתון, כדי שייראו מלפניו, ולא יחליפו אותו בחלוף אחר לדורי דורות.

אמר רבי אבא, ודאי יפה אתה אומר, אבל שוב יש להסתפל: בתחלה יעשה, ולבסוף - והאלהים עשה. מה בין זה לזה? אלא (תמיד) ודאי יעשה ויתקן לזה האילן שלא יפסקו מימיו לדורי דורות. ולבסוף עשה. מהו עשה? אלא עשה האלהים אילן אחר למטה ממנו. ולא יעשה כמו זה.

לתתא מניה. ולא יעשה

לו. יעשה, עשית מיבעי ליה. למחפה לו, לך מיבעי ליה. אלא אתר עלאה הוא, דנגיד ונפיק ואדליק בוצינין בלהו לכל עיבר, ואקרי עולם הבא. ומניה נפיק חד אילנא, (דף רל"ט ע"ב) לאתשקיא ולאדתקנא. והאי אילנא עלאה ויקרא הוא על כל שאר אילנין, והא אוקמוה. וההוא עולם הבא דנגיד ונפיק, אתקין ליה להאי אילנא תדיר, אשקי ליה, ומתקן ליה בעבידתיה, מעטר ליה בעטרין, לא פסיק מבועי מניה לעלם לעלמי עלמין.

בההוא אילנא תליא מהימנותא, ביה שריא מכל שאר אילנין, קיומא דכלא ביה. ועל דא כתיב, כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם. ודאי הוא הנה הוא הנה והוא יהא. עליו אין להוסיף, וממנו אין לגרע. ועל דא באורייתא כתיב, (דברים יג) לא תסף עליו ולא תגרע ממנו. דאילנא דא, דאורייתא הוא. ואתר דא אתקין האלהים תדיר. האלהים סתם, דא גבורה מאין סוף ומאין חקר. כמה דאת אמר, (ישעיה מ) אין חקר לתבונתו, ולא אלהים. ועל דא עשה, יעשה תדיר, כמבוע דלא פסקן מימיו לדורי דרין.

בגין כך כתיב, והאלהים עשה שייראו מלפניו. אתקין ליה להאי אילנא, בתקונא שלים, דאחיד לכל סטר עילא ותתא, בגין דייראו מלפניו. ולא יחלפון ליה בחלופא אחרא לדורי דרין.

אמר רבי אבא, ודאי שפיר קא אמרת, אבל תו אית לאסתפלא, בקדמיתא יעשה, ולבתר והאלהים עשה, מה בין האי להאי. אלא (תדיר) ודאי יעשה ואתקין להאי אילנא, דלא פסקין מימיו לדורי דרין. ולבתר עשה, מהו עשה. אלא עשה האלהים אילנא אחרא

שְׁזָה הָאֵילָן הַתַּחְתּוֹן עֲשֵׂה אוֹתוֹ וְהִתְקִין אוֹתוֹ, מִשּׁוֹם שְׁמֵי שִׁיבְנִס לְאֵילָן הָעֲלִיּוֹן, יִכְנֶס בְּרִשׁוֹת, וְיִמְצָא לְאֵילָן הַתַּחְתּוֹן, וְיִירָא לְהַכְנִס, אֲלֵא כְּמוֹ שֶׁרְאוּי.

בא וראה שְׁזָה, שׁוֹמֵר הַפֶּתַח הוּא, וְעַל זֶה נִקְרָא (תהלים קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הָאֵילָן הַתַּחְתּוֹן עֲשֵׂה, וּמִשְׁקָה וּנְזוֹן מִהָאֵילָן הָעֲלִיּוֹן. וְעַל זֶה לֹא כְּתוּב יַעֲשֶׂה, אֲלֵא עֲשֵׂה. מָה הַטַּעַם? שִׁיירָאוּ מִלְּפָנָיו בְּנֵי הָעוֹלָם וְלֹא יִתְקַרְבוּ אֵלָיו אֲלֵא אֵלֹהֵי שִׁיִּהְיוּ רְאוּיִים לְהִתְקַרֵּב, וְלֹא אֲחֵרִים, וְיִשְׁמְרוּ בְּנֵי הָאָדָם דְּרַכֵּי הַתּוֹרָה וְלֹא יִסְטוּ לְיָמִין וּלְשְׂמָאל.

בא וראה, עַל זֶה הָאֵילָן שֶׁפֶל חֲלָיו בּוֹ נִמְצְאִים, אָמַר דָּוִד, (תהלים טז) אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי. מַהוּ גּוֹרְלִי? זֶה הַגּוֹרֵל שְׁאוּחַז בּוֹ דָּוִד הַמֶּלֶךְ. וְעַל זֶה כְּתוּב עַל פִּי הַגּוֹרֵל. וְכֵן הוּא עַל פִּי ה'. וְנִמְתַּ שֵׁם עַל פִּי ה'. כְּתוּב הַגּוֹרֵל (פ' ב' ע'ל פ'א). אֲשֶׁרִי חֲלַקְתָּ שֶׁל אֵלֹהֵי שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה יוֹמֵם וְלַיְלָה וְיוֹדְעִים דְּרַכֵּיו, וְהֵם אוֹכְלִים בְּכָל יוֹם מְזוֹן עֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת ז') הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְּעֲלִיָּה. שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה שֶׁל מַעֲלָה מִמְּקוֹם זֶה נְזוֹנִית, וְהָרִי נִתְבָּאָר עֲלֵיהֶם, (ישעיה טו) הִנֵּה עֲבָדֵי יֹאכְלוּ.

רַבִּי אַבָּא פֶּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א') וַיְהִי קוֹל מֵעַל הַרְקִיעַ. זֶה הַקּוֹל שֶׁאֲחַז לְזֶה הַרְקִיעַ וּמִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים קיא) זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו. וְאוֹתוֹ רְקִיעַ עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, עַל אוֹתָן חִיּוֹת. וְזֶה הוּא שֶׁנֶּבְרָא בְּשָׁנֵי, לְהַבְדִּיל (בראשית א')

בֵּין מַיִם לְמַיִם. וְהָרִי בְּאֵרוֹה, שֶׁשְּׂבַעָה רְקִיעִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וְדָאֵי וִילוֹן אֵינוֹ מְשַׁמֵּשׁ, שֶׁהָרִי אֵין לוֹ מְשֻׁלוֹ, אֲלֵא מָה שֶׁנּוֹתְנִים לוֹ. וְהַעֲנִיִּים בּוֹ אֲחַזוּם. זֶהוּ סוּד הַכְּתוּב, (דברי

כְּהַאֵי. דְּהָאֵי אֵילָנָא תַּתָּא, עֲבִיד לִיהַ וְאַתְקִין לִיהַ, בְּגִין דְּמֵאֵן דִּיעוֹל לְאֵילָנָא עֲלָא, יִיעוֹל בְּרִשׁוֹ, וְיִשְׁבַּח לְאֵילָנָא תַּתָּא, וְיִדְחַל לְמִיעָאֵל, אֲלֵא כְּדָקָא חֲזִי.

הָא חֲזִי, דְּהָאֵי, נָטִיר פֶּתַח הוּא. וְעַל דָּא אָקְרִי (תהלים קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל וְדָא אֵילָנָא תַּתָּא עֲשֵׂה, אַתְשִׁקִּיא וּמִתְזוֹן מֵאֵילָנָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב יַעֲשֶׂה, אֲלֵא עֲשֵׂה. מָאֵי טַעְמָא. שִׁיירָאוּ מִלְּפָנָיו בְּנֵי עֲלָמָא, וְלֹא יִקְרְבוּן לִיהַ, אֲלֵא אֵינוֹן דִּיתְחַזוּן לְקַרְבָּא, וְלֹא אַחְרָא, וְיִסְתַּמְרוּן בְּנֵי נְשָׂא אַרְחֵי דְאוּרִייתָא, וְלֹא יִסְטוּן לְיָמִינָא וּלְשְׂמָאלָא.

הָא חֲזִי, עַל הָאֵי אֵילָנָא דְכָל חִילוּי בֵּיהַ שֶׁרְיָא, אָמַר דָּוִד, (תהלים טז) אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי. מַהוּ גּוֹרְלִי. דָּא עַדְבָּא דְאַחִיד בֵּיהַ דָּוִד מִלְּפָא. וְעַל דָּא, עַל פִּי הַגּוֹרֵל כְּתִיב. וְכֵן הוּא עַל פִּי יִי. וְנִמְתַּ שֵׁם עַל פִּי יִי. הַגּוֹרֵל כְּתִיב (ס"א ב' בֵּיהַ עַל פ'א). זַכָּאָה חוֹלְקִיהוּן דְּאֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא יִמְמָא וְלִילִי, וְיִדְעֵי אַרְחוּי. וְאֵינוֹן אֲכָלִי בְּכָל יוֹמָא מְזוֹנָא עֲלָאָה. כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (קהלת ז') הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְּעֲלִיָּה. דְּהָא אוּרִייתָא דְלַעֲיָלָא מְאַתֵּר דָּא אַתְזוֹן, וְהָא אַתְמַר עֲלֵיהֶו, (ישעיה טו) הִנֵּה עֲבָדֵי יֹאכְלוּ.

רַבִּי אַבָּא פֶּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א') וַיְהִי קוֹל מֵעַל לְרְקִיעַ. דָּא קוֹל דְּאַחִיד לְהָאֵי רְקִיעַ, וְאַשְׁתַּתֵּף בְּהִדְיָה. וְדָא הוּא (תהלים קיא) זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו. וְהוּא רְקִיעָא קָאִים עֲלֵיהֶו, עַל אֵינוֹן חִיוֹן. וְדָא הוּא דְאַבְרִי בְּשָׁנֵי, (בראשית א')

לְהַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְשְׂבַעָה רְקִיעִין לְעֵילָא לְעֵילָא. וְדָאֵי וִילוֹן אֵינוֹ מְשַׁמֵּשׁ, דְּהָא לִית לִיהַ מְדִילִיָּה, אֲלֵא מָה דִּיהֲבִין לִיהַ. וּמִסְפְּנֵי בֵּיהַ אַתְאַחֲדוּ, דָּא הוּא רְזָא דְכְּתִיב, (דברי הימים א כב)

הימים-א-כב) (1) כְּעֵנִי הַכִּינּוּתִי לְבֵית אֱלֹהֵי.
וְזֶה מְכַנֵּים שְׁחָרִית וּמוֹצֵיא עַרְבִית.
שְׁחָרִי בְּלֵילָה מוֹצֵיא חִילוֹתָיו לְכָל
הַצְּדָדִים, וְשׁוֹלֵט עַל אוֹתָם חִילוֹת
וְהַמּוֹנִים. וּבִשְׁחָרִית מְכַנֵּס לְכָלֶם,
וּמְכַנֵּסֶם לְנִקְבָם וְלֹא שׁוֹלֵטִים.
שְׁחָרִי הַבֶּקֶר כּוֹלֵל אֶת כָּלֶם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צב) לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר
חֲסֻדְךָ וְאִמּוֹנְתְךָ בְּלֵילוֹת. וְהָרִי
בְּאֵרוֹהוּ.

וְיֵשׁ קוֹל עַל זֶה הַרְקִיעַ, מִמֶּנּוּ נִזְוֵן
זֶה הַרְקִיעַ. בְּשַׁעַה שְׁקוֹל זֶה
מִתְעוֹרֵר, כָּל הַהִמּוֹנִים לֹא
נוֹסְעִים, וְאֵין לָהֶם רְשׁוֹת אֲלֵא
לְעַמֵּד בְּמִקּוֹמָם, וּמְקַרְבִּים אֶת
חִילוֹתֵיהֶם וּמְחַפְּסִים לְאוֹתוֹ טוֹב
שֶׁנֶּמְשָׁךְ לְאוֹתוֹ רְקִיעַ וְיִתְפָּרְכוּ
בְּגִלְלוֹ, וְעַל זֶה הוּא מֵעַל לְרְקִיעַ
אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים.

בֹּא וּרְאֵה, רְקִיעַ רְקִיעַ אֲשֶׁר עַל
אֲבָן סְפִיר דְמוֹת פְּסֵא, מֵה שֶׁכָּתַב
כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר - זֹו אֲבָן
יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב, (בראשית
כט) וַגִּלְלוּ אֶת הָאֲבָן וְגו'. אֲבָן אַחַת
יְרֵדָה מִלְמַעְלָה כְּאֲשֶׁר רָצוּ יִשְׂרָאֵל
לְרִשֵׁת אֶת הָאָרֶץ, וְכָתוּב בָּהּ
גּוֹרֵל. וְהִיא אֲמָרָה: זֶה לְפָלוֹנִי,
וְזֶה לְפָלוֹנִי. וְזֹו הָאֲבָן הִיא מִתַּחַת
כְּסֵא הַמֶּלֶךְ יוֹרְדָת. וְדָאִי (שם מט)
מִשֵּׁם רַעָה אֲבָן יִשְׂרָאֵל כְּתוּב.
וּמִשׁוּם זֶה עַל פִּי הַגּוֹרֵל וְדָאִי
תַּחֲלֵק נַחֲלָתוֹ.

רְבִי יִצְחָק וְרְבִי יְהוּדָה הָיוּ
הוֹלְכִים מֵאוּשָׁא לְלוֹד. פָּגַע בָּהֶם
רְבִי אֶלְעָזָר. רָצוּ אַחֲרָיו. אָמְרוּ,
וְדָאִי נְרוּץ אַחֲרֵי הַשְּׂכִינָה. עַד
שֶׁהִגִּיעוּ אֶצְלוֹ, אָמְרוּ, וְדָאִי
נִשְׁתַּתַּף אִתְךָ וְנִשְׁמַע דְּכַר חֲדוּשׁ.
פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה נא) שְׁמַעוּ אֵלַי
רְדָפִי צְדָק מִבְּקָשֵׁי וְגו'. שְׁמַעוּ
אֵלַי רְדָפִי צְדָק - אֵלוֹ שְׁהוֹלְכִים
אֲחֵר הָאֲמוּנָה, רְדָפִי צְדָק, וְדָאִי
אֵלוֹ מִבְּקָשֵׁי ה'. אִם רָצִיתֶם לְדַעַת
הָעוֹלָם שֶׁגָּרְמוּ מִיתָה לְעַצְמָם עַל

[ו] כְּעֵנִי הַכִּינּוּתִי לְבֵית אֱלֹהֵי. וְדָא מְכַנֵּים
שְׁחָרִית וּמוֹצֵיא עַרְבִית. דְּהָא בְּלֵילָא, אֲפִיק
חִילוֹי לְכָל סְטָרִין, וְשִׁלְטָא עַל אֵינוּן חִיָּלִין
וְאֶכְלוּסִין. וּבִשְׁחָרִית כְּנִישׁ לְכָלְהוּ, וְאָעִיל
לְנִקְבֵיהוּ, וְלֹא שִׁלְטִין. דְּהָא בְּקָר כָּלִיל כְּלָהוּ.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר (תהלים צב) לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֲסֻדְךָ
וְאִמּוֹנְתְךָ בְּלֵילוֹת. וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וְקוֹל אֵית עַל הָאִי רְקִיעַ, מִנִּיה אֲתָזֵן הָאִי רְקִיעַ,
בְּשַׁעַתָּא דְּהָאִי קוֹל אֲתַעֵר, כְּלָהוּ אֶכְלוּסִין
לֹא נְטָלִין, וְלִית בְּהוּ רְשׁוֹ, אֲלֵא לְמִיקָם
בְּדוּכְתֵיהוּ, וְאֶקְרִיבֵי חִילֵיהוֹן וּמְחַפְּאֵן, לְהֵהוּא
טִיבוּ דְנִגִּיד לְהֵהוּא רְקִיעַ, וְיִתְפָּרְכֵן בְּגִינָה,
וְעַל דָּא אֵיהוּ מֵעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים.

הָא חֲזִי רְקִיעַ רְקִיעַ אֲשֶׁר עַל אֲבָן סְפִיר דְמוֹת
כְּסֵא, כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר, דָּא אֲבָן יִשְׂרָאֵל.
וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב, (בראשית כט) וַגִּלְלוּ אֶת הָאֲבָן
וְגו'. חַד אֲבָן נַחֲתָא מְלַעֲיָלָא, כַּד בְּעוּ יִשְׂרָאֵל
לְמִירַת אַרְעָא, וְכָתִיב בֵּיה גּוֹרֵל. וְאֵיהוּ אָמַר,
דָּא לְפָלוֹנִיא, וְדָא לְפָלוֹנִיא. וְדָא אֲבָן הוּא
מִתַּחַת (ד' ק"מ ע"א) כְּרִסְיָא דְמַלְכָּא נַחֲתָא. וְדָאִי
(בראשית מט) מִשֵּׁם רַעָה אֲבָן יִשְׂרָאֵל כְּתִיב. וּבְגִינֵי
כַּךְ עַל פִּי הַגּוֹרֵל וְדָאִי תַּחֲלֵק נַחֲלָתוֹ.

רְבִי יִצְחָק וְרְבִי יְהוּדָה הָיוּ אֲזִלֵי מֵאוּשָׁא לְלוֹד,
פָּגַע בְּהוּ רְבִי אֶלְעָזָר, רְהִטוּ אֲבַתְרִיָּה.
אָמְרוּ, וְדָאִי נְרִהִיט אֲבַתְרִיָּה דְשְׂכִינְתָּא. עַד
דְּמָטוּ לְגַבִּיָּה, אָמְרוּ וְדָאִי נִשְׁתַּתַּף בְּהַדְרָה,
וְנִשְׁמַע מִלָּה חֲדָתָא.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה נא) שְׁמַעוּ אֵלַי רְדָפִי צְדָק
מִבְּקָשֵׁי וְגו'. שְׁמַעוּ אֵלַי רְדָפִי צְדָק,
אֵינוּן דְּאֲזִלִין בְּתַר מְהִימְנוּתָא, רְדָפִי צְדָק, וְדָאִי
אֵינוּן מִבְּקָשֵׁי ה'. אִי בְּעִיתוֹ לְמַנְדַּע מְהִימְנוּתָא,

הָאֲמוּנָה וְלֶאֱחָזוּ בְּזַה הַצְּדָק, לֹא תִסְתַּכְּלוּ בָּהּ לְכַדָּה כְּשֶׁאֵר בְּנֵי

זֶה. אֲבָל (שם) הִבִּיטוּ אֶל צוֹר
חֲצִבְתֶּם וְאֶל מַקְבַּת בּוֹר נִקְרְתֶם.
זוֹ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם
אֵת קִרְבְּנֵי לַחֲמֵי וְגו'. כְּתוּב
(שמואל-א טו) הַחֲפִץ לֵה' בְּעֵלוֹת

וּזְבָחִים כְּשֹׁמֵעַ בְּקוֹל ה' וְגו'. אֵין
רְצוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיתַּחֲיִב
בֶּן אָדָם וְעַל חוּבוֹ יִקְרִיב קִרְבָּן.
אֲלֵא קִרְבָּן שֶׁהוּא בְּלֵי חוּבָה, זֶהוּ
קִרְבָּן שְׁלָם, וְנִקְרָא שְׁלָמִים.
וְקִרְבָּן תְּמִיד גַּם כִּף, וְאֵף עַל גֵּב
שֶׁמִּכְפָּר עַל חוּבוֹת.

רַבִּי אֲבָא פְּתַח, (תהלים נא) זְבַחֵי
אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁפְּרָה וְגו'. פְּסוּק
זֶה פִּרְשׁוּהוּ, שֶׁרְצוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, אֵין רְצוֹנוֹ בְּקִרְבָּן שֶׁל אָדָם
עַל חֲטָאִיו, אֲלֵא רוּחַ נִשְׁפְּרָה.
וּבְנֵי אָדָם לֹא יוֹדְעִים מֶה אֹמְרִים.
וְכִף שֶׁמַּעֲנֵנוּ מִהַמְּנוּרָה הַקְּדוֹשָׁה,
שֶׁכָּפָּא שֶׁר בָּא אָדָם לְהַטְמֵא
בְּחֲטָאִיו, מִמְּשִׁיף עָלָיו רוּחַ מִצַּד
הַטְּמֵאָה, וּמִתְגַּאֵה עַל הָאָדָם
וְשׁוֹלֵט עָלָיו לְכָל רְצוֹנוֹ. וְאוֹתוֹ
צַד הַטְּמֵאָה מִתְגַּבֵּר בְּכחוֹ
וּמִתְחַזֵּק, וְשׁוֹלֵט עָלָיו שֶׁיַּעֲשֶׂה
רְצוֹנוֹ. בָּא אָדָם וְשׁוֹלֵט עָלָיו
לְהַטְהֵר - מִטְהַרִּים אוֹתוֹ.

בְּזִמְנָן שֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם,
הַקִּרְיָב קִרְבָּנוֹ - כָּל כִּפְרָה שְׁלוֹ
תְלוּיָה עָלָיו, עַד שֶׁהִתְחַרַּט וְשָׁבַר
לְאוֹתָהּ הַרוּחַ מִתּוֹךְ גְּאוֹתוֹ
וְהִשְׁפִּיל אוֹתָהּ. וְזוּהִי הַשְּׂבִיבָה
שֶׁל אוֹתָהּ דְרָגָה שֶׁל טְמֵאָה.
וּכְאֲשֶׁר נִשְׁפְּרַת אוֹתָהּ רוּחַ
הַטְּמֵאָה וּמִקְרִיב קִרְבָּנוֹ, זֶהוּ
שֶׁמִּתְקַבֵּל בְּרְצוֹן כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

וְאִם לֹא נִשְׁפְּרַת אוֹתָהּ רוּחַ, אֵין
קִרְבָּנוֹ כְּלוּם, וְנִמְסָר לְכָלְכִים,
שֶׁהָרִי קִרְבָּן זֶה אֵינוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא מִהַכְּלָבִים.
וּמִשׁוּם זֶה זְבַחֵי אֱלֹהִים כְּמוֹ
שֶׁצָּרִיךְ הוּא רוּחַ נִשְׁפְּרָה, שִׁישְׁבַר

וְלֹא־חֲדָא לְהֵאֵי צָדֵק, לֹא תִסְתַּכְּלוּן בָּהּ
בְּלַחֲוֹדָהָ כְּשֶׁאֵר בְּנֵי עַלְמָא, דְגִרְמוּ מִיִּתְהָ
לְגִרְמֵייהוּ עַל דָּא. אֲבָל (שם) הִבִּיטוּ אֶל צוֹר
חֲצִבְתֶּם וְאֶל מַקְבַּת בּוֹר נִקְרְתֶם.

זוֹ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם אֵת קִרְבְּנֵי
לַחֲמֵי וְגו'. (במדבר כח) כְּתִיב (שמואל א טו) הַחֲפִץ
לֵי בְּעֵלוֹת וּזְבָחִים כְּשֹׁמֵעַ בְּקוֹל יי וְגו'. לִית
רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דִּיחֻוב בַּר נֶשׁ,
וְעַל חוּבֵיהּ יִקְרִיב קִרְבָּן. אֲלֵא קִרְבָּן דִּיאִיהוּ
בְּלֵי חוּבָה, דָּא אִיהוּ קִרְבָּן שְׁלָם, וְאִקְרִי
שְׁלָמִים, וְקִרְבָּן תְּמִיד אוּף הִכִּי, וְאֵף עַל גֵּב
דְּמִכְפָּר עַל חוּבִין.

רַבִּי אֲבָא פְּתַח, (תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ
נִשְׁפְּרָה וְגו'. הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּיָהּ, דְרְעוּתָא
דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לֹא אִתְרַעֵי בְּקִרְבָּן דְּבַר
נֶשׁ עַל חוּבוֹי, אֲלֵא רוּחַ נִשְׁפְּרָה. וּבְנֵי נֶשׁא
לֹא יוֹדְעֵי מָאֵי קָאמְרִי, וְהִכִּי שֶׁמַּעֲנָא מְבוּצִינָא
קִדִּישָׁא, דְכַד אֲתִי בַר נֶשׁ לְאִסְתַּאֲבָא בְּחוּבוֹי,
אִמְשִׁיף עָלֵיהּ רוּחַ, מִסְטָרָא דְמִסְאֲבָא, וְאִתְגַּאֵי
עַל בַּר נֶשׁ, וְשְׁלִיט עָלֵיהּ לְכָל רְעוּתָא. וְהֵהוּא
סְטָרָא מְסֻאֲבָא, אִתְגַּבֵּר בְּחִילֵיהּ וְאִתְתַּקַּף,
וְשְׁלִיט עָלֵיהּ לְרְעוּתֵיהּ. אֲתִי בַר נֶשׁ וְשְׁלִיט
עָלֵיהּ לְאִתְדַפְּאָה, מְדַכָּאֵין לֵיהּ.

בְּזִמְנָא דְהוּהוּ בֵּי מִקְדָּשָׁא קַיָּים, אִקְרִיב
קִרְבְּנֵיהּ, כָּל כִּפְרָה דִּילֵיהּ תְלוּיָא
עָלֵיהּ, עַד דְאִתְחַרַּט, וְתַבַּר לְהֵוּא רוּחַ מְגוּ
גְאוּתָא דִּילֵיהּ, וּמְאִיף לֵיהּ. וְדָא הוּא תְבִירוֹ,
דְּהֵוּא דְרָגָא דְמִסְאֲבָא. וְכַד אִתְבַּר הֵוּא רוּחַ
מְסֻאֲבָא, וְקִרְיָב קִרְבְּנֵיהּ, דָּא אִיהוּ דְאִתְקַבֵּל
בְּרַעוּנָא כְּדִקָּא יָאוּת.

וְאִי לֹא אִתְבַּר הֵוּא רוּחַ, לָאוּ קִרְבְּנֵיהּ כְּלוּם,
וּלְכָלְכֵי אִתְמָסַר, דְּהֵא קִרְבָּנָא דָּא לָאוּ
דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲלֵא מְכַלְכֵי. וּבְגִין כִּף

זְבַחֵי אֱלֹהִים כְּדִקָּא יָאוּת,

אותה רוח טמאה ולא תשלט. ועל זה מי שישבר אותה כמו שצריך, עליו פתוב, (תהלים עח) רוח הולך ולא ישוב. שיהיה אותו אדם בהבטחה שלא ישוב אצלו לעולמים. זהו שפתוב ולא ישוב. לב נשבר ונדפה - אותו אדם שלא התגאה ולא התענג בתענוגי העולם - אלהים לא תבזה, בכבוד הוא אצלו.

צו את בני ישראל (במדבר כח). מהו צו? זה עבודה זרה, כפי שלא יכניס עצמו להטמא ברוח טמאה, שהיא עבודה זרה ממש. רבי אלעזר פתח, (שיר השירים ה) פאתי לגני אחתי וגו'. פסוק זה בארוהו, אבל יש דברים נסתרים בקרבן (ששה סדרים בקרבן) כאן, והכל נתבאר. אמר לו רבי שמעון, יפה הוא שהתחלת הדבר, וסתמת, תאמר. (סתמת מדוע?) אמר, משום שראיתי בספרו של חנוך דבר ולמדתי. אמר, תאמר אותו הדבר שראית ושמעת.

אמר, הכל דבר אחד, הקדוש ברוך הוא אמר את זה, פאתי לגני, בגלל שכל קרבנות העולם כאשר עולים, כלם עולים לתוף גן עדן בתחלה, סוד כנסת ישראל. וכיצד? בראשונה ובהתחלת הקרבן, בשעה שאדם מודה על חטאיו, ושחיטתו וזריקת דמו על המזבח.

עתה יש להסתפל, איך אותן רוחות קדושות נהנות מזה, ומה טעם של קרבן בהמה, והרי יותר היה ראוי לאדם לשבר אותה הרוח ולשוב בתשובה, ומה הטעם של שחיטת הבהמה ולשרפה באש המזבח?

אלא סוד הוא, משום שיש בהמה שרובצת על אלה הרים, ואף

הוא רוח נשפרה, דיתבר ההוא רוחא מסאבא, ולא ישלוט. ועל דא מאן דיתבר ליה פדקא יאות, עליה פתיב, (תהלים עח) רוח הולך ולא ישוב. ליהוי ההוא גברא באבטחותא, דלא יתוב לגביה לעלמין. דא הוא דכתיב, ולא ישוב. לב נשבר ונדפה, ההוא גברא דלא אתגאי, ולא אתענג בענוגין דעלמא, אלהים לא תבזה, ביקרא איהו לגביה.

צו את בני ישראל. (במדבר כח) מאי צו. דא עבודה זרה. בגין דלא ייעול גרמיה לאסתאבא ברוח מסאבא, דאיהו עבודה זרה ממש.

רבי אלעזר פתח. (שיר השירים ה) פאתי לגני אחתי כלה וגו'. האי קרא אוקמוה, אבל אית סתרים בקרבנא (ס"א שית סדרין דקרבנא) הכא, וכלא אתמר. אמר ליה רבי שמעון, יאות הוא, דשרית מלה, וסתמת, אימא. (ס"א נסתמת אמאי) אמר, בגין דחמינא בספרא דחנוך מלה, ואוליפנא. אמר, אימא ההיא מלה דחמית (ד) ר"מ ע"ב) ושמעת.

אמר פלא חד מלה, קדשא בריך הוא אמר דא, פאתי לגני, בגין דכל קרבנין דעלמא כד סלקין, פלהו עיילין לגו גנתא דעדן בקדמיתא, רזא דפנסת ישראל. והיאך בקדמיתא ושירותא דקרבנא, בשעתא דבר נש אודי חטאוי עליה, ונכיסו וזריקו דדמיה על מדבחא.

השתא אית לאסתפל, היאך אינון רוחין קדישין אתהנון מהאי. ומאי טעמא דקרבנא דבהמה, והא יתיר הוה סגיא, לתברא בר נש ההוא רוחא, ולא תבא בתיובתא מאי טעמא נכיסו דבהמה, ולאוקדא ליה בנורא דמדבחא.

אלא רזא הוא, בגין דאית בהמה דרביעא על אלה טורין, ואלף טורין

אכלת בכל יומא, וכלהו אקרוין (תהלים 1) בהמות
בהררי אלה. ועל דא תנינן, דאית בעירא אכיל
בעירי. וממה הו. מאשא. וכלהו לחיף לון
ההיא בהמה בלחיקא חדא, הדא הוא דכתיב,
(דברים ד) פי יי אלהיך אש אכלה הוא אל קנא.
וכל מיא דירדן, דאמלא בשית שנין, היא
עבדת ליה גמיעה חדא, הדא הוא דכתיב, (איוב
מ) יבטח פי יגית ירדן אל פיהו.

כתרא דמלה, חמירא דכל הני, עקרא ויסודא
להני בעירי דלתתא. בגין דרוחא
מנייהו מתפשטא (ס"א דרוחי דבעירי מנייהו אתפשטו)
לתתא, ואתציר ההוא רוחא לתתא בבעירי.
וכד חב פר נש, אייתי בעירא לקרבנא, וההוא
רוחא דבעירא דא, סלקא ותב לאתריה,
ומתפשט ההוא רוחא בכלהו. וכל אינון דזינא
דא, מתקרבין ואתיין ואתהניין מההוא חלבא
ודמא, דההוא לבושא דרוחא דא, דהא
מסטרא דלהון הוה (גין) ההוא רוחא (דלהון).
וכלהון אתהנו ואתזנו, ואתעבדון סניגורין על
ההוא בר נש. ועאל דרף ופשט, פמה דאתמר.
ובגין כף קרבנא מן הבהמה.

אמר רבי שמעון, בריך ברי לקודשא בריך
הוא, עלך אתמר (משלי כג) ישמח אביך
ואמך ותגל יולדתך. ישמח אביך, דלעילא.
ואמך, דא כנסת ישראל. ותגל יולדתך, דא
ברתיה דרבי פנחס בן יאיר חסידא. אלעזר
ברי אימא, הא קורבנא דבהמה, קרבנא דעופי
מאי דכתיב, (ויקרא א) ואם מן העוף עלה קרבנו.
אמר ליה, לא חמינא, אבל אסתפלנא מהאי
מלה דבהמה, מלה דעופי. ולא אוחרא, ולא
אימא, בגין דלא חמינא, ועד כען לא שמענא.

הרים אוכלת בכל יום, וכלם
נקראים (תהלים 1) בהמות בהררי
אלף. ועל זה למדנו שיש בהמה
שאוכלת בהמה. וממה נעשו?
מאש. ואת כלם לוחכת אותם
אותה בהמה בלחיקה אחת. זהו
שפתוב (דברים ד) פי ה' אלהיך אש
אכלה הוא אל קנא. וכל מי הירדן
שנתמלא בשש שנים, היא שותה
אותם בגמיעה אחת. זהו שפתוב
(איוב מ) יבטח פי יגית ירדן אל
פיהו.

סוד הדבר, החמורה של כל אלו,
עקר ויסוד לאלו הבהמות
שלמטה, משום שהרוח
מתפשט מן (שרוחות הבהמות
מתפשטות מן) למטה, ומצטיירת
אותה הרוח למטה בבהמות.
וכאשר חטא האדם, מביא בהמה
לקרבן, ואותה הרוח של בהמה
זו עולה וחוזרת למקומה,
ומתפשטת אותה הרוח בכלם.
וכל אלו מסוג זה מתקרבים
ובאים ונהנים מאותו חלב ודם
שהיה לבוש של רוח זו, שהרי
מצד שלהם היתה (בגלל) אותה
הרוח (שלהם). וכלם נהנו ונזונו
ונעשו סניגורים על אותו האדם.
ונכנס דרף הושט, כמו שנתבאר.
ומשום זה הקרבן מן הבהמה.
אמר רבי שמעון, ברוך בני
להקדוש ברוך הוא, עליך נאמר
(משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל
יולדתך. ישמח אביך - שלמעלה.
ואמך - זו כנסת ישראל. ותגל
יולדתך - זו בתו של רבי פנחס
של יאיר החסיד. אלעזר בני,
אמר, זה קרבן בהמה, קרבן העוף
מהו שכתוב (ויקרא א) ואם מן העוף
עלה קרבנו? אמר לו, לא ראיתי,
אבל הסתכלתי מדבר זה של
הבהמה, דבר של עופות. ולא
אחר, ולא אמר, משום שלא ראיתי, ועד כאן לא שמעתי.

אמר לו, אלעזר, יפה אמרת. אבל סוד הקרבנות סתרים רבים שם, ולא נמסרו לגלות חוץ מצדיקי אמת, שסוד של אדונם לא נכסה מהם. סתרי הקרבנות זהו סוד לאותם פלים (חיות) הקדושים. ארבע דמיות חקוקות בכפסא, וזהו כפסא ופרנס של המלך הקדוש: פני שור, פני נשר, פני אריה, פני אדם. פני אדם שכולל לכלם. וכל הפנים מסתפלים אלו באלו, ונכללים אלו באלו, ומתפשטים לכמה צדדים ורבות למעלה ולמטה, שאין להם שעור ומנזן וחשבון.

כפני השור מתפשטת לבהמות רוח ממנו לארבעה מינים, ונכללים באחד. ואלו הם: פרים, וכבשים, ועתודים, ועזים. והם עומדים לקרבן. ומשום שמהם היו, אלו חילות קדושים שמתפשטים מאותו פני שור, מתקרבים ליסוד שלהם, ונהנים מאותו יסוד ומלבוש שלהם. ואם לא שהיו להם יסודות של עולם הזה, לא היו נקרבים שם.

בדגמת שיש נחת לשכינה הקדושה מרוחות הצדיקים, ומתקרבת לקבל רוח של אותו צדיק ונהנית ממנו, משום שממנה היתה אותה רוח - כך אלו נהנים מצד היסוד שלהם, ונהנים מאותו הלבוש שמתקרבים אליו, (שהרי) רוח המלבוש (כך אלו נהנים מאותו הלבוש שמקרבים שמצד היסוד שלהם, שהרי חלב ודם מלבוש) של רוח שלהם היתה, ומשום זה נהנים מהם.

פני נשר מתפשט לעופות רוח ממנו. ונשר בשני צדדים הוא. וסוד זה (בראשית א) ועוף יעופף, שתי רוחות. ומשום זה מתפשט ויורד (ונשר בשני צדדים הוא, ימין ושמאל

אמר ליה, אלעזר, יאות אמרת. אבל רזא דקרבנין סתרין סגיאין תמן, ולא אתמסרו לגלאה, בר לזפאי קשוט, דרזא דמאריהון לא אתפסי מנייהו. סתרא דקרבנין, דא איהו סתרא, לאינון מאנין (ס"א חיון) קדישין. ד' דיוקנין חקוקין בכפסא, ודא איהו כורסייא ופרנסא דמלכא קדישא. פני שור. פני נשר. פני אריה. פני אדם. פני אדם דכליל לכלהו. וכל אנפין מסתפלין אלין לאלין, ואתפלילין אלין באלין, ומנייהו מתפשטין לכמה סטרין ורבוון, עילא ותתא, דלית לון שיעורא ומניינא וחשבון.

פני שור, אתפשט לבעירי רוחא מניה, לארבעה זיינין, ואתפלילין בחד, ואלין אינון: פרים, וכבשים, ועתודים, ועזים. ואלין קיימין לקרבנא. ובגין דמנהון הו, אינון חיילין קדישין דמתפשטי מההוא פני שור, מתקרבין ליסודא דלהון, ואתהנון מההוא יסודא ולבושא דלהון. ואי לא דהו להו יסודא דהאי עלמא, לא מתקרבין תמן.

בגוונא דהוי נייחא לשכינתא קדישא, מרוחיהון דצדיקייא, ואתקריבת לקבלא רוחא דההוא זפאה, ואתהנאת מניה, בגין דמנה הוה ההוא רוח. כך אלין אתהנון מסטרא דיסודא דלהון, ואתהנון מההוא לבושא דמתקרבי ליה, (ס"א דהא) רוח מלבושא (ס"א כה אלין מתהנון מההוא לבושא דמתקרבו מסטרא דיסודא דלהון, דהא חלכא ודמא לבושא) דרוחא דלהון הוה. ובגין כך אתהנון מנייהו.

פני נשר אתפשט לעופא רוח מניה. ונשר בתרין סטרין איהו. ורזא דא (בראשית א) ועוף יעופף, תרין רוחין. ובגין כך אתפשט ונחתא (ס"א ונשר בתרין סטרין איהו, ימינא ושמאלא ורזא דא (בראשית א) ועוף

יסוד זה (שם) יעוף ועופף, ומשום זה שתי רוחות מתפשטות ממנו (ויורדות) מִמִּין ומשמאל קרבן העוף.

מבד הצד הטהור לא מקריבים אלא יונה ותורים, שהם נאמנים לבני זוגם מכל שאר העופות. והם נרדפים ולא רודפים, ונאמנים זה לזה, הנקבה לבן זוגה, ועל זה הקרבן מהם. ויורדות ומתקרבות אלו הרוחות הקדושות, ונהנות מיסוד ועקר שלהם.

ואם תאמר, איך מתפשט ממעט של יונה זו או מתור זה לכמה צדדים וחילות שאין להם שעור? או מן בהמה אחת אף כף? בא ראה, גר אחד דק דולק, ומתמלא ממנו כל העולם. עוד, עץ קטן מדליק לגדול.

עד כאן קרבן משני צדדים שחקוקים בכפא. ועתה יש לשאל, ארבע דמיות הן שחקוקות בכפא. מה טעם אין קרבנות משני צדדים אחרים? אלא ודאי מכלם יש קרבן. אריה חקוק בכפא, ובשעה שקרבן שלם, אריה יורד ועולה באש, ואוכל ונהנה משם. אדם חקוק בכפא, אדם עקר הכל, ומקריב שם רוחו ונשמתו. והאדם העליון נהנה מהאדם התחתון, וכל מין מתקרב למינו ונהנה ממנו משלו ממש ומהיסוד שלו.

ואם תאמר, והרי אריה שאין לו יסוד למטה באותו קרבן - אריה כליל בכלם, שהרי לימין הוא, ומשום זה אוכל בכלם, וכל השאר לא אוכלים (ממנו) ממינו, משום שימין הוא. הרי כל ארבע הדמיות החקוקות בכפא נקרבות לקרבן, ומשום זה הוא קרבן שלם. וכאשר נהנים מעקר ויסוד שלהם, אז נחת רוח להדליק גרות העליונים.

ועופף, ובגין כך תרין רוחי מתפשטו מגיה ונחמי) מימינא ומשמאלא קרבנא דעופי.

מבד סטר דכיא, לא אתקריב אלא יונה ותורים, דאינון בקשוט לזווגייהו, (ד) רמ"א"ע"א) מפל שארעופין. והם נרדפין, ולא רודפין. ומהימנא דא לדא, נוקבא לבר זוגו. ועל דא קרבנא מנייהו. ונחתי ומתקרבי אינון רוחין קדישין, ואתהניין מיסודא ועקרא דלהון.

ואי תימא, היך אתפשט זעיר מהאי יונה, או משפנינא דא, לכמה סטרין חיילין דלית לון שיעורא. או מן בעירא חדא אוף הכי. תא חזי. חד שרגא דקיק דליק, אתמלייא מגיה כל עלמא. תו אעא דקיק, אדליק לרבבא.

עד הכא קרבנא מתרין סטרין דחקיקין בכפא. השתא אית למשאל, ארבע דיוקנין אינון, דחקיקין בכפא, מאי טעמא לית קרבנין מאחרנין. אלא ודאי מפלהו אית קרבנא. אריה חקוק בכורסייא, בשעתא דקרבנא שלים, אריה נחית ועאל באשא, ואכיל ואתנהי מתמן. אדם חקוק בכורסייא, אדם עקרא דכלא, ומקריב תמן רוחיה ונשמתיה, ואדם עלאה אתהני מאדם תתאה, וכל זינא אתקריב לזיניה, ואתהני מגיה מדיליה ממש, ומיסודא דיליה.

ואי תימא, הא אריה דלית ליה יסודא לתתא בההוא קרבנא. אריה כליל בכלהו, דהא לימינא הוי, ובגין כך אכיל בכלהו, וכל שאר לא אכלין (ס"א מגיה) מזיניה, בגין דימינא הוא. הא כל ארבע דיוקנין דחקיקין בכפא, מתקרבין לקרבנא, ובגין כך הוי קרבנא שלים. וכד אתהנון מעקרא ויסודא דלהון, פדין נחת רוח לאדלקא בוצינין עלאין.

בהגים וליואי וישראל, יהבי (כ"א אינון) יסודא ועקרא לאינון דרגין עלאין דלהון. וכל דרגא יהיב ליסודיה ארבע דיוקנין דכורסייא בקדמיתא. פדאמרן זינא לקבל זיניה, ומתקרבי אינון בקדמיתא זינא לזיניה. פני שור פלהו פנים דמתפשטן לאינון זינין פדקאמרן, פלהו מתקרבי לעקרא ויסודא דלהון. פני נשר, פדאמרן. פני אריה, פדאמרן. פני אדם, דמקריב רוחיה ונשמתיה מתקרבי לגבי אדם עלאה.

בהנא דמיחד שמא קדישא, מתקרבי לגבי כהנא עלאה. ההוא דעאל לבית קדש הקדשים. ואתקרבי דא, ואדליק בתקוניה בנהירו דאנפין (כ"א דאמונו), לקדמות כהנא דלתתא. ליואי די מנגי בחודה, ההוא סטרא דלהון חדי, ואנהיר אנפין. ישראל דקריב, (כ"א דקנימו) על קרבנא בצלותא, דהא צלותא על פלא הוה. אתער לגבייהו ישראל סבא (כ"א עלאה), סתמא (כ"א חוטמא) קדישא, ואנהיר אנפין. בר זינא לזיניה, וכל מלה בתר יסודא דיליה אזלא ואתערו דרגין תתאין לדרגין עלאין, ואף על גב דכלהו מתערין, ואתערו דרגין דחקיקין בפסא, לגבי דרגין דארעא, יסודא דלהון. ואינון דרגין עלאין דמטמרן, פלהו מתערי ומתקרבי לסעודתא, ומתעדני. אבל לית רשו לחד מנייהו למיכל, לא לדרגי עלאי, ולא לדרגי תתאי, ולמתהני שום הנאה, ולא לאושיט ידא בקרבנא, עד דמלפא עלאה אכיל ואתהני, ויהיב לון רשו.

לבתר דיהב לון רשו, פל חד וחד אתהני ואכיל (בדקא יאות). והיינו דכתיב, (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי, אלין אינון דרגין ואחת נהנית ואוכלת (כמו שצריך). וזהו שכתוב (שיר השירים ה) אריתי

מין מנינו, וכל דבור אחר יסוד שלו הולף, ומעוררות מדרגות תחתונות למדרגות עליונות, ואף על גב שכלם מתעוררות, ומתעוררות מדרגות שחקוקות בפסא לגבי מדרגות של הארץ, יסוד שלהן. והן מדרגות עליונות שנסתרות, פלן מתעוררות ומתקרבות לסעודה, ומתעדנות. אבל אין רשות לאחת מהן לאכל, לא למדרגות עליונות ולא למדרגות תחתונות, ולהנות שום הנאה, ולא להושיט ידה לקרבן, עד שהמלך העליון אוכל ונותן להן רשות.

ואחר שנותן להן רשות, פל אחת מורי עם בשמי - אלו הן מדרגות

בהן שמיחד שם הקדוש, נקרב לגבי הפהן העליון. אותו שנכנס לבית קדש הקדשים. ונקרב זה, ומדליק בתקונו בהארץ הפנים (של האותיות) לקראת הפהן שלמטה. לויים שמנגנים בשמחה, אותו צד שלהם שמח ומאיר פנים. ישראל שמקרבי (שעומדים) על הקרבנות בתפלה, שהרי תפלה על הפל היתה. התעורר לעמתם ישראל סבא (העליון), סתום (החסם) הקדוש, ומאיר פנים.

בהנא דמיחד שמא קדישא, מתקרבי לגבי כהנא עלאה. ההוא דעאל לבית קדש הקדשים. ואתקרבי דא, ואדליק בתקוניה בנהירו דאנפין (כ"א דאמונו), לקדמות כהנא דלתתא. ליואי די מנגי בחודה, ההוא סטרא דלהון חדי, ואנהיר אנפין. ישראל דקריב, (כ"א דקנימו) על קרבנא בצלותא, דהא צלותא על פלא הוה. אתער לגבייהו ישראל סבא (כ"א עלאה), סתמא (כ"א חוטמא) קדישא, ואנהיר אנפין. בר זינא לזיניה, וכל מלה בתר יסודא דיליה אזלא ואתערו דרגין תתאין לדרגין עלאין, ואף על גב דכלהו מתערין, ואתערו דרגין דחקיקין בפסא, לגבי דרגין דארעא, יסודא דלהון. ואינון דרגין עלאין דמטמרן, פלהו מתערי ומתקרבי לסעודתא, ומתעדני. אבל לית רשו לחד מנייהו למיכל, לא לדרגי עלאי, ולא לדרגי תתאי, ולמתהני שום הנאה, ולא לאושיט ידא בקרבנא, עד דמלפא עלאה אכיל ואתהני, ויהיב לון רשו.

לבתר דיהב לון רשו, פל חד וחד אתהני ואכיל (בדקא יאות). והיינו דכתיב, (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי, אלין אינון דרגין ואחת נהנית ואוכלת (כמו שצריך). וזהו שכתוב (שיר השירים ה) אריתי

מורי עם בשמי - אלו הן מדרגות

עליונות. מורי עם בשמי, אוכלים ונהנים כמו שצריך. (ו זרוע ימין ביד שמאל). אכלתי יערי עם דבשי - זה יעקב ברחל, זו אכילה כמו שצריך. שתיתי ייני עם חלבי - זו זרוע שמאל ביד ימין. הרי פלן מדרגות (קרבנות) עליונות שנהנה מהן המלך הקדוש בראשונה, וזו האכילה שלו והנאה שלו. עד כאן אכילת המלך העליון בראשונה.

מכאן ולהלאה נתן רשות לארבע דמיות שחקוקות בכסא, ולכל אותם שמתפשטים ממנו, להנות ולאכל. זהו שכתוב אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אכלו רעים - אלו הן ארבע דמיות כמו שאמרנו. שתו ושכרו דודים - כל אותם שמתפשטים מהן, וכלם אוכלים ומתפשטים ונהנים כמו שראוי, ומאירים הפנים, והעולמות כלם בשמחה. וכל אחד ואחד, בין מדרגות עליונות ובין מדרגות תחתונות, בשרש שלהם מתקרבים ונהנים. זהו סוד וסתר הקרבן כמו שראוי.

באו רבי אלעזר ורבי אבא ושאר החברים והשתטחו לפניו. אמר רבי אבא, אם לא נמסרה התורה בחר סיני, אלא שהיה אומר הקדוש ברוך הוא, הרי בן יוחאי הוא התורה והסתרים שלי - די לעולם. אוי פאשר תסתלק מן העולם. מי יאיר אורות התורה. הפל יחשף מאותו יום. שהרי עד שיבא מלך המשיח לא יהיה דור כדור זה שרבי שמעון נמצא בתוכו.

אמר רבי שמעון, על סוד זה אסור לו לבן אדם לטעם פלום עד שיאכל המלך העליון. ומה הוא? תפלה. תפלה של בן אדם, כדגמת זה בתחלה מזמנים שלהן על עופות ובהמות לקרבן,

עלאין. מורי עם בשמי, אכלי ואתהני כדקא יאות. (ס"א דא דרועא ימינא, בירכא שמאלא). אכלתי יערי עם דבשי, דא יעקב ברחל, דא אכילה כדקא יאות. שתיתי ייני עם חלבי, דא דרועא שמאלא, בירכא ימינא. הא כלהו דרגין (ס"א קרבניו) עלאין, דאתהני בהו מלכא קדישא בקדמיתא. ודא מיכלא דיליה והנאה דיליה. עד הכא מיכלא דמלכא עלאה בקדמיתא.

מכאן ולהלאה, יהיב רשו לארבע דיוקנין דחקיקין בכורסייא, ולכל אינון דמתפשטן מנייהו, לאתהני ולמיכל. הדא הוא דכתיב, אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אכלו רעים, אלין אינון ארבע דיוקנין דאמרן. שתו ושכרו דודים, פל אינון דמתפשטי מנייהו, וכלהו אכלי ומתפשטי, ואתהנון כדקא יאות, ואנהירו אנפין, ועלמין כלהו בחדוה, (ד רמ"א ע"ב) וכל חד וחד, בין דרגין עלאין, ובין דרגין תתאין, ביסודא דלהון מתקרבין ומתהנין. דא איהו רזא וסתרא דקרבנא כדקא חזי.

אתו רבי אלעזר ורבי אבא ושאר חברייא, ואשתטחו קמיה. אמר רבי אבא, אלמלא לא אתמסר אורייתא בטורא דסיני, אלא דאמר קדשא בריך הוא, הא בר יוחאי אורייתא וסתרין דילי, דיי לעלמא. ווי כד תסתלק מן עלמא. מאן ינהיר בוצינין דאורייתא, פלא יתחשף מההוא יומא. דהא עד דייתי מלכא משיחא, לא ליהוי דרא כדרא דא, דרבי שמעון שרי בגויה.

אמר רבי שמעון, על רזא דא, אסיר ליה לבר נש לטעום פלום, עד דייכול מלכא עלאה, ומה איהו. צלותא. צלותא דבר נש, כגוונא דא, בקדמיתא, מזמנין לדיוקנין לדמיות שחקוקות בכסא על אותן הבריות שמתפשטות רוחות

בריות שהרחק שלהן יסוד בעולם הזה מהן, וזהו (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה', שהרי בריות שראויות להקריב, רוח שלהן מתפשטת עליהן, ארבע דמיות מזמנות על קרבנות אלו. וזהו שאנו אומרים, והאופנים וחיות הקדש, וכל אותם חילות אחרים שמתפשטים מהם.

ולבסוף הפכה הגדול שהוא מיחד את השם הקדוש, וזהו שאומרים אהבת עולם אהבתנו וכו'. והיחוד שמיחד, זהו (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ולבסוף הלזים שמתעוררים לנגון, זהו (שם יא) והיה אם שמע וגו', השמרו לכם פן יפתה וגו'. זה נגון הלזים, כדי להסתיר סתר (לעורר צד) זה בקרבן זה. ואחר כך ישראל, זה אמת ויציב ונכון, ישראל סבא שעומד על הקרבן, (קרבן עליון אלו המדרגות) שהיא עשר מדרגות עליונות פנימיות של הכל, עומדות על השלחן.

אבל אין רשות לאחד מהם לאכל ולהושיט ידו לקרבן עד שהמלך העליון אוכל. וזהו ג' ראשונות וג' אחרונות. כיון שהוא אכל, נתן רשות לארבע דמיות, ולכל אותם הצדדים שגפודים מהן, לאכל.

ואז אדם, שהוא דמות שכוללת את כל שאר הדמיות, יורד ונופל על פניו, ומוסר עצמו ורוחו לגבי האדם העליון שעומד על אותן הדמיות, שכולל כל הדמיות, לעורר אותו עליו כמו שראוי, וזהו שנאמר (תהלים כה) אליך ה' נפשי אשא, לעורר (שלש) דמיות אחרות וכל אלו שמתפשטים מהן. (תהלה לדוד) וזהו שכתוב (שם קמח) יביעו. ירננו. יאמרו. ידברו.

דחקיקין בכורסייא, על אינון ברין, דמתפשטי רוחין דלהון, על עופי ובעירי, לקרבנא ברין דרוחא דלהון יסודא בהאי עלמא מנייהו, והיינו (תהלים קד) מה רבו מעשיך יי, דהא ברין דאתחזין לקרבנא רוחא דילהון, מתפשט עליהו ארבע דיוקנין, מזמן על קרבנין אלין. והיינו דקאמרן, והאופנים וחיות הקדש, וכל אינון חילין אחרנין דקא מתפשטי מנייהו.

ולבתר פהנא רבא דקא מייחד שמא קדישא, היינו אהבת עולם אהבתנו וכו'. יחודא דקא מייחד, היינו (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. ולבתר ליואי, דקא מתערי לנגונא, היינו (דברים יא) והיה אם שמע וגו', השמרו לכם פן יפתה וגו'. דא נגונא דליואי, בגין לאסתרא סתרא (ס"א לאתערא סתרא) דא, בקורבנא דא. ולבתר ישראל, דא אמת ויציב ונכון, ישראל סבא דקיימא על קרבנא, (קרבנא עלמא קא דריין) דאיהי עשרה דרגין עלאין פנימאין דכלא, קיימא על פתורא.

אבל לית רשו לחד מנייהו למיכל, ולאושיט ידא לקרבנא, עד דמלפא עלאה אכיל. והיינו ג' ראשונות, וג' אחרונות. כיון דאיהו אכיל, יהיב רשו לד' דיוקנין, ולכל אינון סטרין דמתפרשן מנייהו, למיכל.

כדון אדם, דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר דיוקנין, מאיך ונפיל על אנפוי, ומסיר גרמיה ורוחיה לגבי אדם דלעילא, דקיימא על אינון דיוקנין, דכליל כל דיוקנין, לאתערא ליה עליה בדקא חזי, והיינו (תהלים כה) אליך יי נפשי אשא, לאתערא (תלת) דיוקנין אחרנין, וכל אינון דמתפשטי מנייהו. (תהלה לדוד) והיינו

וְכָל־מִן־אֹכְלֵי־וְנֹהְגִים, כָּל־אֶחָד
וְאֶחָד כְּמוֹ שָׂרְאוּ לִי.

מִבְּאֵן וּלְהִלָּאָה יֹאמֵר אָדָם צְרוֹת
שֶׁלוֹ בּוֹ (שֶׁל לְבוֹ), זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם
כ) יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה. (צָרָה) כְּעֶבְרָה
שִׁישׁוּבְכָת בְּצָרָה, כְּדִי לְהַפְּךָ אֶת
כָּל־מִן־לְהִיּוֹת סִגְנוּרִים עַל הָאָדָם.
וְעַל זֶה כְּתוּב (תַּהֲלִים קמט) אֲשֶׁר־
יֵעָם שְׁכָכָה לוֹ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה הוֹלֵךְ לְטַבְרִיָּה.
פָּגַע בּוֹ אֲלֵיהּ, אָמַר לוֹ, שְׁלוֹם
עֲלֶיךָ מוֹרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן,
בְּמָה עוֹסֵק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּרַקִּיעַ? אָמַר לוֹ, בְּקַרְבָּנוֹת עוֹסֵק,
וְאוֹמֵר דְּבָרִים חֲדָשִׁים מִשְׁמַךְ.
אֲשֶׁר־יִדְּ! וּבִאֲתִי לְהַקְדִּים לְךָ
שְׁלוֹם, וְדַבֵּר אֶחָד רוֹצֵה אֲנִי
לְשֹׂאֵל מִמֶּךָ לְהַסְכִּים; בְּיִשְׁבִּיבָה
שֶׁל הַרְקִיעַ שְׂאֵלוֹ שְׂאֵלוֹת:
הָעוֹלָם הַבָּא אֵין בּוֹ אֲכִילָה
וְשִׁתְיָה, וְהָרִי כְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)
בְּאֲתִי לְגַנְי אַחֲתִי כְּלָה וְגו',
אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי וְגו'. מִי
שְׂאֵין בּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, הוּא
אוֹמֵר אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי
שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֶלְבִי?!

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מָה הַשִּׁיב לָהֶם? אָמַר לוֹ,
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרִי בַר
יֹחָאִי יֹאמֵר, וּבִאֲתִי לְשֹׂאֵל מִמֶּךָ.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה חֲבִיבוֹת
חֲבִב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנְסֵת
יִשְׂרָאֵל, וּמַרְבּוֹי הָאֲהָבָה שְׂאוֹהֵב
אוֹתָהּ, שְׁנָה מַעֲשִׂיו מִמָּה שֶׁהוּא
עוֹשֶׂה. שְׂאֵף עַל גֵּב שְׂאֵין דְּרָכּוֹ
בְּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה - בְּגִלְלֵי הָאֲהָבָה
אֲכַל וְשָׁתָה. הוֹאִיל וּבָא אֲצִלָּה,
עֲשֵׂה רְצוֹנָה. כְּלָה נְכַנְסֵת לְחִפָּה
וְרוֹצֵה לְאָכֵל, אֵין זֶה דִּין שִׂיאֲכֵל
חֲתָנָה עֲמָה אֵף עַל גֵּב שְׂאֵין דְּרָכּוֹ
לְעִשׂוֹת כֶּף? ! זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּאֲתִי
לְגַנְי אַחֲתִי כְּלָה. הוֹאִיל וּבִאֲתִי
אֲצִלָּה וְלְעִלּוֹת עֲמָה לְחִפָּה,
אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי וְגו'.

(תַּהֲלִים קמה) יַבִּיעוּ. יַרְנְנוּ. יֹאמְרוּ. וְכָל־הוּ
אֲכַלִּין וְאַתְהַנְיִין כָּל־חַד וְחַד פְּדָקָא חֲזִי לִיה.
מִבְּאֵן וּלְהִלָּאָה לִימָא בַר נָשׁ עֲאֲקוּ דִּילִיָּה בִּיה
(כ"א דְּלִבִּיָּה), הָדָא הוּא דְכָתִיב, (תַּהֲלִים כ) יַעֲנֶה
יְי בְּיוֹם צָרָה. (עֲאֲקוּ) כְּעוֹבְרִתָּא דִּיתְבָּא בְּעֲאֲקוּ,
לְאַתְהַפְּכָא כְּלָהוֹן סִינִיגוּרִין עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ. וְעַל
דָּא כְּתִיב (תַּהֲלִים קמט) אֲשֶׁר־יֵעָם שְׁכָכָה לוֹ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה אֲזִיל לְטַבְרִיָּא, פָּגַע בִּיה
אֲלֵיהּ, אָמַר לִיה שְׁלָמָא עֲלֵיהּ דְּמֹר. אָמַר
לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמֵאִי קָא עֲסִיק קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּרַקִּיעָא. אָמַר לִיה בְּקַרְבָּנוֹת עֲסִיק, וְאָמַר
מְלִין חֲדָתִין מִשְׁמַךְ, וְכָפָא אַנְתָּ, וְאַתִּינָא
לְאַקְדָּמָא לְךָ שְׁלָם, וּמְלָה חֲדָא בְּעִינָא לְמִשְׂאֵל
מִנֶּךָ, לְאַסְכְּמָא. בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא שְׂאֲלָתָא
שְׂאִילוֹ, עֲלָמָא דְאַתִּי לִית בִּיה אֲכִילָה וְשִׁתְיָה,
וְהָא כְּתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) בְּאֲתִי לְגַנְי אַחֲתִי כְּלָה
וְגו', אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי וְגו'. מֵאֵן דְּלִית
בִּיה אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, אִיהוּ אָמַר אֲכַלְתִּי יַעֲרִי
עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֶלְבִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָאִי קָא
אַתִּיב לוֹן. אָמַר לִיה, אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, הָא בַר יוֹחָאִי יַיִמָּא. וְאַתִּינָא לְמִשְׂאֵל
מִנֶּךָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה חֲבִיבוֹ חֲבִב קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וּמַסְגִּיאוֹ דְרַחֲמִימוֹ
דְרַחֲמִים לָהּ, שְׁנֵי עוֹבְדוֹי מִמָּה דְהוּא עֲבִיד.
דְּאֵף עַל גֵּב דְּלָאו אֹרְחוֹי בְּמִיכְלָא וּמִשְׁתְּיָא,
בְּגִין רַחֲמִימוֹתָא, אֲכִיל וְשָׁתָה. הוֹאִיל וְאַתִּי
לְגַבָּה, עֲבִיד רַעוּתָהּ. כְּלָה עֵיילת לְחוּפָּה, וּבְעַת
לְמִיכָל, לִית דִּין דִּיכּוֹל חֲתָנָה בְּהָדָה, אֵף עַל
גֵּב דְּלָאו אֹרְחוֹיָה לְמַעַבְדֵּי הָכִי. הָדָא הוּא דְכָתִיב
בְּאֲתִי לְגַנְי אַחֲתִי כְּלָה. הוֹאִיל וְאַתִּינָא לְגַבָּה,
וְלְמִיעַל בְּהָדָה לְחוּפָּה, (דְּרַמ"ב ע"א) אֲכַלְתִּי יַעֲרִי
עִם דְּבִשֵׁי וְגו'.

וְלַפִּינָן מְדוּד, דְּזַמִּין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְשֵׁנִי
 עוֹבְדוּי מִמָּה דְאַרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְבִיל וְעֵבִיד רְעוּתִיהָ.
 זַמִּין לְמַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא בְּהִדְיָה, הֵדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (תהלים קלב) קוֹמָה יְיָ לְמַנוּחַתְךָ אֶתְּהָ וְאַרְוֵן
 עֵזְךָ. מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא כַּחֲדָא, בְּגִין דְלֹא
 לְאַפְרָשָׁא לֹוֹן, שְׁנֵי מְאַנִּין, וְשֵׁנִי עוֹבְדִין
 דְּמַלְכָּא.

זְהוּ שְׁכָתוּב (שם) כְּהִנִּיךְ יִלְבְּשׁוּ
 צִדְקָ וּחְסִידִיךְ יִרְנְנוּ בְּעֵבוֹר דְּוֹד בְּעֵבוֹר דְּוֹד
 וְגו'. כְּהִנִּיךְ יִלְבְּשׁוּ צִדְקָ? ! לְוִיךְ
 צְרִיךְ לְכָתֵב! שְׁהִרִי צִדְקָ מִצַּד
 הַלְוִיִּם הוּא. וּחְסִידִיךְ יִרְנְנוּ?!
 לְוִיךְ יִרְנְנוּ צְרִיךְ לְכָתֵב! שְׁהִרִי
 רְנָה וְזַמְרָה הִיא בְּלוִיִּם. וְהוּא שְׁנָה
 וְאַמֵּר כְּהִנִּיךְ וּחְסִידִיךְ, שְׁהֵם מִצַּד
 הַיְמִין.

אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְּוֹד,
 אֵין דְּרַפִּי כְּךָ. אָמַר דְּוֹד, בְּעֵבוֹר
 דְּוֹד עֲבָדְךָ אֵל תֵּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ.
 תְּקוּן שְׁאֲנֵי תְּקִנְתִּי, אֵל תֵּשֵׁב
 אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ, דְּוֹד, הוּאִיל וְזַמְנָת
 אוֹתִי, יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְלֹא
 רְצוֹנִי. וְלִמְדִים מִכָּאן דְּרַךְ הַעוֹלָם,
 שְׁמִי שְׁמוֹזְמָן לְאַחַר, אוֹתוֹ שְׁבָא
 אֲצִלוֹ יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ אֶף עַל
 גַּב שְׁאִין דְּרַכּוֹ בְּכַךְ.

כְּךָ (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבִי
 הַמְּקוֹם וְגו'. הוּאִיל וְכֹא חֲתָן אֲצִל
 הַפְּלָה, אֶף עַל גַּב שְׁאִין דְּרַכּוֹ
 לְשִׁכְבַּ אֱלָא בְּכָרִים וּכְסוּתוֹת, וְהִיא
 נִתְּנָה לוֹ אֲבָנִים לְשִׁכְבַּ - הַפֵּל
 יִקְבֵּל בְּרַצוֹן הַלֵּב. זְהוּ שְׁכָתוּב
 וַיִּשְׁכַּב בַּמְּקוֹם הַהוּא, עַל אוֹתָם
 אֲבָנִים, אֶף עַל גַּב שְׁאִין דְּרַכּוֹ
 בְּכַךְ.

אֶף גַּם כָּאן, אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם
 דְּבִשֵׁי - אֶף עַל גַּב שְׁאִין דְּרַכּוֹ
 בְּכַךְ, בְּגַלְל אַהֲבָה שֶׁל הַפְּלָה. וְעַם
 פֵּל זֶה בְּבִיתָה שֶׁל הַפְּלָה, וְלֹא

וְלַפִּינָן מְדוּד, דְּזַמִּין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְשֵׁנִי
 עוֹבְדוּי מִמָּה דְאַרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְבִיל וְעֵבִיד רְעוּתִיהָ.
 זַמִּין לְמַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא בְּהִדְיָה, הֵדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (תהלים קלב) קוֹמָה יְיָ לְמַנוּחַתְךָ אֶתְּהָ וְאַרְוֵן
 עֵזְךָ. מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא כַּחֲדָא, בְּגִין דְלֹא
 לְאַפְרָשָׁא לֹוֹן, שְׁנֵי מְאַנִּין, וְשֵׁנִי עוֹבְדִין
 דְּמַלְכָּא.

הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קלב) כְּהִנִּיךְ יִלְבְּשׁוּ צִדְקָ
 וּחְסִידִיךְ יִרְנְנוּ, בְּעֵבוֹר דְּוֹד וְגו'. כְּהִנִּיךְ
 יִלְבְּשׁוּ צִדְקָ, לְוִיךְ מִיבְעֵי לִיָּה, דְּהָא צִדְקָ
 מְסֻטְרָא דְלִיּוֹאֵי אִיהוּ. וּחְסִידִיךְ יִרְנְנוּ, לְוִיךְ
 יִרְנְנוּ מִיבְעֵי לִיָּה, דְּהָא רְנָה וְזַמְרָה בְּלִיּוֹאֵי
 נִינְהוּ, וְאִיהוּ שְׁנֵי וְאַמֵּר, כְּהִנִּיךְ וּחְסִידִיךְ,
 דְּאֵינּוֹן מְסֻטְרָא דִּימִינָא.

אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּוֹד לָאו אוֹרַח
 דִּילִי הָכִי. אָמַר דְּוֹד, בְּעֵבוֹר דְּוֹד עֲבָדְךָ
 אֵל תֵּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ. תְּקוּנָא דְאַנָּא תְּקִינָת,
 לָא תֵּשֵׁבָה לִיָּה. אָמַר לִיָּה, דְּוֹד, הוּאִיל וְזַמְינָת
 לִי, אֵית לִי לְמַעַבַּד רְעוּתְךָ, וְלָאו רְעוּתִי.
 וַיִּלְפִּינָן מֵהֵאֵי, אוֹרַחָא דְעֵלְמָא, דְּמֵאן דְּמִזְמָן
 לְאַחְרָא, הֵהוּא דְאַתִּי לְגַבִּיָּה, אֵית לִיָּה לְמַעַבַּד
 רְעוּתִיהָ, אֶף עַל גַּב דְּלָאו אוֹרַחִיהָ בְּכַךְ.

כְּךָ (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבִי הַמְּקוֹם וְגו', הוּאִיל
 וְאַתָּא חֲתָן לְגַבִּי כְלָה, אֶף עַל גַּב דְּלָאו
 אוֹרַחִיהָ לְמִשְׁכַּב. אֱלָא בְּכָרִים וּכְסוּתוֹת, וְאִיהִי
 יְהִבָּה לִיָּה אֲבָנִין לְמִשְׁכַּב, כְּלָא יִקְבֵּל בְּרְעוּתָא
 דְּלַכָּא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּשְׁכַּב בַּמְּקוֹם הַהוּא,
 עַל אֵינּוֹן אֲבָנִין, אֶף עַל גַּב דְּלָאו אוֹרַחִיהָ
 בְּכַךְ.

אוֹרַח נְמִי הָכָא, אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי אֶף עַל
 גַּב דְּלָאו אַרְחוּי בְּכַךְ, בְּגִין רַחֲמֵי דְכְּלָה.
 וְעַם פֵּל דָּא בְּבִיתָא דְכְּלָה וְלֹא בְּאַתְרַא אַחְרָא. בְּאַתְרִיהָ לָא אָכִיל וְלֹא שְׁתִּי,

בְּאֶתֶר הַיְלָה אָכִיל וְשָׁתִי. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, בְּאֶתִי לְגַנְי. מִלְּאֲכִין דְּשָׁדֵר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, לָא אֲכָלוּ וְלֹא שָׁתוּ בְּאַתְרֵיהוּ, בְּגִין אַבְרָהָם אֲכָלוּ וְשָׁתוּ. אָמַר לֵיהּ, רַבִּי. חַיִּיךְ, מְלָה דָא בְּעֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִימַר, וּבְגִין דְּלֹא לְמַחְזֵק טִיבוּ לְגַרְמִיהּ, קָמִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, סְלִיק מְלָה לְגַרְמָךְ, זַכָּאָה אַנְתָּ בְּעֵלְמָא, דְּמֵאֲרַךְ מִשְׁתַּבַּח בְּךָ לְעֵילָא. וְעַלְךָ כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כג) צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

בְּמִקּוּם אַחַר. בְּמִקּוּמוֹ לֹא אוֹכֵל וְלֹא שׁוֹתֶה - בְּמִקּוּם שְׁלָה אוֹכֵל וְשׁוֹתֶה. זֶהוּ שְׁכַתוּב בְּאֶתִי לְגַנְי. מִלְּאֲכִים שְׁשַׁלַּח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם לֹא אֲכָלוּ וְלֹא שָׁתוּ בְּמִקּוּם - בְּשִׁבִיל אַבְרָהָם אֲכָלוּ וְשָׁתוּ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, חַיִּיךְ דְּכָר זֶה רִצָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לוֹמַר, וּמִשׁוּם שְׁלֹא לְהַחְזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ לְפָנֵי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הִבִּיא הַדְּבָר לְפָנֶיךָ. אֲשַׁרִּיךְ בְּעוֹלָם, שְׁאֵדוֹנָךְ מִשְׁתַּבַּח בְּךָ לְמַעְלָה, וְעַלְיָךְ כְּתוּב (שְׁמוּאֵל ב כג) צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

אֵת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו', (במדבר כח) רַבִּי יוֹדָאֵי אָמַר, בְּקַרְבְּנָא אֵית עֶשֶׂן, וְאֵית רִיחַ, וְאֵית נִיחַח. עֶשֶׂן: אֵינוֹן מְאָרִי דְרוּגְזָא. דְכְתִיב, (דברים כט) פִּי אֲזִי יַעֲשֶׂן אֶף יִי. אֵינוֹן אַתְהֵנוֹן מְעֶשֶׂן. וְעֶשֶׂן רוּגְזָא, בְּחוּטְמָא אִיהוּ. רִיחַ: אֵינוֹן דְּאֶקְרוּן תְּפוּחִין. אָמַר רַבִּי אַבְא, פְּתוּחִים. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) וְרִיחַ אִפְךָ פְּתוּחִים.

אֵת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו' (במדבר כח). רַבִּי יוֹדָאֵי אָמַר, בְּקַרְבְּנֵי שֶׁ עֶשֶׂן, וְיֵשׁ רִיחַ, וְיֵשׁ נִיחַח. עֶשֶׂן - אֵלוּ בְּעֵלֵי הַרְגוּ, שְׁנֵאֲמַר (דברים כט) פִּי אֲזִי יַעֲשֶׂן אֶף ה'. אֵלוּ נְהַגִּים מִהַעֲשֶׂן, וְעֶשֶׂן רְגוּ בַחֲטָם הוּא. רִיחַ - אֵלוּ שְׁנֵקְרָאִים תְּפוּחִים. אָמַר רַבִּי אַבְא, פְּתוּחִים - זֶהוּ שְׁכַתוּב (שיר השירים ז) וְרִיחַ אִפְךָ פְּתוּחִים.

אֵת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר. (במדבר כח) מְאִי בַבֶּקֶר. דָּא בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם. דְכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מְנַלְן דְּהֵאֵי בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם הוּא. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזַר, מִהֵכָא, (בראשית מד) הַבֶּקֶר אוֹר. בֶּקֶר אוֹר לָא כְּתִיב, אֱלֹא הַבֶּקֶר אוֹר, וְדָא אוֹר קִדְמָאָה, דְּכָרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְעַל דָּא תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר דְּאִשְׁתַּמוּדְעָא. וְלִקְבַל בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם, אַתְקָרִיב קַרְבְּנָא דָּא. קַרְבְּנֵי דִבִּין הָעַרְבִים, דָּא יִצְחָק, וְלִקְבַל עַרְב דְּיִצְחָק אַתְקָרִיב. מְנַלְן. דְכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עַרְב. וְעַרְב דְּיִצְחָק הוּא, וְהָא אוֹקִימְנָא.

אֵת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר (במדבר כח). מַהוּ בַבֶּקֶר? זֶה בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁנֵאֲמַר (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מְנַלְן לְנוּ שְׂדֵה הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם? אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזַר, מִכָּאן, שְׁנֵאֲמַר (שם מד) הַבֶּקֶר אוֹר. בֶּקֶר אוֹר לֹא כְּתוּב, אֱלֹא הַבֶּקֶר אוֹר, וְזֶה אוֹר רֵאשׁוֹן שֶׁכָּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית, וְעַל זֶה נֹאמַר תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר הַדְּיוּע. וּכְנַגֵּד בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם מְקָרִיבִים קַרְבְּנֵי זֶה. קַרְבְּנֵי שֶׁל בִּין הָעַרְבִים זֶה יִצְחָק, וּכְנַגֵּד עַרְב שֶׁל יִצְחָק נִקְרַב. מְנַלְן לְנוּ? שְׁנֵאֲמַר (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עַרְב. וְעַרְב הוּא שֶׁל יִצְחָק, וְהָרִי בְּאַרְנו.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

מִצְוָה זוֹ לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם וְלְהַקְרִיב קַרְבֵּן מוֹסֵף שֶׁבֶת. וְאַחֲרָיו לְסֹדֵר לַחֵם וּלְבֹנָה,

וְקָרְבָן מוֹסֵף בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ.
הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּכָל יוֹם צְרִיף
לְשִׁלַח דֹּרוֹן לְמִלְחָה בְיַד הַמַּלְכָּה.
אִם הִיא בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָה, צְרִיף
תּוֹסֶפֶת, כְּמוֹ מוֹסֵף בְּשַׁבַּת וּבְרֹאשׁ
חֹדֶשׁ, וּמוֹסֵף שֶׁל כָּל יָמִים טוֹבִים.

שְׁהִיָּא רִשׁוֹת הַיְחִיד שְׁלוֹ, וְהַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי הוּא בַּעֲלָה שֶׁל רִשׁוֹת
זוֹ. וַיַּעֲקֹב שֶׁתִּקְּוֶן תְּפִלַּת עַרְבִית,
הוּא מְדַרְגָּה שְׁלוֹ שֶׁל הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי. בְּגִלְל זֶה בְּאֵרוֹהוּ בַּעֲלֵי
הַמְּשָׁנָה, תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת.
שְׁאֵף עַל גַּב שְׁבָגְלוֹת, הַדּוּמָה
לְלִילָה, שְׁשׁוֹלְטִים שֵׁם סְמָאֵל
וְנִחַשׁ וְכָל הַמְּמַנִּים שֶׁל הַהֲמוֹנִים
שְׁלוֹ, וְשִׁכְיָנָה יוֹרְדַת בְּגָלוֹת עִם
יִשְׂרָאֵל - הִיא נִמְצָאָת בְּרִשׁוֹת
בַּעֲלָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה מב) אָנֹכִי
ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא
אֶתֵּן.

וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר (בראשית כח) וַיִּפְגַּע
בְּמִקְדָּשׁ. אֵינִי פְּגִיעָה אֶלֶּא פִּיּוֹס,
כְּמוֹ (רות א) אֵל תִּפְגַּעֵנִי בִּי. כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל מְפִיסֶת לוֹ שְׁלֹא יִזּוּ
מִמֶּנָּה, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא
מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם. אֵיזָה עוֹלָם? זוֹ
הַשְּׁכִינָה. תִּרְגּוּם עוֹלָם הוּא
עֲלָמָא, לְשׁוֹן נַעֲרָה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
(שמות ב) הַעֲלָמָה. וּמָה כְּתוּב בּוֹ?
(בראשית כח) וַיִּלְךְ שָׁם. הַתְּפִיס עֲמָה
לְלוֹן שֵׁם בְּגָלוֹת עִם הַשְּׁכִינָה. וְאִם
תֹּאמַר שֶׁיַּעֲקֹב פִּיס אוֹתָהּ - נְכוּן.
וּמִשׁוּם שֶׁהִיא בְּכָל לִילָה, שֶׁהוּא
הַגְּלוּת, בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָה, פִּרְשׁוּ
תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת. וּפְרוּשׁ אַחֵר,
הוּא תִּבְּנָן לְאֶכְל לְבָהֳמוֹת חֲמִרִיּוֹת
בְּקַל וְחֲמֵר. יָרְדוּ בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה
וְהַשְּׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו, וְשָׂמַח בְּדַבָּר
זֶה, וְקִשְׂרוּ אוֹתָהּ בְּכַמָּה קִשְׂרִים
שֶׁל סוּדוֹת סְתוּמִים וְעִטְרוּ אוֹתָהּ,
וְהַעֲלוּ אוֹתָהּ אֶצֶל הַחֲבָרִים שְׁנֹשְׂאָרוֹ שָׁם.

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמָן, הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּגִלְל זֶה בְּשֹׂאֵר הַתְּפִלוֹת הוּא חוֹבָה, כְּשֹׂטֵר חוֹב שְׁעָלִיו,
לְסִמְמָן אוֹתָהּ בְּצַדִּיק חֵי הַעוֹלָמִים, שְׁבוּ כָּל הַסּוּמָן גְּאֻלָּה לְתַפְלָה אֵינּוּ נְזוּק בְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבְכַמָּה
נִסְמַכְתָּ עַל יְסוּד? בְּזוּעָה יְמִין. זֶהוּ שְׁכָתוּב (רות א) חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

מוֹסֵף שַׁבַּת. וְאַבְתָּרִיהָ לְהַסְדִּיר לְחֵם הַפְּנִים וּלְבוֹנָה. וְקָרְבָן
מוֹסֵף בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּכָל יוֹמָא צְרִיף
לְשִׁדְרֵי דֹרוֹנָא לְמַלְכָּא בִידָא דְמַטְרוּנִיתָא. אִי אִיהִי בְּרִשׁוֹ
בַּעֲלָה, צְרִיף תּוֹסֶפֶת, כְּגוֹן מוֹסֵף בְּשַׁבַּת וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ,
וּמוֹסֵף דְּכָל יוֹמִין טַבִּין.

דְּאִיהִי רִשׁוֹת הַיְחִיד דִּילִיָּה וְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אִיהוּ
בַּעֲלָה דְהֵאִי רִשׁוֹת. וַיַּעֲקֹב דְתִקְּוֶן צְלוֹתָא דְעַרְבִית,
אִיהוּ דְרָגָא דִּילִיָּה דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. בְּגִין דָּא אוֹקְמוּהָ
מְאָרִי מְתַנִּיתִין, תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת, דְאֵף עַל גַּב דְּבַגְלוֹתָא
דְדוּמָה לְלִילָה, דְשִׁלְטִין תִּמְן סְמָאֵל וְנִחַשׁ, וְכָל מְמַנָּן
דְאֶכְלוּסִין דִּילִיָּה, וְשִׁכְיָנָתָא נִחַתָּת בְּגָלוֹתָא עִם יִשְׂרָאֵל,
אִיהִי בְּרִשׁוֹ דְבַעֲלָה אֲשֶׁתִּפְחַת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה

מב) אָנֹכִי יְיָ הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן.

וּבְגִין דָּא (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמִקְדָּשׁ, לִית פְּגִיעָה, אֶלֶּא
פִּיּוֹסָא. כְּגוֹן (רות א) אֵל תִּפְגַּעֵנִי בִּי. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
פִּיּוֹסֶת לִיָּה, דְלֹא יִזּוּ מִיָּנָה, דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ
מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם. מְאִי עוֹלָם. דָּא (דף רמ"ב ע"ב) שְׁכִינָתָא.
תִּרְגּוּם עוֹלָם, עֲלָמָא, לִישְׁנָא דְעוֹלָמָא, כְּמָה דְאֵתֵּ אֲמַר,
הַעֲלָמָה. וּמָה כְּתִיב בִּיהָ, (בראשית כח) וַיִּלְךְ שָׁם, אֶתִּפְּיִס
עֲמָה, לְמִיכַת תִּמְן בְּגָלוֹתָא עִם שְׁכִינָתָא. וְאִי תִימָא דִּיעֲקֹב
פִּיּוֹס לָהּ, שְׁפִיר. וּבְגִין דְאִיהִי בְּכָל לִילָה, דְאִיהוּ גְלוּתָא,
בְּרִשׁוֹ בַּעֲלָה, אוֹקְמוּהָ תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת. וּפִירוּשָׁא
אַחֲרִינָא, אִיהוּ תִּבְּנָן לְמִיכַל לְבַעֲיָן חוּמְרִים בְּקַל וְחוּמְרֵי.
נִחַתוּ מְאָרִי מְתַנִּיתִין, וְאֲשֶׁתַּטְּחוּ קַמִּיהָ, וְחֲדִי בְּהֵאִי מְלָה,
וְקִשְׂרוּ לָהּ בְּכַמָּה קִשְׂרִין דְרִזִּין סְתִימִין. וְאַעֲטְרוּ לָהּ,
וּסְלִיקוּ לָהּ לְגַבֵּי חֲבָרִיָּא דְאֲשֶׁתְּאָרוֹ תִּמְן.

אָמַר רַעְיָא מְהֵימְנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּגִין דָּא בְּשֹׂאֵר
צְלוֹתִין אִיהוּ חוֹבָה, דְשֹׂטֵר חוֹב עֲלִיָּהוּ, לְסִמְמָא
לָהּ בְּצַדִּיק חֵי עֲלָמִין, דְבִיָּה כָּל הַסּוּמָן גְּאֻלָּה לְתַפְלָה,
אֵינּוּ נְזוּק בְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבְמִאִי סְמִיכַת עַל יְסוּד. בְּדְרוּעָא
יְמִינָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (רות א) חֵי יְיָ שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמָן, הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּגִלְל זֶה בְּשֹׂאֵר הַתְּפִלוֹת הוּא חוֹבָה, כְּשֹׂטֵר חוֹב שְׁעָלִיו,
לְסִמְמָן אוֹתָהּ בְּצַדִּיק חֵי הַעוֹלָמִים, שְׁבוּ כָּל הַסּוּמָן גְּאֻלָּה לְתַפְלָה אֵינּוּ נְזוּק בְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבְכַמָּה
נִסְמַכְתָּ עַל יְסוּד? בְּזוּעָה יְמִין. זֶהוּ שְׁכָתוּב (רות א) חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

בְּאֲשֶׁר מַגִּיעַ זְמַן תְּפִלַּת מִנְחָה, (אסתר ב) בְּעָרֵב הִיא בָּאָה. זְהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית ח) וּתְבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעַת עָרֵב. מִשּׁוֹם שְׁמִנְחָה שְׁלוּחָה הִיא לְאֲדוֹנֶי, (אדני צדיק להיות) בְּגִלוֹת שֶׁל עֶשׂו, (שם לב) וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ. וְעוֹד לְאֲדוֹנֵי (אדוני לאדוני), זְהוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, וְזֶה צָדִיק, מִשָּׁם יוֹסֵף הַצַּדִּיק, (דברים לג) בְּכֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ, שְׁעֵתִיד לְצֵאת מִמֶּנּוּ מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם. וּבְגִלּוֹ נֶאֱמַר (בראשית לו) וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמָתִי וְגַם נִצְבָּה וְהִנֵּה תִסְבְּיָה אֲלֵמָתִיכֶם וּתְשַׁתְּחֹוּן לְאֵלֵמָתִי. נֶאֱמַר, כָּל הַפּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכֹרֶךָ. אֲמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, רוּעָה נֶאֱמָן, בְּךָ נֶאֱמַר (שמות יג) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצֻמוֹת יוֹסֵף. מִשּׁוֹם שְׁגוּף וּבְרִית נְחֻשְׁבִים כְּאָחֵד. וּמִשּׁוֹם זֶה עָלֶיךָ נֶאֱמַר, וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמָתִי וְגַם נִצְבָּה. שְׁכַף תְּפִלָּה בְּעַמִּידָה. וְכֵן כָּל הַזּוֹקֵף - זּוֹקֵף בְּשֵׁם. וּבְצַדִּיק, כָּל הַפּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכֹרֶךָ, וְזֶהוּ וּתְשַׁתְּחֹוּן לְאֵלֵמָתִי. שְׂאֵתָה אָחוֹז בְּיָמַי וּבִשְׂמָאל, בְּגוּף וּבְרִית. וְאֶחָד כֶּף תַּעֲלֶה עֲלֵיָהֶם לְבִינָה, לְפָתַח בַּיִת חַמְשִׁים שְׁעָרִים שֶׁל חֲרוֹת לְיִשְׂרָאֵל, לְקַיִם (מִיכָה ז) כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה תְּפִלַּת שְׁחִרֵית חוֹבָה, וּתְפִלַּת עֲרֻבֵית רְשׁוֹת.

בְּעֲרֻבֵית הוּא בְּרַפַּת הַשְּׂכִיבָנוּ, שְׁשׁוֹכְכַת בֵּין זְרוּעֵי הַמֶּלֶךְ בְּגִלוֹת. כְּאֲשֶׁר יָבֵא הַבְּקָר, פֶּסַח אָחוֹז בּוֹ בְּיָמַי. אֲבָל בְּזֹרֵעַ שְׂמָאל שֶׁל יִצְחָק - חֲדָשׁ תְּשָׁרִי. (בראשית כד) וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת, מִן הַגְּלוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה תְּפִלַּת מִצַּד הַדִּין, יִעֲקֹב שֶׁכָּל אֶת יְדָיו, וְשֵׁם שׁוֹר בְּיָמַי, אֲרִיָּה בְּשְׂמָאל. וּמִשּׁוֹם זֶה (תהלים ק) נֶאֱמַר ה' לְאֲדוֹנֵי שָׁב לִימִינִי - זֶה צָדִיק, כְּנִגְדּוֹ מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְאֲמַר לוֹ שָׁב לִימִינִי, זְרוּעַ שֶׁל אַבְרָהָם, בְּגִלוֹת שֶׁל יִשְׂמַעֲאֵל, עַד אֲשִׁית אֵיבֶיךָ הָדָם לְרַגְלֶיךָ.

בְּהוֹוֵא זְמַנָּא, יִתְעַר רוּחַ יְתִירָה תּוֹסֶפֶת עַל יִשְׂרָאֵל, הָדָא

בְּד מְטִי זְמַן צְלוֹתָא דְּמִנְחָה, בְּעָרֵב הִיא בָּאָה. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ח) וּתְבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעַת עָרֵב. בְּגִין דְּמִנְחָה שְׁלוּחָה הִיא לְאֲדוֹנֵי, (אדני מיבצי ליה) בְּגִלוֹתָא דְּעֶשׂו, (שם לב) וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ. וְעוֹד לְאֲדוֹנֵי (אדוני לאדוני), דָּא אִיהוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, וְדָא צָדִיק, מִתְּמָן יוֹסֵף הַצַּדִּיק, (דברים לג) בְּכֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ. דְּעֵתִיד לְנִפְקָא מִבֵּית מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם. וּבְגִינָיָה אֲתֵמַר. (בראשית לו) וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמָתִי וְגַם נִצְבָּה וְהִנֵּה תִסְבְּיָה אֲלֵמָתִיכֶם וּתְשַׁתְּחֹוּן לְאֵלֵמָתִי. וּבְצַדִּיק, כָּל הַפּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכֹרֶךָ.

אֲמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, רַעֲיָא מְהֵימְנָא, בְּךָ אֲתֵמַר (שמות יג) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצֻמוֹת יוֹסֵף. בְּגִין דְּגוּף וּבְרִית חֻשְׁבִינָן חֵד. וּבְגִין דָּא עֲלֶיךָ אֲתֵמַר, וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמָתִי וְגַם נִצְבָּה. דְּכַף תְּפִלָּה מִעַמֵּד. וְכֵן כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם. וּבְצַדִּיק, כָּל הַפּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכֹרֶךָ, וְהִינֵנוּ וּתְשַׁתְּחֹוּן לְאֵלֵמָתִי. דְּאֵנֵת אָחִיד בִּימִינָא וּבִשְׂמָאלָא, בְּגוּף וּבְרִית. וּלְבַתֵּר תִּסְתַּלַּק עֲלֵיהוּ לְבִינָה, לְמַפְתַּח בַּיִת חַמְשִׁין תְּרַעִין דְּחִירוֹ לְיִשְׂרָאֵל. לְקַיִמָא, (מִיכָה ז) כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת, וּבְגִין דָּא צְלוֹתָא דְּשְׁחִרֵית חוֹבָה, דְּעֲרֻבֵית רְשׁוֹת.

בְּעֲרֻבֵית אִיהוּ הַשְּׂכִיבָנוּ, דְּשְׂכִיבַת בֵּין זְרוּעֵי מֶלֶךָ בְּגִלוֹתָא. כִּד יִתִּי צִפְרָא, פֶּסַח אָחִיד בֵּיה בִּימִינָא. אֲבָל בְּזֹרֵעַ שְׂמָאלָא דְּיִצְחָק, תְּשָׁרִי. (בראשית כד) וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת, מִן גְּלוֹתָא. וּבְגִין דָּלָא נִפְקִי מִסְטְרָא דְּדִינָא, יִעֲקֹב (בראשית מח) שְׁכַל אֶת יְדָיו, וְשׁוּי שׁוֹר בִּימִינָא, אֲרִיָּה בְּשְׂמָאלָא. וּבְגִין דָּא (תהלים ק) נֶאֱמַר יי לְאֲדוֹנֵי שָׁב לִימִינִי, דָּא צָדִיק, לְקַבְּלֵיה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְאֲמַר לִיה שָׁב לִימִינִי, דְּרוּעָא דְּאַבְרָהָם, בְּגִלוֹתָא דְּיִשְׂמַעֲאֵל, עַד אֲשִׁית אֵיבֶיךָ הָדָם לְרַגְלֶיךָ.

בְּהוֹוֵא זְמַנָּא, יִתְעַר רוּחַ יְתִירָה תּוֹסֶפֶת עַל יִשְׂרָאֵל, הָדָא

שְׁלָא יוֹצֵאת מִצַּד הַדִּין, יִעֲקֹב שֶׁכָּל אֶת יְדָיו, וְשֵׁם שׁוֹר בְּיָמַי, אֲרִיָּה בְּשְׂמָאל. וּמִשּׁוֹם זֶה (תהלים ק) נֶאֱמַר ה' לְאֲדוֹנֵי שָׁב לִימִינִי - זֶה צָדִיק, כְּנִגְדּוֹ מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְאֲמַר לוֹ שָׁב לִימִינִי, זְרוּעַ שֶׁל אַבְרָהָם, בְּגִלוֹת שֶׁל יִשְׂמַעֲאֵל, עַד אֲשִׁית אֵיבֶיךָ הָדָם לְרַגְלֶיךָ. בְּאוֹתוֹ זְמַן תִּתְעוֹרֵר רוּחַ יְתִירָה תּוֹסֶפֶת עַל יִשְׂרָאֵל. זְהוּ שְׁפָתוֹב (ויאל א) אֲשַׁפּוֹף אֶת רוּחִי עַל כָּל

בְּשֵׁר. וַיְהִי מְנוּחָה לְיִשְׂרָאֵל
מֵאֲמֹת הָעוֹלָם, (אסתר ט) וְנוּחַ
מֵאִיבֵיהֶם. כְּדָגְמַת הַשֶּׁבֶת,
שְׁנוּסַפַּת בְּאֲדָם נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת
וַיֵּשׁ לָהֶם בַּה נַחַת - אִם בְּנֶפֶשׁ
יִתְּרָה יֵשׁ לָהֶם נַחַת, שְׁהִיא נִקְבָּה,
כֹּל שֶׁפֶן בְּרוּחַ, שְׁהוּא זָכָר.

וְתַנְאִים וְאֲמֹרָאִים, נֶפֶשׁ יִתְּרָה
לְכָל יִשְׂרָאֵל כְּאֶחָד - אַחַת הִיא,
אֲבָל לְכָל אָדָם הוּא כְּפִי מַעֲשִׂיו.
וְלִמְדָנוּ מִקַּל וְחֹמֶר שֶׁל הַתְּשׁוּבָה,
שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל כְּאֶחָד, בְּכָל זְמַן
שְׁחֹזְרִים כֻּלָּם - מִתְקַבְּלִים. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב (דברים ד) כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
קְרָאֵנוּ אֵלָיו. שְׁשֵׁם ה' מִכְתָּר
עֲלֵיהֶם בְּכַתְרוֹ, שְׁהוּא כְּתָר עֲלִיוֹן.
וְזוֹהִי נִשְׁמָה יִתְּרָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל
בְּשֶׁבֶת וַיְמִים טוֹבִים. וּמִשׁוֹם זֶה
תִּקְנֵנוּ בְּכָל יוֹם לַחֲתָם בְּשֵׁם יְהוָה,
שְׁהוּא חוֹתָם שֶׁל כָּל הַבְּרִכוֹת שֶׁל
הַתְּפִלוֹת, וְלֹא אוֹמְרִים מוֹסֵף בְּלִי
כְּתָר. וּבְשֶׁבֶת תִּקְנֵנוּ לֹמַר בְּמוֹסֵף,
כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ.

אֲבָר לְכָל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל, כִּי
יִרְדֶּת לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה כְּפִי מְדַרְגָּתוֹ.
אִם הוּא חֲסִיד - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה מִמֵּדַת חֲסִד כְּפִי מְדַרְגָּתוֹ;
אִם הוּא גְבוּר, יִרָא חֲטָא - נוֹתְנִים
לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמֵּדַת הַגְּבוּרָה;
וְאִם הוּא אִישׁ תָּם - נוֹתְנִים לוֹ
נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִמֵּדַת אֱמֶת. וְנֶפֶשׁ
יִתְּרָה זוֹ מְלָכוּת, שְׁהִיא כְּלוּלָה
מֵעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וְכִפִּי מֵדָה שֶׁל בֶּן
אָדָם. אִם נִשְׂיָא יִשְׂרָאֵל, אוֹ חֲכָם,
אוֹ מְבִין בְּחֻכְמָה, אוֹ בַתּוֹרָה,
שְׁנֹאֲמַר בוֹ (משלי א) לְהִבִּין מִשָּׁל
וּמְלִיצָה, אוֹ בְּנִבְיָאִים, אוֹ
בְּכַתּוּבִים - כִּי נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה שְׁנִקְרֵאת כְּתָר מְלָכוּת.

וְאִם חֲכָם, כְּמוֹ שְׁבַאֲרָנוּ, הַמְּחַפְּסִים
לְכָל אָדָם, שְׁנֹאֲמַר (תהלים קד) כֻּלָּם
בְּחֻכְמָה עֲשִׂית - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה מִשָּׁם. וְאִם הוּא מְבִין דְּבַר בַּתּוֹרָה - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִבִּינָה. וְאִם הוּא

הוּא דְּכַתִּיב, (יואל ג) אֲשַׁפּוֹף אֶת רוּחִי עַל כָּל בְּשָׂר, וַיְהִי
נִיחָא לְיִשְׂרָאֵל מֵאוּמִין דְּעַלְמָא, (אסתר ט) וְנוּחַ מֵאִיבֵיהֶם.
כְּגוֹוְנָא דְשֶׁבֶת, דְּאֲתוּסָף בְּבַר נֶשׁ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת, וְאִית
לוֹן בַּה נִיחָא, אִי בְּנֶפֶשׁ יִתְּרָה אִית לוֹן נִיחָא, דְּאִיתִי
נוֹקְבָא, כֹּל שֶׁפֶן בְּרוּחָא דְּאִיתוּ דְּכוּרָא.

וְתַנְאִים וְאֲמֹרָאִים, נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת לְכָל יִשְׂרָאֵל
כְּאֶחָד, חַד אִיתִי. אֲבָל לְכָל בַּר נֶשׁ, אִיתוּ כְּפּוּם
עוֹבְדוּי. וְאֵלִיפְנָא מִקַּל וְחֹמֶר דְּתִיּוּבְתָא, דְּכָל יִשְׂרָאֵל
כְּאֶחָד, בְּכָל זְמַנָּא דְּחֹזְרִין בְּלָהוּ, מִתְקַבְּלִי. הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, (דברים ד) כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו, דְּשֵׁם יי
מוֹכְתָר עֲלֵיהוּ בְּכַתְרֵיהּ, דְּאִיתוּ כְּתָר עֲלִיוֹן. וְהִיא אִיתוּ
נִשְׁמָה יִתְּרָה דְּכָל יִשְׂרָאֵל, בְּשֶׁבֶת וַיְמִין טוֹבִין. וּבְגִין דָּא
תִּקְנֵנוּ בְּכָל יוֹמִין, לְמַחְתָּם בְּשֵׁם יְהוָה, דְּאִיתוּ חוֹתָם דְּכָל
בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתֵין, וְלֹא אֲמַרִין מוֹסֵף בְּלֹא כְּתָר. וּבְשֶׁבֶת,
תִּקְנֵנוּ לְמִימַר בְּמוֹסֵף, כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ.

אֲבָל לְכָל חַד מֵיִשְׂרָאֵל, הִכִּי נַחִית לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה, כְּפּוּם
דְּרִגָּא דִּילֵיהּ. אִי הוּא חֲסִיד, יְהִבִּין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה
מִמֵּדַת חֲסִד, כְּפּוּם דְּרִגָּא דִּילֵיהּ. אִי אִיתוּ גְבוּר, יִרָא
חֲטָא, יְהִבִּין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה, מִמֵּדַת גְּבוּרָה. וְאִי אִיתוּ
אִישׁ תָּם, יְהִבִּין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה, מִמֵּדַת אֱמֶת. וְנֶפֶשׁ
יִתְּרָה דָּא מְלָכוּת, דְּאִיתִי כְּלִילָא מֵעֵשֶׂר סְפִירוֹאן, וְכְפּוּם
מֵדָה דְּבַר נֶשׁ. אִם נִשְׂיָא יִשְׂרָאֵל, אוֹ חֲכָם, אוֹ מְבִין
בְּחֻכְמָה, אוֹ בַתּוֹרָה, דְּאֲתַמַּר בִּיה, (משלי א) לְהִבִּין מִשָּׁל
וּמְלִיצָה. אוֹ בְּנִבְיָאִים, אוֹ בְּכַתּוּבִים. הִכִּי יְהִבִּין לִיה נֶפֶשׁ
יִתְּרָה, דְּאֲתַקְרִיאת כְּתָר מְלָכוּת.

וְאִי חֲכָם, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא הַמְּחַפְּסִים לְכָל אָדָם, דְּאֲתַמַּר
(תהלים קד) כֻּלָּם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית, יְהִבִּין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה
מִתְּפָן. וְאִם הוּא מְבִין דְּבַר מֵתוּף דְּבַר בְּאוּרִיטָא, יְהִבִּין
לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִבִּינָה. וְאִם הוּא חֲכָם בְּנִבְיָאִים
וּבְכַתּוּבִים, יְהִבִּין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִנְּצַח הוֹד. וְאִי אִיתוּ

יִתְּרָה מִשָּׁם. וְאִם הוּא מְבִין דְּבַר מֵתוּף דְּבַר בַּתּוֹרָה - נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִבִּינָה. וְאִם הוּא

חכם בנביאים ובכתובים -
נותנים לו נפש יתרה מצד זהוד.
ואם הוא צדיק גמור ששומר את
ברית, אות שבת, אות ימים
טובים, אות תפלין - נותנים לו
נפש יתרה מצדיק. ובכל מקום,
נפש יתרה ממלכות.

ואם הוא אדם מפל מדות אלו -
נותנים לו פתור בשם יהוה, פיהוה
אלהינו בכל קראנו אליו. אין
קדוש פיהוה. מעולם הזכר,
שהוא תפארת, מלך מכתר בכתר
עליון, שבה ימלך בשכינה,
שהיא נפש יתרה. וכתר נשמה
יתרה, יהו"ה, רוח, שנאמר (ויאל
א) אשפוך את רוחי על כל בשר,
והוא כלול עשר ספירות ממעלה
למטה, פדגמת זה: ' חכמה. ה'
בינה. ו' כולל שש ספירות מחסד
עד יסוד. ה' מלכות. כ' מן פיהוה
אלהינו, פתור על ראשו. וזוהי
נשמה שנוספת ביום השבת.

ומשום שעלת העלות מפלא
ומכסה בכתר זה, ומתפשט בשם
יהוה בשבתות וימים טובים, אין
שלטון לסמאל ולנחש ולכל
הממנים שלו, ואין לו שלטון
לגיהנם, נקבה רעה של סמאל,
ולא למחנות שלו. כלם נסתרים
מלפני מחנה המלך, כמו
שיסתתרו אמות עובדי כוכבים
ומזלות של העולם פאשר יתגלה
המשיח. זהו שכתוב (ישעיהו) ובאו
במערות צרים (שם ז) ובנקיקי
הסלעים.

קמו תנאים ואמוראים ואמרו,
רועה נאמן, אתה הוא ששקול
לכל ישראל, ממלא מפל מדות
טובות, ודאי כך שורה זה שנאמר
בו (שמואל א-ב) אין קדוש פיהוה
אלהינו. אתה פתור על כל אחד
ואחד מישראל, כי אין בלתך בן
אדם שיהיה פתור עליך, לא נשיא, ולא חכם, ולא מבין, ולא גבור, ולא תם, ולא

צדיק גמור דנטר אות ברית, אות שבת, אות יומין טבין,
אות תפלין, יהבין ליה נפש יתרה מצדיק, ובכל אתר,
נפש יתרה ממלכות.

ואי איהו בר נש מפל מדות אלין, יהבין ליה פתור בשם
יהוה, פיהוה (דף רמ"ג ע"א) אלהינו בכל קראנו אליו.

אין קדוש פיהוה. מעלמא דדכורא, דאיהו תפארת, מלך
מכתר בכתר עלאה, דבה ימלוך בשכינתיה, דאיהו נפש
יתרה. וכתר נשמה יתרה, יהו"ה, רוח, דאתמר (ויאל א)
אשפוך את רוחי על כל בשר, ואיהו כליל ' ספיראן
מעילא לתתא, פגוונא דא: ' חכמה. ה' בינה. ו' כליל
שית ספיראן, מחסד עד יסוד. ה' מלכות. כ' מן פיהוה
אלהינו, פתור על רישיה. והאי איהו נשמה דאתוספא
ביום שבת.

ובגין דעלת העלות, מופלא ומכסה בהאי כתר, ואתפשט
בשם יהוה בשבתות וימים טובים, לית שולטנותא
לסמאל ולנחש ולכל ממנן דיליה, ולית ליה שלטנותא
לגיהנם, נוקבא בישא דסמאל, ולא למשריין דיליה,
בלהו מתטמרין מן קדם משרייתא דמלכא, פגוונא
דיתטמרן אומין עובדי כוכבים ומזלות דעלמא, כד יתגלי
משיחא, הדא הוא דכתיב, (ישעיהו ב) ובאו במערות צרים
(ישעיהו ז) ובנקיקי הסלעים.

קמו תנאים ואמוראים, ואמרו, רעיא מהימנא, אנת הוא
שקיל לכל ישראל, ממולא מפל מדות טבין, ודאי
כך שרייא, ההוא דאתמר ביה, (שמואל א ב) אין קדוש
פיהוה אלהינו. אנת פתור על כל חד וחד מישראל, פי
אין בלתך בר נש, דיהא כתר עליך, לא נשיא, ולא חכם,
ולא מבין, ולא חסיד, ולא גבור, ולא תם, ולא נביא,
ולא צדיק, ולא מלך. אנת הוא בדיוקנא דקודשא ברין
הוא, ברא בדיוקנא דאבוהי, פגוונא דישראל, דאתמר
בהון, (דברים יד) בנים אתם ליה אלהיכם. אשלים פקודין

אדם שיהיה פתור עליך, לא נשיא, ולא חכם, ולא מבין, ולא חסיד, ולא גבור, ולא תם, ולא

נביא, ולא צדיק, ולא מלך. אתה הוא בדמותו של הקדוש ברוך הוא, בן בדמות אביו, כמו ישראל שנאמר בהם (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. השלם מצוות של אדונך, שאין מצוות מאלו שלך שלא יתעטר בו הקדוש ברוך הוא ושכינתו מעלה ומטה בכתר עליון בכל מדה ומדה.

פתח ואמר, תנאים ואמוראים, שפאשר היה קורא לכלם, לרבי שמעון בכלל עמהם בכל זמן, אמר להם, אני משבח לכם כפי נדיבות שלכם, שאתם בני נדיבים אברהם יצחק ויעקב. אין מי שיכול לשבח לכם אלא אדון העולם, שאפלו התורה פלה עד אין סוף בכם היא תלויה, כמו מה שנאמר בתורה, (איוב יא) ארצה מארץ מדה ורחבה מני ים. כף השבח שלכם. אבל יתקיים בכם מה שהתקיים בי, ששמחתי בכבודו של אהרן אחי, כמו שבארוהו, הלב ששמח בגדלת אחי, ילבש אורים ותמים.

ותנאים ואמוראים, כל מוספים של שבתות וימים טובים, כל מוסף שאומרים בו כתר - מפאן נודעים. וכל תפלות של ישראל, ריחן פריח של (שיר השירים א) מור ולבונה וכל אבקת רוכל, בשאר ימים. אבל בשבתות וימים טובים חשוב עליו מיני בשמים. משום שבמים טובים עולים מכל אבקת רוכל, שנאמר בו (בראשית לב) ויאבק איש עמו. שתפלה שהיא פגומה, נאבק עמה סמאל, להלחם עמה באותו פגם של עברה שבאותו אבק, שזה וזה עולה עד השמים.

אבק של יעקב, ללמד זכות על התפלה בכמה מחנות של חובות (זכיות) שהם (תולות) קבוצות ומחנות, שמתאספים עמו ללמד זכות עליה. והאבק במדרגה של סמאל עולה בכמה מחנות

דמארץ, דלית פקודין מאלין דילך, דלא יתעטר ביה קדשא בריה הוא ושכינתיה עילא ותתא, בכתר עלאה, בכל מדה ומדה.

פתח ואמר, תנאין ואמוראין, דכד הנה קרי לבלהו, לרבי שמעון בכלל עמהון בכל זמנא, אמור לון, אנא משבחנא לכו, כפום נדיבות דלכון, דאתון בני נדיבים אברהם יצחק ויעקב. לית מאן דיכיל לשבחא לכון, אלא מרי עלמא, דאפילו אורייתא כלה עד אין סוף, בכו היא תליא. פגוונא דאתמר באורייתא, (איוב יא) ארפה מארץ מדה ורחבה מני ים, הכי שבח דילכו. אבל יתקיים בכו, מה דאתקיים בי, דחדינא ביקרא דאהרן אחי, פמה דאוקמוה, הלב ששמח בגדלת אחיו, ילבש אורים ותמים.

ותנאין ואמוראין, כל מוספין דשבתות וימים טובים, כל מוסף דאמרין ביה כתר, מהכא אשתמודעין. וכל צלותין דישראל, ריחא דלהון, פריחא (שיר השירים א) דמור ולבונה וכל אבקת רוכל, בשאר יומין. אבל בשבתות וימים טובים, חשיב עליה מפל מיני בשמים.

בגין דביומין טבין, סלקין מפל אבקת רוכל, דאתמר ביה, (בראשית לב) ויאבק איש עמו. דצלותא דאיהי פגימה, אתאבק עמה סמאל, לאגחא עמה בהוא פגימו דעבירה, בהוא אבק דדא ודא סליק עד שמאי.

אבק דיעקב, לאולפא זכותא על צלותא, בכמה משריין דחובין (ר"א דכוז) דאינון (ס"א תלוי) תבילין ומשריין, דמתפנשין עמיה, לאולפא זכו עליה. ואבק דרגא דסמאל, סליק בכמה משריין דחובין, לאולפא חובין עליה, ודא צלותא דערבית, דאקרי סלם דיעקב, דכה (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. אלין דסלקין

אבק של יעקב, ללמד זכות על התפלה בכמה מחנות של חובות (זכיות) שהם (תולות) קבוצות ומחנות, שמתאספים עמו ללמד זכות עליה. והאבק במדרגה של סמאל עולה בכמה מחנות

חובין, ונחתי זכוון תחותיהו, ואלין סלקין זכוון, ונחתיין חובין תחותיהו. ומשפילין לון בכמה קרבין.

דאינון מארי תריסין, במלחמתה של תורה, עד דישתמע קרבא לטורין רברבין, דאינון אברהם יצחק ויעקב, הדיא הוא דכתיב, (מיכה ו) שמעו הרים את ריב יי. ריב דצלותא. ריב דאורייתא. והאי קרבא דצלותא דערבית, עד עלות השחר. דרבן גמליאל אוקמה, עד עלות השחר. דתפלת ערבית זמנה כל הלילה, אלא דחכמים עבדו גדר עד חצות.

ובגין דא ויאבק איש עמו עד עלות השחר, מאן שחר. צלותא דערבית. דשיעורה עד בקר דאברהם, דאיהי ארבע שעות (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. בריש שעתי קדמאה, בסוף השחר, (דאיהו) נצח יעקב, דתמן (תהלים כב) למנצח על אילת השחר, לנטלא נוקמא מסמאל, דנגע בירף שמאלא דיעקב, דאיהו הוד, דביה אתמר (איכה א) נתנני שממה כל היום דנה, הוד, מסטרא דהוד, אלה חמישאה, אשתארת בי מקדשא תרבה ויבשה.

אמר רבי שמעון, דא הוד דילך רעיא מהימנא, דביה אנת חרב, מנבואה דילך משמאלא, ובגין דאנת (ישעיה סג) מולך לימין משה, דאיהו נצח, רישא דשחרין, (משלי ה) אילת אהבים, פתח דוד למנצח על אילת השחר, דביה ייתי מארי נצחן קרבייא. ובגין דנצח והוד תרין שחרין, אוקמוה במתניתין מאימתי קורין את שמע בשחרין, ולא אמר בשחר. אלא בשחרין תרין.

ותרין משיחין יתערון לגבייהו, משיח בן דוד, לקבל נצח, ואתקשר בבקר דאברהם, הדיא הוא דכתיב, (תהלים טז) נעמות בימינך נצח. הוד בגבורה,

של חובות ללמד חובות עליה, וזו תפלת ערבית שנקראת סלם יעקב, שבה (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. אלו שמעלים חובות ומורידים זכיות תחתיהם, ואלו מעלים זכיות, וירידים חובות תחתיהן, ומשפילים להם בכמה קרבנות. שהם בעלי מגנים במלחמתה של תורה, עד שנשמעת המלחמה להרים הגבוהים, שהם אברהם יצחק ויעקב. זהו שכתוב (מיכה ו) שמעו הרים את ריב ה'. ריב התפלה, וריב התורה. וזה הקרב של תפלת ערבית שנמשך עד עלות השחר. שרבן גמליאל העמיד אותה עד עלות השחר, שתפלת ערבית זמנה כל הלילה, אלא שחכמים עשו גדר עד חצות.

ומשום זה נאמר ויאבק איש עמו עד עלות השחר. מהו השחר? תפלת ערבית, ששעורה עד בקר של אברהם, שהוא ארבע שעות. (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. בתחלת שעה ראשונה בסוף השחר, (שהוא) נצח יעקב, ששם (תהלים כב) למנצח על אילת השחר, לקחת נקמה מסמאל, שנגע בירף שמאל של יעקב, שהוא הוד, שבו נאמר (איכה א) נתנני שממה כל היום דנה, הוד, מצד ההוד, אלה חמשי, נשאר בית המקדש חרב ויבש.

אמר רבי שמעון, זה הוד שלך, רועה נאמן, שבו אפה חרב מנבואתך משמאל, ומשום שאתה (ישעיה סג) מולך לימין משה, שהוא נצח, ראש של השחר, ונאמר (משלי ה) אילת אהבים, לכן פתח דוד ונאמר למנצח על אילת השחר, שבו נבא בעל נוצח הקרב. ומשום שנצח והוד הם שני מיני שחר, בארו במשנה מאימתי קורין את שמע בשחרין, ולא אמר בשחר, אלא בשחרין - לשון רבים, שנים.

ושני משיחים יתעררו לגביהם - משיח בן דוד כנגד הנצח, ונקשר בבקר של אברהם, זהו שכתוב (תהלים טז) נעמות בימינך נצח. הוד קשור בגבורה, שבו משיח בן אפרים אחיו. אפה

בְּאִמְצַע, שְׁמַדְרָגָה שֶׁלָּךְ תִּפְאָרֶת,
שְׁנִקְשֹׁר בְּךָ הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי.
וְיִסּוּד חַי הָעוֹלָמִים בַּמְדְּרָגָה
שֶׁלָּךְ. וְחֻכְמָה בְּיָמִין, כַּנֶּאֱמָר
הַרוּצָה לְהַחֲפִים - יְדָרִים. וּבִינָה
לְשִׁמְאֵל, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר -
יִצְפִּין.

הִיא הַקִּשְׁתֵּי אֶצְלָה, וְזוֹהוּ לְבוּשׁ
הַשְּׂכִינָה, לְבוּשׁ הַצְּדִיק, שְׁנִקְרָא
בְּרִית הַקִּשְׁתֵּי. וְהִיא אוֹת שֶׁבֶת,
וְאוֹת יוֹם טוֹב, וְאוֹת תְּפִלִּין, וְאוֹת
בְּרִית מִלָּה. וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, מִי שְׂאִינוּ רְשׁוּם בְּאוֹת זוֹ,
לֹא יִכַּסּ בַּמְרָאָה זוֹ בְּחֶדֶר זֶה.
וְזוֹהוּ מִטָּה, שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי
מִטָּה בּוֹ כִּלְפֵי חֶסֶד לְצַדִּיקִים
גְּמוּרִים לְתַת לָהֶם זְכוּיֹת בְּשִׁמּוֹנָה
עֲשָׂרָה בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה. וּמִטָּה
כִּלְפֵי חוֹכְהָ לְרַשְׁעִים, לְדוֹן אוֹתָם
בַּגְּבוּרָה לְדִין כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם.
וּבַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי מְאָרִיךְ עַל
הַבֵּינוּנִים. וְזוֹהִי אוֹת ש'.

שְׂרֵשָׁה גּוּנֵי הַקִּשְׁתֵּי - אוֹת בְּרִית
הַקִּשְׁתֵּי, בַּת יְחִידָה, שֶׁבֶת הַמְּלָכָה.
וְיֵשׁ לָהּ שֵׁשׁ מְדְרָגוֹת תַּחַת
שֶׁלְטוֹנָה, שֶׁהֵם שֵׁשׁ יָמֵי
הַמַּעֲשָׂה שְׁכּוֹלִים בַּמַּטְטְרוֹן,
וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמָר, (שְׁמוֹת כג) שֵׁשׁ
יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשִׂיךָ. אָבֵל בַּת
יְחִידָה הִיא שֶׁבֶת לַה', הַעוֹשֶׂה בָּהּ
מְלָאכָה יוֹמָת.

יְהוָה נִקְרָא בְּצִרוּף אוֹת ה'
אֲחֻרּוֹנָה, וּמִצַּד זֶה יֵה"ו לְיָמִין,
שֶׁהִיא ה' שְׁלֵמוֹת שְׁלוֹ. וְכַךְ לְכָל
צַד מַשְׁשֶׁה צְדִדִים: יְהוּ, הוּי, וִיָּה,
יִוָּה, הִיוּ, וְהִי. שֶׁהֵם שְׁמוֹנֵה עֲשָׂרָה
אוֹתִיּוֹת שְׁכּוֹלּוֹת בְּצַדִּיק חַי
הָעוֹלָמִים. וְהִיא רְבִיעִית הַהִין
בְּכָל צַד.

וְהִיא אוֹת ה"א, מִצַּד שֵׁל שֶׁם הַמַּפְרָשׁ, יו"ד ה"א וְא"ו. יו"ד בְּחֶסֶד, ה"א בַּגְּבוּרָה, וְא"ו בַּתְּפָאֶרֶת.
כְּשֶׁשׁוֹלֵט הַט"ל הַזֶּה, אֶסְרוּ חֻכְמִים אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חֶסֶד אַחַת. וְאֶתְקַרְיָאוּ אֲבוֹת מְלָאכּוֹת, עַל שֵׁם דְּאִינוּן לְקַבֵּל
אֲבָהֶן, דְּשָׁלִיט עֲלֵיהֶו ט"ל, דְּאִיהוּ אַרְבָּעִים חֶסֶד אַחַת.

דְּבִיָּה מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם אַחִיד. אַנְתָּ בְּאִמְצְעִיתָא, דְּדְרָגָא
דִּילָךְ תִּפְאָרֶת, דְּאֶתְקַשֵּׁר בְּךָ עֲמוּדָא דְּאִמְצְעִיתָא. וְיִסּוּד
חַי עֲלָמִין בְּדְרָגָא דִּילָךְ. וְחֻכְמָה בְּיָמִין, הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים. וּבִינָה לְשִׁמְאֵל, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין.

אִיהוּ הַקִּשְׁתֵּי גְבַהּ, וְהִיא אִיהוּ לְבוּשָׁא דְשְׂכִינְתָא. לְבוּשָׁא
דְּצַדִּיק, דְּאֶתְקַרֵּי בְּרִית הַקִּשְׁתֵּי. וְאִיהוּ אוֹת שֶׁבֶת,
וְאוֹת יוֹם טוֹב, וְאוֹת תְּפִלִּין, וְאוֹת בְּרִית מִלָּה. וְאָמַר
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מָאן דְּלָאוּ אִיהוּ רְשִׁים בְּהִיא אוֹת, לֹא
יִיעוּל בַּמְרָאָה דָּא, בְּחֶדֶר דָּא. וְהִיא אִיהוּ מִטָּה, דְּעֲמוּדָא
דְּאִמְצְעִיתָא מִטָּה בִּיהַּ כִּלְפֵי חֶסֶד לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים,
לְמִיָּהֵב לוֹן זְכוּוֹן, בְּשִׁמּוֹנָה עֲשָׂר בְּרַכָּאן דְּעֲלוֹתָא. וּמִטָּה
כִּלְפֵי חוֹכְהָ לְרַשְׁעִיָּיא, לְמִידֵן לוֹן בַּגְּבוּרָה לְדִינָא, כְּפּוּם
עוֹבְדֵיהוֹן. וּבַעֲמוּדָא דְּאִמְצְעִיתָא מְאָרִיךְ עַל בֵּינוּנִים.
וְהִיא אִיהוּ ש'.

תַּלְתֵּי גּוּנוּנֵי דְקִשְׁתֵּי, אוֹת בְּרִית הַקִּשְׁתֵּי, בַּת יְחִידָה, שֶׁבֶת
מְלָכָתָא. וְאִית לָהּ שֵׁשׁ דְּרָגִין, תַּחּוֹת שׁוֹלְטָנוּתָא,
דְּאִינוּן שֵׁשׁ יָמֵי הַמַּעֲשָׂה, דְּכִלְיִלָן בַּמַּטְטְרוֹן. דְּעֲלֵיהֶו
אֶתְמַר, (שְׁמוֹת כג) שֵׁשׁ יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשִׂיךָ. אָבֵל בַּת
יְחִידָה, שֶׁבֶת לַיהוָה, הַעוֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה יוֹמָת.

יְהוָה אֶתְקַרֵּי בְּאוֹת ה'. וּמַסְטֵרָא דָּא, יֵה"ו לְיָמִינָא. דְּאִיהוּ
ה' שְׁלִימוֹ דִּילֵיהּ. וְהָכִי לְכָל סְטֵרָא בְּשִׁית סְטֵרִין,
יְהוּ, הוּי, וִיָּה, יוָּה, הִיוּ, וְהִי. אִינוּן שְׁמוֹנֵה עֲשָׂר אֲתוּוֹן,
דְּכִלְיִלָן בְּצַדִּיק חַי עֲלָמִין. וְאִיהִי רְבִיעִית הַהִין בְּכָל סְטֵרָא.
וְאִיהִי ה"א, מַסְטֵרָא דְשִׁמְאָ מַפְרָשׁ, יו"ד ה"א וְא"ו.
יו"ד בְּחֶסֶד, ה"א בַּגְּבוּרָה, וְא"ו בַּתְּפָאֶרֶת. כַּד
שְׁלֵטָא הִיא ט"ל, אֶסְרוּ חֻכְמִים אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חֶסֶד
אַחַת. וְאֶתְקַרְיָאוּ אֲבוֹת מְלָאכּוֹת, עַל שֵׁם דְּאִינוּן לְקַבֵּל
אֲבָהֶן, דְּשָׁלִיט עֲלֵיהֶו ט"ל, דְּאִיהוּ אַרְבָּעִים חֶסֶד אַחַת.

וּבְאֵלֶּיךָ אֲרַבְעִים מְלֶאכֶת חֹסֶר, לָקַח עֲשָׂרָה מְלֶקֶת חֹסֶר לְאָדָם. וְעֲשָׂרָה לְחַוָּה. וְעֲשָׂרָה לְנָחֵשׁ. וְתִשְׁעָה לְאַרְעָא. וּבְגִינֵי דַט"ל שְׁלֵטָא בְשַׁבַּת דְּאִיהוּ ה', אֵינֵן לֹקִינֵן בְּשַׁבַּת. וְהָיִי ט"ל לְאוֹ אִיהוּ כַט"ל דְּחֹל, מִסְטָרָא דְעֶבֶד מְטָרֹן. וְאַרְבְּעִים מְלֶאכֶת חֹסֶר אַחַת, הֵם הַזֹּרֵעַ וְהַחֹרֵשׁ וְכוּ'.

סָבָא סָבָא, שְׂכִינְתָא אַתְקְרִי אַר"ץ דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. קְדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה טו) וְהָאָרֶץ הָדָם רָגְלִי. מִסְטָרָא דְחֹסֶד אַתְקְרִיאת מִים. וּמִסְטָרָא דְגְבוּרָה אַתְקְרִיאת אֵשׁ. וּמִסְטָרָא דְעֶמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אֲוִיר. וְאִיהִי אַרְץ, קַרְקַע לְכֻלָּהּ.

וּבְגִינֵי דְנִשְׁמַתָּא יִתְרָה אַתְפְּשָׁטָא בְשְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי שַׁבַּת מְלֶבְתָּא, דְּאַתְמַר בָּהּ (תהלים קג) וּמְלֶכְוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, מִשָּׁם אִיהִי מְלֶכְוֹת, דְּשִׁלְטָנוּתָהּ עַל אַרְעָא, וְעַל אֵילָנִין וְזָרְעִין. (וטורין ואבנין) וּבְגִינֵי דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְּהִיא נִשְׁמַתָּא יִתְרָה דְּבְשַׁבַּת, בָּהּ תּוֹלְדִין דִּילָהּ, אִית גַּיְיחָא לְאַרְעָא, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא.

וּבְגִינֵי דְשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה אַתְפְּשָׁטָת בְּאַרְעָא, דְּאַתְמַר בָּהּ (במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל, אֲסוּר לְחַרוֹשׁ בְּשַׁבַּת חֲרִישָׁה בְּשׂוֹר. דְּאַתְמַר (תהלים קכט) עַל גְּבֵי חֲרָשׁוֹ חֲרָשִׁים. וְשְׂכִינְתָּא תַתָּאָה אִיהִי פָּרָה אֲדָמָה מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. תְּמִימָה, מִסְטָרָא דְחֹסֶד, דְּאִיהוּ דְרָגָא דְאַבְרָהָם, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית יז) הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה תְּמִים. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם, מִסְטָרָא דְעֶמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה דְאִיהִי חִירוֹ דְכֻלָּא, בְּאַתְר דְּאִיהִי שְׁלֵטָא (במדבר א) וְהָזֵר הִקְרַב יוֹמָת, לִית רִשׁוֹ לְסְטָרָא אַתְרָא לְשִׁלְטָאָה, לֹא שְׁטָן, וְלֹא מְשַׁחִית, וְלֹא מְלֶאךְ הַמּוֹת, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְגֵיחָנָם.

וּבְגִינֵי דָא, בְּיוֹמֵי דְחֹל, אַמְרִין יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח) וְהוּא הַעֲלִינָה שְׁהִיא חֲרוֹת הַכַּל, בְּמָקוֹם שְׁהִיא שׁוֹלְטָת, (במדבר א) וְהָזֵר הִקְרַב יוֹמָת, אֵין רִשׁוֹת לְצַד הָאֲחֵר לְשִׁלְטָא, לֹא שְׁטָן, וְלֹא מְשַׁחִית, וְלֹא מְלֶאךְ הַמּוֹת, שְׁהֵם מְצַד הַגֵּיחָנָם. וּמִשָּׁם זֶה בִּימֵי הַחַל אֲוִמְרִים יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח) וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב

וּבְאֵלֶּיךָ אֲרַבְעִים מְלֶאכֶת חֹסֶר אַחַת, הִכָּה עֲשָׂר מְלֶקֶת לְאָדָם, וְעֲשָׂר לְחַוָּה, וְעֲשָׂר לְנָחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאַרְץ. וּמִשָּׁם שְׁט"ל שׁוֹלְטָא בְּשַׁבַּת, שְׁהִיא אוֹת ה', לְכֹן אֵין לֹקִינֵן בְּשַׁבַּת. וְזֶה הַט"ל אֵינוֹ כְּמוֹ הַט"ל שֶׁל יוֹם חַל, מְצַד שֶׁל עֶבֶד מְטָרֹן, שְׁהֵן אֲרַבְעִים מְלֶאכֶת חֹסֶר אַחַת: הַזֹּרֵעַ וְהַחֹרֵשׁ וְכוּ'.

זְקוֹן וְזָקוֹן, הַשְׂכִּינָה נִקְרֵאת אַרְץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכֵנְתוֹב (ישעיה טו) וְהָאָרֶץ הָדָם רָגְלִי. מְצַד הַחֹסֶד נִקְרֵאת מִים, וּמְצַד הַגְּבוּרָה נִקְרֵאת אֵשׁ, וּמְצַד הָעֶמּוּד הָאַמְצְעִי - אֲוִיר. וְהִיא אַרְץ, קַרְקַע לְכֻלָּם.

וּמִשָּׁם שְׂנִשְׁמָה יִתְרָה מְתַפְּשָׁת בְּשְׂכִינָה, שְׁהִיא שַׁבַּת הַמְּלָכָה, שְׂנִשְׁמָר בָּהּ (תהלים קג) וּמְלֶכְוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה - מִשָּׁם הִיא נִעֲשִׂית מְלֶכְוֹת, שְׁשִׁלְטָתָהּ עַל הָאָרֶץ וְעַל אֵילָנוֹת וְזָרְעִים (והרים ואבנים). וּמִשָּׁם שְׂאֵילֵן הַחַיִּים, שְׁהִיא נִשְׁמָה יִתְרָה בְּשַׁבַּת, בָּהּ תּוֹלְדוֹת שְׁלָה - יֵשׁ בָּהּ מְנוּחָה לְאַרְץ, שְׁהִיא הַשְׂכִּינָה.

וּמִשָּׁם שְׁהַשְׂכִּינָה הַעֲלִינָה הַתְּפִשָׁה בְּאַרְץ, שְׂנִשְׁמָר עָלֶיהָ (במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל, לְכֹן אֲסוּר לְחַרוֹשׁ בְּשַׁבַּת. וְחֲרִישָׁה בְּשׂוֹר, שְׂנִשְׁמָר (תהלים קכט) עַל גְּבֵי חֲרָשׁוֹ חֲרָשִׁים. וְהַשְׂכִּינָה הַתַּתְּוֹנָה הִיא פָּרָה אֲדָמָה מְצַד הַגְּבוּרָה. תְּמִימָה - מְצַד הַחֹסֶד, שְׁהִיא מְדַרְגָּה שֶׁל אַבְרָהָם, שְׂנִשְׁמָר בּוֹ (בראשית יז) הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה תְּמִים. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם - מְצַד הָעֶמּוּד הָאַמְצְעִי. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל - מְצַד הַשְׂכִּינָה

אפו וגו'. משום שבימי החל השכינה התחנתנה מתלבשת באלו הקלפות של מיתה ודין. ובשבת מתפשט מהם, בגלל שעץ החיים שהוא בן י"ה, יה"ו, מתחבר באות ה"א. בזמן ההוא מנוחה נמצאת לאות ה"א, וכל מה שהוא מתחיתה, ולא צריך לומר בה והוא רחום. ומי אלו (שתחיתה)? תחת י' ישראל. וכל מקום שישאל נמצאים, שמירה נמצאת ומנוחה.

ומשום זה אסור לחרש בארץ ולעשות בה גמות, שנעשה באלו עשה פגם בארץ הקדושה, שהיא שכינה. ואסור להשתמש בפלים של הארץ בשבת, ואפלו לטלטל אבן ולא דבר, אלא פלי סתם, שיהיה מנוחה להם בזכות השכינה שנקראת אבן, שכתוב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה - בתפלה, עמידה היא לישראל, שבגללה יש להם קיום בעולם, ועליה נאמר (שם מט) משם רעה אבן ישראל. (זכריה א) על אבן אחת שבעה עינים. (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

ומשום זה נאמר, (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. צריך לשמר אותה בדירתם, שלא יצאו מרשות היחיד לרשות הרבים. וזהו שבארזוהו בעלי המשנה, יציאות השבת שמים שהן ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה גם כן יציאה קורא לה. ואלו הם סמאל ונחש, צריכים ישראל לשמר עליהם שלא יפנסו לדירה של השכינה, שהיא רשות היחיד. מי רשות הרבים? חללה שפחה זונה נדה גויה, רשות של סמאל ונחש, ושבעים ממנים של העמים.

ובחבור הקדמון, אריתי מורי עם בשמי - זרוע זמין בדרך שמאל. אכלתי יערי עם דבשי - יעקב ברחל. שתיתי ייני עם חלבי - זרוע שמאל בדרך זמין. זרוע זמין בדרך שמאל, הם חסד עם הוד. יעקב ברחל -

רחום וכפר עון ולא ישחית והרפה להשיב אפו וגו'. בגין דביומין דחול, שכנינתא תתאה אתלבשת באלין קליפין דמיתה דדינא. ובשבת אתפשטת מנויהו, בגין דאילנא דחיי דאיהו בן י"ה, יה"ו, אתחבר בה"א. בההוא זמנא נייחא אשתכחת לה"א, וכל מה דאיהו תחתיה, ולא צריך למימר ביה והוא רחום. ומאן אינון (ס"א תחותה). תחות י' ישראל. וכל אתר דישראל משתכחין, נטירו אשתכח ונניחא.

ובגין דא, אסור למחרש בארעא, ולמעבד בה גומות, דהוי כאילו עביד פגימו בארעא קדישא, דאיהי שכנינתא. ואסור לאשתמשא בכלים דארעא בשבת. ואפילו לטלטל אבן. ולא מידי אלא כלי בעלמא. דיהוי נייחא לון בזכו דשכנינתא דאתקריאת אבנא, דכתיב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה, בצלותא. עמידה איהי לישראל, דבגינה אית לון קיומא בעלמא. ועליה אתמר, (בראשית מט) משם רעה אבן ישראל. (זכריה ג) על אבן אחת שבעה עינים, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

ובגין דא (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. צריך לנטרא לה בדירתם, דלא יפקון מרשות היחיד לרשות הרבים. והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין, יציאות השבת שמים שהן (ד"ע"א) ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה גמי יציאה קרי לה. ואינון סמאל ונחש, צריכין ישראל לנטרא לון, דלא ייעלון לדירה דשכנינתא, דאיהי רשות היחיד. מאן רשות הרבים? חללה שפחה זונה נדה גויה, רשות דסמאל ונחש, ושבעין ממנן דעמין.

ובחבורא קדמאה, אריתי מורי עם בשמי, דרועא מינא בירכא שמאלא. אכלתי יערי עם דבשי, יעקב ברחל. שתיתי ייני עם חלבי, דרועא שמאלא בירכא מינא. דרועא מינא בירכא שמאלא, אינון חסד עם הוד. יעקב ברחל, עמודא דאמצעיתא

במלכות. דרועא שמאלא בירכא ימינא גבורה בנצח. ואמאי שני מדות דיליה הכי. אלא רזא דנימא הכא, דוד אמר הכא, (תהלים קלב) כהניף ילבשו צדק וחסידים ירננו. ואתמר התם, ולויף מיבעי ליה למימר. אמר קדשא בריה הוא לאו ארח לשנות מדותי, אלא בתר דזמינת לי, אית לי למעבד רעותה. ומתכא אוליפנא, דבעל הבית דמזמין אפילו למלפא, אית ליה למעבד רעותיה. ובגין דא אוקמוה, כל מה שאומר לך בעל הבית עשה חוץ מצא. ועם כל דא דרזא דא שפיר איהו, הא כתיב (מלאכי א) אני יי לא שנית, ובכל קרפנין לא כתיב בהון אלא ליהנה, איך יכול למהוי דישני דרגין דשמיה בקרפנא.

אלא, אריתי מורי: יוצר אור. עם בשמי: אהבת עולם. אכלתי יערי: שמע ישראל. עם דבשי: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. שתיתי ייני: והיה אם שמע, עד ויאמר. עם חלבי: מן ויאמר, עד אמת. אכלו רעים: ג' ראשונות, וג' אחרונות. שתו ושכרו דודים: שאר ברקאן דצלותא.

ובחבורא קדמאה, סתרא דקרנא, פרים וכבשים ועתודים ועזים, אינון ארבעה, פני שור. פני נשר וגו', שתי תורים או שני בני יונה, וצריך לפרשא. אריה נחית לגבי שור, דאיהו שמאלא, לאתקשרא חסד בגבורה. אדם נחית לגבי נשר. דרגא דיעקב. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, שופריה דיעקב שופריה דאדם קדמאה הוה. ומאן גרים לאסתלקא לאתקרי ישראל, דכתיב, (בראשית לב) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך, דיהוי ישראל עקר לאפרשא ביניהו. (ע"כ רעיא

מהימנא).

ועשירית האיפה, (במדבר כח) אמאי. אלא עשירית האיפה, לקבל כנסת

העמוד האמצעי במלכות. זרוע שמאל בירך ימין - גבורה בנצח. ומדוע שתי מדות שלו כף? אלא הסוד שנאמר כאן, דוד אמר כאן, (תהלים קלב) כהניף ילבשו צדק וחסידים ירננו. ונאמר שם, ולויף צריך היה לו לומר! אמר הקדוש ברוך הוא, אין דרך לשנות מדותי, אלא אחר שהזמנתי אותי, יש לי לעשות רצונך. ומכאן למדנו, שבעל הבית שמזמין אפילו למלך, יש לו לעשות רצונו. ומשום זה בארוהו, כל מה שאומר לך בעל הבית עשה, חוץ מצא. ועם כל זה שסוד זה יפה הוא, הרי כתוב (מלאכי א) אני ה' לא שנית, ובכל הקרפנות לא כתוב בהם אלא ליהנה, ואיך יכול להיות שישנה מדרגות של שמו בקרפנות?

אלא, אריתי מורי - יוצר אור. עם בשמי - אהבת עולם. אכלתי יערי - שמע ישראל. עם דבשי - ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. שתיתי ייני - והיה אם שמע, עד ויאמר. עם חלבי - מן ויאמר עד אמת. אכלו רעים - ג' ראשונות, וג' אחרונות. שתו ושכרו דודים - שאר ברקאות התפלה.

ובחבור הקדמון, סתרא דקרנא, פרים וכבשים ועתודים ועזים, הם ארבעה, פני שור, פני נשר וגו', שתי תורים או שני בני יונה. וצריך לפרשא. אריה יורד לגבי שור, שהוא שמאל, לקשר חסד בגבורה. אדם יורד לגבי נשר, דרגה של יעקב. ומשום זה בארוהו בעלי המשנה, תאר פניו של יעקב היה תאר פניו של אדם הראשון. ומי גרם שיעלה ויקרא ישראל, שכתוב (בראשית לב) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך? שיהיה ישראל עקר להבדיל ביניהם.

(ע"כ רעיא מהימנא).

ועשירית האיפה (במדבר כח), מדוע? אלא עשירית האיפה, כנגד כנסת ישראל, שהיא העשירית שבמדרגות,

וצריכה להנתן בין שתי זרועות, והיא סלת הלחם, והיא לחם. ומשום שהיא לחם, לא הפקד על לחם של חמשת המינים, שהם חטה, ושעורה, ושיפון וכו', ממנה של העולם. ולא שם ממנה עליהם, אלא הקדוש ברוך הוא לבדו.

ומשום זה מי שמזלזל בלחם וזורק אותו בארץ, עניית רודפת אחריו. וממנה אחד הפקד על זה, והוא רודף אחריו לתת לו עניות, ולא יוצא מן העולם עד שיצטרף לבריות. ועליו כתוב, (איוב טו) נדד הוא ללחם איה. נדד הוא, וילך מטלטל, וגולה ממקום למקום, ללחם איה הוא. ואין מי שישגיח עליו. זהו שכתוב איה מי שירחם עליו, משום שלא ימצא.

רעיא מהימנא

ובחבור הקדמון, אמר הרועה הנאמן, ומה מי שמזלזל בפרורים של הלחם וזורק אותם במקום שלא צריך כף - כל שפן מי שמזלזל בפרורים של המח, שהם טפות הזרע, שזורק אותם בארץ, שנאמר בהם (בראשית ו) כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ. או שזורק אותם בנדה, או בבת אל נכר, או בשפחה או בזונה. וכל שפן וכל שפן מי שמזלזל בפרורים של הלחם של התורה, שהם קוצי האותיות ותגי האותיות, שנאמר עליהם, כל המשתמש בכתר - יחלף.

וכף שפן מי שמוסר סודות התורה, וסתרי קבלה, וסודות מעשה בראשית, או סתרי האותיות של השם המפךש לאנשים שאינם הגונים, ששולט עליהם יצר הרע, אשה זונה, ואין לחם אלא כ"ב אותיות

ישראל. דאיהי עשירא דדרגין, ואצטריכא לאתיבהא בין תרין דרועין, ואיהי סלת נהמא, ואיהי נהמא. ובגין דאיהי נהמא, לא אתפקד על נהמא דחמשת מינין, דאיהי חטה, ושעורה, ושיפון וכו', ממנא דעלמא. ולא שוי ממנא עליהו, אלא קדשא בריך הוא בלחודו.

ובגין דא, מאן דמזלזל בנהמא, וזריק ליה בארעא, עניותא רדיף אבתייהו. וחד ממנא אתפקד על דא, ואיהו רדיף אבתייהו, למיהב ליה עניותא, ולא יפוק מן עלמא, עד דיצטרף לברין. ועליה פתיב, (איוב טו) נדד הוא ללחם איה. נדד הוא, ויהי מטלטל, וגלי מאתר לאתר, ללחם איה הוא. ולית (דף רמ"ד ע"ב) מאן דישגח עליה, הדא הוא דכתיב איה. מאן דירחם עליה, בגין דלא ישבח.

רעיא מהימנא

ובחבורא קדמא אמר רעיא מהימנא, מאן דמזלזל בפרורין דנהמא, וזריק לון באתר דלא אצטריף. האי כל שפן מאן דמזלזל בפירורין דמוחא, דאינון טפין דזרע, דזריק לון בארעא, דאתמר בהון (בראשית ו) כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ. או דזריק לון בנדה, או בבת אל נכר, או בשפחה או בזונה. וכל שפן וכל שפן מאן דמזלזל בפירורין דנהמא דאורייתא, דאינון קוצי אתוון, ותגי אתוון, דאתמר עליהו כל המשתמש בתגא חלף.

כל שפן מאן דמסר רזין דאורייתא, וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתוון דשמא מפךש, לאנשים דלאו אינון הגונים, דשליט עליהו יצר הרע, אשה זונה, דאתמר עליה, (משלי ו) כי בעד אשה זונה עד שנאמר עליה (משלי ו) כי בעד אשה זונה עד כפר לחם.

התורה. ואין כפר אלא אפלו
הלכה אחת. (ועוד רעיא מהימנא).
ובחבור הקדמון לא גלה סוד
באותם פרורים אלא בדרך פשט,
ולא נתן בהם שעור. אבל בארוהו
בעלי המשנה, ששעור של
פרורים פזית לפחות, כל שפן אם
הם בפניצה. שבעלי המשנה
דקדקו עליהם, עד פזית עד
כפיצה לברך עליהם.

ודרך סוד, א"ח - הוא תשעה
פרורים, שלשה לכל פון, שלשה
מן ארבעה - שנים עשר. ד' היא
השלמות, להשלים בה עשרה.
ולהשלים ארבעה, שהם יהוה.
מהם עשרה? אלו יוד"ה א"א וא"ו
ה"א. קוץ של אות ד' מאחד,
שעורה בכזית. י' מהו"ה,
שעורה כפיצה.

היא ד', שלמות המרפכה של
אדם ושלמות של ארבע פנים של
אדם. ומשום זה (במדבר ו) ישא
יהוה פניו אליך. ובארוהו בעלי
המשנה, והרי כתוב (דברים י) אשר
לא ישא פנים. אלא אמר הקדוש
ברוך הוא, ולא אמרתי להם (שם
א) ואכלת ושבעת? והם דקדקו
עליהם, עד פזית או עד כפיצה,
ואיך לא אשא להם פנים! ?
וחכמי המשנה והאמוראים, כל
התלמוד שלהם על סודות התורה
סדרו אותו.

קם הרועה הנאמן, והרים ידיו
לפני הקדוש ברוך הוא ושכנתו,
וכך אמר: קדשא בריך הוא, יהי
רצון שלך לתת לנו מזון שלם,
לתקן אצלך ואצל המלכה
העליונה, עולם הבא, שנאמר
עליו (תהלים כב) פי לה' המלוכה
ומושל בגוים. ולגבי המלכה
השניה שנאמר בה פעם שניה,
(עובדיה א) והיתה לה' המלוכה. לתקן שלחן שלם מכל מעדנים ומכל מאכלים.
ואני מזמן עמך לכל בעלי המשנה, ולבעלי המקרא, ולבעלי התלמוד, וכל שפן לבעלי סודות

כפר להם. ולית להם אלא כ"ב אתון דאורייתא. ולית
כפר, אלא אפלו הלכה אחת. (ועוד רעיא מהימנא).

ובחבורא קדמאה, לא גלי רזא באלין פרוירין, אלא
בארח פשט, ולא יהיב בהון שיעורא. אבל
אוקמוה מארי מתניתין, דשיעורא דפירוירין פזית לפחות,
כל שפן אי אינון כפיצה. דמארי מתניתין דקדקו עליהו,
עד פזית עד כפיצה לברכא עליהו.

וארח רזא, א"ח הוא ט' פרוירין, שלש לכל סטר, תלת
מן ד', תריין עשר. רביעית איהו שלימו, לאשלקמא
ביה עשר. ולאשלקמא ד', דאינון יהוה. מאי עשר. אינון:
יו"ד ה"א וא"ו ה"א. קוצא דאת ד' מן אחד, שיעורא
כזית. י' מן יהוה, שיעורא דיליה כפיצה.

איהו ד', שלימו דמרפכתא דאדם, ושלימו דארבע אנפין
דאדם. ובגין דא, (במדבר ו) ישא יהוה פניו אליך.
ואוקמוה מארי מתניתין, והכתיב (דברים י) אשר לא ישא
פנים. אלא אמר הקדוש ברוך הוא, ולא אמרתי להם
(דברים יא) ואכלת ושבעת, והם דקדקו עליהם, עד פזית
או עד כפיצה, ואיך לא אשא להם פנים. ורבנן דמתניתין
ואמוראין, כל תלמודא דלהון, על רזין דאורייתא סדרו
ליה.

קם רעיא מהימנא, וסליק ידוי קמי קדשא בריך הוא
ושכינתיה, ואמר הכי, קדשא בריך הוא יהא רענא
דילך, למיהב לון מזונא שלימתא, לתקנא לגבך, ולגבי
מטרוניתא עלאה עלמא דאתי, דאתמר עלה, (תהלים כב)
פי ליי המלוכה ומושל בגוים. ולגבי מטרוניתא תננינא,
דאתמר בה זמנא תננינא, (עובדיה א) והיתה ליי המלוכה.
לתקנא פתורא שלימתא, מכל עדונין, ומכל מאכלין.

ואנא מזמן עמך, לכל מארי מתניתין, ולמארי מקרא,
ולמארי תלמוד, וכל שפן למארי סתרי תורה דילך,

(עובדיה א) והיתה לה' המלוכה. לתקן שלחן שלם מכל מעדנים ומכל מאכלים.

התורה שלך, פלה שלך, מלכה קדושה שלך, עליונה ותחתונה, והכל ברשות של עליון כל עליונים, אדון כל האדונים, מלך על כל המלכים של מעלה ומטה, שהוא יחיד בלי שני, ואין אות ונקדה שמשפתפת עמו, ולא שנוי גונים של אנשים. שהוא בעל כל המפתחות של סודות ההיות, ושמות וכנויים, וכל סודות הגנוזים של החכמה, שתפתח אותם פלם לכבודך, עליון על כל העלות. אני מתחנן לפניך שתפתח אותם לכבודך, שפכודך הוא מאבי ואמי שבשמים, ואב של כל ישראל ואם שלהם, שנאמר בה (משלי א) ואל תטש תורת אמוך, ועמך אין שתף של אם בעולם.

קם זמן שני ואמר, בעלי המשנה, נשמות ורוחות ונפשות שלכם, התעוררו פעת פלכם והעבירו שנה מפם, שהיא ודאי משנה, דרך פשט של עולם הזה. שאני לא עוררתי בכם אלא בסודות עליונים של העולם הפא, שאתם בהם (תהלים קכא) הנה לא ינום ולא יישן.

פתח ואמר, הרי בארוהו בעלי המשנה, בעל הבית בוצע ואורח מכרף. ועוד בארוהו, צריך לדקדק בה' מן המוציא. ושתי ה' הן פנגד שתי הלחם. שתי כפרות של השבת. אות י' היא פביצה של כל אחד ואחד. ומיהו בעל הבית שבוצע? זו אות ו'.

בין כף הנה זקן הזקנים הנה יורד אצלו ואמר, רועה נאמן, חזר כף, שהרי לחם הוא אות ו', שתי כפרות שלו, כמו שאמרת הן אותיות ה' ה'. ודאי אות ו' היא פנגד יעקב, ה' ה' פנגד לאה ורחל. י' פביצה לכל אחד.

אמר לו, זקן זקן, והרי בכמה מקומות בארוהו, שיעקב הוא בעל הבית, ויוסף אורח, שמדרגתו יסוד חי העולמים, כולל ח"י ברכות התפלה, ומשום זה אמרו עליו, (משלי י) ברכות לראש צדיק.

פלה דילך, מטרוניתא קדישא דילך, עלאה ותפאה, וכלא ברשות דעלת כל עלאין, אדון כל האדונים, מלך על כל המלכים דעילא ותפא, דאיהו יחיד בלא תננינא, ולית את ונקדה דמשתתף בהדיה, ולא שנוי גוונין דאינשא. דאיהו מארי כל מפתחאן, דרזין דהיות, ושמהן וכנויין, וכל רזין גניזין דחכמתא, דתפתח לון פלהו ליקרא דילך, עלת על כל עלות. אנה מתחנן קדמך, דתפתח לון ליקרא דילך, דיקרא דילך איהו מאבי ואמי דשמיא, ואב דכל ישראל, ואם דלהון, דאתמר בה (משלי א) ואל תטש תורת אמוך, ועמך לית שותפו דאם בעלמא.

קם זמנא תננינא ואמר, מארי מתניתין, נשמתין ורוחין ונפשין דלכון, אתערו כען פולהו, ואעברו שינתא מנכון, דאיהו ודאי משנה, ארח פשט דהאי עלמא. דאנא לא אתערנא ככו, אלא ברזין עלאין דעלמא דאתי, דאתון בהון (תהלים קכא) הנה לא ינום ולא יישן.

פתח ואמר, הא אוקמוה מארי מתניתין, בעל הבית בוצע ואורח מכרף. ועוד אוקמוה, צריך לדקדק בה' מן המוציא. ותריין ההין אינון, לקבל שתי הלחם. שתי כפרות דשבת. י' איהו פביצה לכל חד וחד. ומאן איהו בעל הבית דבוצע. דא ו'.

אדהכי, הא סבא דסבין קא נחית לגביה, ואמר, רעיא מהימנא חזור כף. דהא לחם איהו ו', שתי כפרות דיליה, פמה דאמרת אינון ה' ה'. ודאי ו' איהו לקבל יעקב. ה' ה' לקבל לאה ורחל. י' פביצה לכל חד.

אמר ליה, סבא סבא, והא בכמה אתרין אוקמוה, דיעקב איהו בעל הבית, ויוסף אורח, דדרגיה יסוד חי עלמין, פליל ח"י ברכאן דצלותא, ובגין דא אוקמוה עליה, (משלי י) ברכות לראש צדיק. אמר ליה הכי הוא,

אמר לו, זקן זקן, והרי בכמה מקומות בארוהו, שיעקב הוא בעל הבית, ויוסף אורח, שמדרגתו יסוד חי העולמים, כולל ח"י ברכות התפלה, ומשום זה אמרו עליו, (משלי י) ברכות לראש צדיק.

וּכְלֹא קְשׁוּט. כָּל רִזָּא בְּאַתְרֵיהּ, מַה דְּאַנָּא אֲמַרְיָת, וּמַה דְּאַתְּ אֲמַרְתָּ. אֲבָל הֵהוּא דְּפְלִיג נְהִמָּא מֵאֵן הוּא.

אָמַר לֵיהּ, סְבָא אַנְתָּ בְּדִיּוּקְנֵיהּ, וְדָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְדָא אָדָם דְּמִרְכַּבְתָּא עֲלָא, דְּאַנְפִּין דִּילֵיהּ יְהוּהּ. וּבְגִין דָּא, ו' לְחָם, דְּאַיִנוּן ה' ה'. וְשִׁיעוּרָא דְּאוּקְמוּהּ כְּפִיזָת וּכְבִיץָה, הָא אֲתַמַּר כְּפִיזָת בְּאֵן שְׂמָא מְשַׁעְרִין, דְּהָא אוּקְמוּהּ רַבְּנָן דְּאַיִן עוֹשִׂין מִצּוֹת חִבְלִילוֹת, אוּף הָכִי, לָא יְהִיבִין תְּרִין שִׁיעוּרִין בְּאַתְּ י', לְמַהוּי כְּפִיזָת וּכְבִיץָה. אֲלָא תְּרִי אֲלֻפָּא בֵּיתוֹת אִינוּן, אֵית י' עֲלָא, וְאֵית י' זַעֲרָא, י' מִן יְהוּהּ, עֲלָא. י' מִן אֲדָנִי, זַעֲרָא. וְאַלִּין תְּרִין, חַד כְּכִיזָת, וְחַד כְּכִיץָה, בְּרִזָּא דָּא יְאַהֲדוּנְהִי. אֲתָא סְבָא וְנָשִׁיק לֵיהּ.

אֲדַחְבִּי קָם בּוּצִינָא קְדִישָׁא, פְּתַח וְאָמַר, וְדָאִי כַּעַן מִתְחַבְּרִין (מְשַׁלִּי ל) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שְּׁם בְּנוֹ, חַדוּ חֲבָרִיָּא וְאָמְרוּ, זַפְּאָה הוּא מֵאֵן דְּזָכִי לְמִיכַל מַהֲאִי נְהִמָּא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (מְשַׁלִּי ט) לָכוּ לְחַמּוֹ בְּלַחְמִי. וְזַפְּאָה נִפְשָׁא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (וִיקְרָא כב) מְלַחַם אֲבִיהָ תֹּאכֵל. (וִיקְרָא כב) וְכָל זֶר לֹא יֹאכֵל בּוֹ. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בֵּיהּ אֲתַמַּר, (מִלֵּאכִי ב) הֲלֵא אָב אָחַד לְכַלְנּוֹ. וְנִפְשָׁא דְּאַתְעַסְקַת בְּאוּרִיָּתָא, מְלַחַם אֲבִיהָ תֹּאכֵל.

וּמֵאֵן גְּרִים לָהּ דְּאַכְלַת מְלַחַם אֲבִיהָ. בְּגִין דְּתַבַּת בְּתִיּוּבְתָא (דף רמ"ה ע"א) וְאַתְאַחַדַּת (נ"א וְאַתְחַדַּת) כְּנַעֲוִרִיָּהּ. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (וִיקְרָא כב) וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ כְּנַעֲוִרִיָּהּ, כְּגוֹן (אִיּוֹב לג) [וְ]יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו. כְּגוֹנוּנָא דְּאַיִלְנָא דְּקַצִּיצוּ לֵיהּ, וְאַתְחַדַּשׁ בְּשִׁרְשׁוּי. וְהָאִי אִיהוּ רִזָּא, דְּמֵאֵן דְּמִית כְּלֵא זַרַע.

וְעוֹד אֵית רִזָּא אַחְרָא, דְּלִבְתַּר יִיתִי בְּגִלְגוּלָא, וְיִתְחַדַּשׁ כְּמִלְקַדְמִין. וְהֵיִינוּ אֲלֻמְנָה וְגִרוּשָׁה, דְּאַתְתַּרְכַּת מִגְּנֵמָא דְּעַדָן, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת גְּרוּשָׁה, כְּגוֹן (בְּרַאשִׁית

אָמַר לוֹ, כִּף הוּא, וְהַכֵּל אֲמַת. כָּל סוּד בְּמִקּוּמוֹ, מַה שְּׂאֲנִי אֲמַרְתִּי וּמַה שְּׂאֲתָה אֲמַרְתָּ. אֲבָל זֶה שְׂבוּצָע אֵת הַלְחָם מִיְהוּ?

אָמַר לוֹ, זֶקֶן, אַתָּה בְּדַמּוּתוֹ, וְזֶה שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְזֶה אָדָם שֶׁל הַמְּרַכְבָּה הַעֲלִיּוּנָה שֶׁהַפְּנִים שֶׁלוֹ יְהוּהּ. וּמִשּׁוֹם זֶה ו' לְחָם, שֶׁהֵן ה' ה'. וְשִׁיעוּר שְׂקָבְעוֹ כְּפִיזָת וּכְבִיץָה, הָרִי נִתְבָּאָר כְּפִיזָת בְּאַיִזָּה שֵׁם מְשַׁעְרִים, שֶׁהָרִי בְּאָרוֹ חֲכָמִים שְׂאִין עוֹשִׂים מִצּוֹת חִבְלִילוֹת, אֲפִּי כֵּאֵן לֹא נּוֹתְנִים שְׁנֵי שְׁעוּרִים בְּאוֹת י', לְהִיּוֹת כְּפִיזָת וּכְבִיץָה. אֲלָא שְׁתֵּי אֲלֻפָּא בֵּיתוֹת הֵן, יֵשׁ י' עֲלִיּוּנָה, וְיֵשׁ י' קְטַנָּה. י' מִן יְהוּהּ - עֲלִיּוּנָה. י' מִן אֲדָנִי - קְטַנָּה. וְאַלּוֹ הַשְּׁתֵּים, אַחַת כְּכִיזָת וְאַחַת כְּכִיץָה, כְּסוּד זֶה הַשְּׁלוֹב יְאַהֲדוּנְהִי. כָּא הַזֶּקֶן וְנָשִׁק לוֹ.

בֵּין כִּף קָם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, פְּתַח וְאָמַר, וְדָאִי כַּעַן מִתְחַבְּרִים (מְשַׁלִּי ל) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שְּׁם בְּנוֹ. שְׂמַחוּ הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ, אֲשֶׁרִיּוֹ מִי שְׂזוּכָה לְאַכֵּל מִהַלְחָם הַזֶּה שְׂנֵאֲמַר בּוֹ (מְשַׁלִּי ט) לָכוּ לְחַמּוֹ בְּלַחְמִי, וְאֲשֶׁרִי הַנֶּפֶשׁ שְׂנֵאֲמַר בֵּיהּ (וִיקְרָא כב) מְלַחַם אֲבִיהָ תֹּאכֵל. (שם) וְכָל זֶר לֹא יֹאכֵל בּוֹ. שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בּוֹ נֵאֲמַר, (מִלֵּאכִי ב) הֲלֵא אָב אָחַד לְכַלְנּוֹ. וְהַנֶּפֶשׁ שְׁעוֹסְקַת בְּתוֹרָה - מְלַחַם אֲבִיהָ תֹּאכֵל.

וּמִי גְרַם לָהּ שְׂאוּכְלַת מְלַחַם אֲבִיהָ? מִשּׁוֹם שְׁחֻזָּה בְּתִשׁוּבָה וְנִאֲחַזַּת (וּמִתְחַדַּשַׁת) כְּנַעֲוִרִיָּהּ. זֶהוּ שְׂכַתוּב (וִיקְרָא כב) וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ כְּנַעֲוִרִיָּהּ, כְּמוֹ (אִיּוֹב לב) [וְ]יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו. כְּמוֹ הָאֵילָן שְׂקָצְצוֹ אוֹתוֹ וּמִתְחַדַּשׁ בְּשִׁרְשׁוּי. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל מִי שְׂמַת בְּלֵי זַרַע.

וְעוֹד יֵשׁ סוּד אַחַר, שְׁלִבְסוּף יְבוּא בְּגִלְגוּל וְיִתְחַדַּשׁ כְּמִזְמֵן קְדָמוֹן. וְזֶהוּ אֲלֻמְנָה וְגִרוּשָׁה, שֶׁהַתְּגַרְשָׁה מִגֵּן עֲדָן, וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרָאת גְּרוּשָׁה, כְּמוֹ (בְּרַאשִׁית ג) וְיִגְרַשׁ אֶת הָאָדָם. וּמַה גְּרַם לָהּ? מִשּׁוֹם שְׂזַרַע אֵין לָהּ, שְׂמַת בְּלֵא בְּנִים. וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ כְּנַעֲוִרִיָּהּ, שְׂשָׁבָה כְּעוֹלָם הַזֶּה בְּאוֹתוֹ נַעַר כֵּן

היבם, וזהו ושבה אל בית אביה כנעוריה. ולבסוף שזכתה לזרע מלחם אביה תאכל. וכל זר לא יאכל בו וגו'. (דברים כה) לא תהיה אשת המת החוצה - לאיש זר.

אמר הרועה הנאמן, הלל ושמאי, שאתם אחד מצד הרחמים ואחד מצד הדין, שהם חסד וגבורה, מדרגות של אברהם ויצחק. ואתם מהגזע שלהם, האספו לכאן אתם ושמונים תלמידים שהיו לו להלל, ואף כף תלמידי בית שמאי, לסעודת המלך.

הרי בארתם, אתם והחברים שעמכם, בעלי הוראות, שבארתם אין הבוזע רשאי לאכל עד שיענו אמן בעלי הסעודה, ואין בעלי הסעודה רשאים לאכל עד שיאכל הבוזע. ודאי כאשר בוצע בעל הבית, ובוזע לאותם בעלי הסעודה, לא לכלם משער שעור אחד, שאין דרך אלו הבוזעים לבצע בשנה, שלפעמים נותן לזה כביצה, ולזה פזית.

וכאשר עונים אמן על בציצה זו, קדם שיאכל בעל הבית, מחברים שני שעורים כאחד בכזית וכביצה, שלוב יאהדונגה - אמן זה אינו על האכילה, אלא על הציצה. לאחר שאלו השעורים מצטרפים באמן, יאכל בעל הבית. וזהו (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי יערי עם דבשי. ואחר כך - אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אכלו רעים - בעלי הסעודה. שיהיו הבנים בדמות אבותם.

הרי כאן לחם בשתי כפרות, ושעורו - כזית וכביצה. מהו לחם הפנים של שלחן המלך? אלא זה פרושהו, שיש לו שתים עשרה פנים. ומהן? אלא הן ארבע פנים של אריה, ארבע פני שור, ארבע פני גשור. והם (במדבר ו) בכרך יהנה. יאר יהנה. ישא יהנה.

ויגרש את האדם. ומאן גרים לה. בגין דזרע אין לה, דמית בלא בנין. ושבה אל בית אביה כנעוריה, דתבת בהאי עלמא בההוא נער בן יבם, והיינו ושבה אל בית אביה כנעוריה. ולבתר דזפת לזרע מלחם אביה תאכל. וכל זר לא יאכל בו וגו'. (דברים כה) לא תהיה אשת המת החוצה, לאיש זר.

אמר רעיא מהימנא, הלל ושמאי, דאתון, חד מסטרא דרחמי, וחד מסטרא דדינא, דאינון חסד וגבורה, דרגין דאברהם ויצחק. ואתון מגזעיהו, אתפנשו הקא, אתון ותמנין תלמידים דהוו ליה להלל. ואוף הכי תלמידי בית שמאי, לסעודתא דמלכא.

הא אוקמתון, אתון וחברייא דעמכון, מארי דהוראות, דאוקמתון, אין הבוזע רשאי למיכל, עד שיענו אמן מארי סעודתא, ולית מארי סעודתא רשאי למיכל, עד שיאכל הבוזע. ודאי כד בצע בעל הבית, ובצע לאינון מארי סעודתא, לאו לכלהו משער שעורא חדא, דלאו אורח אלין בוצעין, לבצוע בשוה, דלזמנין יהיב לדא כביצה, ולדא כזית.

וכר עונין אמן על האי בציצה, קדם דיכול בעל הבית, מחברין תרין שיעורין כחדא, בכזית וכביצה, יאהדונגה, אמן, דא לאו איהו על האכילה, אלא על הציצה, לבתר דאינון שיעורין מצטרפין באמן, ייכול בעל הבית. והיינו (שיר השירים ה) אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי, ולבתר אכלו רעים שתו ושכרו דודים. אכלו רעים, מארי סעודתא. דיהון בגין בדיוקנא דאבוהון.

הא הקא לחם בשתי כפרות, ושיעורו כזית וכביצה. מאי ניהו לחם הפנים דפתורא דמלכא. אלא הא אוקמוה, דאית ליה תריסר אנפין. ומאי ניהו. אלא אינון ארבע אנפי אריה. ארבע אנפי שור. ארבע אנפי גשור. ואינון (במדבר ו) יברכך יהנה. יאר יהנה. ישא יהנה.

זה פרושהו, שיש לו שתים עשרה פנים. ומהן? אלא הן ארבע פנים של אריה, ארבע פני שור, ארבע פני גשור. והם (במדבר ו) בכרך יהנה. יאר יהנה. ישא יהנה.

וּמְנַלְן דְּלַחֵם הַפָּנִים אִיהוּ מִפְתוֹרָא דְּמִלְכָּא. דְּכַתִּיב, (יחזקאל מא) וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה. ז"ה: תְּרִיסַר אַנְפִּין. וְאוֹף הָכִי, מֵאֵן דְּאִית לֵיה, בְּעֵי לְתַקְנָא וְלִסְדְּרָא עַל פְּתוּרֵיה, אַרְבַּע כְּפָרוֹת בְּכָל סְעוּדַתָּא דְּשַׁבַּת, לְתַלַּת סְעוּדַתֵּי תְּרִיסַר אַנְפִּין.

וְאִי תִימָא לָאו אֵינוֹן אֶלָּא שִׁית מְדֹאוּרֵייתָא, מִשּׁוּם לַחֵם מְשֻׁנָּה. אֶלָּא לָא נִיכוּל לְמִדְכַּר ו', בְּלֵא חֲבָרִיה, ו' ו', שִׁית מְלַעֲלֵא לְתַתָּא, וְשִׁית מְלַתְתָּא לְעֵילָא. לְקַבַּל שִׁית דְּרַגִּין דְּכִרְסִיָּא עֲלָאָה. וְשִׁית דְּרַגִּין דְּכִרְסִיָּא תַתָּאָה. שִׁית בְּאַתְכַּסִּיָּא. וְשִׁית בְּאַתְגְּלִיָּא. (דברים כט) הַנְּסֻתוֹת לִיהוָ"ה אֱלֹהֵינוּ וְהַנְּגִלוֹת לָנוּ וּלְכַנְיָנוּ עַד עוֹלָם.

וְלַחֲמֵי תוֹדָה אֵינוֹן אַרְבַּעִין חִלוֹת, עֲשָׂרָה רְקִיקִין. עֲשָׂרָה רְבוּכִין. עֲשָׂרָה שֶׁל חֲמִץ. עֲשָׂרָה שֶׁל מֶצֶה. הָא אֵינוֹן מ'. לְקַבַּל י' מִן יְהוָ"ה. ד' אַנְפִּי אָדָם. י' מִן יְהוָ"ה, ד' אַנְפִּי אַרְיָה. י' מִן יְהוָ"ה, ד' אַנְפִּי שׁוֹר. י' מִן יְהוָ"ה, ד' אַנְפִּי נֶשֶׁר. הָאִי אִיהוּ תַקּוּנָא קְדָמָאָה דְּפְתוּרָא דְּמִלְכָּא, דְּאֵינוֹן עֲשָׂרָה דְּכָרִים דְּצָרִיף פֶּר נֶשׁ לְאַנְהָגָא בְּפְתוּרָא דְּשַׁבַּת.

חַד, לְתַקְנָא פְתוּרָא כְּמֵאֵן דְּאָכִיל קָמֵי מִלְכָּא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָ"ה. תַּנְיִנָּא, נְטִילַת יָדַים, עַד שְׁעוּרָא דְּגִזְרוּ רַבְּנָן, דְּאֵינוֹן חֲמֵשׁ קְשָׁרִין, דְּבַהוּן אַרְבַּעָה עֲשָׂר פְּרָקִין. וְאוֹף הָכִי אַרְבַּעָה עֲשָׂר פְּרָקִין אֵינוֹן, דִּיד שְׁמָאֲלָא. וְאֵינוֹן שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים פְּרָקִין. לְקַבַּלֵּיהוּ כ"ח יְהוָ"ה, דְּאֵינוֹן שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אַתְוּוֹן דְּקָרָא קְדָמָאָה דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית. דְּאַתְמַר בַּהוּן, (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַל נָא פַחַּ יְהוָה.

וְעֶשֶׂר אַצְבָּעָאן, רְמִיזֵי לְעֶשֶׂר אַמְיָרִין דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְנִיתִין, מֵאֵן דְּמִזְלִזֵּל בְּנְטִילַת יָדַים, נַעֲקַר מִן הָעוֹלָם. אַמְאִי. בְּגִין דְּאִית בַּהוּן רְזָא דְּעֶשֶׂר אַמְיָרִין, וְשְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אַתְוּוֹן, דְּבַהוּן אַתְבְּרִי עֲלָמָא.

פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׁנַאֲמַר בְּהֵם (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַל נָא פַחַּ יְהוָה. וְעֶשֶׂר אַצְבָּעוֹת רוּמְזוֹת לְעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. וּמִשּׁוּם זֶה בְּאָרוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה, מִי שְׁמִזְלִזֵּל בְּנְטִילַת יָדַים, נַעֲקַר מִן הָעוֹלָם. מִדּוּעָ? מִשּׁוּם שֵׁישׁ בְּהֵם סוּד שֶׁל עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת וְשְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אוֹתִיוֹת שְׁבָהֵם נִכְרָא הָעוֹלָם.

אֶחָד - לְתַקְנָא שְׁלַחַן כְּמֵי שְׁאוּכַל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. זֶהוּ שְׁכַתוּב זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָ"ה. שְׁנֵי - נְטִילַת יָדַים עַד שְׁעוּר שְׁגִזְרוּ חֲכָמִים, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה קְשָׁרִים שְׁבָהֵם אַרְבַּעָה עֲשָׂר פְּרָקִים. וְאִף כֶּף אַרְבַּעָה עֲשָׂר פְּרָקִים הֵם שֶׁל יָד שְׁמָאֲלָא. וְהֵם שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים פְּרָקִים. כְּנַגְדָם נֶאֱמַר כ"ח יְהוָ"ה, שֶׁהֵם שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אוֹתִיוֹת שֶׁל (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַל נָא פַחַּ יְהוָה.

פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׁנַאֲמַר בְּהֵם (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַל נָא פַחַּ יְהוָה. וְעֶשֶׂר אַצְבָּעוֹת רוּמְזוֹת לְעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. וּמִשּׁוּם זֶה בְּאָרוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה, מִי שְׁמִזְלִזֵּל בְּנְטִילַת יָדַים, נַעֲקַר מִן הָעוֹלָם. מִדּוּעָ? מִשּׁוּם שֵׁישׁ בְּהֵם סוּד שֶׁל עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת וְשְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים אוֹתִיוֹת שְׁבָהֵם נִכְרָא הָעוֹלָם.

שְׁרִישֵׁי - כּוּס שֶׁל בְּרָכָה שֶׁתִּקְנוּ
בוֹ עֲשֶׂה דְבָרִים: הַדְחָה
וּשְׁטִיפָה. עֲטוּר. עֲטוּף. חֵי. מְלֵא.
מִקְבְּלוּ בְשֵׁתֵי יָדָיו. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ. וּמִגְבִּיָּהוּ
וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ. וּמִגְבִּיָּהוּ מִן
הַקְּרָקַע טַפַּח. וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמִתְנָה
לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ.

וּבְדֶרֶךְ סוּד, כּוּס (דְּבָרִים לג) מְלֵא
בְּרַפְתָּ ה'. כּוּס בְּגִימָטְרִיא
אֱלֹהִים, וּמִשֵּׁם הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהִיא
עַל שְׁמוֹ - כּוּס. זֶהוּ שְׁכֵתוּב (תְּהִלִּים
קטז) כּוּס יִשׁוּעוֹת אֲשָׁא. מִי נִקְרָא
יִשׁוּעוֹת? חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת, שֶׁהֵן
כְּגֹדֵר חֲמֵשׁ סְפִירוֹת שֶׁל כּוּס,
שֶׁהוּא שֵׁם אֱלֹהִים חַיִּים שֶׁהִבִּינָה
מִתְפַּשְׁטוֹת בָּהֶם לְחֲמִשִּׁים שְׁעָרִים.
ה' פְּעָמִים עֲשָׂר, בְּאוֹת י', שֶׁהוּא
עֲשֶׂה דְבָרִים שֶׁתִּקְנוּ חֲכָמִים
בְּכּוּס, שֶׁהוּא אֱלֹהִים חַיִּים, חֲמֵשׁ
אוֹתִיּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן ה'.

וּבְאֵרוֹ, בְּכּוּס שֶׁצָּרִיף הַדְחָה
וּשְׁטִיפָה. הַדְחָה מִבְּחוּץ,
וּשְׁטִיפָה מִבְּפָנִים. וְסוּד הַדְּבָר -
שֶׁהִיא תּוֹכוֹ כְּכּוּס. מִי שֶׁזָּכָה
לְנִשְׁמָה מְכּוּסָה, לִהְיוֹת נִשְׁמָה
טְהוּרָה מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ. וְסוּד
הַדְּבָר - (וִיקְרָא טז) וְטָהְרוּ וּקְדָשׁוּ.
טְהוּרָה מִבְּפָנִים, וּקְדֻשָּׁה מִבְּחוּץ.
וּמָה כּוּס אֵין טְהוּרָתוֹ וּקְדֻשָּׁתוֹ
מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ בְּלִי מַיִם - אִף
כִּף הַנְּשֻׁמָּה אֵין טְהוּרָתָה וּקְדֻשָּׁתָה
מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ בְּלִי תוֹרָה.
וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר רַבֵּן גַּמְלִיאֵל, מִי
שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּכּוּס לֹא יִכְנָס לְבֵית
הַמְּדֻרָשׁ. בְּגִלְל שֶׁאֵין הוּא מְצַד
עַץ חַיִּים, אֲלֵא מְעַץ הַדְּעַת טוֹב
וְרָע.

עֲטוּר - פְּרֻשׁוּהוּ מְעֲטָרוֹ
בְּתַלְמִידִים. וְדֶרֶךְ סוּד - ה' הִיא
כּוּס, מְעֲטָרוֹ בְּתַלְמִידִים בְּאוֹת י',
שֶׁהִיא עֲטָרָה עַל ה'. עֲטוּף - צָרִיף לְעֲטוּף רֵאשׁוֹ
בְּגִלְל שֶׁהִשְׁכִּינָה עַל רֵאשׁוֹ. שֶׁכִּף פְּרֻשׁוּהוּ
בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, אֲסוּר לְתַלְמִיד חֲכָם לְהִלָּךְ ד' אֲמוֹת
בְּגִלְלוֹ הַרְאֵשׁ, מִשּׁוּם (יְשִׁעִיהוּ) מְלֵא כָּל
הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ. כָּל שֶׁבֵן בְּבִרְכָה, וּבְאֲדַפְרָת
שְׁמָא קְדִישָׁא, לְמַהוּי בְּגִלְלוֹ הַרְאֵשׁ.

תְּלִיתָאָה, כּוּס דְּבִרְכָה, דְּתִקְנוּ בֵּיה עֲשֶׂה דְבָרִים.
הַדְחָה. שְׁטִיפָה. עֲטוּר. עֲטוּף. חֵי. מְלֵא.
מִקְבְּלוּ בְשֵׁתֵי יָדָיו. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ. וּמִגְבִּיָּהוּ
מִן הַקְּרָקַע טַפַּח. וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ.

וְאוֹרַח רְזָא, כּוּס (דְּבָרִים לג) מְלֵא בְּרַפְתָּ י'. כּוּס בְּגִי
אֱלֹהִים. וּמִתְמַן נִשְׁמָתָא, דְּאִיהִי עַל שְׁמֵיהּ כּוּס.
הַדָּא הוּא דְכֵתִיב, (תְּהִלִּים קטז) כּוּס יִשׁוּעוֹת אֲשָׁא. מִאֵן
יִשׁוּעוֹת. חֲמֵשׁ אֲצַבְעָאן. דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל חֲמֵשׁ סְפִירוֹן
דְּכּוּס. דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים בִּינָה (דף רמ"ה ע"ב) מִתְפַּשְׁטָא
בְּהוּן, לְחֲמִשִּׁין תְּרַעִין. ה' זְמַנִּין עֲשָׂר. בְּאֵת י', דְּאִיהוּ
עֲשֶׂה דְבָרִים דְּתִקְנוּ רַבְּנָן בְּכּוּס, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים,
חֲמֵשׁ אֲתוּוֹן, בְּחֻשְׁבוֹן ה'.

וְאוֹקְמוּהָ בְּכּוּס, שֶׁצָּרִיף הַדְחָה וּשְׁטִיפָה. הַדְחָה מִבְּחוּץ,
וּשְׁטִיפָה מִבְּפָנִים. וְרְזָא דְמַלְאָה, שֶׁהִיא תּוֹכוֹ
כְּכּוּס. מִאֵן דְּזָכִי לְנִשְׁמָתָא מַהִּיא כּוּס, לְמַהוּי נִשְׁמָתָא
דְּכָנָא מְלָגוֹ וּמְלַבֵּר. וְרְזָא דְמַלְאָה, (וִיקְרָא טז) וְטָהְרוּ וּקְדָשׁוּ,
טְהוּרָה מִבְּפָנִים, וּקְדֻשָּׁה מִבְּחוּץ. וּמָה כּוּס לֹא טְהוּרָתִיהּ
וּקְדֻשָּׁתִיהּ מְלָגוֹ וּמְלַבֵּר בְּלֵא מִיָּא. אוֹף הָכִי נִשְׁמָתָא, לֹא
טְהוּרָתִיהּ וּקְדֻשָּׁתִיהּ מְלָגוֹ וּמְלַבֵּר בְּלֵא אוֹרִייתָא. וּבְגִין דָּא
אָמַר רַבֵּן גַּמְלִיאֵל, מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּכּוּס לֹא יִכְנָס לְבֵית
הַמְּדֻרָשׁ. בְּגִין דְּלֹא אִיהוּ מְסֻטְרָא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי, אֲלֵא
מְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרָע.

עֲטוּר, אוֹקְמוּהָ מְעֲטָרוֹ בְּתַלְמִידִים. וְאוֹרַח רְזָא, ה' אִיהוּ
כּוּס, מְעֲטָרוֹ בְּתַלְמִידִים בְּאֵת י', דְּאִיהוּ עֲטָרָת
עַל ה'. עֲטוּף, צָרִיף לְאֲעֻטָּפָא רִישִׁיהּ בְּגִין דְּשִׁכְיִתָּא עַל
רִישִׁיהּ. דְּהָכִי אוֹקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין, אֲסוּר לְתַלְמִיד
חֲכָם לְמִיהָ ד' אֲמוֹת בְּגִלְלוֹ הַרְאֵשׁ. מִשּׁוּם (יְשִׁעִיהוּ) מְלֵא
כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ. כָּל שֶׁבֵן בְּבִרְכָה, וּבְאֲדַפְרָת שְׁמָא
קְדִישָׁא, לְמַהוּי בְּגִלְלוֹ הַרְאֵשׁ.

שֶׁהִיא עֲטָרָה עַל ה'. עֲטוּף - צָרִיף לְעֲטוּף רֵאשׁוֹ
בְּגִלְל שֶׁהִשְׁכִּינָה עַל רֵאשׁוֹ. שֶׁכִּף פְּרֻשׁוּהוּ
בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, אֲסוּר לְתַלְמִיד חֲכָם לְהִלָּךְ ד' אֲמוֹת
בְּגִלְלוֹ הַרְאֵשׁ, מִשּׁוּם (יְשִׁעִיהוּ) מְלֵא כָּל
הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ. כָּל שֶׁבֵן בְּבִרְכָה, וּבְאֲדַפְרָת שְׁמָא
קְדִישָׁא, לְמַהוּי בְּגִלְלוֹ הַרְאֵשׁ.

דָּאת י' מִן יְהוָה, אִיהִי אֲתַעֲטֹף בְּאוֹר, וְאֲתַעְבִּיד אֹיִר. (וְהֵינּוּ אוֹרָא דְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל מִחֲכִים) בְּגִין דָּאת י' דְּאִיהִי חֲכֵמָה בְּאוֹר, וְהֵינּוּ אוֹר דְּאֲתַעֲטֹף בֵּיהּ בְּדַ בְּרָא עֲלֵמָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קד) עֲטָה אוֹר בְּשִׁלְמָה. וְהָאִי אִיהוּ (בראשית א) יְהִי אוֹר וְיְהִי אֹיִר. וְאוֹקְמוּהָ מְאִירֵי סְתָרֵי תוֹרָה, בְּטָרָם נִתְהוּוּ כָּל דְּבָר, נִתְהוּוּ הַהוּיּוּת. וּבְגִין דָּא יְהִי אוֹר וְיְהִי אוֹר, דְּהוּהּ מִקְדָּמַת דְּנָא.

ח"י אוֹקְמוּהָ, חִי מִן הַחֲבִית. וְאַרְחַ רְזָא, שְׂכִינְתָא עֲלֵאָה אִיהִי תְּמִינְאָה דְּסַפִּירָאן מִתְּפָא לְעֵילָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת ח', וְאַתְמַר בֵּהּ (משלי כד) בְּחֲכֵמָה יִבְנֶה בַּיִת. וְהֵינּוּ חֲבִית: ח' בַּיִת. וּבְגִין דְּאִיהִי חַיִּים, דְּכְּתִיב (משלי א) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בֵּיהּ, יִזְן מִתְּמָן אִיהוּ ח"י. וְדָא אִיהוּ יִנָּא דְּאוֹרֵייתָא. מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בֵּהּ, אֲקַרִי ח"י. וְעוֹד, צַדִּיק ח"י. אִיהוּ חִי מִן הַחֲבִית.

י"ן אֵית מַגִּיה תְּרִין גְּוֹוִינִין, חוֹר וְסוּמָק. יִזְן, שְׂבַעִין אֲנַפִּין. הָא ע"ב. וְלִקְבַל תְּרִין גְּוֹוִינִין דִּינִין, אִיהִי זְכוֹר וְשְׂמוֹר דְּשַׁבְּתָא, וְשְׂבַעִין תִּיבִין דְּקְדוּשׁ וְיִכְל"ו, הָא ע"ב.

מְלָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב כּוּס (דברים לג) מְלָא בְּרַפְתָּ יְיָ. וְאוֹף דְּאִיהוּ מְלָא מֵינָא דְּאוֹרֵייתָא. בַּר נֶשׁ הָכִי צְרִיף לְמַהוּי שְׁלִים, כְּמָה דָּאת אָמַר (בראשית כה) אִישׁ תָּם: גְּבַר שְׁלִים. כְּמוֹ (בראשית לג) וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלֹם, הָכִי צְרִיף לְמַהוּי נִשְׁמַתָּא שְׁלִימְתָא, וְלֹא יְהִי בֵּהּ פָּגָם, (ויקרא כא) דְּכָל אִשָּׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרַב. אוֹף הָכִי אֵלִם עִם י"ה, הוּא אֱלֹהִים, כְּחוּשְׁבֹן כּוּס. (שם י"ה) אִיהוּ מְלָא, וְהַפּוֹף אֵלִם וְתַמְצָא מְלָא. אֵימְתִי. כַּד אֵית תְּמָן י"ה. וְהֵינּוּ (שמות יז) כִּי יַד עַל כֶּסֶף י"ה. אֲדַנְי"י חוּשְׁבִינְהּ ו"ה. עַמּוּדָא דְּאֲמַצְעֵיתָא מְלָא מִן תְּרוּוּיָהּ. וּבְגִין דָּא שְׂרִיא עֲלֵיהּ אָדָם, דְּהוּא שְׂמָא מִפְּרִשׁ.

מִקְבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, כְּגוּוֹנָא דְּאוֹרֵייתָא, דְּהוּהּ בְּתָרִין אֱלֹהִים, כְּחֻשְׁבֹן כּוּס. (שם י"ה) הוּא מְלָא, וְהַפּוֹף אוֹתִיּוֹת אֵלִם וְתַמְצָא מְלָא. מַתִּי? כְּאִשָּׁר יֵשׁ שֵׁם אוֹתִיּוֹת י"ה. וְהֵינּוּ (שמות יז) כִּי יַד עַל כֶּסֶף י"ה. אֲדַנְי"י חֻשְׁבוֹנוֹ ו"ה. הַעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעֵי מְלָא מִשְׁנֵיהֶם, וּמִשּׁוּם זֶה שׁוֹרָה עֲלָיו אָדָם, שְׂהוּא שֵׁם מִפְּרִשׁ. מִקְבְּלוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו - כְּמוֹ הַתּוֹרָה שְׁהִתְהָה בְּשְׁנֵי לַחְוֹת, חֲמִשָּׁה דְּבָרוֹת בְּלוּחַ אֶחָד כְּנָגַד חֲמִשׁ

שְׂאוֹת י' מִן יְהוָה י' מִן יְהוָה הִיא שְׂהִתְעַטְפָּה בְּאוֹר, וְנִעְשְׂתָה אֹיִר. (וְזֵהוּ אֹיִר שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִחֲכִים) מִשּׁוּם שְׂאוֹת י', שְׂהִיא חֲכֵמָה, בְּאוֹר, וְזֵהוּ אוֹר שְׂהִתְעַטְפָּה בּוֹ לְשִׁבְרָא אֶת הַעוֹלָם. זֵהוּ שְׂכְּתוּב (תהלים קד) עֲטָה אוֹר בְּשִׁלְמָה. וְזֵהוּ (בראשית א) יְהִי אוֹר - יְהִי אֹיִר. וּפְרָשׁוּהוּ בְּעֲלֵי סוּדוֹת הַתּוֹרָה, בְּטָרָם שְׁנִתְהוּוּ כָּל דְּבָר, נִתְהוּוּ הַהוּיּוּת. וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר יְהִי אוֹר וְיְהִי אוֹר, שְׂהִיָּה מִזְמָן קְדָמוֹן.

ח' - פְּרָשׁוּהוּ חִי מִן הַחֲבִית. וְדָרְף סוּד - שְׂכִינָה עֲלִיּוֹנָה הִיא שְׂמִינִית לְסַפִּירוֹת מִמְטָה לְמַעְלָה, וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָאת אוֹת ח', וְנֶאֱמַר בֵּהּ (משלי כד) בְּחֲכֵמָה יִבְנֶה בַּיִת. וְזֵהוּ חֲבִית: ח' בַּיִת. וּמִשּׁוּם שְׂהִיא חַיִּים, שְׂכְּתוּב (משלי א) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בֵּהּ, הֵינּוּ מִשֵּׁם הוּא חִי. וְזֵהוּ יִנָּה שֶׁל תּוֹרָה. מִי שְׂמַשְׁתַּדֵּל בֵּהּ נִקְרָא חִי. וְעוֹד, צַדִּיק חִי, שְׂהוּא חִי מִן הַחֲבִית. י"ן יֵשׁ מִמְּנוּ שְׁנֵי גְּוִינִים - לְכָן וְאָדָם. יִזְן גִּימְטְרִיא שְׂבַעִים פְּגִים. הָרִי ע"ב. וּכְנָגַד שְׁנֵי גְּוִינִים שֶׁל הַיִּין, הוּא זְכוֹר וְשְׂמוֹר שֶׁל שַׁבְּתָא, וְשְׂבַעִים תְּבוֹת שֶׁל קְדוּשׁ וְיִכְל"ו - הָרִי ע"ב.

מְלָא - זֵהוּ שְׂכְּתוּב כּוּס (דברים לג) מְלָא בְּרַפְתָּ ה'. וְאַף שְׂהוּא מְלָא מֵינָה שֶׁל תּוֹרָה. אָדָם כְּף צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁלֹם, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (בראשית כה) אִישׁ תָּם - גְּבַר שְׁלֹם, כְּמוֹ (שם לג) וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלֹם. כְּף צְרִיף לְהִיּוֹת נִשְׁמָה שְׁלֵמָה, וְלֹא יְהִי בֵּהּ פָּגָם, וְיִקְרָא (ויקרא כא) שְׂפָל (אִישׁ) אִשָּׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרַב. אָף כְּף אוֹתִיּוֹת אֵלִם עִם י"ה - הוּא מַתִּי? כְּאִשָּׁר יֵשׁ שֵׁם אוֹתִיּוֹת י"ה. וְהֵינּוּ (שמות יז) כִּי יַד עַל כֶּסֶף י"ה. אֲדַנְי"י חֻשְׁבוֹנוֹ ו"ה. הַעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעֵי מְלָא מִשְׁנֵיהֶם, וּמִשּׁוּם זֶה שׁוֹרָה עֲלָיו אָדָם, שְׂהוּא שֵׁם מִפְּרִשׁ.

לוחין, חמשה דברין בלוחא חדא, לקבל חמשה אצבעאן
דיד ימינא. וחמשה בלוחא תניינא, לקבל חמשה
אצבעאן דיד שמאלא. ואתיהיבו בימינא דהיינו ביד
ימין. ובגין דא, שני לוחות אבנים הוריד בידו, ולא
בידיו. והאי איהו דאסהיד קרא, (דברים לג) מימינו אש דת
למו.

אצבעות של יד ימין, וחמשה
בלוח שני כנגד חמש אצבעות
של יד שמאל. ונתנו בימין,
כלומר ביד ימין. ומשום זה, שני
לוחות אבנים בידו, ולא בידיו.
וזהו שמעיד הפסוק, (דברים לג)
מימינו אש דת למו.

ונותן עיניו בו, בגין דהאי כוס, דאיהו לקבל ארעא
דישראל, דאתמר בה, (דברים יא) תמיד עיני יי
אלהיד בה. ועייניו דלעילא, אינון שבועין סנהדרין,
ומשה ואהרן עליהו. תרין עייניו עלאין. חד עין ימין,
וחד עין שמאלא, ואינון ע"ב, כמנן פיין. והאי איהו
רזא דנותן בפוס עינו.

ונותן עיניו בו - משום שכוס זה
הוא כנגד ארץ ישראל, שנאמר
בה (דברים יא) תמיד עיני ה' אלהיד
בה. ועינים של מעלה הם שבועים
סנהדרין, ועליהם משה ואהרן.
שתי עינים עליונות. אחת עין
ימין, ואחת עין שמאל. והם ע"ב,
כמנן "פיין". וזהו סוד של נותן
בכוס עינו.

ומנביהו מן הקרקע טפח, בגין דאת ה' איהי כוס, בעי
לסלקא לה באת י', דאיהי טפח, דביה
אתפתחת ה' בה' אצבעאן. ומשגרו לאנשי ביתו במתנה,
בגין דיתברך דביתהו, דאיהי נפש, דאתמר בה (במדבר יא)
נפשנו יבשה אין כל, ואתברכת ואתעבדת פריין, הדא
הוא דכתיב, (בראשית א) תדשא הארץ דשא.

ומנביהו מן הקרקע טפח - משום
שאות ה' היא כוס, צריך להעלות
אותה באות י', שהיא טפח, שבו
נפתחת אות ה' בחמש אצבעות.
ומשגרו לאנשי ביתו במתנה -
משום שתתברך אשתו, שהיא
נפש, שנאמר בה (במדבר יא) נפשנו
יבשה אין כל. ומתברכת ועושה
פרות. זהו שכתוב (בראשית א)
תדשא הארץ דשא.

רביעאה, למהוי על פתוריה דברי תורה, דלא יתקיים
ביה כגוונא דעמי הארץ, דאתמר עליהו
(ישעיה כח) כי כל שלחנות מלאו קיא צאה. אבל בסתרי
תורה אוקמוה, הרוצה להעשיר יצפין, יתן שלחן לצפון.
הרי שלחן לשמאלא, דאיהו דין, בעי לקשרא ביה ימינא,
דאיהו אורייתא, דאתיהיבת מחסד, דאיהו רחמי, ימין
ה'.

רביעי - להיות על השלחן דברי
תורה, שלא יתקיים בו פדגמת
עמי הארץ שנאמר עליהם (ישעיה
כח) כי כל שלחנות מלאו קיא
צאה. אבל בסודות התורה
פרשוהו, הרוצה להעשיר -
יצפין, יתן שלחן לצפון. הרי
שלחן לשמאל, שהוא דין, צריך
לקשר בו הימין, שהוא התורה,
שנתנה מחסד, שהוא רחמים,
ימין ה'.

חמישאה, אוקמוה מארי מתניתין, דצריך להארץ על
פתוריה, בגין עניים. ורזא דמלה, בגין
דצדקה יאריך יומיו, דלא יתקצרון. כגוונא דאורייתא
איהו אריכות יומין, בתרין עלמין, בעלמא דין ובעלמא
דאתי לנשמתא. אוף הכי צדקה, איהי אריכות יומין
לגופא, בתרין עלמין, הדא הוא דכתיב, (דברים ל) כי הוא
בעולם הזה ובעולם הבא לנשמות - אף כף הצדקה היא אריכות ימים לגוף בשני עולמות. זהו

חמישי - פרשוהו בעלי המשנה,
שצריך להארץ על השלחן בגלל
עניים. וסוד הדבר - בגלל
הצדקה יאריך ימיו, שלא
יתקצרו. כמו התורה שהיא
אריכות ימים בשני עולמות,
זהו

שפכתוב (דברים ל) כי הוא חייך וארץ ימירך בעולם הבא. כי הוא חייך - בעולם הזה. וארץ ימירך - בעולם הבא. שפכתוב הבא לגוף לתחית המתים, שאחר שיקום לא ימות. וכמו שהעולם הבא יהיה עומד, כך העולם הזה יהיה עומד.

ששי - שלא יהא גרגרן ובלען על שלחננו של המלך, כמו עשו שאמר (בראשית כה) הלעיטני, דרך הלעטה, אלא דרך טחינה. אף כך מי שמוציא דבורים של תפלה או תורה מפיו, צריך להוציא אותם בדרך טחינה - שלמים, ולא בהלעטה - חסרים. ולא עוד, אלא בגלל סכנה שפא יקדים קנה לו שט.

שביעי' - מים אחרונים. ופרשהו, מים ראשונים מצוה, ואחרונים חובה, ואמצעיים רשות. מים ראשונים צריך להגביה האצבעות כדי שלא יחזרו משקים ויטמאו את הידים. ויש מהחכמים שאמרו, שאחרונים משום מלח סדומית, שלא יסמא את העינים. אפלו כך הוציא אותם מחובה. וסותרים הדברים את אלו שאמרו עליהם חובה, ואין דרך ארץ לסתר דברי הגאונים, (מאלו שאמרו עליהם) אלא שגאמר עליהם, (דברים ז) על פי התורה אשר יורוך.

ורא עוד, אלא שאמרו עליהם שלש קדשות. זהו שפכתוב (ויקרא יא) והתקדשתם והייתם קדשים. והתקדשתם - אלו מים ראשונים. והייתם קדשים - אלו מים אחרונים. כי קדוש - זה שמן ערב. אני ה' - זו ברכה. ואמצעיים, בין גבינה לבשר, ומשום זה והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ה'. אשרי העם שאדונם ישים אותם אצל. מים ראשונים שזרע אדם - מצוה. אחרונים, של הנקבה

חייך וארץ ימירך. פי הוא חייך בעולם הזה וארץ ימירך בעולם הבא. דעלמא דאתי לגופא (דף רמ"ו ע"א) לתחית המתים, דלקתר דייקום לא ימות. וכגוונא דעלמא דאתי יהא קיים, הכי עלמא דין יהא קיים.

שתיתאה, שלא יהא גרגרן ובלען על פתוריה דמלכא, כגוונא דעשו דאמר (בראשית כה) הלעיטני, ארץ הלעטה, אלא בארץ טחינה. אוף הכי, מאן דאפיק מלין דצלותין או דאורייתא מפומוי, בעי לאפקא לון בהטחנה שלמים, ולא בהלעטה חסרים. ולא עוד, אלא בגין סכנה דשפא יקדים קנה לו שט.

שביעאה, מים אחרונים. ואוקמוה, מים ראשונים מצוה. ואחרונים חובה. ואמצעיים רשות. מים ראשונים צריך לסלקא אצבעאן, בגין דלא יהדרון משקין ויטמאו את הידים. ואית מרבנן דאמרי, דאחרונים משום מלח סדומית, שלא תסמא את העינים. אפילו הכי אפקין לון מחובא. וסתרי מילין, אלין דאמרו עליהו חובה, ולא ארץ ארעא לסתרא גאונים מלין, (ס"א מאלין דאמרי עליהו) אלא דאתקרי עליהו, (דברים ז) על פי התורה אשר יורוך.

ולא עוד, אלא דאמרו עליהו ג' קדושות, הדא הוא דכתיב, (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדשים. והתקדשתם אלו מים ראשונים. והייתם קדשים אלו מים אחרונים. פי קדוש, זה שמן ערב. אני יי, זו ברכה. ואמצעיים, בין גבינה לבשר. ובגין דא, והתקדשתם והייתם קדשים פי קדוש אני יי. ופאין עמא, דמאריהון ישוי לון לגביה.

אוף הכי והתקדשתם, בשעת תשמיש. מים ראשונים דזרע בר נש, מצוה. אחרונים דנוקבא, חובה. ואמצעיים קא רמיז, וכגבינה תקפיאני. הדא הוא דכתיב, (איוב י) הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני. והאי איהו אף כך והתקדשתם - בשעת תשמיש. מים ראשונים שזרע אדם - מצוה. אחרונים, של הנקבה

- חוֹבָה. וְאִמְצָעִים - הָרִי רוֹמֵז, וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֲנִי. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (איוב י') הלא כְּחֹלֶב תִּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֲנִי. וְזֶהוּ שְׁבֹא הָרִמֵז בֵּין גְּבִינָה לְבֶשֶׂר, שְׁנֹאֲמַר בוֹ (איוב י') עוֹר וּבֶשֶׂר תִּלְבִּישָׁנִי. שְׁמִינִי - לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. מִדּוּעַ? בִּינָה הִיא הַשְּׁלִישִׁית מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, מִמַּעַלָּה לְמַטָּה. וּמִשּׁוּם זֶה פְּחוֹת מִשְׁלֶשָׁה לֹא צָרִיף כּוֹס (ר"א). לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. וּבֹא בְרָמֵז - קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. וְלֹא עוֹד, יוֹרְדֵת פְּחוֹת מִשְׁלֶשָׁה - כְּהַנִּים, לְוִים, יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה, נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. בְּיָדָהּ תִּלְיָתָא, בְּיָדָהּ תִּלְיָתָא. וְדָא בִּינָה, יְהו"ו. וּבַגְבִּינָה אֲתַמַּר, שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הַיְוִ"י הַלְלִיָּהּ. מַלְכוּת ה' רְבִיעִית, עֲלֶיהָ אֲרַבְעָה מִשְׁמֵרוֹת הַיְוִ"י הַלְלִיָּהּ. וְאוֹת ש' שֶׁל שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים כְּנֻגַד שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת. וְאוֹת שְׁלֹשׁ עֲנָפִים כְּנֻגַד עֲנָפִים כְּנֻגַד אֲרַבְעָה מִשְׁמֵרוֹת.

וְשִׁיעוּרָא, כּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה, רְבִיעִית לּוֹג, וְשִׁיעוּרָא דִּילֵיהּ, לְקַבֵּל ה', רְבִיעִעָא דְשֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂירָא, בְּעֶשְׂרָה אוֹמַר נְבִרְךָ לְאַלְהֵינוּ. וְשְׁכִינְתָא תַּתָּא, אִיהִי רְבִיעִית, וְעֶשְׂרִית. רְבִיעִית לְשֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂרִית לְעֶשֶׂר סְפִירִין. דְּאִינוּן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכַמָּה צָרִיף בַּר נֶשׁ לְנֻטְרָא גְרַמִּיָּה, דְּלֹא לְזִרוּק מְלִין אֵלִין בְּאַתֵּר דְּלֹא אֲצִטְרִיף. כְּמוֹ מָאן דְּזָרִיק נְהֻמָּא. כָּל שְׁכָן מָאן דְּזָרִיק נְהֻמָּא דְּאוֹרִיָּתָא, לְבַר מִפְתוּרִיָּה, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא. דְּאֲתַמַּר בָּהּ, (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ. (ע"ב רע"א מוהימנא).

רע"א מוהימנא.

זוהר

וּבַחֲבוּרָא קִדְמָא, תִּלְתַּת אֵינוּן דְּגֵרְמִין בִּישׁ לְגֵרְמִיָּהוּ. תְּרִין בְּהֵאִי עֲלֻמָּא, וְחַד בְּעֲלֻמָּא אַתְרָא, וְאֵלִין אֵינוּן: מָאן דְּלֵיִט גְרַמִּיָּה, דְּתַנִּינָן חַד מְמַנָּא אֲתַפְקַד קַמִּיָּה דְּבַר נֶשׁ, וּבְשַׁעְתָּא דְּלֵיִט גְרַמִּיָּה הֵהוּא בַר נֶשׁ, הֵאִי מְמַנָּא, וְשְׁבַעִין אַתְרַנִּין דְּמִמְנָן תְּחוּתִיָּה, נְטִלִין הֵהִיא

דְּקָא רְמִיז, בֵּין גְּבִינָה לְבֶשֶׂר, דְּאֲתַמַּר בִּיהּ (שם) עוֹר וּבֶשֶׂר תִּלְבִּישָׁנִי.

תְּמִינָא, לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. אֲמַאי. בִּינָה אִיהִי תִלְיָתָא מֵעֶשֶׂר סְפִירָאן, מֵעִילָא לְתַתָּא. וּבַגִּין דָּא פְּחוֹת מִשְׁלֶשָׁה לֹא צָרִיף כּוֹס. לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס, קָא רְמִיז קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְּאוֹרִיָּתָא לֹא נַחְתָּא פְּחוֹת מַג', כְּהַנִּים, לְוִים, יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה, נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. בְּיָדָהּ תִּלְיָתָא, בְּיָדָהּ תִּלְיָתָא. וְדָא בִּינָה, יְהו"ו. וּבַגְבִּינָה אֲתַמַּר, שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הַיְוִ"י הַלְלִיָּהּ. מַלְכוּת ה' רְבִיעִית, עֲלֶיהָ אֲרַבְעָה מִשְׁמֵרוֹת הַיְוִ"י הַלְלִיָּהּ. וְש' דְּתִלְתַּת עֲנָפִין לְקַבֵּל תִּלְתַּת מִשְׁמֵרוֹת. וְשְׁלֹשׁ דְּאֲרַבְעָה עֲנָפִין, לְקַבֵּל אֲרַבְעָה מִשְׁמֵרוֹת.

וְשִׁיעוּרָא, כּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה, רְבִיעִית לּוֹג, וְשִׁיעוּרָא דִּילֵיהּ, לְקַבֵּל ה', רְבִיעִעָא דְשֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂירָא, בְּעֶשְׂרָה אוֹמַר נְבִרְךָ לְאַלְהֵינוּ. וְשְׁכִינְתָא תַּתָּא, אִיהִי רְבִיעִית, וְעֶשְׂרִית. רְבִיעִית לְשֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂרִית לְעֶשֶׂר סְפִירִין. דְּאִינוּן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכַמָּה צָרִיף בַּר נֶשׁ לְנֻטְרָא גְרַמִּיָּה, דְּלֹא לְזִרוּק מְלִין אֵלִין בְּאַתֵּר דְּלֹא אֲצִטְרִיף. כְּמוֹ מָאן דְּזָרִיק נְהֻמָּא. כָּל שְׁכָן מָאן דְּזָרִיק נְהֻמָּא דְּאוֹרִיָּתָא, לְבַר מִפְתוּרִיָּה, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא. דְּאֲתַמַּר בָּהּ, (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ. (ע"ב רע"א מוהימנא).

זוהר:

וּבַחֲבוּרָא קִדְמָא, תִּלְתַּת אֵינוּן דְּגֵרְמִין בִּישׁ לְגֵרְמִיָּהוּ. תְּרִין בְּהֵאִי עֲלֻמָּא, וְחַד בְּעֲלֻמָּא אַתְרָא, וְאֵלִין אֵינוּן: מָאן דְּלֵיִט גְרַמִּיָּה, דְּתַנִּינָן חַד מְמַנָּא אֲתַפְקַד קַמִּיָּה דְּבַר נֶשׁ, וּבְשַׁעְתָּא דְּלֵיִט גְרַמִּיָּה הֵהוּא בַר נֶשׁ, הֵאִי מְמַנָּא, וְשְׁבַעִין אַתְרַנִּין דְּמִמְנָן תְּחוּתִיָּה, נְטִלִין הֵהִיא

מְלָה, וְאִמְרֵי אָמֵן, וְסִלְקֵי לָהּ לְעֵילָא, וְדִינֵינִי לָהּ, וְאִיהוּ רְדִיף אֲבַתְרִייה, עַד דְּעֵבִיד לִי, וְאַשְׁלִים לִי הֵהוּא מְלָה.

מָאן לָן רַב מַמְשָׁה, דְּאָמַר (שְׁמוֹת ל"ב) וְאִם אֵין מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כְּתָבְתָּ, וְאָמַר לְצוּרָךְ, וְאָף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבִיד רְעוּתִיה, עִם כָּל דָּא לֹא אֲשַׁתְּזִיב מְעוּנָשָׁא, וְהָא אֲתָמַר דְּלֹא אֲדַכֵּר בְּפִרְשַׁת וְאֲתָה תְּצַוֶּה, וְאֲתַמְחִי מִתַּמְּנִין. וְהָא אוֹקְמוּהּ. מָאן לָן רַב מְדוּד מְלִפָּא, דְּאָמַר (תְּהִלִּים ל"ט) אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרֶה דְּרַכֵּי מַחֲטוּא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרֶה לְפִי מַחֲסוּם בְּעוֹד רִשְׁעִי לְנִגְדִי, מְאִי בְּעוֹד רִשְׁעִי לְנִגְדִי. הֵהוּא מְמַנָּא דְּאֲתַפְקֵד עַל דָּא, וְנִטִּיל הֵהִיא מְלָה לְאַבְבָּאשָׁא לִי לְפָר נֶשׁ.

וְחַד מָאן דְּזָרִיק נְהָמָא, אוּ פִירוּרִין דְּנְהָמָא בְּאַרְעָא, וְקָא עֵבִיד בֵּיה זְלוּלָא, כְּמָה דְּאֲתָמַר. הֵנִי תְרִי בְּהַאי עֲלָמָא. וְחַד בְּהֵהוּא עֲלָמָא, מָאן דְּאוּקִיד שְׁרָגָא בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, עַד לָא מָטוּ יִשְׂרָאֵל לְקַדוּשָׁא דְּסַדְרָא, בְּגִין דְּקָא מַחֲלֵל שַׁבְּתָא, וְגָרִים לְנוּרָא דְּגִיְהֵנָם לְאַתּוּקְדָא, עַד לֹא מָטָא (ד' רמ"ו ע"ב) זְמַנִּיה.

חַד דּוּכְתָא אִית בְּגִיְהֵנָם, לְאִינוּן דְּקָא מְחַלְלֵי שַׁבְּתָא. פִּיּוֹן דְּאִיהוּ אוּקִיד שְׁרָגָא עַד לֹא מָטָא זְמַנִּיה, חַד מְמַנָּא אִית בְּגִיְהֵנָם בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, וְאוּקִיד בְּקַדְמִיתָא לְהֵהוּא דּוּכְתָא, וְאָמַר הַאי דּוּכְתָא דְּפִלְנֵיָא. וְכָל חֵיִבִין דְּגִיְהֵנָם, מְסִיִיעֵי לְאוּקְדָא הֵהוּא דּוּכְתָא. הֵהוּא מְמַנָּא קְאָרִי וְאָמַר, (ישעיה כ"ב) הִנֵּה יִי מְטַלְטְלָךְ טַלְטְלָה גְבַר וְעֵטָף עֵטָה. חֵיִבִין דְּגִיְהֵנָם אֲמַרִי, (ישעיה כ"ב) כַּדּוּר אֶל אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם שְׁמָה תָּמוּת וְגו'. בְּגִין דְּאִיהוּ גָרִים לוֹן לְאַתּוּקְדָא, עַד לֹא מָטָא זְמַנִּיהוּ. הָא לָן תִּלְתָּא, דְּגַרְמֵי בִיש לְגַרְמִיְהוּ, כְּמָה דְּאֲתָמַר.

שְׁעוּשָׁה אוֹתוּ וּמְשָׁלִם לוֹ אוֹתוּ דְּבוּר.

מִי לָנוּ גְדוֹל מִמְשָׁה, שְׁאָמַר (שְׁמוֹת ל"ב) וְאִם אֵין מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כְּתָבְתָּ, וְאָמַר לְצוּרָךְ, וְאָף עַל גַּב שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲשֵׂה רְצוֹנִי, עִם כָּל זֶה לֹא נִצּוֹל מְעַנֵּשׁ, וְהָרִי נִתְבָּאָר שְׁלֹא נִזְכָּר בְּפִרְשַׁת וְאֲתָה תְּצַוֶּה, וְנִמְחָה מִשָּׁם. וְהָרִי פִרְשׁוּהוּ. מִי לָנוּ גְדוֹל מְדוּד מְלִפָּא שְׁאָמַר (תְּהִלִּים ל"ט) אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרֶה דְּרַכֵּי מַחֲטוּא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרֶה לְפִי מַחֲסוּם בְּעוֹד רִשְׁעִי לְנִגְדִי. מְהוּ בְּעוֹד רִשְׁעִי לְנִגְדִי? הַמְמַנָּה הֵהוּא הַמְּפַקֵּד עַל זֶה, וְלוֹקַח הַדְּבוּר הֵהוּא לְקַלְקֵל לוֹ לְאָדָם. וְאַחַד מִי שְׁזוּרְק לְחַס אוּ פְרוּרִים שְׁל לְחַס בְּקַרְקַע וְעוֹשָׂה בּוֹ זְלוּל, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר. אֵלוּ הַשְּׁנַיִם בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאַחַד בְּעוֹלָם הֵהוּא - מִי שְׁפַדְלִיק נֵר בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת טָרַם מְגִיעִים יִשְׂרָאֵל לְקַדְשָׁא דְּסַדְרָא, מְשׁוּם שְׁמַחֲלֵל שַׁבַּת, וְגוּרַם לְאֵשׁ שְׁל הַגִּיְהֵנָם לְדַלֵּק טָרַם הַגִּיעַ זְמַנּוּ.

מְקוּם אַחַד יֵשׁ בְּגִיְהֵנָם לְאוֹתָם שְׁמַחֲלֵלִים שַׁבַּת. פִּיּוֹן שְׁהוּא הַדְּלִיק נֵר טָרַם הַגִּיעַ זְמַנּוּ, יֵשׁ מְמַנָּה אַחַד בְּגִיְהֵנָם בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, וּמְבַעֵיר בְּרֵאשׁוּנָה לְאוֹתוֹ מְקוּם וְאוֹמַר: זֶה מְקוּם שְׁל פְלוֹנִי. וְכָל חֵיִבֵי הַגִּיְהֵנָם מְסִיעִים לְהַבְעִיר אֶת אוֹתוֹ מְקוּם. אוֹתוֹ מְמַנָּה קוֹרָא וְאוֹמַר: (ישעיה כ"ב) הִנֵּה ה' מְטַלְטְלָךְ טַלְטְלָה גְבַר וְעֵטָף עֵטָה. חֵיִבֵי הַגִּיְהֵנָם אוֹמְרִים: (ש"ם) כַּדּוּר אֶל אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם שְׁמָה תָּמוּת וְגו'. מְשׁוּם שְׁהוּא גָרַם לְהֵם לְהַשְׁרֵף טָרַם הַגִּיעַ זְמַנּוּ. הָרִי לָנוּ שְׁלֵשָׁה שְׁגוּרְמִים רַע לְעַצְמָם, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר.

השלמה מההשממות (סימן יב) רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

ויחלם והנה סלם (בראשית כח) - זו התפלה. מצב ארצה, שמתפללים בני אדם אותה בארץ, שהיא השכינה, ומגיעה לשמים, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר (מלכים א-ח) ואתה תשמע השמים. וסוד הדבר - (תהלים ח) ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים.

ובזמן שמודיע להם הקדוש ברוך הוא, השכינה שעולה באותה תפלה, מיד - (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, באותו אדם. כלם פותחים פניהם לעמת השכינה באותה תפלה. זהו שכתוב (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרוות מלמעלה. וזהו עלים - שכינה על פניהם. וירדים בו, מהו בו? בהקדוש ברוך הוא.

והקדוש ברוך הוא יורד עליהם לעמת השכינה, ומתיוחד הקדוש ברוך הוא בו באותה תפלה. שהשכינה היא מצוה כלולה משל, ומצוה בלא מחשבה אין לה עליה.

ומחשבה היא אדם - שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, תפארת, מצוה, היא מלכות כלולה מארבע חיות של המרכבה כלולה מארבע אותיות, היא נקבה שלו, פנים שלו, פנים של רחמים. בגללה נאמר, (שמות א) אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה.

ומצד הצדיק נקרא אחריו, חיה כלולה שמונה עשרה חליות, שהן מאחוריו של האדם לעמת שמונה עשר נענועים של הלולב שדומה לשדרה, שבו שמונה

עשרה חליות, שהוא אחר למעשה בראשית, וקדם למחשבה, שנאמר בה, ישראל עלה במחשבה. מה שאין בן באדם, שעץ הדעת טוב ורע שהוא אחר למעשה, וקדם לפרענות.

ויחלם והנה סלם, (בראשית כח) דא צלותא. מצב ארצה, דמצלין בני נשא לה בארעא דאיהי שכינתא ומטאת לשמיא דאיהו קדשא בריך הוא, דאתמר (מלכים א ח) ואתה תשמע השמים. ורזא דמלה (תהלים ח) יי' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים. ובזמנא דמודע לון קדשא בריך הוא, שכינתא דסלקא בהיא צלותא. מיד (בראשית כ"ח) והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, בהוא בר נש. כולהו פתחין גדפייהו לקבל שכינתא בהיא צלותא. הדא הוא דכתיב, (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרוות מלמעלה. והאי איהו עלים שכינתא על גדפייהו. וירדים בו, מאי בו, בקודשא בריך הוא.

וקודשא בריך הוא נחית עלייהו לקבלא שכינתא, ומתיחד קדשא בריך הוא בו בהיא צלותא. דשכינתא איהו מצוה כלילא משם הו"ה, יהו"ה איהי חיה דיליה, ומצוה בלא מחשבה לית לה סליקו.

ומחשבה איהו אדם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, תפארת מצוה, מלכות כלילא מארבע חיוון דמרפבתא כלילא מארבע אתוון איהי נוקבא דיליה אנפין דיליה, אנפי רחמי. בגינה אמינא, (שמות ל"ג) אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה.

ומפטר דצדיק אתקרי אחרוי, חיה כלילא שמונה עשר חולין דאינון מאחור דבר נש לקבל שמונה עשר נענועים דלולב דדומה לשדרה דביה שמונה עשר חולין. איהו אחר לעובדא דבראשית, וקדם למחשבה דאתמר בה, ישראל עלה במחשבה. מה לאו הכי באדם, דעץ הדעת טוב ורע דאיהו אחר למעשה וקדם לפרענות.

עשרה חליות, שהוא אחר למעשה בראשית, וקדם למחשבה, שנאמר בה, ישראל עלה במחשבה. מה שאין בן באדם, שעץ הדעת טוב ורע שהוא אחר למעשה, וקדם לפרענות.

קמו תנאים ואמוראים ואמרו, רועה נאמן, יתקיים בך זה הפסוק, (ישעיה סב) אל תתנו דמי לו. שהרי עליונים ותחתונים מקננים בצלם שלך. מחנות של הקדוש ברוך הוא שהם מישיבה של מעלה, ומחנות של המלכה שהם מישיבה של מטה, עליך נאמר (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים וגו'. בך עולים מחנות של השכינה בתפלה שלך, ויורדים מחנות של הקדוש ברוך הוא להקדוש ברוך הוא אצל השכינה בכמה שירים ונגונים בתפלה. ואתה הוא הקרוב של הקדוש ברוך הוא בתפלה שלך, שהיא קרבן של הקדוש ברוך הוא ושכינתו.

בפרשת (במדבר כח) צו את בני ישראל, את קרבני לחמי, שתקנו בעלי המשנה קרבנות בתפלה מצד הימין, ששם איש חסד - פהן. ותקנו אמירת הזמירות שהם שיר הלזים אחריהם - מצד הגבורה. והוד, דרגה של דוד המלך, נקשר בשמאל. ואהרן, שדרגתו נצ"ח, נקשר בחסד. זהו שפתוב (תהלים טו) נעמות בימיך נצח. אחר כך יחוד בפסוק שמע ישראל, וכולל ברכה וקדשה, שהוא קדוש קדוש קדוש, וברכה מצד הימין. זהו שפתוב (במדבר ו) דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל.

וכךשה מצד הלזים, העמוד האמצעי, קשור ימין ושמאל, והוא קשר של תפלין של ראש שהיא אמה עליונה, תפלין על ראשו, כמו שפרשה בעלי המשנה בתפלין של אדון העולם מה כתוב בהן. והוא קשר של תפלין של יד, שהיא שכינה תחתונה, והו שפרשה בעלי המשנה, הראהו למשה קשר של תפלין. ש של תפלין משה, כלול משלשה ענפים של האבות למעלה, שתקנו שלש תפלות שהן סימן שמ"ע, שהיא שחרית מנח"ה ערבית, מ"ה שלך - תפלת השבת, שנאמר בה (בראשית א) ורדו בדגת הים ובעוף השמים וגו'.

בצו את בני ישראל את קרבני לחמי, (במדבר כח) דתקנו מארי מתניתין בצלותא מסטרא זמירות דאינון שיר דלזים אבתרייהו מסטרא דגבורה. והוד דרגא דדוד מלפא אתקשר בשמאלא. ואהרן דדרגא דליה נצ"ח אתקשר בחסד. הך הוא דכתיב (תהלים ט"ו) נעמות בימיך נצח.

קמו תנאים ואמוראים ואמרו, רעיא מהימנא, יתקיים בך האי קרא (ישעיה ס"ב) אל תתנו דמי לו. דהא עלאין ותפאין מקננין בצולמא דיך. משיריין דקודשא בריך הוא דאינון ממתיתתא עלאה ומשיריין דמטרוניתא דאינון ממתיתתא תתאה, עלך אתמר (בראשית כ"ח) והנה מלאכי אלהים וגו'. בך סלקין משיריין דשכינתא בצלותא דילך, ונחתין משיריין דקודשא בריך הוא לקודשא בריך הוא לגבי שכינתא בכמה שירין וניגונין בצלותא. ואנת הוא קריכו דקודשא בריך הוא בצלותא דילך דאיהי קרבנא דקודשא בריך הוא ושכינתיה.

בצו את בני ישראל את קרבני לחמי, (במדבר כח) דתקנו מארי מתניתין קרבנין בצלותא מסטרא דימינא, דתמן איש חסד פהן. ותקינו זמירות דאינון שיר דלזים אבתרייהו מסטרא דגבורה. והוד דרגא דדוד מלפא אתקשר בשמאלא. ואהרן דדרגא דליה נצ"ח אתקשר בחסד. הך הוא דכתיב (תהלים ט"ו) נעמות בימיך נצח.

לבתר שמע ישראל דיחודא, כליל פרכו וקדשה, איהו קדוש קדוש קדוש, וברכה מסטרא דימינא. הך הוא דכתיב (במדבר ו) דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל.

וקדושה מסטרא דלזים עמודא דאמצעיתא קשור ימינא ושמאלא, ואיהו קשורא דתפלין דרישא דאיהי אמה עלאה תפלין על רישיה, כמה דאוקמוה מארי מתניתין בתפלי דמארי עלמא, מה פתיב בהו. ואיהו קשורא דתפלין דיך דאיהי שכינתא תתאה והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין, הראהו למשה קשר של תפלין. ש של תפלין משה, כליל תלת ענפיין

דאבהן לעילא, דתקינו תלת צלותין דאינון סימן שמ"ע, דאיהי שחרית מנח"ה ערבית, מ"ה דילך צלותא דשבת דאתמר ביה (בראשית א) ורדו בדגת הים ובעוף השמים וגו'.

אותיות, ואותן תולדות שלהן עולות ק"ל. ע"ב ק"ל עולים מאתים ושנים, כחשבון ב"ר. ואתה הוא רועה נאמן, עליך נאמר (תהלים ב) נשקו בר. ואתה רב למטה, רבן של כל ישראל, רבן של מלאכי השרת, בן למעלה, בן להקדוש ברוך הוא ושכינתו.

נאמר אצל דוד, (שמואל-ב"ב) גם ה' העביר חטאתך לא תמות. בזה הגם התכפר דוד. וזהו שעור של חלה, שלש וארבעים ביצים ותוספת חמש ביצה, רמזו בנאמר (ויקרא ה) וחקמישתו יוסף עליו.

אשרי התפלה שיצאה מפיה, כמו שהקדוש ברוך הוא ירד על הר סיני ונאמר בו (דברים כט) כי אשר ישנו פה וגו'. כף בן (כאשר) אתה תשתדל בתורה ותפלה, הקדוש ברוך הוא יאסוף עליונים ותחתונים וכל אותן נשמות שהיו וכל העתידים להיות וכל מחנות המלאכים וירד בצלם שלך לקבל התפלה שלך והתורה שלך. משום שמחשבה שלך ליחד להקדוש ברוך הוא ושכינתו בכל מחנות שלו למעלה ומטה בתורתך ובתפלתך.

הקדוש ברוך הוא, מחשבה טובה מצרפה למעשה. וכמו שהיא אמר אנכי, וכלם אמרו (שמות כד) נעשה ונשמע - כף הקדוש ברוך הוא עשה לכל המחנות שלו שכלם שתקו ושמעו לדבורך, משום שרצונך בהם ליחד להקדוש ברוך הוא ושכינתו בכל המחנות שלו.

וכר מה שהקדוש ברוך הוא הבטיח לעשות לך כמה טובות שאין להן סוף, כלם אמרו נעשה ונשמע. ומשום זה נאמר, (תהלים ק) ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו, והתחזק בך. שהרי הקדוש ברוך הוא ושכינתו וכל המחנות שלו הסכימו לעשות כל רצונך ויותר, מה שהיא כתוב על ידך, ולא נפל דבר קטן מפתיבת ידך שלא התקיים.

דעה קדשא ברוך הוא ושכינתיה וכל משיריין דיליה אסתפמו למעבד כל רעותך ויתיר, מה דאיהו כתוב על ידך. ולא נפיל מלה זעירא מפתיבת ידך דלא אתקיים.

ה"א וא"ו ה"א. אתון קדמאין סלקין לשבעין ותריין אתון, ואינון תולדין דילהון סלקין ק"ל. ע"ב ק"ל סלקין מאתן ותריין כחושבון ב"ר. ואתה הוא רעיא מהימנא, עלך אתמר (תהלים ב) נשקו בר. ואתה רב לתתא רבן של כל ישראל רבן המלאכי השרת, בר לעילא, בר לקודשא ברוך הוא ושכינתיה.

אתמר לגבי דוד (שמואל ב"ד) גם יי העביר חטאתך לא תמות, בהאי גם אתכפר דוד. והאי איהו שיעורא דחלה, תלת וארבעין ביצים ותוספת חמש ביצה, רמזו (ויקרא ה) [ו]חקמישתו יוסף עליו.

זכאה צלותא דנפקא מפומך, כגוונא דקודשא ברוך הוא נחית על טורא דסיני ואתמר ביה (דברים כ"ט) כי את אשר ישנו פה וגו'. הכי בר (כ"א כד) אנת תשתדל באורייתא וצלותא קדשא ברוך הוא כניש עלאין ותתאין וכל אינון נשמתין דהוו וכל דעתידין למהוי וכל משיריין המלאכים ונחית בצולמא דילך לקבלא צלותא דילך ואורייתא דילך. בגין דמחשבתא דילך ליחדא לקודשא ברוך הוא ושכינתיה בכל משיריין דיליה עילא ותתא באורייתך ובצלותך.

קדשא ברוך הוא מחשבה טובה מצרפה למעשה. וכגוונא דאיהו אמר אנכי, וכלהו אמרו שמות כ"ד) נעשה ונשמע, הכי קדשא ברוך הוא עביד לכל משיריין דיליה דכלהו שתקין ושמעין למלוכה, בגין דרעותך בהון ליחדא לקודשא ברוך הוא ושכינתיה בכל משיריין דיליה.

וכל מה דקודשא ברוך הוא אבטח למעבד לך כמה טבין דלית לון סוף, כלהו אמרו נעשה ונשמע. ובגין דא (תהלים ק"ג) ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו, ואתתקף בך.

דעה קדשא ברוך הוא ושכינתיה וכל משיריין דיליה אסתפמו למעבד כל רעותך ויתיר, מה דאיהו כתוב על ידך. ולא נפיל מלה זעירא מפתיבת ידך דלא אתקיים.

אשרי האדם שאדונו חושב אותו כגופו ועושה לו כבוד כצורתו להיות לוקח דברים של פיו בתורה ותפלה כדבריו בהר סיני. ואין אחד שפתח פיו לקטרג לו אלא כלם, עליונים ותחתונים, בהסקמה אחת וברצון אחד.

רעיא מהימנא

דבר אחר (בראשית כח) ויחלם והנה סלם, רועה נאמן, מה ל' עולה על כל האותיות, כף אתה עתיד להתעלות על כל הבריות, משום שעלה לשם של יו"ד ה"י וא"ו ה"י, שבו שלש י"י, שחשבונו שלשים. שבהתחלה הייתה בשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא יאא, ב"ג מדות של רחמים שהן גימטריא אחד. כעת תתעלה באל, שהוא אותיות יא"י. ששני שמות הם עדים הלא אל אחד בראנו. זהו שכתוב (מלאכי ב) הלא אב אחד לכלנו הלא אל אחד בראנו.

ובשרש יודין אלו יתקיים כף, (ישעיה נב) ירום ונשא וגבה מאד בשם מ"ה. שכף עולה מא"ד לחשבון אד"ם. ובהפוף אותיות - מאד הוא אד"ם. ירום - בארבע פנים של אר"ה, שהם (במדבר ו) יברכה יהו"ה. ונשא - בארבע פני שור, שהם ישא יהו"ה, בשמאל. וגבה מאד - יאר יהו"ה, באמצעיתו. וזה שם יוד הי ואו הי, ישא יהו"ה פניו אליך וישם לך שלום. רביעי - יהו"ה, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם.

מצד הימין נקראת אבן. וכמה אבנים לחות יקרות נמצאו מנזה, שממנה מי התורה יוצאים. ובגללם נאמר, אמר רבי עקיבא לתלמידיו: כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, שמא תסתפנו בנפשכם. אל תאמרו שהם מים, מים ממש, משום (תהלים קא) דבר שקרים לא יכון לנגד עיני. שאלו המים זו התורה, שנאמר בה (משלי ו) ותורה אור. ומשום שזה האור נובע

וכמה פר נש דמאריה חשיב ליה כגופיה ועביד ליה יקרא כדיוקניה למנהוי שקיל מילולין דפומוי באורייתא ועלותא כמלוי בטורא דסיני. ולית חד דפתח פומוי לקטרגא ליה אלא כלהו עלאין ותתאין באסקמותא חדא וברעותא חדא: (עד כאן מההשממות).

רעיא מהימנא

דבר אחר (בראשית כח) ויחלם והנה סלם, רעיא מהימנא, מה ל' אסתלק על כל אתוון, הכי את עתיד לאסתלקא על כל בריין. בגין דאסתלק לשמא דיו"ד ה"י וא"ו ה"י. דביה י"י, דחושפניה ל'. דבקדמיתא הוית בשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו יאא, בתליסר מכילין דרחמי, דאינון אחד. כען תסתלק באל, דאיהו יא"י. דתרין שממן סהדין, הלא אל אחד בראנו. הלא הוא דכתיב, (מלאכי ב) הלא אב אחד לכלנו הלא אל אחד בראנו.

ובתלת יודין אליו, יתקיים כף, (ישעיה נב) ירום ונשא וגבה מאד, במ"ה. דהכי סליק מא"ד, לחשבון אד"ם. ובהפוף אתוון, מאד הוא אד"ם. ירום: בארבע אנפין דאר"ה, דאינון (במדבר ו) יברכה יהו"ה. ונשא: בארבע אנפין דשור, דאינון ישא יהו"ה בשמאל. וגבה מאד: יאר יהו"ה, באמצעיתא. ודא יוד הי ואו הי, ישא יהו"ה פניו אליך וישם לך שלום. רביעאה יהו"ה, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם.

מסטרא דימינא, אתקריאת אבן. וכמה אבנין מפולמין יקירין אשתכחו מנה, דמנייהו מיא דאורייתא נפקין. ובגנייהון אתמר, אמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסתפנו בנפשכם. לא תימרין דאינון מים, מים ממש. משום (תהלים קא) דבר שקרים לא יכון לנגד עיני. דאלין מים, דא אורייתא, דאתמר בה (משלי ו) ותורה אור. ובגין דהאי נהורא נביע

במבועא דמיא, (ישעיה נח) אשר לא יכזבו מימיו, אתקרי מים.

במקור המים (ישעיה נח) אשר לא יכזבו מימיו, נקרא מים.

ומסטרוא דשמאלא, האי אבן דאיהי י', אתקרי גחלת. ומתמן עשו ספרין כשלהבת קשורה בגחלת. ואית לה ארבעה גוונים, (ועשרה) אינון, יוד הא ואו הא. יהו"ה. ואיהי יד הגדולה בימינא, יד החזקה בשמאלא, עמודא דאמצעיתא, מתמן איהי יד רמה, כליל מארבעין ותריין גוונים.

ומצד השמאל, זו האבן שהיא אות י' - נקראת גחלת. ומשם עשו ספירות, כשלהבת קשורה בגחלת. ויש לה ארבעה גונים, (ועשרה) והם: יוד הא ואו הא. יהו"ה. והיא יד הגדולה בימין, יד החזקה בשמאל, העמוד האמצעי, משם היא יד רמה, כלולה מארבעים ושנים גונים.

ובגין דאיהי מסטרוא דימינא אבן, ומסטרוא דשמאלא גחלת, בה נטיל קדשא בריך הוא נוקמא, מישמעאל ואדום, דאינון אשין נוקראין, ומים הידונים. וממנן דלהון סמאל ונחש. סמאל אשא דגיהנם, ממנה על אמה דעשו. נחש ממנה על אמה דישמעאל, ואיהו רהב דממנא על מיא.

ומשום שהיא מצד הימין - אבן. ומצד השמאל - גחלת. בה לוקח הקדוש ברוך הוא נקמה מישמעאל ואדום, שהם אשים נכריים ומים הידונים. והממנים שלהם - סמאל ונחש. סמאל אש הגיהנם, ממנה על האמה של עשו. נחש ממנה על האמה של ישמעאל, והוא רהב הממנה על המים.

בימינא דאברהם, דדרגיה חסד, נטיל נוקמא מישמעאל, וממנא דיליה. ובשמאלא דיצחק, דדרגיה פחד, נטיל נוקמא מעשו, וממנא דיליה. בתריין משיחין, דאינון חד מימינא, משיח בן דוד. וחד משמאלא, משיח בן יוסף. ובדרגא דיעקב, דאיהי ללקבליה, ברזא (בראשית מח) דשכל את ידיו (כי מנשה הבכור). אריה לשמאלא. שור לימינא, דישמעאל. בגין דיהודה גלה בעשו, אשתבח ימינא דקדושה, עם שמאלא דעשו. ושמאלא דקדושה עם ימינא מסאבא דישמעאל, (בראשית מט) עד פי יבא שילה, רעיא מהימנא, בדרגיה תפארת ישראל, נטיל נוקמא מערב רב.

בימין אברהם, שדרגתו חסד, נוטל נקמה מישמעאל ומהממנה שלו. ובשמאל יצחק, שדרגתו פחד, נוטל נקמה מעשו ומהממנה שלו. בשני משיחים, שהם אחד ממין - משיח בן דוד, ואחד משמאל - משיח בן יוסף. ובדרגתו של יעקב, שהיא כנגדו בסוד של (בראשית מח) שכל את ידיו (כי מנשה הבכור). אריה לשמאל. שור לימין, של ישמעאל. בגלל שיהודה גלה בעשו, נמצא מין הקדשה עם השמאל של עשו. ושמאל הקדשה עם ימין טמאה של ישמעאל, (שם מט) עד פי יבא שילה, רועה נאמן, בדרגה של תפארת ישראל, נוטל נקמה מערב רב.

בתלת דרגין אלין, יפקוד (נ"א יפקוד) כהנים לזים וישראלים, מן גלותא. ובהון נטיל נוקמא, מעשו וישמעאל וערב רב. כגוונא דערב רב מערבין בעשו וישמעאל, הכי יעקב מערב באברהם ויצחק, ערוב דתרווייהו. והכי מתערב שילה, עם משיח בן דוד ומשיח

בשרש דרגות אלו יפקד (צ"א) כהנים לזים וישראלים מן הגלות, ובהן יקח נקמה מעשו וישמעאל וערב רב. כדגמא של ערב רב מערבים בעשו וישמעאל, כף יעקב מערב באברהם ויצחק, ערוב של שניהם. וכף מתערב שילה עם משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ותהא שלשלת

ש'ל שניהם פאותו זמן שראה בלעם
בנבואתו, שפך מתקשרי תרין משיחין
משיחים ברועה הנאמן בשלשה
אבות בגלות האחרונה.

פתח ואמר, (במדבר כג) לא הביט און
ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה'
אלהיו עמו ותרועת מלך בו. והפל
לקים הפסוק (ישעיה נד) וברחמים
גדלים אקבץ. באותו זמן נשפרות
הקלפות שהיו מסוככות לשכינה.
מיד מתגלית אבן אחת משלש
אבנים, שהן סגולתא, שעליהן נאמר
(יחזקאל א) ויהי בשלשים שנה, והן יי.
ברביעי - אבן רביעית. בחמשה
לחדש - אבן חמישית. פנגדן ויקח
דוד (שמואל א יז) חמשה חלקי אבנים
מן הנחל. ואלו לעמתם חמש תבות,
שהן: שמע ישראל יהו"ה אלהינו
יהו"ה.

ואני בתוך הגולה (יחזקאל א) - זו
שכינה, בה הקדוש ברוך הוא אחד.
אותו בתוספת ואני - הוא נהר, צדיק
חי העולמים. (בראשית ב) ונהר יצא
מעדן להשקות את הגן. מהו עדן?
זו בינה. נהר שיוצא ממנה זו ר', בן
י"ה, דרגה של הרועה הנאמן,
והרועה הנאמן יוצא מאמא העליונה,
ומתפשט בשש ספירות עד צדיק,
וממנו משקה לגן (של עדן), שהיא
השכינה.

מהו פכר? כ' - פתר. ב' - בינה. ר' -
ראשית חכמה. פתר בימין, חכמה
בשמאל, בינה באמצע. רכב לעליון,
לעלת העלות. עשר הספירות פלן
נכללו בנהר, שהוא מתפשט עד צדיק
שנקרא כל, כולל הכל. ובגללו
פרשוהו (דניאל ד) אילן גדול ותקיף,
ומזון לכלם בו. ממנו תלוי הכל. פאשר
ראה השכינה מתוך הקלפות, ראה
עמה עשר ספירות. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר

סלת למנחה, להעלות לזאת הסלת
לפני המלך העליון למנחה בין שתי
זרועות.

בן יוסף, ויהא שלשלת דתרווייהו, פה הוא זמנא דחזא
בלעם בנבואה דיליה, דהכי מתקשרי תרין משיחין
ברעיא מהימנא, בתלת אבהן, בגלותא בתרא.

פתח ואמר, (במדבר כג) לא הביט און ביעקב ולא ראה
עמל בישראל יי אלהיו עמו ותרועת מלך בו.
וכלא לקיימא קרא, (ישעיה נד) וברחמים גדלים אקבץ.
בההוא זמנא מתברין קליפות, דהוו מסחרין
לשכינתא. מיד אתגלייא אבנא חדא מתלת אבנין,
דאינון סגולתא. דעליהו אתמר, (יחזקאל א) ויהי
בשלשים שנה, ואינון יי. ברביעי, אבנא רביעאה.
(דף רמ"ו ע"א) בחמשה לחדש, אבנא חמשאה.
לקבלייהו, ויקח דוד (שמואל א יז) חמשה חלקי אבנים
מן הנחל. ואינון לקבלייהו חמש תיבין, דאינון שמע
ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה.

ואני בתוך הגולה, (יחזקאל א) דא שכינתא, בה קדשא
ברוך הוא אחד. ו' בתוספת ואני, הוא נהר,
צדיק חי עלמין. (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות
את הגן, מאי עדן. דא בינה, נהר דנפיק מנה, דא ר',
בן י"ה, דרגא דרעיא מהימנא, ורעיא מהימנא, נפיק
מאימא עלאה, ואתפשט בשית ספיראן עד צדיק,
ומניה אשקי לגנתא (דעדן), דאיהי שכינתא.

מא' פכ"ר. כ', פתר. ב', בינה. ר', ראשית חכמה.
פתר בימנא, חכמה בשמאלא, בינה
באמצעיתא. רכב לעילא לעלת העלות. עשר ספיראן
פלהו, אתפללו בנהר, דאיהו אתפשט עד צדיק,
דאיהו כל, פליל פלא. ובגיניה אוקמוה, (דניאל ד) אילנא
רבא ותקיף, ומזון לכלא ביה. מגיה תליא כלא. פד
חמא שכינתא מגו קליפין, חזא עמה עשר ספירן.
(ע"כ רעיא מהימנא). (ס"א ובחבורא קדמאה)

זהר:

סלת למנחה, לאעלאה להאי סלת, קמי
מלפא עלאה למנחה. בין תרין דרועין.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

ובחבורא קדמא, אמר רעיא מהימנא, מהאי אשתמודע, הגי מילין סתימין אינון, וצריך למפתח לון קמי חברייא, אברהם יצחק דתקיננו שחרית ומנחה, אתמר עליהו, (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ, דא יצחק. וימיני טפחה שמים, דא אברהם דדרגין דלהון חסד ופחד. דאתמר עליהו (ישעיה סב) נשבע יי בימינו, ובזרוע עזו, אינון תרין דרועין דמלפא, דאיהו יהו"ה, עמודא דאמצעייתא. סלת דיליה, דא שכנינתא תתאה, נהורא דיליה, סלת נקיה מסטרוי בלא פגימו דחשוכא, ובלא תערובת חשוכא כלל. דהכי אינון חשוכין עם נהורין, כבר קדם מוץ ותבן.

בחבור הקדמון, אמר הרועה הנאמן, מכאן נודע אלו דברים סתומים הם, וצריך לפתח אותם לפני החברים. אברהם ויצחק שתקנו תפלת שחרית ומנחה, נאמר עליהם, (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ - זה יצחק. וימיני טפחה שמים - זה אברהם. שהדרגות שלהם חסד ופחד, שנאמר עליהם (שם סב) נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו. אלו שתי זרועות המלך, שהוא יהו"ה, העמוד האמצעי. הסלת שלו זו השכינה התחתונה, האור שלו, סלת נקיה מצדו בלי פגם של חשך ובלי תערובת חשך כלל. שכן הם חשך עם אור, כמו דגן בפני מוץ ותבן.

ובחוביהון דישראל, מתערבין חשוכין בנהורין, וכגוונא דדש בר נש תבואה, ולבתר איהו בורר לה, כבורר אוכל מתוך פסולת. כף ישראל, צריך למעבד ברוחיהון, כד אתערב בהון חשוכין. ורזא דמלה, (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'. דבהכי אתבר חשוכא, דאיהו יצר הרע, דמכסי על רוחא, כמוץ דמכסה על חטה. או פענן, דמכסה על שמשא, ולא מנח ליה לאנהרא.

ובחטאיהם של ישראל מתערבים חשך ואור, וכמו שאדם דש תבואה ולכסוף הוא בורר אותה כבורר אכל מתוך פסולת - כף ישראל צריך לעשות ברוחם כאשר מתערב בהם חשך וסוד הדבר - (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'. שבכף נשבר החשך, שהוא יצר הרע, שמכסה על הרוח כמו מוץ שמכסה על החטה, או כמו ענן שמכסה על השמש ולא מניח לו להאיר.

ובזמנין דחשך, דאיהו יצר הרע, מכסה על יצר הטוב, דאיהו אור. איהו כמאן דתפיס בבית האסורין דיצר הרע. ואוף הכי, כד יצר הטוב איהו תפיס ברשו דיצר הרע, הכי אינון תפיסין חיילין דיצר הטוב, ברשו דחיילין דיצר הרע. ובזמנא דיתבר בר נש רוחיה, בכל אברין דיליה, קדם יהו"ה, מה כתיב. (ישעיה מט) לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו.

ובזמן שחשך, שהוא יצר הרע, מכסה על יצר הטוב, שהוא אור, הוא כמי שאסור בבית האסורים של יצר הרע. ואף כף, כאשר יצר הטוב הוא אסור ברשות יצר הרע, כף הם אסורים החילים של יצר הטוב ברשות החילים של יצר הרע. ובזמן שישבראדם רוחו בכל איבריו לפני יהו"ה, מה כתוב? (ישעיה מט) לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו.

אבל שכנינתא איהי סלת נקיה, דלית חשוכא וקבלא יכיל לאתערבא בה. איהי כגפן, דלא מקבלא יצר הרע. ובזמן שישבראדם רוחו בכל איבריו לפני יהו"ה, מה כתוב? (ישעיה מט) לאמר לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו. אבר השכינה היא סלת נקיה, שאין חשך ואפלה יכול להתערב בה. היא כמו גפן שאינה

מקבלת הרפכה ממין אחר שאינו מינה. וזו הסלת בין זרועות המלך היא יושבת, בלולה בשמן כתיית. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר

(ובחבור קדמון) בלולה בשמן כתיית, בשמן - באותו שמן שנמשך ויוצא מלמעלה. אמר רבי שמעון, יפה אמרת. אבל מהו כתיית? אלא סוד עליון הוא. שפיון שהוא שמן, מהו כתיית? אלא רמוז הוא שהוא רומז לשמש בגובה, להמשיך אצלה שמן כתיית כמו שראוי לה, לא היתה אלא כתיית (אלא סוד עליון הוא, שהוא רומז להמשיך אצלה שמן כתיית כמו שראוי לה), להוציא מזיתים, שהם אברי הגוף, ולהמשיך אותה המשכה מלמעלה בכל איבר ואיבר. (לא היה אלא כתיית).

והצדיק הוא שכותש כתישות, ומוציא מכל אותם איברים עליונים, שהם זיתים קדושים, שמן המשחה, בתשוקה שלמה לגבי הגובה. ואם לא יכתש, לא יצא אותו השמן, אלא בלי תשוקת האיברים. ואותו שפע לא תהנה ממנו הגובה, ולא יהיה כמו שראוי עד שתהיה בלולה ממנו מכל האיברים. ועל זה בלולה בשמן כתיית, להנות ולהיות נזונה ממנו.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, מנורה הקדושה, כמה מתוקים דבריך. ודאי נאמר כאן בלולה בשמן כתיית, ונאמר שם בתורה שבפעל פה, בלולה במקרא, במשנה, בתלמוד. ועוד יש סוד שני, בלולה בשמן כתיית - ודאי אין התורה היא בלולה אלא למי שסובל כמה יסורים בשבילה,

הרפכה ממין אחר, דלאו איהי מינה. והאי סלת בין דרועי מלפא איהי יתבא, בלולה בשמן כתיית. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

(ובחבורא קדמאה) בלולה בשמן כתיית, בשמן, בההוא שמן דנגיד ונפיק מלעילא. אמר רבי שמעון, יאות אמרת. אבל מאי כתיית. אלא רזא עלאה איהו. דכיון דאיהו שמן, מאי כתיית. אלא רמוז הוא דקא רמיז לשמשא בנוקבא, לאנגדא לגבה שמן כתיית כדקא יאות לה, לא הוי אלא כתיית (ס"א אלא רזא עלאה הוא, דקא רמיז לאנגדא לגבה שמן כתיית כדקא יאות לה), לאפקא מזיתים, דאינון שייפין דגופא, ולאמשכא ההוא נגידו מלעילא, בכל שייפא ושייפא. (לא הוי אלא כתיית). וצדיק איהו דכתיש (ד"ר מ"ז ע"ב) כתישין, ואפיק מכל אינון שייפין עלאין, דאינון זיתין קדישין, משה רבו בתיאובתא שלים, לגבי נוקביה. ואי לא כתיש, לא יפוק ההוא משחא, אלא בלא תיאובתא דשייפין, וההוא נגידו, לא אתהני מניה נוקבא, ולא הוי כדקא יאות, עד דתהא בלולה מניה מכל שייפין. ועל דא בלולה בשמן כתיית, לאתהנאה ולאתזנא מניה. (אמר רעיא מהימנא).

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, כמה מתיקין מילך, ודאי אתמר הכא, בלולה בשמן כתיית. ואתמר התם, באורייתא דבעל פה, בלולה במקרא, במשנה, בתלמוד. ועוד אית רזא תננינא, בלולה בשמן כתיית. ודאי לאו אורייתא איהי בלולה. אלא למאן דסביל כמה מכתשין בגינה. כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, דלית אורייתא מתקיימת, אלא במי שממית גרמיה עלה. ועוד אמרו,

בזמן שאתה מכתת רגליך ממדינה למדינה, תזכה לראות פני שכינה.

ועוד בלולה בשמן כתיב, דא הוא דמקיים פת במלח תאכל, (יחזקאל ד') ומים במשורה תשתה. ועוד בלולה בשמן כתיב, הדא הוא דכתיב, (ישעיה נג) והוא מחלל מפשענו מדכא מעונתינו. ועוד בלולה בשמן כתיב, דא צדיק חי עלמין, דנגיד טפין קדישין, דאינון פרווין בזיתים, ממוחא עלאה, דאינון חד עשרון לקבל י' ושני עשרונים, י' י'. וישלשה עשרונים לפר, י' י' י'. ואינון עשרון לכבש, וב' עשרונים לאיל, וישלשה עשרונים לפר.

ורזא דמלה אמרו בתעניות, אין טפה יורדת מלמעלה, שאין עולין כנגדה טפיים. ואינון ברזא דא ורמיזו דילהון לקבל תלת מוחין. חד מח הזכרון. תנינא מח המחשבה. תליתאה מח הדמיון. הדמיון והזכרון סלקין מן לפא המחשבת נחתא על לפא ומקבלין לה עליהו כמלפא, בגין דהאי אדם, דאיהו מחשבה, דרכיב ושלטי על חיוא תליתאה ונחית עליה לגבי תרין חיוון ופתחין גדפיהו לקבלא לה כגון חולם על צירי אתעביד סגולתא ודא כתר עליון על חכמה ובינה.

עשרון ושני עשרונים, רמיזין לתלת חיוון דמרפכתא עלאה. דאינון: גדלה, גבורה, תפארת. שלשה עשרונים, רמיזין: לנצח, הוד, יסוד. מרפכת המשנה. רביעית ההין: דא מלכות קדישא, ה' רביעאה מן שם יהו"ה. דאיהו ארבע אנפי אדם. (ע"כ רעיא מהימנא). (ובחבורא קרמאה).

והר:

רביעית ההין, רגלא רביעאה לכרסויא עלאה, ואיהו עולה תמיד

כמו שפרשוה בעלי המשנה, שאין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. ועוד אמרו, בזמן שאתה מכתת רגליך ממדינה למדינה, תזכה לראות פני שכינה.

ועוד בלולה בשמן כתיב - זהו שמקיים פת במלח תאכל (יחזקאל ד') ומים במשורה תשתה. ועוד בלולה בשמן כתיב - זהו שכתוב (ישעיה נג) והוא מחלל מפשענו מדכא מעונתינו. ועוד בלולה בשמן כתיב - זה צדיק חי העולמים שמוסף טפות קדושות, שהן פרוורים בזיתים, מהמח העליון, שהם עשרון אחד כנגד י'. ושני עשרונים - י' י'. וישלשה עשרונים לפר - י' י' י'. והם - עשרון לכבש, ושני עשרונים לאיל, וישלשה עשרונים לפר.

יסוד הדבר אמרו בתעניות, אין טפה יורדת מלמעלה שאין עולות כנגדה טפיים. והם בסוד זה: והרמז שלהן כנגד שלשה מוחין. אחד - מח הזכרון. שני - מח המחשבה. שלישי - מח הדמיון. הדמיון והזכרון עולים מן הלב. המחשבה יורדת על הלב, ומקבלים אותה עליהם כמלך, משום שזה האדם, שהוא מחשבה, שרוכב ושלט על חיה שלישית, ויורדת עליה אצל שתי החיות, ופותחים בפניהם לקבל אותה כמו נקוד חולם על צירי - נעשה סגולתא, וזה כתר עליון על חכמה ובינה.

עשרון ושני עשרונים רומזים לשלש חיות של המרפכה העליונה, שהן: גדלה, גבורה, תפארת. שלשה עשרונים רומזים לנצח, הוד, יסוד. מרפכת המשנה. רביעית ההין - זו מלכות הקדושה, ה' רביעית משם יהו"ה, שהוא ארבע פני אדם. (ע"כ רעיא מהימנא).

(ובחבור קדמון).

והר

רביעית ההין, רגל רביעית לכפסא העליון, והיא עולה תמיד אצלו בכל יום ויום עד מחשבה עליונה שאין לה

סוף, ומשום זה העולה באה על
הרהור הלב.

רעיא מהימנא

ובחבור הקדמון אמר, רועה נאמן,
אותו טעם של נרקא היא אות יו"ד,
רביעית. אף כף בחיה ששמה אדם,
שארבע פנים שלה שם יהו"ה,
מקף שופר הולך סגולתא. שלש
חיות שהן שנים עשר שבטים. (ע"ב

רעיא מהימנא).

זהר

ובחבור קדמון, עולת תמיד היא
רגל רביעית לפסא העליון. זו עולה
תמיד בכל יום מאלו הימים ששת
ימי בראשית. בשבת - על אחד
שנים, כדי שיתוסף בה אור
ושלמות כמו שראוי, והרי נתבאר.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, המלכות בשש
ספירות היא עולה תמיד אצל אות
ו' שאחונה בהן. בן י"ה, גנוז
בבינה. ובאלו ספירות מאלו השש
עולה אצלו? ביום השלישי, הנקרא
תפארת. שפיום השבת נוספת עמו
נפש יתרה, שהיא בינה, ה' עליונה.
י' - אות בשבת, חכמה עליונה,
מלך מעטר בכתר, ומשום זה
בתפלת מוסף פתח יתנו לך.

ובראשי חדשיכם - וכי כמה
ראשים יש לה ללכנה? אלא הם
שתי נקודות פדגמת זה נקודה
תחתונה - הלכנה, שני ראשים
שלה אלו שתי נקודות שהן עליה
סגול. בראשונה היה פתח על שני
מלכים פדגמת זה, והיתה סגולתא.
ולבסוף שאמרה אי אפשר לשני
מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר
לה הקדוש ברוך הוא: לכי ומעטי
את עצמך. ונדה לרגליהם של שני
מלכים כמו זה, וזהו נקוד סגול.
מה שהיתה סגולתא, חזרה להיות
סגול.

לגביה בכל יומא ויומא, עד מחשבתא
עלאה, דלית לה סוף. ובגין דא, עולה קא
אתיא על הרהור הלב.

רעיא מהימנא

ובחבורא קדמאה אמר, רעיא מהימנא, ההיא תגא
דנרקא, איהי יוד, רביעית. אוף הכי בחיה
דשמה אדם, דארבע אנפין דיליה דאינון יהו"ה, מקף
שופר הולך סגולתא. תלת חיון, דאינון תריסר שבטין.

(ע"ב רעיא מהימנא).

זהר:

ובחבורא קדמאה, עולת תמיד, איהי רגל
רביעאה לכרטיא עלאה, דא
עולה תמיד בכל יום, מאינון יומין שית
דבראשית. בשבת על חד תרין, בגין דיתוסף
בה נהירו ושלמא כדקא יאות, והא אתמר.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, מלכו בשית ספירן איהי עולה
תמיד לגבי ו', דאחיד בהון. בן י"ה, גנוז בבינה.
ובאן ספירה מאינון שית סליקת לגביה. ביומא
תליתאה, דאקרי תפארת. דכיום השבת אתוסף עמיה
נפש יתרה, דאיהי בינה. ה' עלאה. י' אות בשבת,
חכמה עלאה. מלך מעוטר בכתר, ובגין דא, בתפלת
מוסף פתח יתנו לך.

ובראשי חדשיכם, וכי כמה רישין אית לה לסיהרא.
אלא אינון תרין נקודין, פגוונא דא, נקודה
תתאה סיהרא, תרין רישין דילה, תרין נקודין דאינון
עלה, סגול. בקדמיתא הוה כתר עלי תרי מלכין פגוונא
דא, והות סגולתא. ולבתר דאמרת אי אפשר לשני
מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר ליה הקדוש ברוך
הוא, לכי ומעטי את עצמך. ונחיתת לרגלוי דתרין
מלכים, פגוונא דא והיינו סגול, מה דהות סגולתא,
אתהדרת סגול.

וְסוּד הַדָּבָר - כַּנֶּגֶד שְׁתֵּי נִקְדוּת שֶׁהֵן שְׁנֵי מַלְכִים, רוּמֹז בְּפִסּוּק פְּרִים בְּנֵי כֶקֶר שְׁנַיִם. וּכְנֶגֶד נִקְדָּה שֶׁהִיא עֲטָרָה עַל רֹאשֵׁיהֶם, אָמַר וְאֵיל אֶחָד, כְּמוֹ כֶתֶר אֶחָד. אַחַר שֶׁאֲמַרְהָ אֵי אֲפָשֶׁר לְשְׁנֵי מַלְכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֶתֶר אֶחָד, אֲזַעֲרֶת גְּרָמָה, אוֹף הָכִי, וְשַׁעִיר עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת. אֵיל דִּיצָחֵק, אֶתְהַדָּר שַׁעִיר. אֶתְהַפֶּף מִרְחַמֵי לְהִיּוֹת שַׁעִיר. הֶתְהַפֶּף מִרְחַמִים לְדִין, וּנְקָטָן.

וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר שַׁעִיר עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת, וְלֹא אָמַר לְעוֹלָה, לְהִיּוֹת כֶתֶר. וּמִנֵּיין לָנוּ שִׁישׁ יְרִידָה בַחֲטָאת? שְׁנֶאֱמַר (ויקרא ט) וַיֵּרֵד מֵעֶשֶׂת הַחֲטָאת. וּמִדּוּעַ שֶׁתָּף עוֹלָה עִם חֲטָאת בִּירִידָה? אֵלֶּא לְלַמֵּד, שֶׁעוֹלָה הִיְתָה בְּהַתְקַלָּה מֵדַת הַרְחָמִים, וּלְבַסּוֹף הֶתְהַפְּכָה לְמַדַת הַדִּין בִּירִידָה, וְנִקְרָאת חֲטָאת, וְהַכֵּל אֶחָד.

וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר הִבְיִאוּ עָלַי כֶּפֶרָה. עָלַי - הִיְתָה הַלְבָנָה כֶתֶר וּדְאֵי, כְּדִגְמַת זֶה, וּלְבַסּוֹף הֶתְמַעֲטָה וַיְרִידָה לְרַגְלָיו כְּדִגְמַת זֶה, וּבִזְמַן זֶה נֶאֱמַר הִבְיִאוּ עָלַי כֶּפֶרָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (שם ו) הִיא הָעֵלָה, עוֹלָה מִרְגְּלָיו, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ (ישעיה טו) וְהָאָרֶץ הִדֵּם רַגְלֵי. לְמִימַר בָּהּ, הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי. וְהֵאֵי אִיהוּ רִזָּא, (שמואל ב כג) צָדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים. דְּמֶהֱפֶף דִּינָא לְרַחֲמֵי. וְרִזָּא דְמַלְכָּה, (תהלים קיח) אָבֶן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנָה. כְּדִגְמַת זֶה הוּהוּ"י, יְהוָה.

וְעוֹד, כְּבֶשׂ אֶחָד וּשְׁנֵי כְּבֻשִׁים בְּנֵי שְׁנָה תְּמִימִים - כַּנֶּגֶד שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת. שְׁבַעָה כְּבֻשִׁים בְּנֵי שְׁנָה - כַּנֶּגֶד שְׁבַע סְפִירוֹת. שְׁבַעָה כְּבֻשִׁים - הֵם שְׁבַעָה יָמִים שֶׁל הַלְבָנָה. בְּנֵי שְׁנָה - בְּנֵי הַלְבָנָה שֶׁנִּקְרָאת שְׁנָה, שֶׁהִיא אַחַת מֵאוֹתָן שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת. (ע"ב רע"א

מדהימנא)
זכר

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְגו' . וְכִי כָמָה רִישֵׁי אֵינֹנן לְסִיְהָרָא. וְהֵא לִית רִישָׁא לְסִיְהָרָא, אֵלֶּא שְׁמִשָּׂא, דְּאִיהוּ רִישָׁא לְגַבְהָ. אֵלֶּא רֵאשֵׁי תְרִין בְּכָל יְרַחָא וַיְרַחָא. וְאֵינֹנן

וְרִזָּא דְמַלְכָּה, לְקַבֵּל תְּרִין נִקְדוּדִין, דְּאֵינֹנן תְּרִין מַלְכִים, קָא רְמִיזוּ פְּרִים בְּנֵי כֶקֶר שְׁנַיִם, וְלְקַבֵּל נִקְדָּה עֲטָרָה עַל רִישֵׁיהוּ, אָמַר, וְאֵיל אֶחָד, כְּמוֹ כֶתֶר אֶחָד. כֶּתֶר דְּאֶמְרַת אֵי אֲפָשֶׁר לְשְׁנֵי מַלְכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֶתֶר אֶחָד, אֲזַעֲרֶת גְּרָמָה, אוֹף הָכִי, וְשַׁעִיר עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת. אֵיל דִּיצָחֵק, אֶתְהַדָּר שַׁעִיר. אֶתְהַפֶּף מִרְחַמֵי לְדִינָא, וְאֶתְזַעִיר.

וּבְגִין דָּא שַׁעִיר עֲזִים אֶחָד לַחֲטָאת, וְלֹא אָמַר לְעוֹלָה, לְמַהוּי כֶתֶר. וּמִנֵּיין דְּאִית יְרִידָה בַחֲטָאת, שְׁנֶאֱמַר (ויקרא ט) וַיֵּרֵד מֵעֶשֶׂת הַחֲטָאת. וְאֶמַאי שֶׁתָּף עוֹלָה עִם חֲטָאת בִּירִידָה. אֵלֶּא לְאוֹלְפָא, דְּעוֹלָה הִוּוּ בְּקַדְמִיתָא מֵדַת הַרְחָמִים, וּלְכֶתֶר אֶתְהַפְּכָת לְדִינָא בִּירִידָה, וְאֶתְקַרִיאת חֲטָאת, וְכֹלֵא חַד.

וּבְגִין דָּא, הִבְיִאוּ עָלַי (דף רמ"ז ע"א) כֶּפֶרָה, עָלַי הִוּוּ סִיְהָרָא כֶתֶר וּדְאֵי, כַּנֶּגוּנָא דָּא וּלְכֶתֶר אֶתְמַעֲיִטָת, וְנַחֲתַת לְרַגְלֵין דִּילֵיהּ, כַּנֶּגוּנָא דָּא וּבִזְמַנָּא דָּא הִבְיִאוּ עָלַי כֶּפֶרָה, אִיתְמַר בָּהּ, (ויקרא ו) הִיא הָעֵלָה, סְלִיקַת מִרְגְּלוֹי. דְּאֶתְמַר בָּהּ, (ישעיה טו) וְהָאָרֶץ הִדֵּם רַגְלֵי. לְמִימַר בָּהּ, הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי. וְהֵאֵי אִיהוּ רִזָּא, (שמואל ב כג) צָדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים. דְּמֶהֱפֶף דִּינָא לְרַחֲמֵי. וְרִזָּא דְמַלְכָּה, (תהלים קיח) אָבֶן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנָה. כַּנֶּגוּנָא דָּא, הוּהוּ"י. יְהוָה.

וְעוֹד, כְּבֶשׂ א' וּשְׁנֵי כְּבֻשִׁים בְּנֵי שְׁנָה תְּמִימִים, לְקַבֵּל תְּלַת סְפִירוֹן. שְׁבַעָה כְּבֻשִׁים בְּנֵי שְׁנָה, לְקַבֵּל שְׁבַע סְפִירוֹן. שְׁבַעָה כְּבֻשִׁים, אֵינֹנן ז' יוֹמִין דְּסִיְהָרָא. בְּנֵי שְׁנָה, בְּנֵי דְסִיְהָרָא, דְּאֶקְרִי שְׁנָה. דְּאִיהִי חֲדָא מֵאֵינֹנן שְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת. (ע"ב רע"א מדהימנא).

זהר:

וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְגו' . וְכִי כָמָה רִישֵׁי אֵינֹנן לְסִיְהָרָא. וְהֵא לִית רִישָׁא לְסִיְהָרָא, אֵלֶּא שְׁמִשָּׂא, דְּאִיהוּ רִישָׁא לְגַבְהָ. אֵלֶּא רֵאשֵׁי תְרִין בְּכָל יְרַחָא וַיְרַחָא. וְאֵינֹנן

בשבילה. אלא ראשי - שנים, בכל
חדש וחדש, והם יעקב ויוסף
שמתחדשים על הלכנה, ועל זה רצו
לחדש אותה.

פרים בני בקר שנים - אלו הם
שאמרה הלכנה איך ישתמשו בה
כאחד, והמעיטה עצמה תחתייהם.
ואיל אחד - זה אילו של יצחק. וכי
אברהם להיכן הלך? אלא משום
שהתעורר שם עשו, נאסף אברהם,
שלא יראה אותו. ומי הוא? שעיר
של ראש חדש. (שתי נסחאות) ומשום
שמזמן להתעורר שם עשו, שהוא
שעיר - נאסף אברהם ולא נמצא
שם. יצחק נמצא שם, שהאכה
שלו אצלו כנין על שמריו. יעקב
נמצא שם לשבר פניו. יוסף הוא
השור (שטן) שלו אצל רחל.

רעיא מהימנא

אמר הרועה הנאמן, ודאי בני שנה
נקראים על שם החמה (מלכות), האם
הקדושה, שנאמר בה פני משה כפני
חמה. (הלכנה שנקראת שנה, שיש בה שנה ימים
בחסבו) שנה יש בה שס"ה ימים,
כחשבון שס"ה מצוות לא תעשה,
ולכן הוא לשמאל. אפא עליונה -
הלכנה בימין. אסורה הבת לאב,
שהוא לימין, חסד. והיא כלולה
מרמ"ח מצוות. נמצאת ו' עם אפא
לשמאל. הבת עם האב לימין
החסד. (והיא כלולה מרמ"ח מצוות. נמצאת ו'
עם אפא, והבת עם האב לימין). וסוד הדבר
- (משלי ג) בחכמה יסד ארץ. חכמה
- אפא. ארץ - בת. כונן שמים -
שהוא בן, עם אפא, שהיא תבונה.
וזהו צרוף יהו"ו, היות באמצע.
ועוד, ושעיר עזים אחד - שני
שעירים הם, שנאמר עליהם (ויקרא
טו) ולקח את שני השעירים וגו' גורל
אחד לה' וגורל אחד לעזאזל. שעיר
לה', בגלל מעוט הלכנה, והוא
שעיר אחד ליהו"ה לחטאת. אחד

יעקב ויוסף, דמתחדתי על סיהרא. ועל דא
בעו לחדתא לה.

פרים בני בקר שנים, אלין אינון דאמרה
סיהרא, דהיך ישתמשון בה כחדא,
ואזעירת גרמה תחותייהו. ואיל אחד, דא
איל דיצחק. וכי אברהם לאן אזיל. אלא
בגין דאתער תמן עשו, אתפניש אברהם,
דלא יחמי ליה, ומאן איהו שעיר דראש
חדש. (תרי נוסחי) ובגין דזמין לאתערא תמן
עשו דאיהו שעיר אתפניש אברהם, ולא
אשתכח תמן, יצחק, אשתכח תמן, דרחימו
דיליה לגביה, כחמרא על דורדייה. יעקב
אשתכח תמן, לתברא אנפוי. יוסף דאיהו
שור (ס"א שטן) דיליה, לגבי רחל.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, ודאי בני שנה אתקריאו על שם
חמה, (נ"א מלכות) אפא קדישא, דאתמר בה פני
משה כפני חמה. (ס"א סיהרא דאקרי שנה דאית בה שנה יומין,
כחשבון) שנה אית בה שס"ה יומין, כחושבון שס"ה לא
תעשה. ואיהו על דא לשמאלא. אפא עלאה, סיהרא
בימינא. אסורה ברפא לאבא דאיהו לימינא חסד.
ואיהו כלילא מרמ"ח פקודין. אשתכח ו' עם אפא
לשמאלא. ברפא עם אבא לימינא דחסד. (ואיהו כלילא
מרמ"ח פקודין. אשתכח ו' עם אפא, ברפא עם אבא לימינא) ורזא
דמלה, (משלי ג) בחכמה יסד ארץ. חכמה אבא. ארץ
ברפא. כונן שמים דאיהו ברא, עם אפא דאיהו
תבונה, והאי איהו יהו"ו, היות באמצע.

ועוד ושעיר עזים אחד, תרין שעירין אינון, דאתמר
עלוייהו (ויקרא טו) ולקח את שני השעירים וגו'
גורל אחד ליי וגורל אחד לעזאזל. שעיר ליי, בגין
מיעוט סיהרא, ואיהו שעיר אחד ליהו"ה לחטאת.
אחד: מסטרא דיחודא. אבל שעיר דעזאזל, לא כתיב

- מצד היחוד. אָבֵל שְׁעִיר שֶׁל עֲזָאזֵל
לא כתוב בו אָחַד, לֹא קָרְבָן, וְלֹא
אִשָּׁה, וְלֹא עוֹלָה. אֵלֶּא - וְשִׁלַּח בְּיַד
אִישׁ עֵתִי הַמְדַבְּרָה. וְשִׁלַּח, כְּמוֹ
שְׁאֵמֵר יַעֲקֹב, (בראשית לב) מְנַחֵה הִיא
שְׁלוּחָה לַאֲדָנִי לַעֲשׂוֹ. אַף כִּף שַׁחַד,
לְשֹׁבֵר הַרְגוּ שֶׁל סְמָא"ל שְׁלֵא יִתְקַרֵּב
לְמַקְדָּשׁ לְקַטְרָגָא.

מִשָּׁר לְכָלֵב שֶׁהוּא רָעֵב, וְיָמִי שְׂרוּצָה
שְׁלֵא יִנְשָׁף אוֹתוֹ, נוֹתֵן לוֹ בְּשָׂר לְאָכֹל
אוֹ לֶחֶם, וְיִשְׁקָה אוֹתוֹ מִיָּם. וְסוּד
הַדְּבָר - (משלי כה) אִם רָעֵב שִׁנְאָדָּךְ
הֶאֱכִלְהוּ לֶחֶם וְגוֹ'. וּבִזְזָה יַחְזוֹר
לְאֶהְבָתוֹ שֶׁל הָאָדָם. שְׁלֵא דִי שְׁלֵא
יִנְשָׁף אוֹתוֹ בְּכַמְהָ יְסוּרִים, אֵלֶּא יַחְזוֹר
לְהִיּוֹת עָלָיו סַנְגוֹר, וְיַחְזוֹר לְהִיּוֹת
אוֹהֲבוֹ.

וּמְדוּעַ הָיוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּיַד אִישׁ
עֵתִי, פְּגוּם? מִשּׁוּם שֶׁהֶצְדָּדִים
הַאֲחֵרִים כָּלֵם בְּעֲלֵי מוּמִים, וְנִקְרְאוּ
שְׁעִירִים, שְׁכָתוּב (ישעיה יג) וְשְׁעִירִים
יִרְקְדוּ שָׁם. וְנֶאֱמַר בָּהֶם, (ויקרא יז) וְלֹא
יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לְשְׁעִירִים.
שְׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשָׂדִים
לֹא אֵלֹהִים. וּבְשְׁעִיר זֶה נִפְרָשׁ מֵהַכֵּל,
וְנוֹשָׂא אֶת כָּל חוֹבוֹת יִשְׂרָאֵל עָלָיו,
כְּמוֹ שִׁנְאָמֵר (ויקרא טז) וְנוֹשָׂא הַשְּׁעִיר
עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֶם. וְעוֹד, אַחֵר
שְׁנוּטֵל הוּא - וְנוֹשָׂא. הַקְדוּשׁ בְּרוּף
הוּא (שמות לד) נוֹשָׂא עוֹן. מֵה בֵּין נוֹשָׂא
לְנוֹשָׂא? נוֹשָׂא - מִשְׁאוּי. נוֹשָׂא - הַרְמַת
הַמִּשְׁאוּי. (ובחבור קְדוּמוֹן) (ע"כ רַעִיָא מַהִימְנָא).
וְהָרָא

וְשִׁרְשָׁה עֲשׂוּרָנִים - שְׁלֵשׁ מְדַרְגוֹת
רֵאשׁוֹנוֹת שְׁלֵה, שְׁכָל אַחַת וְאַחַת -
עֶשֶׂר, כְּדִגְמָא שֶׁל מַעְלָה - עֲשׂוּרָנִים,
אָחַד מִעֲשָׂרָה. וְשְׁעִיר חֲטָאת אָחַד,
מְדוּעַ נִקְרָא חֲטָאת? מִשּׁוּם שֶׁהוּא
חֲטָאת, וּמִצַּד הַחֲטָאת הוּא. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, וְהָרִי כְּתוּב לָהּ. אֵלֶּא לְשֵׁם
ה' מְקָרֵב בְּנוֹדָאִי, שְׁכָתוּב לְכַפֵּר.
לְשֹׁבֵר פְּנִים, וְהַכֵּל יִתְקַרֵּב לְמַקְדָּשׁ,
אֵלֶּא נוֹתְנִים חֶלֶק אָחַד לְסְמָאֵל,

בִּיה אָחַד, לֹא קָרְבָן, וְלֹא אִשָּׁה, וְלֹא עוֹלָה. אֵלֶּא
וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַבְּרָה. וְשִׁלַּח, כְּדִאֲמַר יַעֲקֹב
(בראשית לב) מְנַחֵה הִיא שְׁלוּחָה לַאֲדָנִי לַעֲשׂוֹ. אוֹף הָכִי
שׁוֹחַד, לְתַבְרָא רּוּגְזָא דְסְמָא"ל, דְלֹא יִתְקַרֵּב
לְמַקְדָּשׁ לְקַטְרָגָא.

לְכָלֵבָא דְאִיהוּ רָעֵב, וּמֵאֵן דְּבַעֲי דְלֹא נְשִׁיף לִיה,
יְהִיב לִיה בְּשָׂרָא לְמִיכַל, אוֹ נְהֵמָא, וְיִנְשָׁקִי
לִיה מִיָּא. וְרִזָּא דְמֵלָה, (משלי כה) אִם רָעֵב שִׁנְאָדָּךְ
הֶאֱכִלְהוּ לֶחֶם וְגוֹ'. וּבְדָא יִתְהַדָּר רְחִימוֹ דְּבַר נֶשׁ,
דְלֹא דִי דְלֹא נְשִׁיף לִיה בְּכַמְהָ יְסוּרִין, אֵלֶּא אֶתְהַדָּר
לְמַהוּי לִיה סַנְיִגוֹרָא, וְאֶתְהַדָּר רְחִימוֹי.

וְאִמָּאִי הָווּ שְׁלַחִין לִיה בְּיַד אִישׁ עֵתִי, פְּגִים. בְּגִין
דְּסַטְרִין אֶתְרַנִּין כְּלָהוּ מְאָרִי מוּמִין,
וְאֶתְקַרְיָאוּ שְׁעִירִים, דְּכִתְיִב, (ישעיה יג) וְשְׁעִירִים יִרְקְדוּ
שָׁם. וְאֶתְמַר בְּהוֹן, (ויקרא יז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם
לְשְׁעִירִים. דְּעֲלִיָהוּ אֶתְמַר, (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשָׂדִים לֹא
אֵלֹהִים. וּבְשְׁעִיר דָּא, אֶתְפָּרַשׁ מִכְּלָא, וְנוֹשָׂא כָּל חוֹבִין
דְּיִשְׂרָאֵל עָלָיה, כְּמָה דְאֶתְ אָמֵר, (ויקרא טז) וְנוֹשָׂא הַשְּׁעִיר
עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֶם. וְעוֹד, בְּתַר דְּנְטִיל אִיהוּ וְנוֹשָׂא.
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שמות לד) נוֹשָׂא עוֹן. מֵאִי בֵּין נוֹשָׂא
לְנוֹשָׂא. נוֹשָׂא: מְטוּלָא. נוֹשָׂא: סְלִיקוּ דְמְטוּלָא. (ובחבורָא

קְדָמָאָה) (ע"כ רַעִיָא מַהִימְנָא)

וְהָרָא:

וְשִׁרְשָׁה עֲשׂוּרָנִים, תְּלַת דְּרָגִין קְדָמָאִין דִּילָהּ,
דְּכָל חַד וְחַד עֶשֶׂר, כְּגוֹנוֹנָא דְלַעֲיִלָא
עֲשׂוּרָנִים, חַד מִעֲשָׂרָה. וְשְׁעִיר חֲטָאת אָחַד,
אִמָּאִי אֶקְרִי חֲטָאת. בְּגִין דְאִיהוּ חֲטָאת,
וּמְסַטְרָא דְחֲטָאת הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
וְהָא כְּתִיב לִי. (דף רמ"ח ע"ב) אֵלֶּא לִי אֶתְקַרֵּב
וְדָאִי, דְּכִתְיִב לְכַפֵּר. לְתַבְרָא אֲנַפִּין, וְכָלֵא
יִתְקַרֵּב לְמַקְדָּשָׁא, אֵלֶּא יְהִיב חוּלְקָא חָדָא
לְסְמָאֵל, וְאֶכִּיל לִיה, וְלֹא אָחִיד בְּשָׂאֵר

ואוכל אותו, ולא אוהו בשאר הקרבנות. וזהו לבדו, שלא ישפתף אחר עמו לאכל בו.

הוא נהנה בתוך סעודת המלך בחלק זה, ועל זה שמת, ונפרד מישראל ולא מקטרג עליהם. ואם לא שהיה מעוט הלבנה, לא היו נותנים לו בסעודת המלך כלום. וכי במעוט הלבנה מה היה עושה? אלא כדי שיתקרב ויניק ויקח כח לעמו מתוך צד שמאל של הלבנה, ויתחזק בו. ובשעיר זה נפרד מהכל ונהנה בזה. ומשום שהקדוש ברוך הוא המעיט לה ללבנה, מקריבים לו לזה השעיר, כדי שיפרד ממנו ולא יתקרב למקדש. ועל זה שנינו, הביאו עלי כפרה. עלי - בגללי, שהמעטתי אותה. בגלל סבה שלי אתם צריכים זה.

רעיא מהימנא

ובראשי חדשיכם (במדבר כח) - הם יעקב ויוסף. (בראשית לו) אלה תלדות יעקב יוסף, שמתחדשים על הלבנה. מצינו בספרו של חנוך שאמר, כמו שבראש חדש, שנטהרת הלבנה להתקרב בבעלה, צריך לתת לצד האחר חלק אחד באותו מין שלה - אף כף גם כן צריכה האשה בשעה שנטהרת להתקרב בבעלה לתת חלק אחד לצד האחר באותו מין שלו.

ומהו? אותו חלק הצפרנים בכללונף שלהם. ומעט משערות הראש, כיון שצריך לסרק ראשה, ולכרף אותם זה בזה, ולא ילף אחריה אותו צד הרע להרע לה, ויפרד ממנה בכל הצדדים. ומה תעשה מאותו שער וצפרנים? לאחר שתכרף אותם כאחד, צריך להניח אותם במקום שלא עוברים שם בני אדם, או בתוך חורים פתוחים של החצר, ויגנו אותם שם.

קרבנין. ודא איהו לחודיה, דלא אשפתף אחרא עמיה למיכל ביה.

איהו אתהני בגו סעודתא דמלכא בחולקא דא, ועל דא חדי, ואתפרש מישראל, ולא מקטרגא עלייהו. ואי לאו דהוה מיעוטא דסיהרא, לא הוה יתבי ליה בסעודתא דמלכא כלום. וכי במיעוטא דסיהרא מאי קא עביד. אלא בגין דקריב ויניק, ונטיל חילא לעמיה, מגו סטר שמאלא דסיהרא, ואתתקף ביה. ובשעיר דא אתפרש מפלא, ואתהני בהאי. ובגין דקודשא בריך הוא אזעיר לה לסיהרא, מקרבין ליה להאי שעיר, בגין דיתפרש מנה, ולא יתקריב למקדשא. ועל דא תנינן, הביאו עלי כפרה. עלי: בגיני, דאזעירת לה, בגין סבת דיילי אתון צריכין דא.

רעיא מהימנא

ובראשי חדשיכם, (במדבר כח) אינון יעקב ויוסף. (בראשית לו) אלה תלדות יעקב יוסף, דמתחדתי על סיהרא. אשפתף בספרא דחנוך דאמר, כמה דבראש חדש, דאתדפיאת סיהרא לאתקרבא בבעלה, אצטריך למיהב לסטרא אתרא חולקא חדא, בהווא זינא דילה. אוף הכי נמי אצטריכת לאתמא, בשעתא דאתדפיאת לאתקרבא בבעלה, למיהב חולקא חדא לסטרא אחרא, בהווא זינא דילה.

ומאן איהו. ההוא חולקא טופרהא בטנופא דלהון. וזעיר מריש דשערא, בגין דבעי לאסרקא רישא, ולאכרבא לון דא בדא, ולא יזיל אבתרה ההוא סטרא בישא, לאבאשא לה, ואתפרש מנה בכל סטריין. ומה תעביד, מההוא שערא וטופריין. לבתר דתכריף לון כחדא, אצטריך לאנחא לון באתר דלא עברין תמן בני נשא, או בגו חורין תתאין דחצרא, ותגניז לון תמן.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

ועוד ובראשי חדשיכם אמרו רבנן דמתניתין, דכד הוּוּ
מקדשין ירחין על פי בית דין, הוּוּ משיאין משואות
בראשי ההרים, והוּוּ אמרין פְּזָה רֵאָה וקדש. לזמנין
סהרא הוּוּ פְּגוּוּנָא דא U הוּוּ מסתפלא לעילא בקרנא.
ולזמנין מסתפלא לתתא כגוּוּנָא דא N לזמנין מסתפלא
למזרח פְּגוּוּנָא דא C לזמנין למערב פְּגוּוּנָא דא כ לזמנין
לדרום ולזמנין לצפון והאי איהו כ אסתפלותרה דילה
לשית סטרין דכליל לון תפארת דאיהו ו' גדולה גבורה
תפארת. נצח הוד יסוד.

ועוד ובראשי חדשיכם - אמרו
חכמי המשנה, שכאשר היו
מקדשים חדשים על פי בית דין,
היו משיאין משואות בראשי
ההרים, והיו אמרים: פְּזָה רֵאָה
וקדש. לפעמים היתה הלבנה
פְּדָגְמָא זו U היתה מסתפלת
למעלה בקרניה. ולפעמים
מסתפלת למטה פְּדָגְמָא זו N
לפעמים מסתפלת למזרח פְּדָגְמָא
זו C לפעמים למערב פְּדָגְמָא זו
כ. לפעמים לדרום, ולפעמים
לצפון, וזוהי אות כ, ההסתפלות
שלה לששה צדדים שפוללת
אותם התפארת, שהיא אות ו',
גדלה גבורה תפארת נצח הוד
יסוד.

נקודא דנגיד עליה מלגו, היא חכמה. והיא חוט
דאסחר עלה, איהו כתר. והיא נקודא איהו
לזמנין עטרה, ולזמנין פסא, למיתב עליה, לזמנין
שרפרף להדום רגליו.

נקודה שמושכת עליה מבפנים
היא חכמה. ואותו החוט הסובב
עליה הוא כתר. ואותה הנקודה
היא לפעמים עטרה, ולפעמים
פסא לשבת עליה, לפעמים
שרפרף להדום רגליו.

ואמאי אתקריאת לבנה. על שם לבון ההלכה, דאיהי
מלגו, (תהלים מה) פל פבוּדָה בת מלך פנימה.
ובאשא דבינה דנחית עלה איהי מתלבנת. ורזא דמלה,
(ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. ומאי
דהות אדני דנא, סומקא בגבורה, דתמן בינה. אתלבנת
מסטרא דחסד, דתמן חכמה, ואתהדרת יהוה.

ומדוע נקראת לבנה? על שם
לבון ההלכה, שהיא מבפנים,
(תהלים מה) פל פבוּדָה בת מלך
פנימה. ובאש הבינה שיוּרד עליה
היא מתלבנת. וסוד הדבר - (ישעיה
א) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג
ילבינו. ומה שהיתה אותיות אדני
דין, אדמה בגבורה, ששם הבינה
- התלבנה מצד החסד, ששם
חכמה, וחרה אותיות יהוה.

ומה גרים לאתהפכא מדינא לרחמי צדיקים גמורים
דסיהרא מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, איהי קליפא
דיליה חשוכא, אם בהרת שחורה, היא יצר הרע, שפחה.
(ויקרא יג) ושפלה איננה והיא כהה, ולית לה מדילה, אלא
ההוא חוט דנהיר בה, דאיהו לנה לה בליליא, דאיהי
גלותא. ואתעבר מנה ביממא, דאיהו עלמא דאתי, דביה
(מלאכי ג) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא
בכנפיה.

ומה גרם להתהפך מדין
לרחמים? צדיקים גמורים,
שהלבנה מצד של עץ הדעת טוב
ורע, הקלפה שלה היא חשך, אם
בהרת שחורה, היא יצר הרע,
שפחה. (ויקרא יג) ושפלה איננה, והיא כהה. ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהוא
לנה אותה בלילה, שהיא גלות. ועובר ממנה ביום, שהוא עולם הבא, שבו (מלאכי ג) וזרחה לכם
יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

אבל סיהרא דעץ החיים, ההיא נקודה דלגו מנה, איהי
שפחה. (ויקרא יג) ושפלה איננה, והיא כהה. ואין לה משלה אלא אותו חוט שמאיר בה, שהוא
לנה אותה בלילה, שהיא גלות. ועובר ממנה ביום, שהוא עולם הבא, שבו (מלאכי ג) וזרחה לכם
יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

אבר הלבנה של עץ החיים, אותה נקדה שבפנים ממנה, היא כמקור המעין שאין לו הפסק,

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
 - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זזה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. ובזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

קשורה בלב נער". אך באותו הזמן העיונות אינם נחשבים, והתורה אדרבה היא חשובה יותר, והוא ענין הבל פיהם של תינוקות, וההבל משבית הסטרא אחרא לגמרי, וזהו "מפי עוללים וינקים יסדת עז, להשבית אויב". וזהו לשון "להשבית", שהוא, כאחד שעומד במלאכה אחת ושובת ממנה. ובמלאכים אין שיך זה, כי כיון שאין יצר שולט בהם, אינם משביתים אותו אלא מגרשים אותו, אבל בני האדם להם נוגע "להשבית". ואפרש לך עתה לשון "יסדת עז".

הנה התורה היא הנקראת "עז", כידוע, שהיא הנותנת כח לקדשה בסוד "תנו עז לאלהים". והנה קדם שהאדם נולד, מלמדים אותו כל התורה כלה, וזה לתת כח לנשמתו קדם שתכנס בגוף שתהיה כלולה מפל התורה לתקן כל מדרגות הקדשה כראוי. אבל בצאתה לעולם, בא מלאך ומשכחו, וזה כדי לתת מקום ליצר להתאחז בו, שאם לא כן, היה נגרש מכח הקדשה, והיה שב להיות כמו מלאך, וגם לא היה נעשה תקון ההשבתה שזכרנו. על כן אז נסתם בו אור התורה והסטרא אחרא שולטת עליו, וזה נקרא שני הערלה שלו, ובאותו זמן צריך ליסרו, כמו שאמר (שם): "שבט מוסר ירחיקנה ממנו". ואומר (שם כג יד): "אתה בשבט תכנו ונפשו משאול תציל", שהיא הערלה ממש, שאמרו עליה (פסחים צב א): "הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר", כי היא ממש קבר, ממה שגורמת לה חשכה שלא יגיע לה אור העליון, ונקראת כאלו היא מתה ממש בקבר. וזה סוד (איכה ג ו): "במחשפים הושיבני כמתני עולם".

לימוד היומי - האב

ובתחלה, כשהערלה בגוף, מעבירים אותה אחר שמונה ימים. אך הערלה הפנימית, שהיא ערלת הלב, אינה סרה אלא לאחר שלש עשרה שנים ויום אחד, ולכן כל אותו הזמן הוא פטור מן המצוות. ועם כל זה באותו הזמן צריך ליסרו, כמו שאמרתי, שזה גורם לו שתפרד הערלה ממנו היטב, ואז היא פורשת ממנו לגמרי בזמן המוכן כנאמר למעלה, ועל כן אמר "ירחיקנה ממנו", ולא אמר "יסירנה ממנו", כי אין זה להסירה, כי אם בזמנה תסור. אבל זהו ממש ענין חבוט הקבר, שהחבטה עשויה לרב הקשר הנמצא

לזוהמא של נחש, שאינה יכולה להפרד אלא אחר החבוט. והצדיקים המתקנים עצמם פראוי, מרחיקים אותה מהם כל כך עד שאין צריך לחבוט.

והנה כן הדבר הזה בנער, כי האולת קשורה בו, וצריך חבוט כדי להרחיקה מן הקשר והדבוק הזה, שאז כשיהיה זמנה להתפרש, תתפרש לגמרי מכל וכל. ואם הוא הולך בדרך טוב, הוא מרחיקה מעצמו. והנה בזמן הזה, שהוא הרחק הערלה, ההבל היוצא מפיו הוא מכניע סטרא אחרא ושוברה שבירה גדולה, וחוזר וממשיך הכח של התורה שקבל בראשונה קדם שנולד. וכיון שהשלים לקבל הכח, אז יש לו לעשות, ולכן הוא חייב במצוות.

ותדע בודאי בהבל פיהם של תינוקות העולם מתקנים, וזה כי התורה מתחלשת לפעמים, ולפעמים מתחזקת. מתחלשת על בני האדם מפני החטאים, ובפרט הערב רב שבשׂראל, כמו שאמרו בתקונים, והקדוש ברוך הוא עושה בסיס לתורה מזה ההבל שאין בו חטא ובו התורה מתחזקת, כי כבר הוא מוכן לזה להמשיך כח התורה כנאמר למעלה. וזהו "מפי עוללים וינקים יסדת עז", והוא ממש "יסדת", וזהו "למען צורריך", שהם הערב רב, "להשבית אויב", שהוא הסטרא אחרא, "להשבית ממש. ואמר "ומתנקם", והוא סוד הנחש שהוא נוקם ונוטר, וזהו סוד לנחש קצצו רגליו, שנאמר בו (בראשית ג טז): "על גחנך תלך", ולנקם זה הוא רודף אחר הרגלים שהוא ענין (ברכות ו) "ברכי דרבנן דשילהי", והן סוד הרגלים של מעלה התומכות לגוף, ובהן תלוי כח תמיכות התורה להחזיק אותה שלא תמוט, בסוד (משלי ג יח): "ותמכה מאשר". נמצא, שהנחש רודף אחר ענין זה, שלא להניח סמך לתורה, חס וחלילה, כי הנחש, הוא שקרא דלא קאי, אך התורה, היא קושטא קאי, והוא היה רוצה להנקים מזה ולגרם לתורה חס וחלילה, שלא יהיה לה סמך בישׂראל, ותסתלק ותשכח מהם, חס וחלילה. והבל פה התינוקות מתקן ממש תקון זה, כי הם תלויים ממש באלו הרגלים העליונות הנקראות "תינוקות של בית רבן", כמפרש בזהר, והם סמכי קשוט בסוד קושטא קאי, וזהו "להשבית אויב ומתנקם".

נמצא, איך שהתקון הגדול נמצא בינד האדם, ולא בינד המלאכים. על כן נדע, שהוא ודאי עקר כל הבריאה. ומכאן תדע, כי רק זו היא התכלית אשר בעבורה נברא האדם, ולא היה ראוי להמצא לו עסק אחר אלא העבודה הזאת. וכן היה מתחלה, שנאמר (בראשית ב טו): "וינחחו בגן עדן לעבדה ולשמרה", שפרשו חכמינו זכרונם לברכה, זו מצות עשה ומצות לא תעשה, והכל במנוחה, כמו שפירשו על מלת "וינחחו". רק אחר שחטא הנה הוא מתהלך בשני דרכים על פי שני מנהיגים, כמאמרם זכרונם לברכה (ברכות סא א): "אוי לי מיוצרי! אוי לי מיצרי!".

לימוד היומי - ו אב

ועל כן יתבאר לך, שכל מה שהאדם עושה לעבודת השם, הוא מה שהוא עושה לפי התכלית שבעבורה בראו הבורא יתברך שמו, וכל מה שהוא חוץ מזה, הוא לפי דעתו של הנחש המקטרג, וחפץ לשקעו בדברים אחרים, להרחיקו מן הבורא, יתברך שמו, בהפריעו אותו מעבודתו. ונתן לו לענש לסבל הדבר הזה, על דרך (דברים יא טז): "ועבדתם אלהים אחרים", כי בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכים אותו. וכיון שהוא בחר בתחלה לשמע אל הנחש, כן יהיה משפטו, שלא יעשה בן חורין מעלו, אלא יסבלהו נגד הזמן אשר נגזר עליו, וזוהי גזרת (בראשית ג ט): "בזעת אפיק תאכל לחם", וזה הצער היותר גדול שבכל מיני הצער לנשמה, שסוף סוף תשוקתה אל מקורה.

אך האיש החכם המבין דבר לאשורו, הנה בהשכילו על מוצא דבר, ויראה איך כל עסקי העולם אינם אלא ממה שנשאר האדם בעל פרחו להיות לדעתו של נחש בדבר הזה, שלא יוכל להיות תמיד בדרך אחד בעבודת השם יום ולילה, כי אם יצטרך ללכת אחרי הבלי העולם הזה. על כן יבחר להיות בוחר הרע במעוטו, וימעט בעסק כל מה שיוכל, וישתדל להרבות בתורה ובעבודתו בכל אשר תשיג ידו.

ודבר זה פרש אליפז אל איוב (איוב ה ו): "כי לא יצא מעפר אנו". הענין, כי הנה כתיב (בראשית ב ז): "וייצר השם אלהים את האדם עפר

מן האדמה", והיה די לומר "עפר" או "מן האדמה"? אך הענין הוא, כי רצה המקרא לבאר שני ענינים באדם. הלא תראה, כי הוא נקרא "אדם" על שם אדמה, ולא "עפר" על שם העפר. אך זה הוא לפי קשר הנמצא בין האדמה ובינו, והוא, כי השפע הנשפע מלמעלה יורד מן השמים עד הארץ, ואחר כן מקבל אותו האדם. וסוד זה, כי זה למטה בסוד חבור המאורות העליונים, בסוד "דוכרא ונוקבא", ואחר כן יוצא השפע כלול משניהם, כי כן ראוי לפי הסדר העליון. וזה סוד (דברים ח ט): "ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם", וכן "המוציא לחם מן הארץ", שרומז אל ההשפעה העליונה.

ועל כן נקרא האדם "עץ השדה", כמו שפרשו על פסוק (שם כ ט): "כי האדם עץ השדה", יען באמת הוא מן הארץ כמו העץ. ונמצא, שהחמר של אדם הוא עפר, והוא דבק באדמה, שהוא המקום שמקבל כחו, ועל כן נקרא על שמה. ושום אחד מאלה הדברים לא היה גורם לאדם לא עמל ולא טרח, וגם שהיצר הרע שהיה לאדם הראשון היה ממש כחוט של בוכיא, כמאמרם זכרונם לברכה (סכה נב א) על פסוק (ישעיה ה יח): "הוי משכי העון בחבלי השוא". ונמצא, שאף על פי שחמרו גס, לא זה היה גורם תוקף היצר הרע שיש בו עתה. והאדמה, שהיא מקום קבלת ההשפעה, לא היתה גורמת עמל וטרח לקבל המזון. ולכן אמר "כי לא יצא מעפר און, ומאדמה לא יצמח עמל", כי אם העמל יצא מפני העוון, שאז הגיע בחלקו לטרח בהשתדלות שאינו הולך אל התכלית אשר אליה נברא.

— לימוד היומי - ז אב —

וימה שלא עשתה האדמה לאדם שיצא ממנה, עשתה האשה, כי כשיצא מן האדמה יצא בלא עמל, וכשנולד מאשה יצא לעמל. ופרש בכאן עקר גדול, שעקר העמל הוא אחר שהתחילו האנשים להוליד, והינו "קין קנא דמסאבותא", כמו שפרשו בזהר, כי אף על פי שגם אדם נטמא בחטאו, אבל עקר זיהמת הנחש יצאה בבני חנה, כי בה הטל הזוהמא, ונמצא שהלדה כף היתה לעמל. ולכן קין היה עובד אדמה, כי האדמה כבר נאחרה בעבור האדם, כמו שנאמר (בראשית ג

(י): "ארורה האדמה בעבורך". כי כאשר היה ראוי אדם להיות לו מנוחה מכל העמל, הנה האדמה המשפעת מכרח שפך תעלה כחה, ולכן נארה. וקין שיצא בבחינת עמל, לכן היה עובד את האדמה.

והנה בתחלה השדים וכל מדרגות הטמאה היו שקועים בנוקבא דתהומא רבה, ולא היה להם לשוטט בעולם כלל. וכיון שהאדם ירד במדרגות, כנגדו עלו השדים ממקומם ומלאו כל העולם, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו א): "וקיימי עלן ככסלא לאוגיא", וזה כי כבר הוכן האדם להיות נזוק, חס וחלילה. נמצאת למד, כי האדם לא לתכלית עמל נברא, ולא היה לו להשתדל בזה, אלא מפני שסר לדעתו של נחש, גרם לו שלא יוכל לצאת מתחת ידו עד עת קץ, וזהו מה שאמר שלמה (קהלת א ג): "הוא ענין רע נתן אלהים לבני האדם לענות בו", ענין רע ממש מבחינת הרע, והוא להם למה שלא היו חורין ממנו עד זמן התקון השלם. ולזאת הפונה אמרו גם כן במדרש (בראשית רבה יט): "איכה - איך הוה לה, אתמול היית לדעתי, ועכשו לדעתו של נחש", כי לא היה לאדם לעשות אלא מה שהוא לתכליתו של הבורא יתברך שמו. וכשחטא, נתן עצמו להיות פועל לפי מה שגורם לו הנחש.

והנה על כן ראוי לו לאדם למאס ודאי בכל עניני העולם, ולהתאוות רק לפי מה שהוא לפי תכלית הבורא יתברך שמו. ומה שהוא מכרח לעשות מדברי העולם, לא יעשהו באהבה כלל, אלא כמו שכפאהו שד. ולכן השלים אליפז (איוב ה ח): "אולם אני אדרש אל אל ואל אלהים אשים דברתי", אניח הבלי שוא של העולם כלו, ולכן אדרש אל אל ואשים עניני לפי מה שכונן בבריאתי הבורא יתברך שמו. אם לזאת הודית איפה שאין לה לבקש ולדרש אלא מה לעשות לפי התכלית שכונן בה בוראך, עתה אבאר לה היטב את הדרך אשר תלך בה לאחז בחכמה על דרך נכון, שמענה ואתה דע לה.

הנה זאת אפרש לך ראשונה, מה כל שכר עבודת האדם וצדקתו לפני השם. הנה הגוף הוא הנושא של כל הענין הזה, כי הגוף בהיותו חשוף, הנה הוא קרוב אל הסטרא אחרא, ויש לה שיכות בו. וכבר רצון המאציל יתברך שמו, הוא שלא לפשט ולהשרות קדשתו במקום אשר יש שם טענה ושיכות לסטרא אחרא, ועל כן הקדשה לא היה לה לשרות על הגוף, אף הנשמה הנכנסת בו יש לה לעשות מעשים על ידו שבכחם יתקן, והינו מעשי המצוות, שהם כמו כן כמו חלקי הגוף. וכל מצוה שהוא עושה, הרי זו קריאה לקדשה לבוא ולשרות על חלק מן החלקים שבגוף המקבל למצוה ההיא, והרי נפדה החלק ההוא של הגוף ושורה עליו הקדשה.

ותבין בזה, למה נברא האדם מחבר משתי בריות, נשמה וגוף? כי אי אפשר לעשות עבודה כזו אלא במה שיש שיכות לרע, כמו שבארתי בנתיב הקודם לזה, מה שיש מעלה יותר לבני האדם על המלאכים. אף מצד אחר, אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, ועל כן מי שיש בו הרע אי אפשר לפדות ממנו לעצמו. ועל כן עשה הקדוש ברוך הוא את הגוף שבו הרע, ושם בו הנשמה שהיא טהורה, כדי שהיא תתקנה ותפדהו מן הסטרא אחרא. וזוהי פונת מה שאמרו, שצריך לאמלכא לקודשא בריך הוא בכל איבר ואיבר, כי הקדוש ברוך הוא אינו רוצה להתפשט בקדשתו על איברי הגוף, כיון שיש לרע שיכות בהם, עד שימליכוהו עליהם על ידי המצוות, כנאמר למעלה.

והנה זה מה שהיה מודיע אליהוא לאיוב באמרו (שם לה ה ז): "הבט שמים וראה ושור שחקים גבהו ממך, אם צדקת מה תתן לו". כי רצה להודיעו בתחלה, איך שאין המאציל יתברך שמו מקבל שום שנוי מעניני התחתונים, ולקח לו למופת השמים, והוא על דרך מה שאמר ישעיה (ישעיה נה ט): "כי גבהו שמים מארץ". וזה הנה תראה, כי בהתחבר למעלה בגלגלים איזה כוכב עם כוכב אחר, במבטם יולידו טובה בארץ, ואחרים בהתחברם יולידו רעה, חס וחלילה, ולא מפני זה יש שום שנוי בשמים בזמן מבט אחד לזמן מבט אחר,

אלא השמים עומדים בסיבובם ומקומותיהם, ואין להם ענן אחר חוץ מזה. וכך הם בענינם בהולד מהם הטוב, כמו בהולד מהם הרע, חס וחלילה. ונמצא, שאף על פי שהם עומדים להשפיע לארץ, וכל ענינם הוא השפעה הזאת, הם אינם משתנים בהשפעתם כלל.

וכן תדמה בשכלך, איך שאין המאציל יתברך מקבל שום שנוי מהשפיעו, כי אף על פי שודאי הוא אינו צריך לבריותיו, היה אפשר לחשב, שמצד רצונו אם לא מצד הכרח, ברצותו להשקיף ולהשגיח על בריותיו להעניש ולהשכיר, נמצא זה עשה בו חס וחלילה איזה שנוי, על כן הודיעו אליהוא שאינו כן, אלא המאציל יתברך שמו, לא עסק ולא עוסק ולא יעסק כי אם בשלמותו, ושלמותו היא לעשות היותר טוב ולהחזיר כל רע לטוב. ונמצא הוא עוסק בשלמותו, עד שהשמים עוסקים בסיבובם, ונמשך ממנו לכל אחד לפי מעשיו, והוא אינו משנה עסקו משלמותו. וזהו ענן הגבה שיש לשמים על הארץ, שאף על פי שהם משפיעים אליה, הם מרוקמים מענינה, ואינם משתנים לפי השתנות ההתפעלות שלה. ולכן אמר, "הבט שמים וראה ושור שחקים גבהו ממך".

לימוד היומי - ט אב

והנה השמים נקראים בשם שמים מצד מה שהם נתונים כסא למלך, וזהו (שם סו א) "השמים כסאי", (תהלים קטו טז) "השמים שמים להשם", וזה פשוט שהוא מרום מכל עניני האדם. אך שחקים נקראים על שם מה שהם משפיעים, וזה מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (חגיגה יב ב): "שחקים - ששוחקים מן לצדיקים", ואפלו בבחינה זו סוף סוף הם גבוהים מעניני בני האדם ואינם משתנים בשנוייהם. על כן תדע מכל שכן שאין שנוי למאציל יתברך שמו, אלא "אם צדקת מה תתן לו", כי אם (איוב לה ח): "לאיש כמוך רשעך". כי האדם במציאות הראשונה הוא להיות קרוב לסטרא אחרא ויהיה הרע שני בן, ואם אינו עושה טוב, הוא נשאר כפוף תחת הסטרא אחרא כמות שהוא, והמאציל יתברך שמו בעסקו בשלמותו בדתית הרע, דוחה אותו, ואין הקדשה מתפשטת עליו. "ולבן אדם צדקתך", אם מתקן עצמו, ישרה עליו הדמות כמראה

אדם, שהוא השראת הקדשה בכל איבר ואיבר. ועל פי הדרך הזה נמצאת תכלית השלמות, כשיקומו בני האדם בתחית המתים, שאז תהיה הנשמה בתוך הגוף שתקנה וזכתה, ואז יהיה עקר שכרה, והוא שלמות הנצחיות.

ועתה אחל להודיעך הדרך אשר תלך בה על פי הדברים האלה והתכלית הזאת. שנים הנה העבודות היסודיות הצריכות לאדם ליטהר מטמאת החמר ולהמליך את השכינה, כנאמר למעלה, על איבריו: התמימות, והחזוק.

ונבאר התמימות בתחלה, כי היא סבה לחזוק, ודוד המלך עליו השלום, על זה היה אומר (תהלים כו יא): "ואני בתמי אלה פדני וחנוני". כי כבר שמעתי, איך הגוף בטבעו קרוב אל הסטרא אחרא, והרע שגף לו בו, והוא צריך לפדות ממנו, ואי אפשר לעשות זה כי אם בכח התמימות, וכנגד זה תמשך עליו הקדשה. והוא ענין (זכריה יב י): "ושפכתי, רוח חן ותחנונים", כי מי שהטמאה רחוקה ממנו, חוט של חסד משוך עליו מצד הקדשה, וחנו מטל על העליונים ותחתונים וזה ענין נח (בראשית ו ח): "ונח מצא חן בעיני השם", כי השאר לא היו מוצאים חן מפני הטמאה שהיתה מחשכת אותם, אך הוא היה מוכן לקבל אור הקדשה, ולכן "פדני וחנוני", כי הקדשה לא תחן אלא למי שהוא פדוי.

וצריך שתדע, כי אף על פי שאחיזת הסטרא אחרא בגוף, היא מועטת, כי החלק היותר קטן הוא השגך לה. והוא מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סכה נב א): "יצר רע דומה לחוט של בוכיא", כי גם למעלה אין סטרא אחרא יונקת כי אם מן המדרגה התחתונה שבכל המדרגות, וסוד זה אות תיו שבאלף ביי"ת, סוף הרגל התחתונה שלה היא המדרגה הזאת האחרונה שממנה יונקים, והוא ענין עקום הרגל הזאת. והגוף הנכנס מן העשרים ושנים אותיות, כידוע מה שנכנס בו מצד אות תי"ו מצד רגל העקמה הזו, ושם הוא מקום שליטת הסטרא אחרא. וכשאדם נפדה מן הסטרא אחרא, אז מישר הרגל העקמה הזו, כי מחזיר הרע לטוב ועושה אותו כלו טוב וקדוש.

וְזֶהוּ (תהלים כו יב): "רְגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר", כִּי בְכַח הַתְּמִימוֹת נַעֲשֶׂה תַקּוּן זֶה סוּד הַתִּי"ו שֶׁל "תְּמִים", הַמַּעֲקָם מִתִּישׁוֹר, וְלָכֵן "עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר" שֶׁלֹּא הִיָּה כֶּף בְּתַחֲלָה, וְזוּהִי כָּל הָעֲבוּדָה הַמְּטֻלֶּת עַל הָאֵדָם. וְהִנֵּה בַעֲבוּר זֶה הָרַע שֶׁבַּגּוּף נֶאֱמַר (מִיכָה ו ח): "וְהֶצַּנַּע לָכַת עִם אֱלֹהֶיךָ", כִּי צְרִיךְ הַסֵּתֵר, וְאִי אֶפְשָׁר כָּל כֶּף גְּלוּי וּפְרִסוּם מִפְּנֵי קִנְאָת הַיֵּצֵר הָרַע וְקִטְרוּגָיו. אֲבָל כְּשֶׁזֶה נִתְיַשֵּׁר - "בְּמִקְהֵלִים אֲבָרָךְ הַשֵּׁם" (תהלים כו יב): כִּי לֹא נֶאֱחָז לְבָרְךָ, אַחֲרַי שְׂכָבָר נְטָהָר, כִּי אֵין הַסֵּטְרָא אַחֲרָא יְכוּלָה לְהִתְאַחֵז וְלִקְטֹרֵג אֶלָּא בְּמִקּוּם שְׂיֵשׁ לָהּ בֵּית אַחֲזֵהָ.

וְזֶהוּ (קהלת ד יז): "שְׁמֹר רַגְלְךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלַךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים", כִּי בְּתַחֲלָה צְרִיךְ אֲתָה לְשְׁמֹר הַרְגְּלֵי שֶׁל הַתִּי"ו לִישׁוֹר אוֹתָהּ, וְאַחֲרַי כֶּף תֵּלַךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים. אוּ כִּי יָדוּעַ שֶׁמַּלְכוּת נִקְרָאת "בֵּית", וְכַבֵּר אֲמַרְנוּ שֶׁאַחֲזֵית הַסֵּטְרָא אַחֲרָא מִן הַמְּדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁבְּכָל הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁבְּמַלְכוּת. נִמְצָאת זֹאת כּוֹנֵנֶתוֹ, שְׁמֹר רַגְלְךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלַךְ אֶל "בֵּית", כְּלוֹמַר לְתַקֵּן אוֹתָהּ הַרְגְּלֵי שְׂיֵשׁ לָהּ אַחֲזֵה בְּבֵית, זֹו הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת. וְכַשֶּׁתַּעֲשֶׂה הַתַּקּוּן הַנִּזְכָּר לְמַעַלָּה בְּתְמִימוֹת, אֲזִי הַתְּמִימוֹת תִּתֵּן חִזּוּק לְקַדְשָׁהּ, כִּי בְּזַמַּן הַזֶּה הַשְּׂכִינָה בְּסוּד מַגְדֵּל הַפּוֹרַח בְּאוֹר".

וְזֶה סוּד (בְּרַאשִׁית א ב): "וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם", שֶׁהִיא מְרַחֶפֶת עַל בְּנֵיהָ לְהַצִּיל אֶת מִי שֶׁהוּא רָאוּי לְהִנָּצֵל. אֲבָל כְּשִׁיתַקֵּן הַכֹּל, אֲזִי יִהְיֶה נִקְרָא "מַגְדֵּל עֵז", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשֻׁלֵי יח ז): "מַגְדֵּל עֵז שֵׁם הַשֵּׁם בּוֹ יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגָּב". כִּי הַתַּקּוּן כְּשִׁיחֵהָ בְּתְמִימוֹת, אֲזִי יִתֵּן עֵז לְשְׂכִינָהּ, וְתִהְיֶה נִקְרָאת "מַגְדֵּל עֵז", בּוֹ יְרוּץ צְדִיק, שֶׁהוּא הַיְסוּד שֶׁנִּקְרָא צְדִיק, וְנִשְׁגָּב מִן הַסֵּטְרָא אַחֲרָא. וְנִרְאֶה לִּי מֵאַחַר דְּאִיתָא בְּמֵאמַר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָהּ (בְּרַכּוֹת ו א): "הִנֵּי בְּרַכִּי דְרַבְּנָן דְּשִׁלְהִי מִינֵיהּ הוּא", אֲבָל כְּשִׁיתַקֵּן אֲזִי לֹא תִהְיֶה עֵיפוֹת וְשִׁלְהוֹת לְחֲכָמֵי הַתּוֹרָה, כִּי אֲזִי יִקָּים מִקְרָא שֶׁכְּתוּב (עוֹבְדֵיה א כא): "וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן" - הֵם הַתְּרִין מְשִׁיחִין שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם עֲלֵיהָ מִתּוֹךְ הַקְּלָפוֹת עִם כָּל הַבְּרוּרִים שֶׁבְּרוּרוֹ עִם הַשְּׂכִינָה, "לְשֵׁפֵט

את הר עשור - ואז תבער הסטרא אחרא מן הארץ, "והייתה להשם המלוכה" - אזי יחוד וחבור קודשא בריך הוא ושכינתיה, "ביום ההוא יהיה השם אחד ושמו אחד" (זכריה יד ט). אמנו כן יעשה האל, אמנו נצח סלה ועד אמנו סלה.

הנה ממאמרים אלו תבין ותשכיל בשכלך הזך, כי אין תרופה למכתנו כי אם בעסק התורה, כי אין לך דבר המחליש כח הסטרא אחרא כי אם עסק התורה, כמו שהגד לנו, שבימי המנוח החסיד המקבל הגדול הרב רבי שמשון אסטריפאליר, כשהיתה הגזרה, רחמנא ליצלן, בשנת ת"ח, השביע הרב הנזכר למעלה ושאל אותה: על מה ולמה את מקטרגת על עמנו בני ישראל יותר מכל האמות? והשיבה לו: יתבטלו מכם שלשה דברים אלו ואחזר מקטרוגי, ואלו הם: שבת ומילה, ותורה. מיד השיב לה הרב הנזכר למעלה, יאבדו הם כהנה וכהנה, ואל תתבטל אות אחת מתורתנו הקדושה, חלילה.

הרי תבין ותדע, שכל הקבלות שנתתי לך עד הנה, הן אמת ולמוד תורתנו הוא ליצר הרע ולסטרא אחרא סם המות, ולאחינו בית ישראל הוא סם החיים. והנה תראה, שחרבן בית קדשנו ותפארתנו ושגלנו מארצנו היה בעוון בטול תורה, כמו שמבאר בתורתנו הקדושה (דברים כט כג): "ואמרו כל הגוים על מה עשה השם ככה לארץ הזאת, ואמרו על אשר עזבו את ברית השם אלהי אבותם", ו"ברית" האמור שם, הינו תורה.

— לימוד היומי - יא אב —

והנה באמת מצינו, שותר הקדוש ברוך הוא על עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים, ולא ותר על מאסה של תורה, שנאמר (ירמיה ט יב): "על עזבם את תורתי". ובפרוש צנה הנביא (שם טז יא): "ואתי עזבו ואת תורתי לא שמרו", ודרשו חכמינו זכרוכם לברכה, "הלואי אותי עזבו ואת תורתי שמרו!" (ירושלמי חגיגה פרק א' הלכה ו'). נמצא, כל הכעס שפעס הקדוש ברוך הוא על עמו ישראל הוא בשביל התורה, כי בכל פעלה אין מי שיבין שרש הפעלה, איכותה ומהותה, כי אם הפועל בעצמו הוא מבין הפעלה, איכותה, ולא יזוה